

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-PRO

Onderwerp

Vaststellen Ontwikkelperspectief de Kien gemeenteraad

Notagegevens

Notanummer 2021-001490
Opsteller Tiecken, Pauline
Telefoon -
Datum 31-05-2021
Programma:
05 Ruimtelijke ontwikkeling
Portefeuillehouder Weth. Grijsen

Bestuursorgaan

[X]B & W 29-06-2021
[]Raad 08-09-2021
[]Burgemeester --
College van B & W
- Burgemeester - Weth. Grijsen
- Weth. De Geest - Weth. Verhaar
- Weth. Walder - Weth. Rorink

Besluitenlijst

d.d.

[]Akkoordstukken --
[X]Besloten --
[]Openbaar 02-07-2021

Ondertekening/ Routing	Voor Akkoord	Opmerking
programmamanager Bottenberg, Harry	15-06-2021 bottenberg	
wethouder Grijsen, Liesbeth	15-06-2021 grijsen	

Adjunct- en gemeentesecr. (Routing)

par.

[X] adjunct-secretaris 17-06-2021 teesink
[X] gemeentesecretaris 2021-06-16 jong

Adjunct-secr. voor definitief (Besluit)

par.

[X] adjunct-secretaris 24-06-2021 marseille

Bijlagen

Kaart inspraakreacties
Reactie PAR d.d. 25 mei 2021
Reactie Veiligheidsregio IJsselland d.d. 6 mei 2021
Geactualiseerd Ontwikkelperspectief de Kien
Projectplan de Kien Stadscampus deventer versie 8 juni 2021

B & W d.d.: 29-06-2021

Besloten wordt:

- 1 De geactualiseerde versie Ontwikkelperspectief de Kien vast te stellen;
- 2 binnen het gebied van De Kien nadere plannen uit te werken om te komen tot een collectieve parkeervoorziening;
- 3 het raadsvoorstel en ontwerp raadsbesluit vast te stellen;
- 4 de stukken aan te bieden aan de raad;
- 5 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente? Nee
Begrotingswijziging Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat

- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?	Ja
Adviesraad/ Adviesraden	
Planadviesraad Monumenten en Beschermd Stadsgezicht	

Toelichting

Inleiding

Eind 2020 is het concept Ontwikkelperspectief de Kien door het College van B&W vrijgegeven om te delen en bespreken met de partners en betrokkenen in de samenleving. Op 13 januari heeft een presentatie plaatsgevonden voor de gemeenteraad; aansluitend zijn in diverse digitale sessies verschillende betrokken partijen gehoord. Dit heeft geleid tot de bevestiging en aanscherping van bepaalde uitgangspunten, het uitbreiden van het totale gebied met een extra locatie aan de noordzijde van het spoor (de zgn 'Volkstuinenlocatie') en een voorstel voor verdere uitwerking van ruimtelijke beeldkwaliteit en financiële samenhang in diverse deelgebieden. Verder blijkt dat hoe dan ook ontwikkelingen vragen om een parkeeroplossing. Om naar de toekomst toe een duurzame invulling van het parkeren te borgen, gaan we de ontwikkeling van een collectieve parkeervoorziening in het gebied nader onderzoeken.

Beoogd resultaat

Een breed gedragen Ontwikkelperspectief dat partijen en betrokkenen uitdaagt te investeren in het gebied en in de samenwerking binnen de Kien. Een ruimtelijk-, economische ontwikkeling die zorgt voor goed onderwijs, werkgelegenheid en een economisch sterk Deventer, gecombineerd met aanbod voor nieuwe woonmilieus, passend binnen de doelstelling om de arbeidsmarkt te verjongen en de basis voor voorzieningen te verstevigen.

Kader

2021-03-09 nr 442 Routekaart wonen en voorzieningen

2020-12-08 nr 2106 Ontwikkelperspectief de Kien

2019 - Omgevingsvisie Deventer

Argumenten voor en tegen

Argumenten voor:

Binnenstedelijk verdichten in de zone tussen spoor en de binnenstad is een thema dat in heel Nederland toenemende belangstelling geniet. Bij uitstek zijn deze gebieden geschikt om 'nieuwe' doelgroepen te huisvesten, die een bijdrage kunnen leveren aan de versterking van de economie en voorzieningen van de stad. Reeds in de Omgevingsvisie 2019 wees de gemeenteraad dit gebied aan als 'Deventer stedelijkheid', en de ambitie in het kader van Wonen en Voorzieningen sluit hier naadloos op aan. Tevens biedt in Deventer 'de Kien' unieke kansen om ook de bestaande stad aan de noordzijde (de Voorstad) meer te verbinden met het centrum en te versterken. Daarnaast is de Kien één van de drie unieke locaties in Overijssel waar de mix van

functies, van wonen, werken, ontwikkelen en ontspannen bij elkaar kunnen komen; hoogwaardige woon-werk en onderwijslocaties dicht bij het spoor (vergelijk Kenniscampus Twente en Stationsontwikkeling Zwolle).

Maar de kansen van de locatie bieden tevens de uitdagingen. Binnenstedelijk ontwikkelen is een complex en langdurig proces, waar samenwerking met heel veel stakeholders het sleutelwoord is. De eigendommen in het gebied zijn sterk versnipperd; de gewenste woningdichtheid vraagt om een kwalitatief hoogwaardige groene, slimme en gezonde (openbare) buitenruimte en andere vormen van omgaan met mobiliteit en parkeren. De gemeente als partner en mede-investeerder en aanjager in het gebied. Adaptief ontwikkelen over meerdere jaren, waarin de wijzigingen in de context steeds om aanpassingsvermogen vragen binnen vooropgestelde kaders. Geen dichtgetimmerd maatpak, maar spelregels waarbinnen met de juiste onderbouwing en samenwerking maatoplossingen denkbaar zijn.

Het Ontwikkelperspectief zoals nu voorligt voorziet in die spelregels: uitwerking in diverse deelgebieden, samen met de betrokken partijen, geniet de voorkeur. De middelen in programma 5 ter bevordering van de Stadscampus ontwikkeling worden hiertoe ingezet, gecombineerd met de toegekende middelen in 2019 vanuit de Regiodeal.

Argumenten tegen:

Het document biedt met name kwalitatieve kaders; precieze aantallen woningen, type woningen, hoogte etc. en m² bvo's (bruto vloeroppervlak gebouwen) en parkeeroplossingen zijn en blijven onderdeel van de handelingsperspectieven en masterplannen die per (deel)locatie opgesteld zijn en worden. Hier blijft separate communicatie en besluitvorming voor nodig.

Bij afzonderlijke ontwikkelingen zal er rekening gehouden moeten worden met het grotere kader en de samenhang voor het gebied. Dit geeft minder vrijheid in een afzonderlijke ontwikkeling en kan als beperkend worden ervaren door een ontwikkelende partij / eigenaar in het gebied.

De Kien is een gezamenlijke gebiedsontwikkeling, waarin zittende bedrijven en onderwijsinstellingen investeren, nieuwe (vastgoed)eigenaren investeren en 8 partijen inmiddels structureel samenwerken aan ontwikkeling van nieuw talent, nieuw onderzoek en nieuw werk. In deze samenwerking is de gemeente een belangrijke speler, maar geen 'alleenheerser'. Wederzijdse afhankelijkheid; vertrouwen en continuïteit zijn belangrijk. Samen bereik je meer, maar dat vergt ook het sluiten van compromissen.

Extern draagvlak (partners)

Met de volgende groepen betrokken is en wordt (al dan niet structureel) overleg gevoerd:

- partners van de Kien; al dan niet met ontwikkelwensen en kansen, waaronder naast de zittende bedrijven en onderwijsinstellingen ook de Provincie, NS en Prorail.
- zittende en toekomstige partners in de Kien met eigendommen en mogelijke ontwikkelwensen en kansen, waaronder
DC Vastgoed als eigenaar Leeuwenbrug en eigenaar Verzetslaan openbare ruimte
Explorius als eigenaar / ontwikkelaar van de Kop Handelskade
Veldboom Vastgoed eigenaar Verzetslaan 30/Pikeursbaan 9.
- Deskundigen op landelijk en lokaal niveau, van experts tot studenten, waaronder de BNA, PAR en de Veiligheidsregio
- Diverse belangenvertegenwoordigers zoals de Fietsersbond, SDBB, Kunst & Cultuur, waaronder Bolkesteijnfonds
- Omwonenden van huidig en toekomstig te ontwikkelen locaties zoals Topicus, Post NL locatie en Verzetslaan

Uit de sessies rondom het Ontwikkelperspectief de Kien is vast te stellen dat de doelstelling 'verstedelijking, versterken van de arbeidsmarkt; woonfunctie toevoegen en transformatie van (leegstaande) kantorenpanden' algemeen als noodzakelijk en positief ervaren wordt. De nadruk in zorg, zowel bij omwonenden als ontwikkelaars ligt op 'hoe' dit wordt vormgegeven. Welke reikwijdte zit er in de mix van programma en hoe vertaalt zich dat ruimtelijk in de massa, breedte, hoogte en vormgeving. Vanuit bijna alle stakeholders wordt de noodzaak voor het vergroenen van het huidige versteende buitengebied onderschreven. Dit geldt ook

voor toemende aandacht voor de (geparkeerde) fiets en mogelijkheden van elektrische deelmobiliteit om de aantallen geparkeerde auto's op maaiveld terug te dringen. Op de overzichtstekening bijlage 1 zijn de aandachtspunten per (deel)locatie op hoofdlijnen weergegeven. Deze spelen al een rol bij de daadwerkelijke uitwerking van deelprojecten zoals bij Topicus en zullen bij andere projecten in de initiatieffase meegenomen worden.

De opmerkingen hebben hier en daar tot een aanscherping in de tekst van het Ontwikkelperspectief geleid. De meest in het oog springende wijziging is het verzoek tot uitbreiding plangebied met de zgn 'Volkstuinenlocatie' aan de noordzijde van het spoor. Dit biedt een kans tot het verder betrekken van de Voorstad; mogelijkheden tot het toevoegen van stedelijk woonmilieu en kwalitatief hoogwaardige openbare groene ruimte; waar de besloten groene ruimte nu rommelig oogt en beperkt toegankelijk is voor een beperkt aantal gebruikers van de volkstuinen. Met de eigenaar van het ca 2 ha grote terrein (voornamelijk NS Vastgoed) gaan we naast een verkenning voor een stedenbouwkundig plan aan de noordzijde, ook een stedenbouwkundig plan maken aan de zuidzijde van het spoor. Door de nieuwbouwplannen van Aventus te combineren; de parkeervoorziening van Saxion en de huidige P+R te herorganiseren ontstaan ook aan deze zijde kansen voor een park-achtige campus setting met een mix aan functies; waarbij de verkenning naar een collectieve gebouwde parkeervoorziening in de rand van de stad verder voortgezet wordt.

uitwerking in deelgebieden van het ruimtelijk beeldkwaliteitskader (PAR)

Overall kan worden vastgesteld dat er op veel plekken wordt geïnvesteerd in het gebied de Kien. Op veel plekken kan dit ook binnen de huidig opgestelde spelregels; maar deze spelregels geven nog onvoldoende houvast om op de ruimtelijke kwaliteit van de ontwikkeling te toetsen. Dat dit precaire processen zijn, zeker in relatie tot de direct omwonenden is evident en komt goed tot uiting in het proces rondom de Topicampus ontwikkeling. Ook direct omwonenden twijfelen niet zozeer aan het 'wat en waarom' van de ontwikkelingen in de Kien, maar 'hoe doe je dat dan goed?'. De uitwerking van de plannen per locatie en de beeldkwaliteit blijven daarmee ook per locatie van belang. In overleg met de PAR en betrokkenen in de ruimtelijke werkgroep de Kien en externe deskundigheid zal getracht worden de criteria voor ruimtelijke beeldkwaliteit en samenhang per deelgebied verder aan te scherpen. Hierover blijven we met de PAR in gesprek.

Financiële consequenties

Integrale gebiedsontwikkeling gaat verder dan het alleen faciliteren van eigenaren en ontwikkelende partijen op de diverse deellocaties. Zo speelt de gemeente een belangrijke rol in het versterken van de samenhang in de diverse ontwikkelingen en het sturen op collectief belang. De middelen in programma 5 RO 2021 (150.000) - 2022 (100.000) tbv de Stadscampusontwikkeling worden hiertoe ingezet.

In de afgelopen 9 maanden is de samenwerking in de Kien op vele vlakken geïntensiveerd: Stuurgroep, Klankbordgroep, Kerngroep en werkgroepen met vertegenwoordigers uit de Kienpartners werken op diverse vlakken samen om de maatschappelijke opgaven zoals het opleiden, vinden en binden van toekomstige ict/tech werknemers, mobiliteitsvraagstukken, onderzoek en innovatie op vergroening, bodem-, klimaat- en energie gerelateerde vraagstukken steeds verder vorm te geven en uit te bouwen. In 2019, 2020 en 2021 zijn hiertoe de middelen aangewend uit de toegekende Regiodeal (200.000); in 2022 en 2023 werken de partijen verder op basis van een financiële bijdrage en personele inzet vanuit alle partners; waarbij hier ook aansluiting gezocht wordt bij de Strategische Provinciale Agenda en andere mogelijke onderzoek- en uitvoeringstrajecten regionaal en landelijk. Procesgeld vanuit programma 5 zal ook dan noodzakelijk blijven om verkenningen te kunnen uitvoeren. Indien dit tot kansrijke publiek-private vervolgstappen in deelgebieden leidt zal altijd separate besluitvorming plaatsvinden.

Aanpak/uitvoering

- 1) Vaststellen Ontwikkelperspectief de Kien als basis voor de integrale gebiedsontwikkeling.
- 2) Naast de voortgang op individuele projectlocaties inspanningen plegen om de (beeld)kwaliteit van diverse deelgebieden verder uit te werken en de gewenste publiek-private investeringen zichtbaar te maken.
- 3) Naast de voortgang op individuele projectlocaties communicatie en draagvlak met stakeholders in de

deelgebieden stimuleren en de samenhang in de gebiedsontwikkeling en economische/onderwijs/arbeidsmarkt ontwikkeling visualiseren en monitoren. Dit is ook onderdeel van de doelstellingen in het Projectplan de Kien en een gezamenlijke inspanning op alle niveaus in de samenwerking.

- 4). Het duidelijk in beeld brengen van de kwantitatieve en kwalitatieve ruimtelijke claim vanuit mobiliteit en parkeren in het bijzonder van de zittende partners, de nieuwe ontwikkelingen in het gebied en de gezamenlijke intenties tav het delen van voorzieningen, faciliteiten en mobiliteit (smart and shared mobility).
- 5) Inzet plegen in relatie tot de verkenning van de mogelijkheden tot een collectieve (gebouwde) parkeervoorziening op de locatie van de huidige P+R, Saxion en Aventus -zone;
- 6) punt 5 in samenhang oppakken met de ontwikkeling van onderwijs (Aventus) en overig woningbouwprogramma op deze locatie en de ten noorden gelegen Volkstuinen locatie.
- 7)) Ten behoeve van ruimtelijke kwaliteit en bij het heronderhandelen van het parkeerhuurcontract met DC blijft vergroenen van de Verzetsslaan het uitgangspunt. Financiële consequenties hiervan worden meegewogen bij de verkenning van bovengenoemde alternatieve collectieve voorziening in het gebied.
- 8) in relatie tot de mogelijke verkenningsfase De Nieuwe Keizer de mogelijkheden voor shared facilities and shared spaces binnen de Kien(partners) verder onderzoeken
- 9) de gezamenlijke activiteiten vanuit de Kien partners zijn beschreven in het Projectplan de Kien Stadscampus Deventer, d.d. 18 mei met bijbehorende begroting 2022-2023; dit plan wordt in de Kien Stuurgroep (vertegenwoordigers vanuit de 8 partners) besproken en vastgesteld op 16 juni a.s.

Proces

1. De stukken aanbieden aan de Raad ten behoeve van agendering en besluitvorming;
2. Communicatie (per mail, website en in de diverse overlegvormen) inzake voortgang aan stakeholders; inclusief mogelijkheid tot inspraak in september

RAADSVOORSTEL

Onderwerp Vaststellen Ontwikkelperspectief de Kien gemeenteraad

Agendapunt

Voorstelnummer

Team

2021-001490

DEV-PRO

Portef.houder

BenW-besluit d.d.:

Weth. Grijzen

22 juni 2021

Voorstel

1. In te stemmen met het Ontwikkelperspectief de Kien en de voorstellen voor verdere uitwerking als basis voor de gezamenlijke economische- en ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied

Kern van het raadsvoorstel

Op basis van de gesprekken met de stakeholders en Deventer samenleving kan worden vastgesteld dat het geactualiseerde Ontwikkelperspectief de Kien voldoende handvatten en inspiratie biedt om gezamenlijk te investeren in een ruimtelijk-, economische ontwikkeling. Deze ontwikkeling zorgt voor goed toekomstbestendig onderwijs, nieuwe werkgelegenheid en een economisch sterk Deventer; gecombineerd met aanbod voor nieuwe woonmilieus, passend binnen de doelstelling om de arbeidsmarkt te verjongen en de basis voor voorzieningen te verstevigen.

Deze zone tussen het station/spoor en de historische binnenstad wordt hier bij uitstek zeer geschikt voor gevonden; mede door de kansen die er ook liggen om zowel de noord- en zuidzijde van het spoor beter te ontwikkelen en de verbinding met de Voorstad nog nadrukkelijker te maken. Verdichten en functiemenging; maar niet zonder een hoogwaardige, groene buitenruimte; waarin het beïnvloeden van de huidige mobiliteit / parkeren in het gebied een toenemende factor van aandacht en onderzoek zal zijn.

Beoogd resultaat

Een breed gedragen Ontwikkelperspectief dat partijen en betrokkenen uitdaagt te investeren in het gebied en in de samenwerking binnen de Kien. Een ruimtelijk-, economische ontwikkeling die zorgt voor goed onderwijs, werkgelegenheid en een economisch sterk Deventer, gecombineerd met aanbod voor nieuwe woonmilieus, passend binnen de doelstelling om de arbeidsmarkt te verjongen en de basis voor voorzieningen te verstevigen.

Kader

- 2021-03-09 nr 442 Routekaart wonen en voorzieningen
- 2020-12-08 nr 2106 Ontwikkelperspectief de Kien
- 2019 - Omgevingsvisie Deventer

Argumenten ten behoeve van de raad

Argumenten voor:

Binnenstedelijk verdichten in de zone tussen spoor en de binnenstad is een thema dat in heel Nederland toenemende belangstelling geniet. Bij uitstek zijn deze gebieden geschikt om 'nieuwe' doelgroepen te huisvesten, die een bijdrage kunnen leveren aan de versterking van de economie en voorzieningen van de stad. Reeds in de Omgevingsvisie 2019 wees de gemeenteraad dit gebied aan als 'Deventer stedelijkheid', en de ambitie in het kader van Wonen en Voorzieningen sluit hier naadloos op aan. Tevens biedt in Deventer 'de Kien' unieke kansen om ook de bestaande stad aan de noordzijde (de Voorstad) meer te verbinden met het centrum en te versterken. Daarnaast is de Kien één van de drie unieke locaties in Overijssel waar de mix van functies, van wonen, werken, ontwikkelen en ontspannen bij elkaar kunnen komen; hoogwaardige woon-werk en onderwijslocaties dicht bij het spoor (vergelijk Kenniscampus Twente en Stationsontwikkeling Zwolle).

Maar de kansen van de locatie bieden tevens de uitdagingen. Binnenstedelijk ontwikkelen is een complex en langdurig proces, waar samenwerking met heel veel stakeholders het sleutelwoord is. De eigendommen in het gebied zijn sterk versnipperd; de gewenste woningdichtheid vraagt om een kwalitatief hoogwaardige groene, slimme en gezonde (openbare) buitenruimte en andere vormen van omgaan met mobiliteit en parkeren. De gemeente als partner en mede-investeerder en aanjager in het gebied. Adaptief ontwikkelen over meerdere jaren, waarin de wijzigingen in de context steeds om aanpassingsvermogen vragen binnen vooropgestelde kaders. Geen dichtgetimmerd maatpak, maar spelregels waarbinnen met de juiste onderbouwing en samenwerking maatoplossingen denkbaar zijn.

Het Ontwikkelperspectief zoals nu voorligt voorziet in die spelregels: uitwerking in diverse deelgebieden, samen met de betrokken partijen geniet de voorkeur. De middelen in programma 5 ter bevordering van de Stadscampus ontwikkeling worden hiertoe ingezet; gecombineerd met de toegekende middelen in 2019 vanuit de Regiodeal.

Argumenten tegen:

Het document biedt met name kwalitatieve kaders; precieze aantallen woningen, type woningen, hoogte etc. en m2 bvo's (bruto vloeroppervlak gebouwen) en parkeeroplossingen zijn en blijven onderdeel van de handelingsperspectieven en masterplannen die per (deel)locatie opgesteld zijn en worden. Hier blijft separate communicatie en besluitvorming voor nodig.

Bij afzonderlijke ontwikkelingen zal er rekening gehouden moeten worden met het grotere kader en de samenhang voor het gebied. Dit geeft minder vrijheid in een afzonderlijke ontwikkeling en kan als beperkend worden ervaren door een ontwikkelende partij / eigenaar in het gebied.

De Kien is een gezamenlijke gebiedsontwikkeling, waarin zittende bedrijven en onderwijsinstellingen investeren, nieuwe (vastgoed)eigenaren investeren en 8 partijen inmiddels structureel samenwerken aan ontwikkeling van nieuw talent, nieuw onderzoek en nieuw werk. In deze samenwerking is de gemeente een belangrijke speler, maar geen 'alleenheerser'. Wederzijdse afhankelijkheid, vertrouwen en continuïteit zijn belangrijk. Samen bereik je meer, maar dat vergt ook het sluiten van compromissen.

Ketenpartners/ participatie

- Met de volgende groepen betrokken is en wordt (al dan niet structureel) overleg gevoerd: partners van de Kien; al dan niet met ontwikkelwensen en kansen, waaronder naast de zittende bedrijven en onderwijsinstellingen ook de Provincie, NS en Prorail.
- Zittende toekomstige partners in de Kien met eigendommen en mogelijke ontwikkelwensen en kansen, waaronder DC Vastgoed als eigenaar Leeuwenbrug en eigenaar Verzetslaan openbare ruimte Explorius als eigenaar / ontwikkelaar van de Kop Handelskade Veldboom Vastgoed eigenaar Verzetslaan 30/Pikeursbaan 9.
- Deskundigen op landelijk en lokaal niveau, van experts tot studenten, waaronder de BNA, PAR en de Veiligheidsregio
- Diverse belangenvertegenwoordigers zoals de Fietsersbond, SDBB, Kunst & Cultuur, waaronder Bolkesteijnfonds
- Omwonenden van huidig en toekomstig te ontwikkelen locaties zoals Topicus, Post NL locatie en Verzetslaan

Uit de sessies rondom het Ontwikkelperspectief de Kien is vast te stellen dat de doelstelling 'verstedelijking, versterken van de arbeidsmarkt; woonfunctie toevoegen en transformatie van (leegstaande) kantorenpanden' algemeen als noodzakelijk en positief ervaren wordt. De nadruk in zorg, zowel bij omwonenden als ontwikkelaars ligt op 'hoe' dit wordt vormgegeven. Welke reikwijdte zit er in de mix van programma en hoe vertaalt zich dat ruimtelijk in de massa, breedte, hoogte en vormgeving. Vanuit bijna alle stakeholders wordt de noodzaak voor het vergroenen van het huidige

versteende buitengebied onderschreven alsmede toenemende aandacht voor de (geparkeerde) fiets en mogelijkheden van elektrische deelmobiliteit om de aantallen geparkeerde auto's terug te dringen. Op de overzichtstekening bijlage 1 zijn de aandachtspunten per locatie op hoofdlijnen weergegeven. Deze spelen al een rol bij de daadwerkelijke uitwerking van deelprojecten zoals bij Topicus en zullen bij andere projecten in de initiatieffase meegenomen worden.

Naast de verantwoordelijkheid vanuit de ontwikkelende partijen in de communicatie en het draagvlak van de direct betrokkenen *per project*, zal binnen de opgezette structuur van de Kien projectoverstijgende communicatie plaatsvinden vanuit de diverse werkgroepen (Branding&Events, Ruimtelijk, Business Development en Onderwijs&Arbeidsmarkt) in relatie tot alle stakeholder groepen. Vanuit de Ruimtelijke werkgroep en programma 5 RO zal gewerkt worden aan verdere uitwerking van criteria voor ruimtelijke (beeld)kwaliteit en publiek-private financieringsvraagstukken in de deelgebieden. We gaan actief onderzoeken in hoeverre de realisatie van een parkeergarage tot de mogelijkheden behoort.

Financiële consequenties

Integrale gebiedsontwikkeling gaat verder dan het alleen faciliteren van eigenaren en ontwikkelende partijen op de diverse deellocaties. Zo speelt de gemeente een belangrijke rol in het versterken van de samenhang in de diverse ontwikkelingen en het sturen op collectief belang. De middelen in programma 5 RO 2021-2022 tbv de Stads-campusontwikkeling worden hiertoe ingezet (250.000 euro).

In de afgelopen 9 maanden is de samenwerking in de Kien op vele vlakken geïntensiveerd; Stuurgroep, Klankbordgroep, Kerngroep en werkgroepen met vertegenwoordigers uit de Kienpartners werken op diverse vlakken samen om de maatschappelijke opgaven zoals het opleiden, vinden en binden van toekomstige ict/tech werknemers, mobiliteitsvraagstukken, onderzoek en innovatie op vergroening, bodem-, klimaat- en energie gerelateerde vraagstukken steeds verder vorm te geven en uit te bouwen. In 2019, 2020 en 2021 zijn hiertoe de middelen aangewend uit de toegekende Regiodeal (200.000); in 2022 en 2023 werken de partijen verder op basis van een financiële en in-kind bijdrage vanuit alle partners, waarbij hier ook aansluiting gezocht wordt bij de strategische Provinciale Agenda en andere mogelijke onderzoek- en uitvoeringstrajecten regionaal en landelijk.

Procesgeld vanuit programma 5 zal ook dan noodzakelijk blijven om verkenningen te kunnen uitvoeren. Indien dit tot kansrijke privaot - publieke vervolgstappen in deelgebieden leidt zal altijd separate besluitvorming plaatsvinden.

Betrokkenheid van de raad

De Raad stelt masterplannen per projectlocatie vast

De Raad stelt deelproducten vast die projectoverstijgend zijn; bijv. de uitkomsten uit de voorgestelde verkenningfase voor een collectieve parkeervoorziening op de P+R-Saxion-Aventus locatie

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,



M.A. Kossen



R.C. König

RAADSBESLUIT

Onderwerp Vaststellen Ontwikkelperspectief de Kien gemeenteraad
Voorstelnummer 2021-001490
Raadstafel d.d. --
Raadsvergadering

De raad van de gemeente Deventer,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 22 juni 2021, nummer 2021-001490.

BESLUIT

- ¹ In te stemmen met het Ontwikkelperspectief de Kien en de voorstellen voor verdere uitwerking als basis voor de gezamenlijke economische- en ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van
De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

A. Kerver

R.C. König

D
 E
 CAM / S D E
 AMP S D E
 M P U D E V T E R T A D S C A P U S D E N T
 P U S J E V ' E R S A D S C A M S D E V E T E R
 U S D E V E R S T D S C D E V E N E R S
 S D E V E N S T A S C A M P U S E V E N T E R S T
 D E V E N T T A D C A M P U S D V E N T E R S T A
 E V E T E R A D S A M P U S D E N T R S T A D
 V E N E R S D S C N T E S T A D S
 E N T ' S T A S C A T E R ' A D S C
 C A M E R S D S C A
 A M P

S T A D S C A M P U S D E V E N T E R

ONTWIKKELPERSPECTIEF 1.0

De Kien, Stadscampus Deventer

JUNI 2021

D E
 CAM / S D E
 AMP S D E
 M P U D E V T E R T A D S C A P U S D E N T
 P U S J E V ' E R S A D S C A M S D E V E T E R
 U S D E V E R S T D S C D E V E N E R S
 S D E V E N S T A S C A M P U S E V E N T E R S T
 D E V E N T T A D C A M P U S D V E N T E R S T A
 E V E T E R A D S A M P U S D E E N T R S T A D
 V E N E R S D S C N T E S T A D S
 E N T ' S T A S C A T E R ' A D S C
 C A M E R S D S C A
 A M P

S T A D S C A M P U S D E V E N T E R

ONTWIKKELPERSPECTIEF 1.0

De Kien, Stadscampus Deventer

JUNI 2021

Inhoudsopgave

Vorming van de Kien, Stadscampus Deventer

hst 1: Het Ontwikkelperspectief

Proces

Context

Intermezzo - historie

hst 2: Ambities voor de Kien

- 1 Groen, slim gezond
- 2 Faciliteren van ontmoeting
- 3 Functionele gelaagdheid

hst. 3: Bereikbaarheid en parkeren

hst 4: Bouwstenen

- A samenhangde buitenruimte
 - B Netwerk van plekken
 - C Zichtbaarheid van De Kien
- Intermezzo** - kunst in de buitenruimte
- D Samenhang in bebouwing

hst 5: Doorkijk

- 1 Collectieve parkeervoorziening
- 2 Interventies in de buitenruimte
- 3 Verzetslaan Park
- 4 Groene Handelskade
- 5 Doorontwikkeling P+R
- 6 Ontwikkeling Volkstuinen

Kaart van de Kenniscampus Deventer - Toekomstbeeld lange termijn

Bijlagen in apart document

- Parkeerdrukmonitor Deventer 2019
- Onderzoek Omgevingsdienst IJsselland
Milieuadvies omgeving spoorzone te Deventer, d.d. 6 mei 2021
- Quick scan cultuurhistorie Stadscampus Deventer, Afdeling Erfgoed, gemeente Deventer, april 2020
- 1072_ Uitgangspunten archeologie, gemeente Deventer, april 2020

Vorming van

Succesvolle samenwerking tussen bedrijfsleven onderwijs en overheid levert in Deventer 'De Kien, stadscampus' op.

De Kien Stadscampus Deventer omvat het stationsgebied van Deventer en vormt de toegang tot de historische binnenstad. Door deze centrale ligging heeft de campus een spilfunctie in het gebied. Functioneel wordt de campus gekenmerkt door een unieke combinatie van toonaangevende IT-, techniek- en researchgerichte adviesbureaus en onderwijsvoorzieningen. Deze 'kennis- en informatie-industrie' is goed voor meer dan 20% van de banen in heel Deventer. Met een vestiging van Saxion Hogescholen en ROC Aventus heeft Deventer onderwijsinstellingen in huis die zich met haar opleidingen en onderzoeklectoraten richten op de vakgebieden van deze kennis- en informatie-industrie. Mede dankzij de optimale bereikbaarheid van het gebied en het brandpunt van stedelijke activiteiten zijn veel van deze instellingen geconcentreerd in de zone rondom het Stationsplein, Handelskade en Verzetslaan.

De Kien

Regionale Tech en ICT hub in de maak

De Kien groeit uit tot een nieuw gebied met ruimte voor werken, wonen, leren en ontspannen. Dit jaar al wordt gestart met ICT Masterclasses, resulterend in een geaccrediteerde Master ICT opleiding in 2023. Gezamenlijk wordt gewerkt aan een Bedrijfsacademy. Er worden woningen gerealiseerd voor studenten en young professionals. Ook wordt woonruimte gerealiseerd voor expats. Er zijn plannen om het gebouw van de schouwburg te transformeren tot congrescentrum. De onderscheidende activiteiten georganiseerd vanuit de verschillende partijen vanuit De Kien worden ook hier geprogrammeerd. Gezamenlijk worden plannen uitgewerkt voor een uitdagende openbare ruimte.

Activiteiten op de Kien zijn toegankelijk voor bedrijven uit Deventer en de brede regio. Er ontstaat een nieuwe dynamiek als het gaat om een leven lang leren voor professionals in Tech en ICT. Deventer is nu al een aantrekkelijke vestigingslocatie voor ingenieursbureaus, High Tech en ICT bedrijven. Met de ontwikkeling van de Kien stadscampus wordt de aantrekkingskracht voor vestiging van deze bedrijven in de regio, maar ook daarbuiten verder vergroot. De korte reisafstand tot Twente, met haar gerenommeerde Universitaire studies op gebied van High Tech en ICT, maakt dat verdere uitbouw van de Kien stadscampus de talenten voor de regio en daarmee voor de provincie Overijssel kan behouden.

Kortom, de eerste stap is gezet om tot een herkenbaar maar vooral ook onderscheidend Deventer profiel te komen. Dit profiel zal in gezamenlijkheid met de partners verder worden uitgebouwd en versterkt. De campus is daarmee niet alleen aantrekkelijk voor de huidige ondernemers, studenten en bewoners, maar is ook een plek waar studenten en professionals uit binnen- en buitenland naartoe willen komen om te blijven. Deventer zal zich op deze manier onderscheiden van andere steden als aantrekkelijke kennisstad, als een centrum voor vernieuwing en als een bruisende woonstad voor jonge professionals en hoger opgeleiden.



In het gebied tussen het station en de historische binnenstad is een unieke samenwerking tot stand gekomen tussen Topicus, Tauw, Witteveen en Bos, Saxion, Aventus, provincie Overijssel en de gemeente Deventer. Gezamenlijk wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de Kien Stadscampus.



De Kien Stadscampus ligt aan het begin van de Kennisas in Deventer. Deze wordt verder gevormd door de verschillende gebieden in ontwikkeling die gelegen zijn tussen het station van Deventer en de Poort van Deventer aan de A1. De Kennisas groeit; gebiedstransformaties zoals het Havenkartier en de Roto Smeets locatie sluiten aan op de gebieden met een inspirerend vestigingsklimaat voor startups en scale ups zoals het S/Park, het Gasfabriekterrein en de Kien. De hier opgebouwde kennis vormt daarmee de basis voor een groot aantal kennisintensieve bedrijven zoals ingenieursbureaus, softwarebedrijven en hightech productiebedrijven en ontstaat een vitaal milieu gericht op informatie en innovatie.

Ontwikkeling van de Kien Stadscampus

De komende 10 jaar zal de Kien zich gaan ontwikkelen tot een levendig en stedelijk milieu, waar elke student en professional wil werken, wonen, leren en leven. Dit zal niet van de een op andere dag gebeuren en zal een geleidelijk proces zijn waar door de verschillende partijen in het gebied een bijdrage aan zal worden geleverd. Er wordt op dit moment al veel geïnvesteerd in de Kien; door het onderwijs met de realisatie van een Master ICT en mogelijk het vergroten van de locatie Aventus ROC; door het bedrijfsleven met de realisatie van een Bedrijfsacademy, Leeuwenbruglocatie Topicus, Topicus carré, ontwikkeling Kop Handelskade en locatie Witteveen en Bos; door de overheid met de inrichting van de openbare ruimte en de plannen om het gebouw van de schouwburg te transformeren tot congrescentrum; en tot slot worden er vele woningen gerealiseerd. De Kien kan zo uitgroeien tot een gebied, wat door een inspirerende inrichting, goede ontmoetingsplekken en gezamenlijke activiteiten permanent uitdaagt tot ontmoeten en delen van kennis. Waar de juiste voorwaarden worden gecreeërd die het makkelijk maken dat partijen uit het bedrijfsleven, onderwijs, creatieve industrie, etc. elkaar in wisselende samenstelling kunnen vinden. Waar studenten, jonge talenten, starters en professionals elkaar kunnen ontmoeten en inspireren in een aansprekende omgeving.

Dit Ontwikkelperspectief gaat in op de gezamenlijke ambities voor de Kien, zowel ruimtelijk als functioneel en biedt een perspectief op de verdere totstandkoming van de fysieke campus, welke zo belangrijk is voor het behalen van de gestelde ambities van de Kien.

Het Ontwikkelperspectief

Het ontwikkelperspectief biedt een kader, formuleert uitgangspunten en ambities en geeft richting aan gebiedsontwikkelingen op De Kien, meer specifiek is het doel van het ontwikkelperspectief:

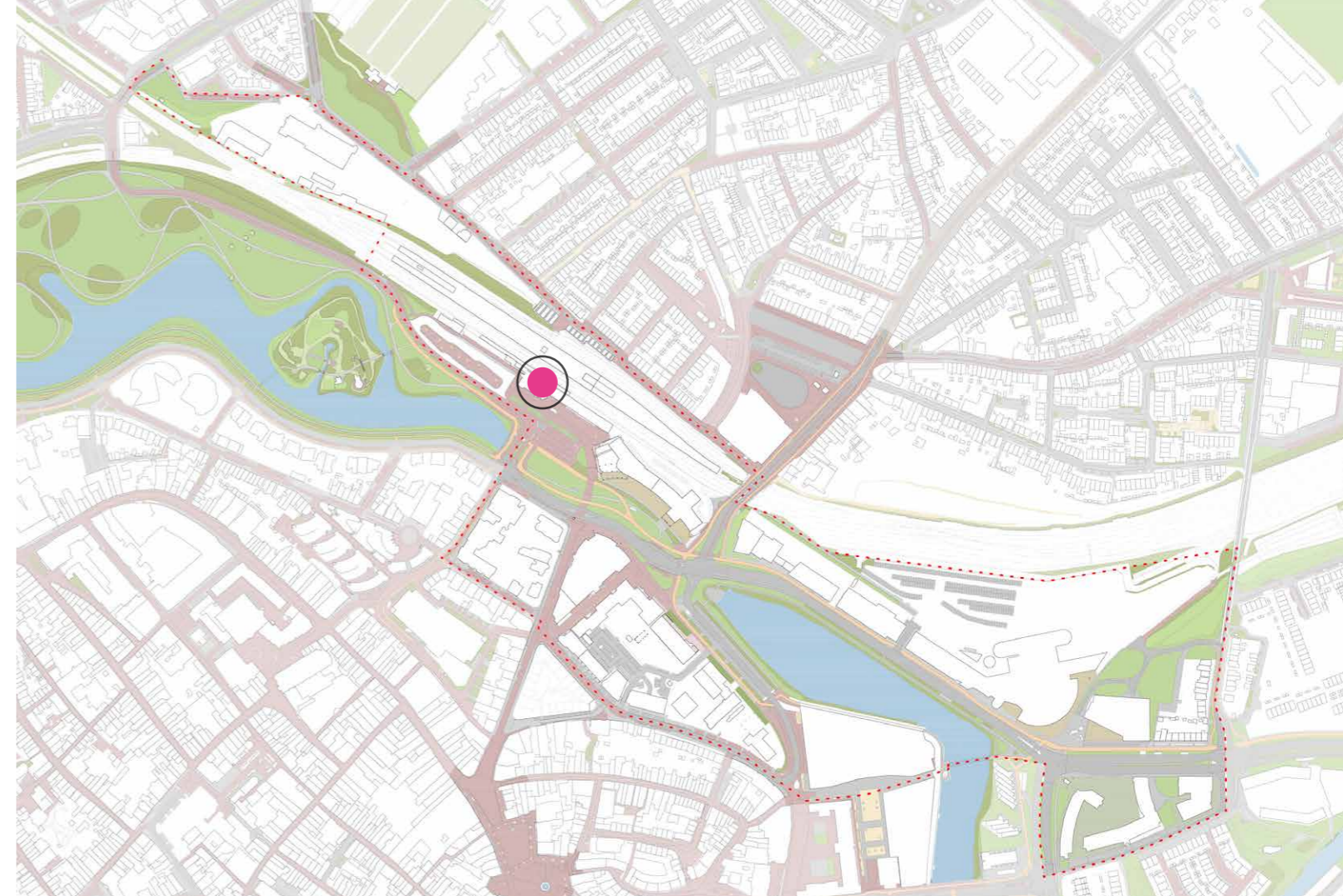
Meer specifiek is het doel van het ontwikkelperspectief:

- Het formuleren van de ambities waar de gemeente specifiek op wil inzetten bij de verschillende ontwikkelingen op De Kien. Deze ambities zijn een verdere uitwerking van de in 2019 vastgestelde Omgevingsvisie. De ambities zetten in op economische aspecten zoals kennisontwikkeling en ontmoeting. Daarbij gaat het om ontmoeting tussen de kenniswerkers en gebruikers van de campus onderling, maar ook tussen bewoners, bezoekers en passanten. Dit Ontwikkelperspectief gaat ook verder in op het versterken van ruimtelijke kenmerken zoals verblijfskwaliteit, uitstraling en samenhang van het gebied. De campus gaat ongemerkt op in het weefsel van de stad en daardoor is de nu campus relatief onzichtbaar. Eén van de ruimtelijke uitgangspunten is dan ook het ontwikkelen van een herkenbaar hart van de campus, dat tevens de mogelijkheid in zich heeft van een brandpunt/ontmoetingsplek.
- Inzicht geven in het gemeentelijke (generieke) beleidskader voor De Kien op onderwerpen als economie, parkeren/mobiliteit, wonen, milieu, duurzaamheid, cultuurhistorie en stedelijke groenstructuur, etc.
- Inzicht geven in de mogelijke rol(len) van de gemeente bij de verdere planontwikkeling. Met het Ontwikkelperspectief wordt een overkoepelend kader vastgelegd, waarmee partijen enerzijds inzicht wordt gegeven in de beleidsmatige ambities en uitgangspunten, maar anderzijds ook worden geïnspireerd tot het maken van bijzondere plannen met een meerwaarde voor de campus en de stad Deventer. Daarnaast zal de gemeente het Ontwikkelperspectief gebruiken als toetsingskader voor verdere planontwikkelingen in het gebied. Naast het faciliteren van ruimtelijke ontwikkelingen door derde

partijen in het gebied, is de gemeente actief werkzaam in de werkgroepen, klankbordgroep en Stuurgroep als mede initiator voor activiteiten, het promoten van de stadscampus, het aantrekken van nieuwe partijen en het zoeken naar financieringsmogelijkheden. De Gemeente heeft in de afgelopen jaren al miljoenen geïnvesteerd in verbeteringen van het openbaar gebied. De kwaliteitsslag op de Keizersstraat is hiervan een voorbeeld. Ook worden initiatieven ontplooid om de spoorbrug geluidsarm te maken ter verbetering van de leefkwaliteit in het gebied.

Aanleiding:

- Ruimte bieden aan talent en ontwikkelingen op het gebied van IT-technologie. Traditionele onderwijs-, overheids- en businessmodellen zijn aan het transformeren. Steeds vaker ontstaan er cross-overs tussen ondernemen, onderwijs, onderzoek en overheid. Ontwikkelen doe je niet meer alleen op school of als je jong bent. Maar een leven lang. Bedrijven gaan daarom een andere rol in de kennisketen vormen en zelf opleidingen aanbieden. Tegelijkertijd gaat de digitale wereld een steeds prominentere rol in ons leven vervullen- wat een andere rol voor mensenwerk betekent. Wat doen we straks nog zelf? De juiste mensen vinden voor werk waar we nu nog niet voor opleiden, dát wordt de uitdaging en is de gezamenlijke missie en visie van de samenwerkende partners in het gebied. Deze visie wordt uitgedragen onder het merk De Kien en zal een ruimtelijke vertaling krijgen in het ontwikkelkader.
- Momenteel staan er een aantal gebiedsontwikkelingen op stapel op De Kien. Het Ontwikkelperspectief brengt de verschillende ontwikkelingen bij elkaar en waarborgt de samenhang tussen de verschillende ontwikkelingen. De ontwikkelingen zijn: Het Topicuscarré, De Kop Handelskade, de Post NL locatie en ontwikkelingen aan de Verzetslaan. De NV Deventer Schouwburg



werkt bovendien in overleg met de gemeente aan de doorontwikkeling van het pand Keizerstraat tot congres- en onderwijscentrum in samenhang met de podium- en horecafunctie, als ontmoetingsplek voor De Kien. Daarnaast is er de mogelijke uitbreiding van de vestiging Aventus binnen de campus.

- De visie op de (door)ontwikkeling van de campus vloeit voort uit de noodzaak de gestelde ambities uit de Omgevingsvisie te concretiseren voor dit gebied. De ambities gaan in op de lokale eigenschappen en functies en vertalen de gestelde ambities in een set ruimtelijke uitgangspunten.
- De aanwezigheid van het OV-knooppunt met haar directe (internationale) verbindingen zijn een perfecte motor achter de ontwikkeling van De Kien. Hierbij past de toevoeging van (gemengd) stedelijk programma. Deze verdichting en functiemenging in de nabijheid van het station biedt veel voordelen op het gebied van duurzame mobiliteit en economie, maar kan (soms) op gespannen voet staan vanwege hinder van vervoer over het spoor. Het samengaan van deze twee (tegengestelde) realiteiten vraagt om een Ontwikkelvisie voor het gebied.
- De ontwikkeling van een Handelingsperspectief voor het OV-knooppunt; In samenwerking met NS Vastgoed,

Prorail en de provincie, gaat de gemeente Deventer werken aan het opstellen van een Handelingsperspectief voor het centraal station van Deventer. Hierin worden de ambities vastgelegd tot aan 2040. Ontwikkelingen rond het station als de (mogelijke) aanleg van een vierde perron op het station in het kader van de Berlijnlijn, de bereikbaarheid van het station, het optimaliseren van de multimodale reis, de wens om het fietsparkeren achter het station uit te breiden en maatregelen met betrekking tot de reductie van het geluid van het spoor en viaduct Brinkgreverweg zullen daarin worden meegenomen.

Dit Ontwikkelperspectief gaat in op de bovengenoemde aanleidingen en zal verder de mogelijkheid aangrijpen de campus te profileren als een levendig, inspirerend en duurzaam stadsmilieu tussen station en binnenstad, waar niet alleen gewerkt maar ook gewoond, geleerd en ontspannen wordt en waar het innovatieve werkklimaat met 24/7-kenmerken op straat voel- en zichtbaar is.



Leeswijzer

Dit Ontwikkelperspectief is opgebouwd uit een aantal onderdelen;

Een beschrijving van de context van De Kien op meerdere vlakken, namelijk procesmatig, ruimtelijk, historisch en planmatig (Omgevingsvisie). Deze context geeft inzicht in de achtergrond en totstandkoming van de huidige Stadscampus en vormt de basis voor de verdere planvorming.

De geformuleerde ambities in hoofdstuk 2 geven hier invulling aan en beschrijven de gewenste ontwikkelrichting van De Kien op een aantal thema's. De inhoudelijke ambities voor de Kien worden vervolgens vertaald in een viertal ruimtelijke bouwstenen in hoofdstuk 3. Deze bouwstenen kunnen gezien worden als ruimtelijke kaders voor de te verwachten ontwikkelingen.

Als laatste wordt een doorkijk gegeven van enkele gewenste ontwikkelrichtingen. Dit betreft zowel enkele interventies op de korte(re) termijn als enkele wensbeelden en schetsen voor kansen op de lange (re) termijn

Proces

Het Ontwikkelperspectief is opgesteld door de gemeente Deventer samen met de partners van De Kien Stadscampus. Zo hebben er diverse interviews plaatsgevonden en is het concept Ontwikkelperspectief gepresenteerd en gedeeld met de partners in de Kien. Na vaststelling van het Ontwikkelperspectief door het college van B&W is de gemeenteraad geïnformeerd en hebben er informatierondes met omwonenden en betrokkenen en deskundigen plaatsgevonden. De daaruit voortvloeiende wijzigingen zijn waar nodig verwerkt en het definitieve Ontwikkelperspectief wordtter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad.

Tevens wordt gewerkt aan een ontwikkelperspectief voor het Topicus carré en is er een stedenbouwkundig plan gemaakt voor de Kop Handelskade. Deze projecten kunnen niet los van de Kien worden gezien en worden in communicatie en besluitvorming aan elkaar gerelateerd en waar mogelijk aan elkaar gekoppeld om de samenhang der dingen goed in beeld te houden. Vanuit de Plan Advies Raad is hiertoe het advies meegegeven om deelgebieden te onderscheiden en de gewenste (beeld)kwaliteit in deze deelgebieden nader uit te werken.

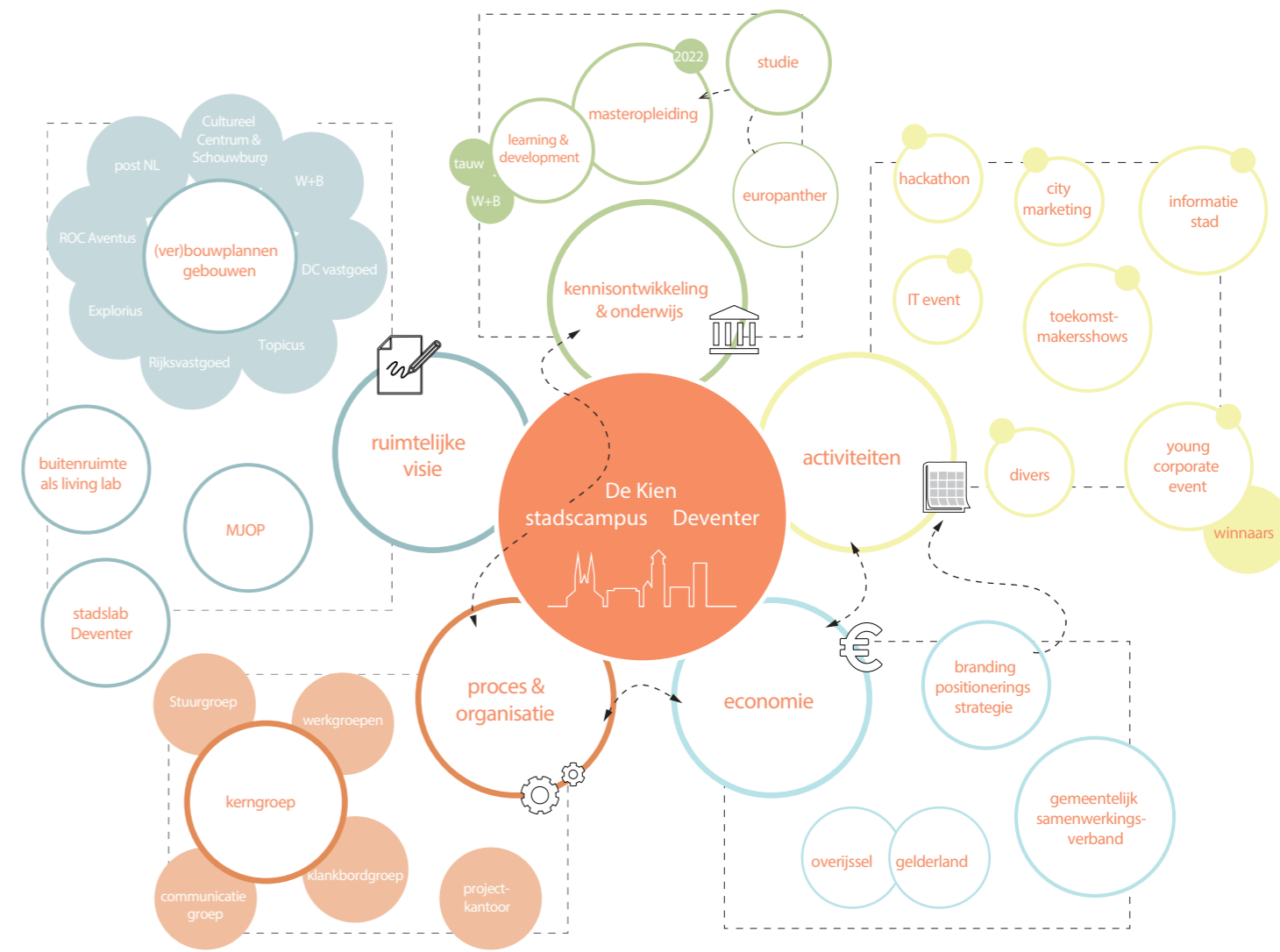
Parallel aan dit proces wordt er door de gemeente Deventer en NS Vastgoed gewerkt aan een Handelingsperspectief voor het OV-knooppunt van Deventer. In dit Handelingsperspectief worden doelstellingen geformuleerd voor het station voor

de langere termijn (2040). Dit handelingsperspectief legt de basis voor een meer structurele samenwerking in de spoorzone; gezien de schaalgrootte van de ambities en de randvoorwaarden die vanuit een goed functionerend spoor ook noodzakelijk zijn in de ontwerpogaven.

Het opstellen van een Ontwikkelperspectief van De Kien Stadscampus maakt deel uit van verschillende trajecten die door de partners in de campus zijn opgestart. Er heeft een uitgebreid branding traject plaatsgevonden met als resultaat een paspoort en nieuwe naam. Verder zijn door verschillende partners initiatieven ontplooid die de campus inhoud geven en versterken. Voorbeelden zijn een gemeenschappelijke masteropleiding, lunchlezingen en gezamenlijke website en stadslab locatie.

De organisatie van De Kien groeit gestaag;

- De kerngroep is de spil in de organisatie van de Kien. In deze groep is een afvaardiging opgenomen van de verschillende partijen; in verschillende werkgroepen wordt gewerkt aan activiteiten en gezamenlijke producten en projecten, waarin wisselend de nadruk meer of minder ligt op kennisontwikkeling, talent ontwikkeling, beïnvloeden van de leer-werkomgeving en beïnvloeden van de buitenruimte om experimenten en onderzoek naar maatschappelijke thema's zoals klimaatadaptatie, biodiversiteit, smart mobility en duurzame onder- en



SCHEMA ORGANISATIE DE KIEN, STADSCAMPUS DEVENTER

bovengrond buiten de muren zichtbaar en mogelijk te maken. De Stuurgroep bepaalt de koers en overziet de gezamenlijke kansen; de klankbordgroep adviseert, initieert en faciliteert waar mogelijk de kerngroep en werkgroepen.

- Naast de 'founding partners' zijn er nog vele andere betrokkenen in het gebied; al dan niet als eigenaar van diverse gebouwen en (openbare) terreinen. Ook zij zijn en worden betrokken bij de verdere uitwerking van het Ontwikkelperspectief

Overige betrokkenen, toekomstige samenwerkingen

- Zittende partners in de Kien, waaronder DC Vastgoed, Veldboom Vastgoed en Explorius
- Deskundigen op landelijk en lokaal niveau, van experts tot studenten, waaronder de BNA, PAR en de Veiligheidsregio
- Diverse belangenvertegenwoordigers zoals de Fietzersbond, SDBB, Kunst & Cultuur, waaronder Bolkesteijfonds
- Omwonenden van huidig en toekomstig te ontwikkelen locaties zoals Topicus, Post NL locatie en Verzetslaan



Context

Kennisas

De Kien maakt onderdeel uit van stadsaszone (Structuurvisie Stadsaszone, 2013) die loopt van de A1 (west) over de Zutphenseweg tot het centraal station. In deze zone draait het in toenemende mate om kennisontwikkeling en innovatie. Daarmee is het te kenmerken als de Kennisas van Deventer, waar steeds beter zichtbaar wordt wat we als stad willen uitstralen. Naast De Kien zijn hier verschillende andere deelgebieden te onderscheiden die gezamenlijk de Kennisas vormen;

- S/park is de herontwikkeling van het Nouryon-terrein tot een chemische hotspot. Een innovatie en ecosysteem voor de industrie, kennisinstellingen, ondernemers, investeerders en studenten op het gebied van hoog reactieve chemie en technologie. Het is een inspirerende omgeving voor nieuw talent.
- De Gasfabriek Deventer is een begrip geworden en bruisst van ondernemende activiteiten. Vele gevestigde en startende ondernemingen kiezen voor deze locatie. Inmiddels zijn er meer dan 200 mensen werkzaam op het Gasfabriekterrein en zijn er meer dan 50 ondernemingen gevestigd op het 4.500m2 tellende kantooroppervlak. De startups die gevestigd zijn op de campus van De Gasfabriek werken aan schaalbare, innovatieve business. De Gasfabriek heeft een gereedschapskist vol met de nieuwste technologie op het gebied van IT-technologieën. Ook zijn hier partijen als het Ondernemershuis Deventer en Saxion gevestigd om ondernemerschap aan te jagen.
- De Roto Smeets locatie zal in de nabije toekomst worden ontwikkeld tot een gemengd stedelijk woon- en werkgebied. Het accent komt hier te liggen op nieuwe combinaties van wonen, werken en recreëren in een stedelijke setting. Het zal aansluiten bij het eerder getransformeerde Havenkwartier langs de Mr. de Boerlaan waar het industriële karakter nieuw leven is ingeblazen. Deze onderscheidende kwaliteit, waarin

bestaand en nieuw wordt verweven sluit aan bij het Deventer DNA en zorgt voor een aantrekkelijk verblijfs- en vestigingsklimaat van Deventer.

- De stadsentree zal worden ontwikkeld als innovatieve mobiliteitshub en heeft potentie om doorontwikkeld te worden als transferiumlocatie.

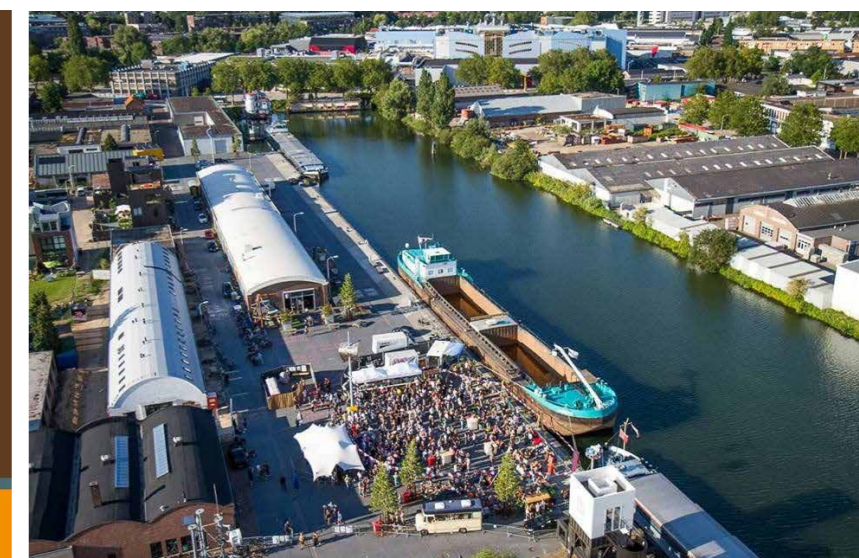
De Kennisas Deventer draagt in belangrijke mate bij aan de pijler uit de Omgevingsvisie op het gebied van méér (zichtbare) economische vernieuwing en innovatie. In de Omgevingsvisie worden deze gebieden benoemd als een dynamisch vestigingsmilieu voor duurzame innovatie, adviesdiensten en beroepsopleiding. De ontwikkeling van het S-Park, Het Gasfabriekterrein en het Ondernemershuis Deventer zijn hierin belangrijke stappen. Deze Kennisas moet een gebied worden dat qua functies iets over Deventer zegt, een Stadsentree aan de IJssel. We faciliteren de dynamiek van afzonderlijke bedrijven en nodigen hen uit om zich te profileren.' Het geheel van al deze ontwikkelingen is daarbij meer dan de 'som der delen'.

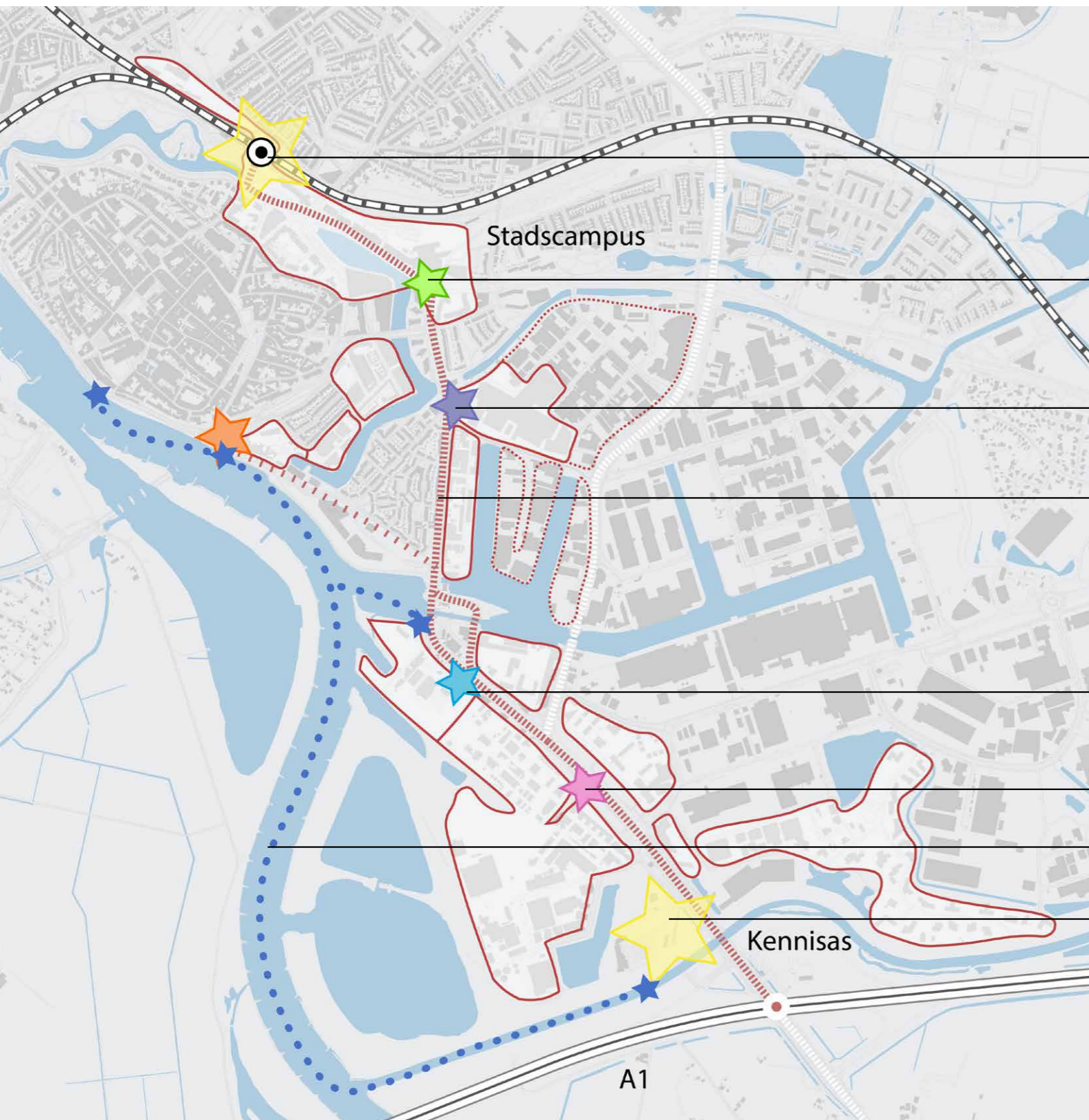
Innovatiedistrict

De Kennisas kan worden gezien als een innovatiedistrict volgens de gehanteerde uitgangspunten van het College van Rijksadviseurs¹ en de leerstoel gebiedsontwikkeling TU Delft. 'Het wezen van deze innovatiedistricten bestaat uit drie condities: economisch (bedrijven, start-ups, incubators, cafés & restaurants, et cetera), fysiek (innovatie stimulerende en faciliterende parken, straten, gebouwen) en sociaal (zoals workshops, trainingen en netwerkevenementen). Deze drie condities vormen samen, wanneer in juiste verhouding, een innovatief ecosystem.'² Het verder ontwikkelen van een Visie op de Kennisas als geheel en de principes waarbinnen de verschillende deelgebieden verder kunnen ontwikkelen verdient dan ook aanbeveling.

*1 <https://www.collegevanrijksadviseurs.nl/adviezen-publicaties/publicatie/2019/04/11/reos-advies>

*2 <https://www.gebiedsontwikkeling.nu/artikelen/innovatiedistrict-van-enclave-tot-omgevingskatalysator/>





KOPPELING VAN DEELGEBIEDEN LANGS DE KENNISLIJN (LANGERE TERMIJN)

Station / mobiliteitshub

- breed aanbod modaliteiten
- efficiënt overstappen
- routes naar de stad/Kenniscampus

Saxion hogeschool/ ROC

Roto Smeets/Havenkwartier

Transferiumshuttle

- gratis/gereduceerd tarief
- vaste dagen/ drukke momenten
- iedere 15 minuten

Gasfabriekterrein

S park

Watertaxi

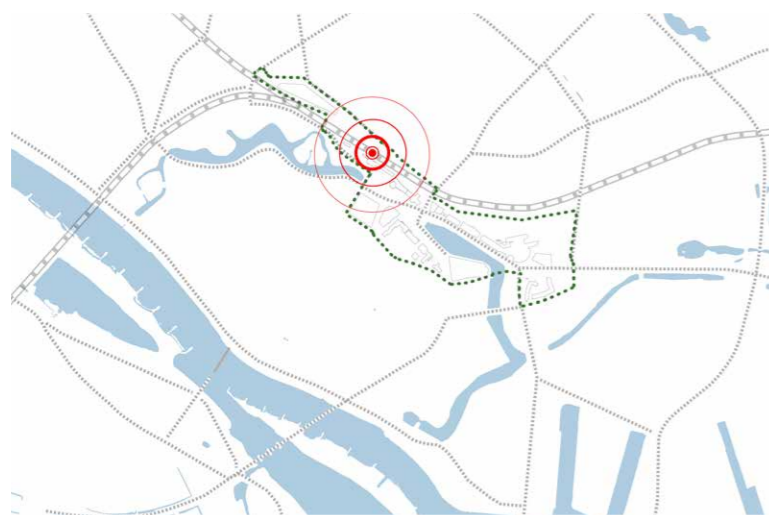
Transferium A1

- gratis parkeren
- deelfietsen
- watertaxi
- zelfrijdende auto/bus
- prijsverhoging parkeren binnenstad

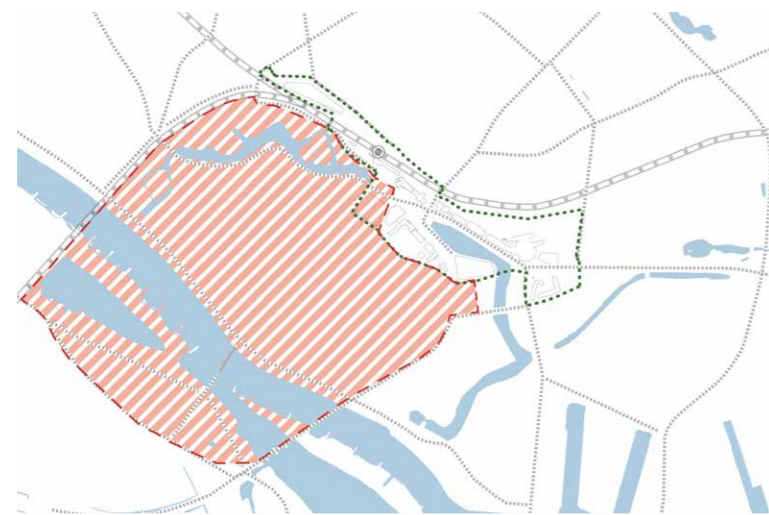
Kennislijn als onderdeel van de Kennisas.

De hartlijn die de deelgebieden van de Kennisas met elkaar verbindt kan verder worden doorontwikkeld als een snelfietsverbinding tussen het station van Deventer via de Zutphenseweg naar Gorssel en Zutphen. Ook zijn hier kansen deze hartlijn (op de langere termijn) door te ontwikkelen als een OV- lijn welke de verbinding kan maken tussen de carpoolplek bij de A1, het OV-knooppunt van Deventer en de kennis- en innovatierelateerde ontwikkelingen daartussen. Hierbij wordt een efficiënte ontsluiting voor bestemmingsverkeer werkers, bezoekers en goederen, optimaal in verhouding gebracht met de OV en fietsfunctie.

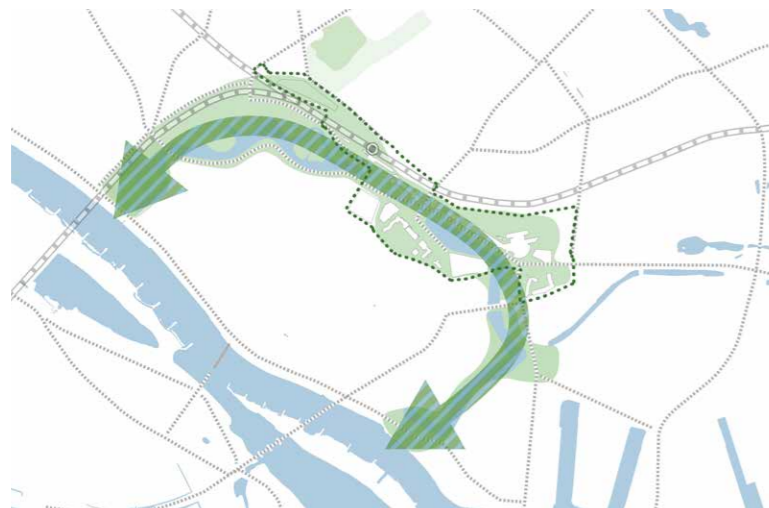
- Positieve uitstraling voor de stad
- Creeërt ruimte op piekmoment, bezoekers op zaterdag nemen de bus of de watertaxi
- Minder auto's binnenstad en handelskade
- Draagt bij aan ontwikkeling Kennisas
- Sluit aan op duurzaamheidsambities van de stad



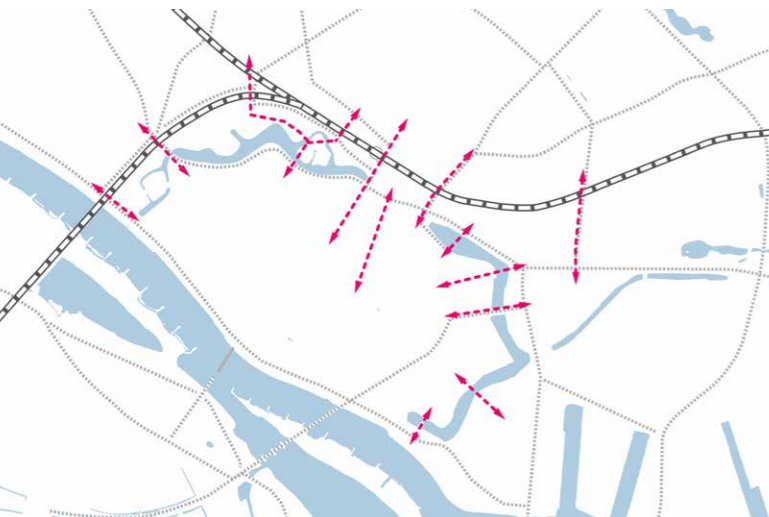
OV-KNOOPPUNT



BESCHERMD STADSGEZICHT



GROEN-BLAUWE LOPER ROND DE BINNENSTAD



VERBINDINGEN NAAR DE BINNENSTAD

Ov Knooppunt

Het station in Deventer ligt op een gunstige plek in de stad, direct naast de historische binnenstad en in het hart van de Kien. Binnen enkele minuten lopen ben je in de binnenstad of bij onderwijsinstellingen Saxion en Aventus. Vanaf station Deventer kan in elke windrichting gereisd worden en kunnen diverse bestemmingen rechtstreeks worden bereikt: per trein kan er per IC gereisd worden richting Enschede, Amersfoort, Utrecht, Den Haag, Amsterdam, Zwolle, Zutphen en Arnhem. Vanaf Deventer kan ook internationaal gereisd worden met de IC-verbinding richting Berlijn.

Het stationsgebied van Deventer is een belangrijk knooppunt in de stad en de regio. Het huidige mobiliteitssysteem bestaat uit verschillende netwerken voor OV, auto en/of fiets en lopen.

Beschermd stadsgezicht

Een groot deel van de historische binnenstad van Deventer maakt onderdeel uit van het beschermd stadsgezicht (aangewezen in 1988). Nieuwe ontwikkelingen in het gebied vinden gereguleerd plaats. De gezichtsbescherming richt zich op de stedenbouwkundige en cultuurhistorische waardering van dit gebied en wil het toekomstig functioneren daarvan veiligstellen.

Groen-blauwe looper rond de binnenstad

Rond de historische binnenstad is de parksingelstructuur van Deventer gelegen. Deze structuur is in de loop der jaren veranderd en ontwikkeld. De oorspronkelijke vestingwallen zijn vanaf het eind van de 19e eeuw geslecht ten behoeve van de ruimtelijke en economische expansie van de stad. Delen ervan zijn in gebruik genomen door industrie, havenactiviteiten en de aanleg van het Rhijsterborgherpark. Vandaag de dag zijn de verschillende sferen nog goed herkenbaar. Het verder versterken van deze parksingelstructuur als ruimtelijke groene en 'frisse' tegenhanger van de meer versteende binnenstad, past bij de Deventer ambitie voor het uitbouwen van de groene en gezonde leefomgeving. Ook fysiek kan deze verbinding verder worden versterkt voor zowel voetgangers als fietsers worden versterkt van 'IJssel tot IJssel'.

Verbindingen naar de binnenstad

In de wijken rond de binnenstad van Deventer zijn veel ontwikkelingen gaande en wordt hier en daar flinke aantallen woningen toegevoegd. De bestaande routes naar de binnenstad worden voor een belangrijk deel gevormd door de oorspronkelijke radialen van de stad. Veel van deze radialen hebben het karakter van een autoverbinding. Door de 'omsingeling' van de binnenstad met water, verkeersaders en spoor, is de binnenstad niet altijd even toegankelijk vanuit de buitenrand gezien. Vanwege het toenemende aantal bewoners aan deze zijde van de stad is het daarom van belang dat bestaande verbindingen met de binnenstad worden verbeterd en dat er waar mogelijk, nieuwe verbindingen aan worden toegevoegd.

Actuele ontwikkelingen

De Kenniscampus is zo'n 25 ha. groot en bevat in de huidige situatie zo'n 140.000 m2 BVO aan bebouwing. De voorziene ontwikkelingen op de korte termijn bedragen ongeveer 105.000 m2 BVO, een toename van 75%. Het gaat daarbij om een toevoeging van ongeveer 1.000 woningen. Uiteindelijk werken en leren dan ongeveer 15.000 mensen op de campus.

Verzetslaan 30 - Pikeursbaan 9

Veldboom Vastgoed werkt aan een gedeeltelijke transformatie en uitbreiding van de bestaande panden aan de Verzetslaan en Pikeursbaan. Er worden nieuwe voetgangersverbindingen aangelegd door het plangebied, er komt een aantrekkelijke en open plintinvulling en een hoogwaardige groene inrichting van het terrein. Het programma bestaat uit een combinatie van wonen en werken.



SCHETSONTWERP, STUDIE URBAN CLIMATE ARCHITECTS

De Nieuwe Keizer

Momenteel worden een aantal aanpassingen aan de het gebouw van de Deventer Schouwburg en naastgelegen Cultureel Centrum onderzocht om de toekomstbestendigheid van dit gebouw te vergroten. Bovendien liggen er kansen om dit gebouw binnen de Kien te ontwikkelen als centrum voor ontmoeting. Aanpassingen die worden onderzocht zijn:

- een open en uitnodigende plint;
- een bedrijfscafé op de Begane grond voor alle partners;
- ruimte voor kennisdeling/workshops
- duurzaam congrescentrum, dicht bij een OV knooppunt
- een verbinding binnendoor tussen daghoreca en foyer
- voormalige filmzalen als verhuurbare vergaderzalen/leszalen



Uitbreiding Aventus – verkenning transformatie P+R terrein

De gemeente Deventer gaat samen Aventus en direct betrokken partijen werken aan een stedenbouwkundig plan ter plaatse van de P+R aan de zuidzijde van het spoor. Aventus heeft de ambitie om het de locatie Middelweg in Deventer te verplaatsen naar de Kien. Door de nieuwbouwplannen van Aventus te combineren met de parkeervoorziening van Saxion en de huidige P+R te herorganiseren ontstaan ook aan deze zijde kansen voor een parkachtige campus setting met een mix aan functies; waarbij de verkenning naar een collectieve gebouwde parkeervoorziening in de rand van de stad verder onderzocht wordt.

Kop Handelskade

De ontwikkeling van de Kop handelskade voorziet in een kantoorprogramma van 3.000 m2, ongeveer 190 woningen, horeca en retail.

Architect: De Zwarte Hond
Opdrachtgever: Explorius



Topicuscarré

De ontwikkeling van het Topicuscarré voorziet in de uitbreiding van het onderwijs-, kantoor- en woonprogramma. Opdrachtgever: Topicus

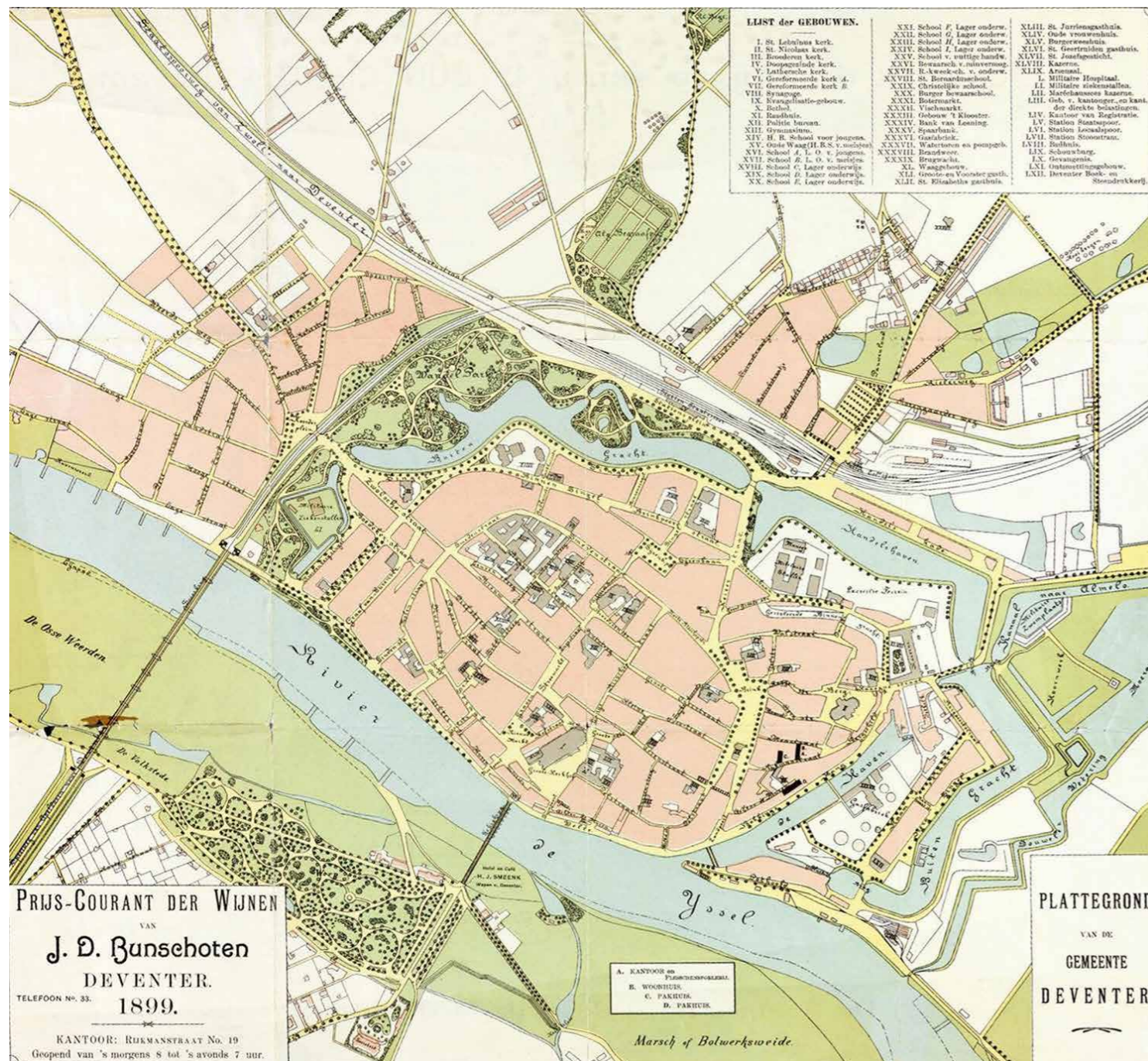


Master ICT Saxion

Saxion biedt al bacheloropleidingen op het gebied van ICT en Media aan. Om een volwaardige University of Applied Sciences te zijn horen daar behalve Bacheloropleidingen ook Masteropleidingen bij. Om die reden is de Academie Creatieve Technologie bezig met het opzetten van een nieuwe Masteropleiding, gericht op ICT. Deze engelstalige opleiding zal worden aangeboden in Deventer.

Intermezzo

Historie



Onderdeel van de vestingwerken

De campus is gelegen op de voormalige vestingwerken rond de binnenstad. Deze bolwerken zijn vanaf 1874 'geslecht' ten behoeve van de ruimtelijke groei en expansie van Deventer rond die tijd. Deze ontwikkeling is nog steeds herkenbaar als drie verschillende functies.

1 In het westen kwam een 'wandeling', het Rijsterborgherpark (1889) met slingerende paden, speelvelden en volièrtes, begrensd door villabebouwing en herenhuisen aan de Singel en de straten.

2 In het noorden en noordoosten bleven de voormalige vestinggronden in eigendom van het Rijk met grote bouwvolumes op het kazerne- en exercitieterrein. Deze gronden zijn later ontwikkeld als kantoren- en onderwijslocatie gekoppeld aan het OV-knooppunt.

3 In het oosten werd de economische bestemming die het havengebied altijd al had, versterkt door hier industrie te plannen.

Rijksgronden en Handelskade

Met de groei van het spoor, de industrialisatie en roep om een betere verbinding richting het station, werd al snel werd begonnen met het slechten van de bastions en wallen, waarbij men de grond uit de wallen gebruikte om de grachten te dempen. Op de bouwgrond die vrijkwam vonden allerlei ontwikkelingen plaats. Het gebied tussen het Pikeursbolwerk en de Bergpoort werd bebouwd met kazernes, stallen en andere gebouwen van het leger. Mede ingegeven door het feit dat de grond tussen Brinkpoort en Bergpoort in handen bleef van de rijksoverheid. Een groot deel van het gebied was onbebouwd en diende als opstelplaats voor de cavalerie van de stad.

Ten noordoosten van de gracht lagen het Stationsplein met ten westen hiervan van de Spoorstraat en ten oosten de Handelskade. Dit gebied ontwikkelde zich mede onder

invloed van de sterk toegenomen industrie tot een belangrijk stedelijk knooppunt. Economische motieven voerden de boventoon na de ontmanteling van de vesting. De strategische ligging tussen spoor en het Overijssels Kanaal zorgden ervoor dat de Handelskade zich kon ontwikkelen tot belangrijke industriële locatie. Vanaf 1884 kon het gebied zich ontwikkelen, waarbij de ontwikkeling werd versneld in 1888 toen er een spoorwegverbinding kwam tussen het stationemplacement en de handelskade. Hierbij werd de buitengracht tussen Bergpoortbrug en Leeuwenbrug gedeeltelijk gedempt en rechtgetrokken.



De militaire stallen op de huidige verzetslaan. Bron: Beeldbank. Regio Overijssel.



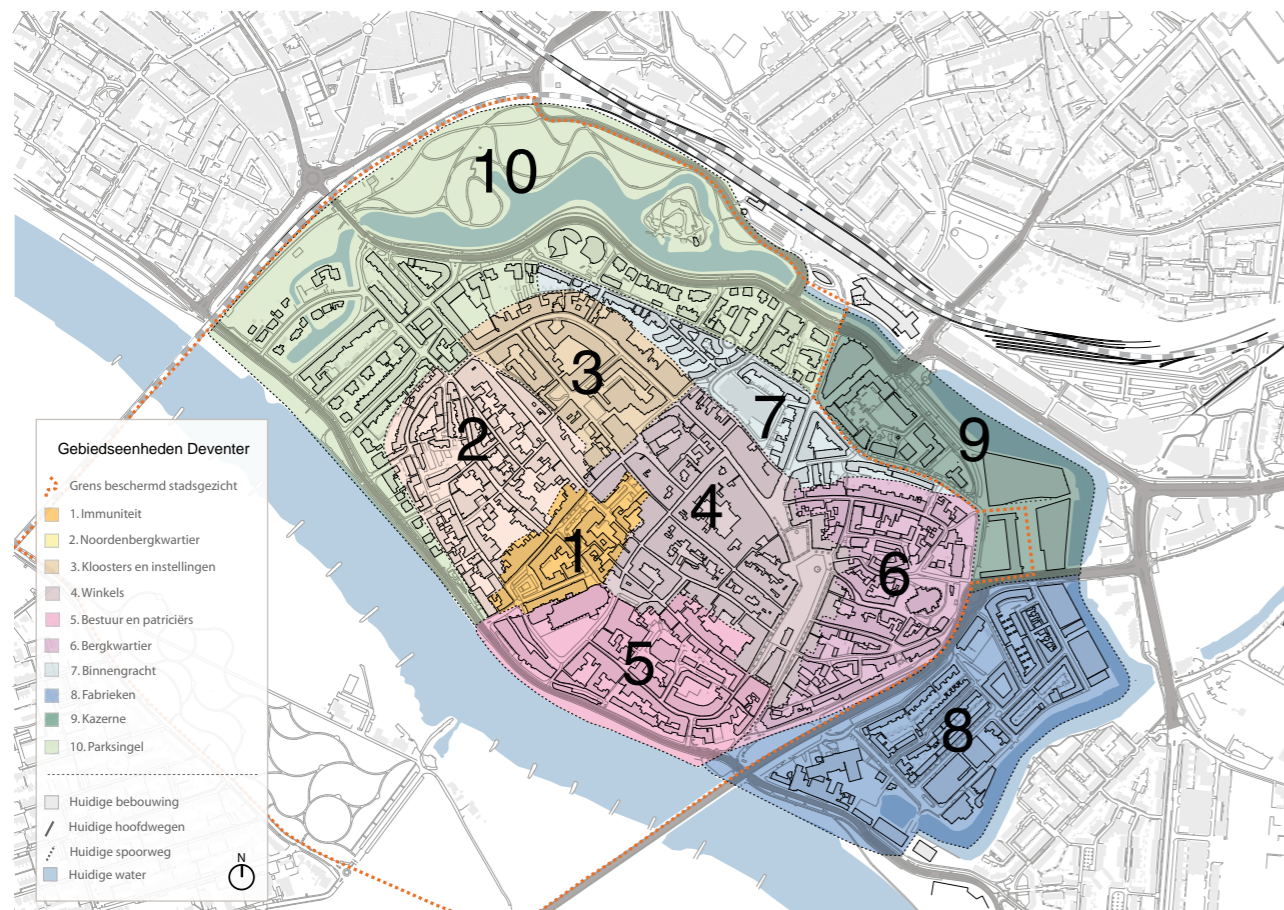
Foto van het voormalige fabrieksgebouw van ijzerhandelaar J.S. Werle aan de Handelskade (bouwjaar 1890) dat in 1981 is gesloopt.

Moderne kantoren: Verzetlaan 20

De bouw van de ABN Amro-bank aan de Verzetlaan toont hoe de plannen voor de binnenstad uit de jaren zestig en zeventig tot uitwerking zijn gekomen. De bank die uiteindelijk in 1972 werd gebouwd illustreert daarnaast de grootstedelijke allure die Deventer ambieerde. De Rotterdamse architect Hugh Maaskant, die de bank ontwierp, 'omarmde' steden zoals Deventer die zich in de naoorlogse periode probeerden te ontwikkelen op het gebied van infrastructuur, cityfuncties, grootschaligheid en eigentijdse bedrijfsvoering. Maaskant liet zich inspireren door architectuur uit de VS en introduceerde Amerikaanse ideeën over kantoorbouw in Nederland. Als één van de huisarchitecten van het concern ontwierp hij een monumentaal en representatief kantoorpand, waarin horizontale lijnen de overhand hebben. Tegenwoordig bestaat het gebied tussen de Verzetlaan en de Pikeursbaan uit een concentratie van kantoren en valt het pand van ABN Amro minder op tussen de omringende bebouwing en beplanting.



VERZETSLAAN 20



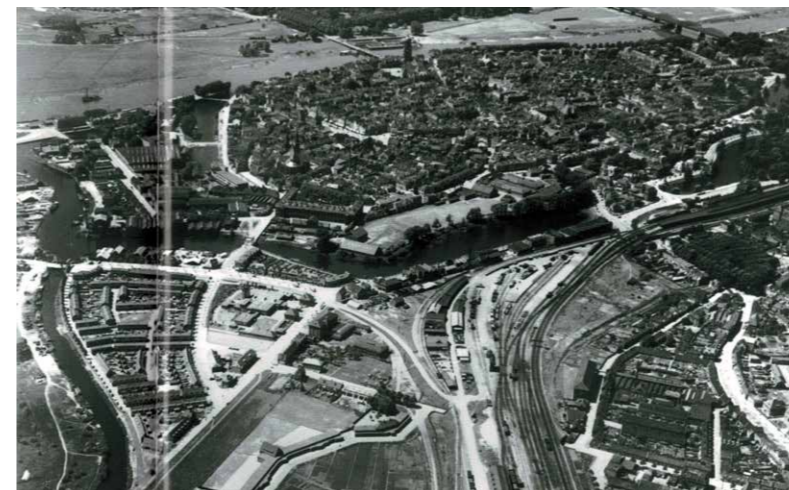
Transformatie naar kantoren- en onderwijslocatie

Grootschalige vernieuwing na de oorlog (Wederopbouwplan 1945 en Saneringsplan 1959) vond plaats vanwege schadeherstel als gevolg van de oorlog en herstructurering van de verouderde delen van de binnenstad. Het wederopbouwplan voorzag in een aantal verkeersdoorbraken, waarvan uiteindelijk alleen de Verzetlaan werd verwezenlijkt. Vanaf 1960 ontstond in Deventer de behoefte om ook meer grootschalige kantoorbouw mogelijk te maken. Dit paste bij de destijds heersende visie dat kantoorplekken in de directe nabijheid van OV-knooppunten thuishoorden. Zowel aan de noordzijde van de singel als in het gebied daar net onder nabij de Pikeursbaan en Verzetlaan. De roep om meer grootschalige kantoorgebouwen viel samen met het in onbruik raken van de militaire stallen bij de Boreelkazerne. Daarmee ontstond er een omvangrijk terrein binnen de singel dat geschikt leek voor grootschalige herstructurering. Vanaf de jaren '60 ontstaan hier de eerste meer grootschalige kantoorgebouwen van de stad, waaronder de voormalige ABN-AMRO bank (1975, naar een ontwerp van H.A. Maaskant), het arbeidsbureau – gebouwd in 1963 – en het Rijksbelastingkantoor, dat in 1968 werd geopend naar een

ontwerp van architect J.D. Postma. In de jaren '70 volgen de omvangrijke kantoorgebouwen van Witteveen & Bos (1975) en het hoofdkantoor van Twijnstra en Gudde (1978). De bebouwing concentreerde zich als paviljoens in een vrij groene stedenbouwkundige setting.

Dezelfde transformatie vond plaats in 1981 aan de Handelskade toen de daar nog aanwezige fabrieksgebouwen werden gesloopt en vervangen door nieuwbouwkantoren en de nieuwbouw van hogeschool Saxion. Aan het einde van de 20ste eeuw was het de beurt aan het gebied rond de voormalige Bergpoort. In 1995 sloot de Boreelkazerne zijn deuren en ook de meeste bedrijven langs de Bergpoortstraat waren in de jaren daarvoor al gesloten. Binnen de vestinggracht zijn nog slechts de Boreelkazerne en enkele gebouwen aan de Bergpoortstraat te herkennen. De 'moderne' kantoorgebouwen en instituten langs de Handelskade en Verzetlaan en het recent ontwikkelde winkelcentrum de Boreel tonen de dynamische ontwikkeling die de IJsselstad Deventer heeft doorgemaakt in de laatste decennia.

LUCHTFOTO JAREN '30 VAN DE 20E EEUW



LUCHTFOTO EIND JAREN '90 VAN DE 20E EEUW



2

Ambities

Omgevingsvisie

In de Structuurvisie Stadsaszone Deventer en Omgevingsvisie van december 2019 wordt de ambitie uitgesproken om de zone rondom het Stationsplein, Handelskade en Verzetslaan uit te laten groeien tot de Stadscampus Deventer (nu De Kien): een inspirerende omgeving voor kennisintensieve bedrijven en onderwijsinstellingen, waar nieuwe concepten, producten en diensten worden ontwikkeld.

zijn hier alleen mogelijk als service voor reizigers, studenten en werknemers van de daar gevestigde bedrijven. Deze voorzieningen moeten kortom specifiek bijdragen aan het concept van de stadscampus. Daarnaast is een zekere menging met wonen mogelijk. Dit zal de levendigheid van het gebied ten goede kunnen komen, maar mag geen afbreuk doen aan het functioneren van de stadscampus als de plek voor kantoren en onderwijsinstellingen.'

Voor de Stadscampus Deventer zijn in de Omgevingsvisie specifiek de volgende ambities geformuleerd: Méér zichtbare economische vernieuwing en innovatie, de kracht van Deventer benutten, waardevast ondernemen en ongedeelde samenleving. In principe zijn alle functies op de campus (zij het soms onder voorwaarden) toegestaan, maar ligt het gewenste accent volgens de Omgevingsvisie op een groei van programma op het gebied van dienstverlening, kantoren, maatschappelijk en cultuur en ontspanning.

Het voorliggende Ontwikkelperspectief bundelt de ambities uit de Omgevingsvisie met flankerend beleid en ambitie op het gebied van een duurzame leefomgeving en mobiliteit. Samen met de bestaande ruimtelijke karakteristieken van het gebied zijn deze vertaald in de volgende vier ambities voor De Kien;

- Groen slim en gezond;
- Faciliteren van ontmoeting;
- Functionele gelaagdheid rond het thema kennis en innovatie



Omgevingsvisie:

'De stadscampus zien we als dé kantoren- en onderwijslocatie van Deventer, waar de kennis- en open informatiestad zich toont. We streven naar een levendig milieu, dat stimuleert tot interactie en innovatie. Wij dagen onze partners uit om het standaard vastgoed aan weerszijden van de Buitengracht door te ontwikkelen binnen het concept van de stadscampus. Daarnaast willen we met hen de kwaliteit van de publieke ruimte verbeteren. Hergebruik, transformatie en verduurzaming van bestaand vastgoed, maar ook sloop en herbouw zijn mogelijk. Detailhandel, horeca en bedrijven

	Ambities voor de binnenstad										Ontwikkelingsrichting functies										
	Méér dan historisch stadfront aan de IJssel	Méér cultuurhistorische gelaagdheid	Méér 'Deventer stedelijkheid'	Méér (zichtbare) economische vernieuwing en innovatie	Méér wisselwerking tussen platteland en stad	Kwaliteitsimpuls op de Deventer schaal	De kracht van Deventer benutten	Meer samendoen buiten Deventer	Waardevast ondernemen	Ongedeelde samenleving	Veilig en gezond leven	Duurzame toekomst	Wonen	Dienstverlening	Kantoren	Bedrijven	Maatschappelijk	Detailhandel	Horeca	Cultuur en ontspanning	Natuur en ecologie
Stedelijk woonmilieu	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
Gemengd stedelijk milieu	●	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
Stedelijke groengebieden	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
Binnenstedelijk woonmilieu	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
Dwaalmilieu	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
Kernwinkelgebied	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
Kernhorecagebied	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
Stadscampus	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

○ Deze ambitie heeft in deze legenda-eenheid prioriteit

● Deze ambitie heeft een specifieke uitwerking in deze legenda-eenheid

○ Deze ambitie heeft geen specifieke uitwerking in deze legenda-eenheid

■ Grens beschermd stadsgezicht

■ Cultuurdriehoek

■ Versterken relatie binnenstad-IJssel

■ Detailhandel en leisure

↑ Tendens: Toename van deze functie mogelijk

⬆ Tendens: Toename van deze functie onder voorwaarden

♻ Tendens: Hergebruik en transformatie van bestaand vastgoed

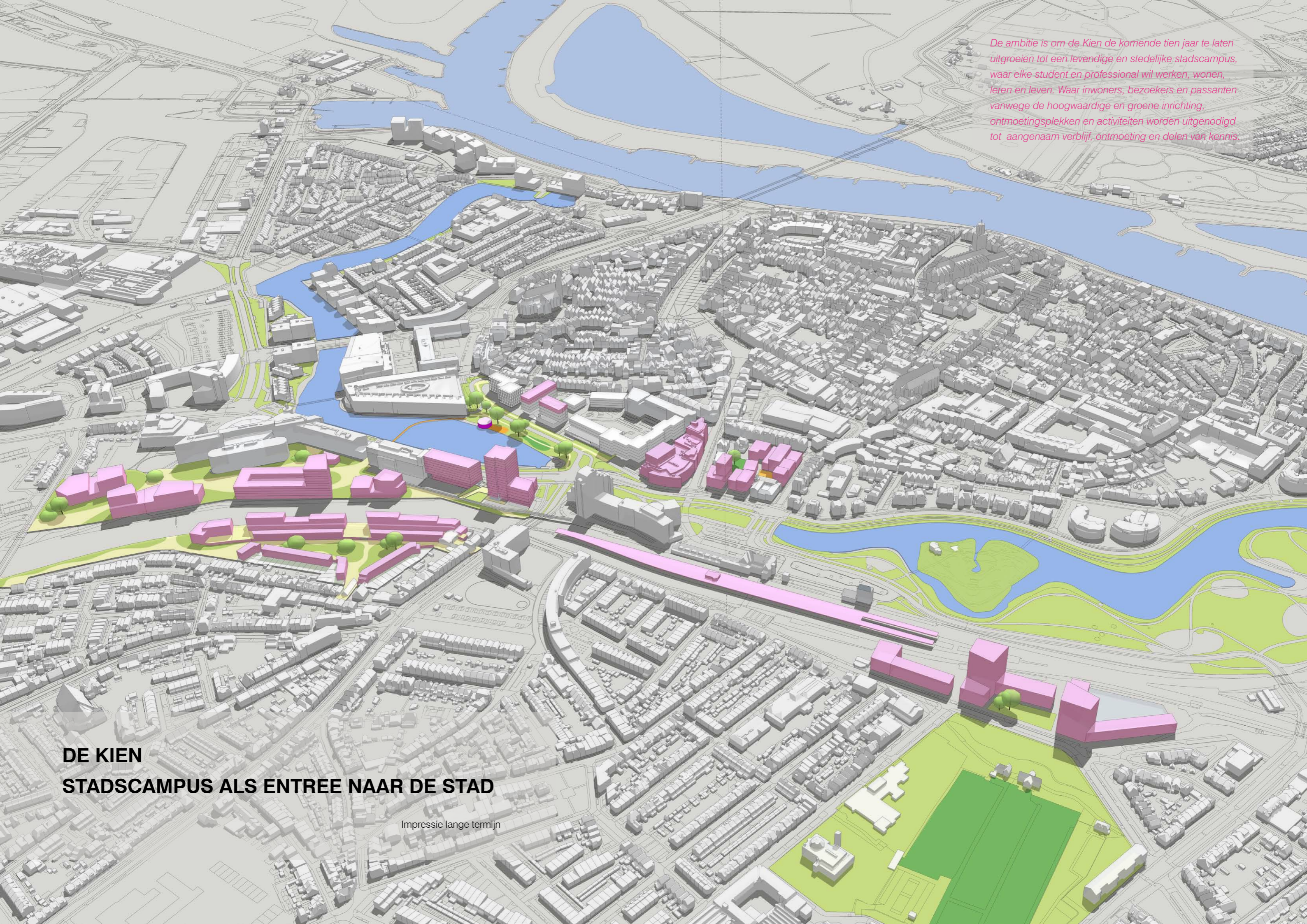
✗ Deze functie in principe niet toegestaan

✗ Deze functie in principe niet toegestaan - met uitzondering van de Boreel

De ambitie is om de Kien de komende tien jaar te laten uitgroeien tot een levendige en stedelijke stadscampus, waar elke student en professional wil werken, wonen, leren en leven. Waar inwoners, bezoekers en passanten vanwege de hoogwaardige en groene inrichting, ontmoetingsplekken en activiteiten worden uitgenodigd tot aangenaam verblijf, ontmoeting en delen van kennis.

**DE KIEN
STADSCAMPUS ALS ENTREE NAAR DE STAD**

Impressie lange termijn



1

Groen, slim en gezond



Groenblauwe parelketting

De historische vestingstructuur is nog goed afleesbaar als een groenblauwe omzoming van de binnenstad, welke aan de twee uiteinden aantakt op de IJssel. Door de verschillende functies die onderdelen van de singelstructuur door de loop der jaren heen hebben gehad is een aaneenschakeling ontstaan van sferen. Deze varieert van een monumentaal en landschappelijk karakter bij het Rijsterborgherpark, tot militair en later grootstedelijk met onderwijs- en kantoorprogramma rond het station en industrieel/bedrijvig karakter aan de zuidoostzijde van de singel. Deze aaneenschakeling van kwaliteiten vormt daarmee een parelketting rond de binnenstad, aan elkaar geregen door de singel als een groen/blauw snoer. De Kien valt voor een groot deel samen met deze singelstructuur en wordt daardoor in belangrijke mate gekenmerkt door een landschappelijke kwaliteit. Het groene karakter komt tevens voort uit de leidende principes van de wederopbouwperiode toen dit gebied tot ontwikkeling is gekomen. Het heersende principe van 'lucht, licht en ruimte' heeft geleid tot een open en alzijdige vorm van bebouwing in het groen. Dit vooruitgangdenken is nog het sterkst zichtbaar aan de Verzetslaan, waar de bebouwing wordt gekenmerkt door een paviljoenachtige opzet met een losse compositie van volumes. Het verder uitbouwen van de landschappelijke kwaliteiten van de campus zal daarom bijdragen aan de onderscheidende en betekenisvolle rol die zij vervult als groene contramal voor de binnenstad en verbindend element tussen omliggende stadsdelen.

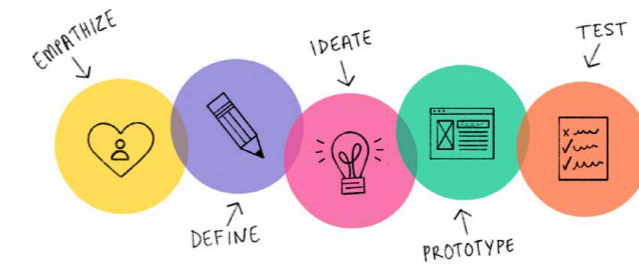
Toonaangevend op het gebied van duurzaamheid

De gemeente Deventer heeft in de recent vastgestelde Omgevingsvisie drie kernopgaven benoemd. In twee daarvan staat duurzaamheid centraal. Dat zijn; een slimme en schone economie in leren en werken, en verduurzaming op het gebied van energie en klimaat. De campus is de perfecte plek om deze ambities in de praktijk te brengen. De eerste focus ligt op het besparen van energie, een zo laag mogelijk energieverbruik en het zo min mogelijk uitstoten van CO₂. Hoe minder verbruik, hoe minder energie moet worden opgewekt. Vervolgens wordt

ingezet op het toepassen van zoveel mogelijk schone energie. Het nu vastgestelde beleid, maar ook het nieuwe conceptenergieplan van Deventer gaat uit van de inpassing van zoveel mogelijk zonnepanelen op daken van woningen en bedrijfsgebouwen. Ook kan worden gedacht aan de aanleg van een warmtenet als duurzame verwarmingsbron. In samenwerking met betrokken partijen kan verder worden nagedacht over mogelijke uitwerkingen van de thema's op het gebied van duurzaamheid en hoe dit kan worden ingezet bij ontwikkelingen in het gebied.

De Kien is Klimaatbestendig

Als gevolg van het veranderende klimaat zal er klimaatadaptief ontwikkeld moeten worden, voor zowel de buitenruimte als bebouwing. De toename van hete zomerdagen en zwaardere stortbuien leiden tot hittestress en ondergelopen wegen en woningen. Klimaatadaptatie is hierdoor noodzakelijk. Meer bomen en begroeiing zorgen voor koelte op hete zomerdagen. Minder stenen betekent minder warmte en meer opname van water in de bodem. Bij nieuwe bebouwing wordt het regenwater niet meer afgevoerd via het riool maar zakt weg in de grond. Uitgangspunt is het behoud van bestaand groen. Een mooie openbare ruimte draagt bij aan de leefbaarheid en veiligheid en nodigt inwoners uit naar buiten te gaan, te ontmoeten en te bewegen. De Kien kan door het groene en publieke karakter verder ontwikkeld worden als toonaangevend voorbeeld op het gebied van een gezonde en duurzame leefomgeving. Deze plek in de stad heeft de potentie om de duizenden mensen die dagelijks door dit gebied komen, op weg naar hun werk of het station, te inspireren en kennis te laten maken met de stad van morgen. Het verder vergroenen van de campus biedt daarmee kansen voor ecologie en biodiversiteit en het halen van de klimaatdoelstellingen. Hittestress wordt tegengegaan, water wordt vastgehouden.



Living lab

Bij de stakeholders van de campus leeft de ambitie om de buitenruimte van de campus in te zetten als 'living lab'; de buitenruimte als duurzame proeftuin voor De Kien. De bedrijven en studenten kunnen de buitenruimte letterlijk gebruiken als testcase, waar metingen en proefopstellingen gedaan kunnen worden, pilots getest en gegevens bijvoorbeeld op het gebied van verkeer of milieu omgezet worden in data. Het gebied rond de Handelskade, Saxion en Aventus kan in potentie uitgroeien tot deze experimenteerruimte waar studenten in de praktijk opgedane kennis op het gebied van duurzaamheid, milieu en klimaat uitproberen. De gecombineerde aanpak van vergroenen, ontmoeten, buiten leren en experimenteren draagt op een positieve manier bij aan de zichtbaarheid van de doelstellingen van de Kien. Bovendien wordt de kennis die voorhanden is in dit gebied rechtstreeks en lokaal ingezet om de kwaliteit van de leefomgeving en ecologie te verbeteren!

Gezondheid en ontmoeting

De ringvormige en open structuur van de singel maakt onderdeel uit van de hoofdgroenstructuur van Deventer en is de perfecte route voor een rondwandeling in de stad van IJssel tot IJssel. Zij zal in belangrijke mate een bijdrage leveren aan de gestelde ambities op het gebied van duurzame mobiliteit en gezondheid doordat de fysieke inrichting uitnodigt tot gebruik van de trein, de fiets of lopen. Bestaande groengebieden in de stad worden met elkaar verbonden en er is ruimte voor sport, spel en beweging in de buitenlucht. Het creëren van een prettige en herkenbare verblijfsomgeving met ruimte voor ontmoeting is een breed gedragen ambitie voor het gebied en zal in de verdere uitwerking van afzonderlijke ontwikkelingen een belangrijke plek krijgen.

Uitgangspunten

- Ontwikkelingen zijn zowel onderdeel van de eigen Ruimtelijke context als van De Kien.
- Een nieuw overgangsmilieu kan ontstaan die de verschillende omgevingen met elkaar verbindt.
- ...

2 Faciliteren van ontmoeting



REFERENTIE: GEBRUIK VAN HET WATER, MARINETERRAIN AMSTERDAM

Het leggen van verbindingen

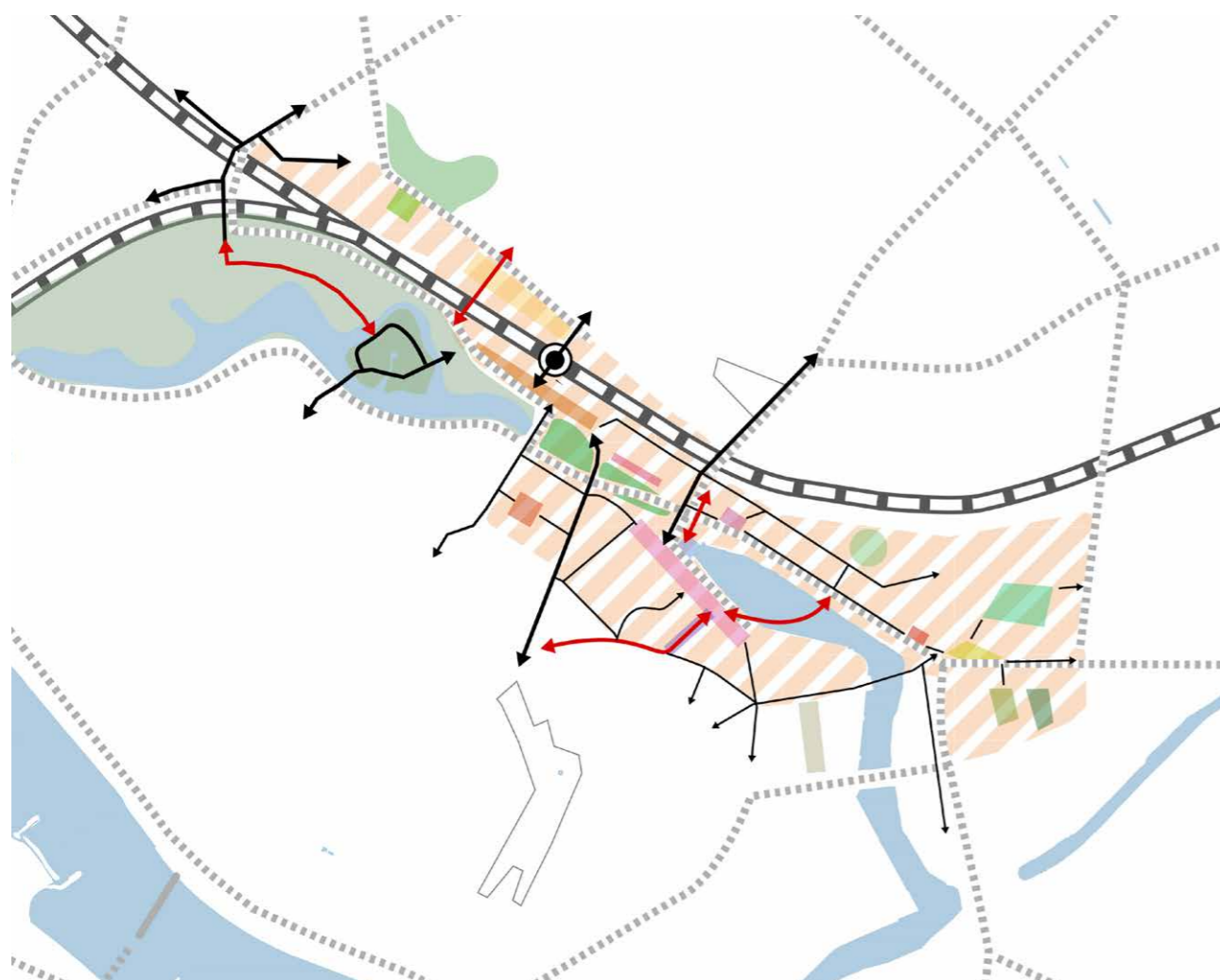
De Kien heeft een perfecte OV-bereikbaarheid door de ligging van het stationsgebied met het intercity knooppunt binnen het plangebied. Ook het recent heringerichte busplein naast het station van Deventer zorgt met de lokale en regionale busverbindingen voor optimale verbindingen met de regio. De campus vervult een verbindende schakel in het stedelijk weefsel van Deventer. De recent heringerichte groene Wal bijvoorbeeld, begeleidt voetgangersstromen door middel van een 'Rode Loper' tussen station en binnenstad. Daarmee wordt gezorgd voor een natuurlijke en ontspannen route tussen beide.

De koppeling van de binnenstad met de campus verloopt echter minder soepel. Dit is te verklaren doordat de binnenstad van Deventer gelegen is binnen de singel en een naar binnen gericht karakter heeft, met een oriëntatie op de pleinen. Het gevolg is dat op sommige plekken de bebouwing met de rug naar buiten staat. Dit is het sterkst te zien bij de gebieden met van oudsher een militair en industrieel karakter. De bebouwing staat hier in het water en de focus is naar binnen gericht. De recent ontwikkelde Boreel voegt zich in deze historische context door zich bij deze logica aan te sluiten. Er is bij de bouw van de Boreel een goede (fiets)verbinding gerealiseerd richting de Snipperlingsdijk. Gezien vanaf de Handelskade is de achterzijde van de parkeergarage van de Boreel echter dominant en lijkt de binnenstad ver weg. Hier ligt daarom een

gouden kans de ontwikkeling van de campus een nieuwe impuls te geven. De Handelskade herbergt het zwaartepunt van de campus in programma en mensen. Na ontwikkeling van de Kop handelskade staat hier bijna 65.000m² aan bebouwing, en wonen, werken en leren hier 12.500 mensen. Door de relatie met de binnenstad te verbeteren en ook aandacht te geven aan de verbinding met het station, zal de voorzijde van de Handelskade, ook voor de voetganger, beter verankerd worden in het weefsel van de stad. De studenten die momenteel relatief onzichtbaar zijn, zullen daarmee worden verleid via aantrekkelijke alternatieven naar het station of de stad in te wandelen.

De betekenis van de singel binnen de Kien kan transformeren van een scheidend element in een verbindend element. Functies aan weerszijden van het water verhouden zich tot elkaar zowel fysiek als visueel. De oevers van de singel bieden kansen voor recreatie en verblijf. Het nu nog verstilde wateroppervlak kan gebruiks- en beleevingswaarde krijgen door middel van een verbinding over het water of ingezet worden als bron van kennis.





VERBINDINGEN IN DE NOORD-ZUID RICHTING KOPPELEN VOORSTAD AAN BINNENSTAD

Slechten van barrières

Het Rijksmonumentale station van Deventer uit 1865 is gelegen op een spoordijk. Daarmee is er in beperkte mate een fysieke barrière aanwezig tussen de binnenstad van Deventer aan de zuidzijde van het spoor en de Voorstad aan de noordzijde van het spoor. De belangrijkste noord-zuid verbindingen voor de campus tussen beide stadsdelen zijn de Hoge Hondstraat, de Brinkgreverweg en de Veenweg/Snipperlingsdijk. Enkele van deze radialen verbonden van oudsher de binnenstad met het buitengebied. Verschillende percelen langs het spoor passen bij de infrastructurele/spoorweg functie en zijn in eigendom van NS/ProRail. Deze meer grootschalige en open terreinen in de spoorzone bieden kansen voor toekomstige ontwikkelingen van de Kenniscampus. Voorbeelden van deze terreinen zijn de Post NL locatie (welke tot ontwikkeling zal komen) en het P+R achter hogeschool Saxion en Aventus.

Verplaatsingen te voet en met de fiets centraal

De afwikkeling van verkeersfuncties in de nabijheid van het station kent een fors ruimtebeslag en is beeldbepalend. De ambitie is om waar mogelijk aan te sluiten bij de kwaliteiten van de recent aangelegde Groene Wal en de impact (visueel, geluid, fijnstof) van gemotoriseerd verkeer verder te reduceren bij toekomstige herinrichtingen van straten. Dit kan bijvoorbeeld door een groene en zorgvuldige inpassing. Er kan tevens gezocht worden naar meer ruimte binnen de profielen voor fietsers en voetgangers en een verbetering van oversteekbaarheid en begeleiding van voetgangersstromen. De kunst is om daarbij niet te tornen aan de bereikbaarheid van het OV-knooppunt en de bereikbaarheid van de binnenstad.

Meerwaarde voor de stad en inwoners

Op de Kien draait het om ontmoeting en uitwisseling van ideeën. De verschillende gebruikers van de campus, de bewoners, maar ook toevallige passanten worden verleid hier langer te (ver)blijven. Het is daarbij van belang de verblijfskwaliteit van de buitenruimte meer uitnodigend te maken, zodat ontmoeting niet beperkt wordt tot de ruimte binnen de gebouwen. Er zal gezocht worden naar kansrijke locaties op de campus om een groen en aangenaam verblijf mogelijk te maken. Ook zal iedere ontwikkeling afzonderlijk gevraagd worden een bijdrage te leveren aan het verblijfsklimaat op straat met daarin meer ruimte voor de voetganger. Dat betekent aandacht voor een zorgvuldige en hoogwaardige inrichting van de buitenruimte, maar ook aandacht voor een slimme plaatsing van publiek en collectief programma in de plinten. Het vergroten van de zichtbaarheid van de activiteiten op de campus zowel binnen als buiten (exposure) zal bijdragen aan de veiligheid en levendigheid van het gebied. Aanvullend zal er gezocht worden naar ontmoetingsruimten voor uitwisseling en kruisbestuiving. Voor de campus is sociale cohesie van belang en draagt dit aspect in belangrijke mate bij aan sociale duurzaamheid.

De kwaliteitsimpuls van het netwerk en de fysieke leefomgeving is daarmee niet alleen relevant voor de gebruikers van de campus zelf, maar voor iedereen die zich in of langs het gebied begeeft, op welke manier dan ook. De doelstellingen voor de Kien zullen in belangrijke mate bijdragen aan de aantrekkelijke en levendige stad die Deventer wil zijn.

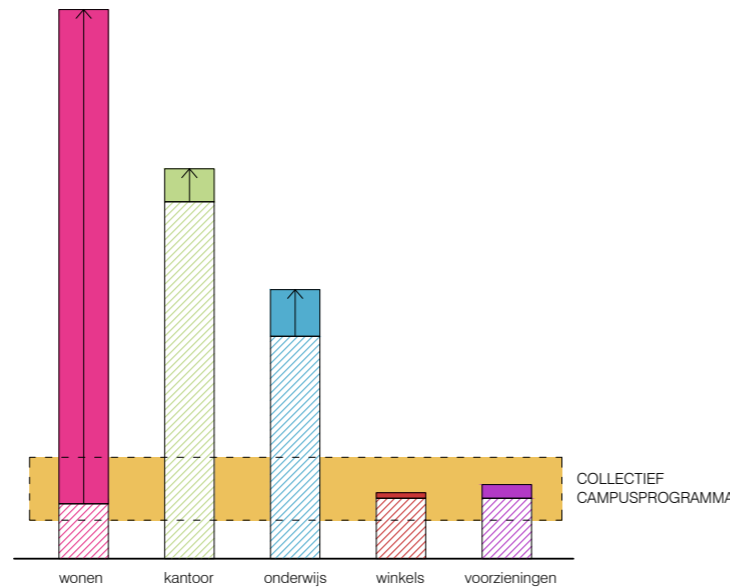
3 Functionele gelaagdheid

Er zijn een aantal grote en enkele kleine ontwikkelingen op De Kien te verwachten. Volgens de huidige plannen wordt er zo'n 105.000m² BVO aan gemengd programma toegevoegd ten opzichte van de huidige situatie (inclusief Post NL locatie, Volkstuinen en P+R)). Dit programma is globaal opgedeeld in 90.000m² BVO wonen, 8.500m² onderwijsprogramma, 6.000m² kantoorprogramma en zo'n 3.000m² horeca en voorzieningen. Er ontstaat zo een goede mix van programma, passend bij het concept van de Kien, waarbij het accent aan de stadzijde ligt op werk- en onderwijsgerelateerde functies en aan de noordzijde op woonprogramma.

Kennisontwikkeling op De Kien

De Kien is het inhoudelijke concept: voor kennisintensieve bedrijven en onderwijsinstellingen in een inspirerende en dynamische werkomgeving, die interactie en innovatie genereert. Met als missie "Ruimte voor tech en talent" wordt er in praktijk gebracht hoe innovatieve advies- en ingenieursbureaus, IT-ontwikkelaars en consultants, beroepsgerichte opleiders, onderzoekers en de overheden elkaar kunnen stimuleren bij het ontwikkelen van nieuwe concepten, visies, producten, leerwegen, researchprogramma's en bij alles wat hen verder beroepsmatig beweegt. Het gaat om een werk- en onderwijsklimaat, dat uitdaagt tot voortdurende gezamenlijke vernieuwing in wisselende coalities, zodat bedrijven snel kunnen inspelen op nieuwe marktontwikkelingen en actuele maatschappelijke thema's.

De ontwikkeling van de Kien bevindt zich in de afronding van haar eerste fase van twee jaar, waarbij stappen zijn gezet op inhoud en activiteiten en er een goede basis is gelegd voor de samenwerking. In de volgende fase is het van belang om in te zetten op een verdere uitwerking van het concept en het aanjagen van de ontwikkeling van de Kien Stadscampus als onderdeel van de Kennisas. Dit zal in samenhang met en



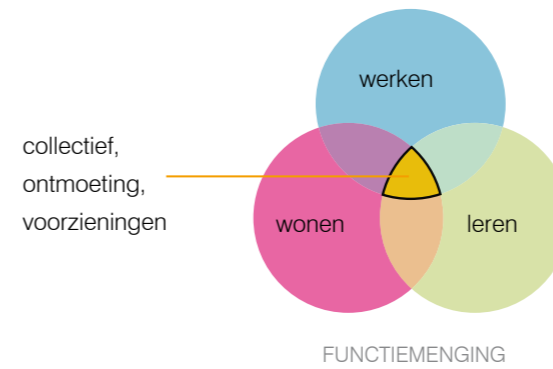
parallel aan de ruimtelijke ontwikkelingen gebeuren. Zo biedt de Kien bijvoorbeeld ruimte aan doorgroeiende startups en scale-ups van het Gasfabriekterrein in Deventer.

Innovatieversnelling

Ruimtelijke concentratie van onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven liggen aan de basis voor succesvolle samenwerking en kennisuitwisseling. De gebruikers van de campus geven aan dit essentieel te vinden. Te denken valt aan trainingsprogramma's, lokale stageplaatsen en het delen van databases of voorzieningen. Eén van de voorwaarden is het robuuste kennisnetwerk, het ecosysteem dat zich lokaal vormt. Vergeleken met een regulier kennisnetwerk waar partijen elkaar alleen treffen als het echt nodig is, tonen campuspartijen een commitment om zich bij elkaar te vestigen en de geografische en intellectuele nabijheid (samen) te exploreren, exploiteren en uit te bouwen. Zo ontstaat een waardevolle kenniseconomie.

De voordelen van de campus zijn;

- Vruchtbare plek voor innovatie vanwege de kans op kruisbestuiving. Het verspreiden en combineren van kennis vindt plaats door onderlinge interactie en face-to-face contact. Hierdoor ontstaat het zogenoemde



local-buzz principe; Mensen die in de local buzz opereren hebben contact en werken samen met andere getalenteerde mensen, kunnen complexe ideeën met hen uitwisselen en worden geprikkeld in hun motivatie.

- Doordat onderling verbonden bedrijven en onderwijsinstellingen zich ruimtelijk concentreren ontstaat een informatie- en communicatienetwerk.
- Door op een campus gevestigd te zijn, kan geprofiteerd worden van kennis die door anderen is opgedaan. De kenniseconomie is daarom het meest succesvol met lokale kennisbronnen zoals clusters en campussen.
- Een campus biedt kansen op het gebied van het delen van faciliteiten en voorzieningen zoals vergader- en congresruimte, horeca, huisvesting en parkeren.
- De buitenruimte van de campus zal worden ingezet als 'Living Lab' als onderdeel van de kennisontwikkeling op de Kien.

Een campus is daarom, door zijn onderscheidend vermogen en inspelend op nationale en regionale prioriteiten ook een innovatieversneller van formaat.

Verdichting in de nabijheid van knooppunten

De Kien is een gemengd milieu met werken, wonen en ondersteunende functies en kent een regionale aantrekkingskracht. Van belang is een goede verhouding tussen deze verschillende functies. Daarbij is het van belang dat er niet alleen wordt gewerkt en geleerd, maar ook gewoond wordt op de campus. Aanvullende functies zijn van belang om de onderlinge uitwisseling en interactie aan te moedigen. Daarbij kan gedacht worden aan horeca, sport en ontspanning, immers de campus is onderdeel van de stad. De centrale ligging en functie van de campus in de stad is voor bezoekers en passanten waarschijnlijk de eerste kennismaking met de stad Deventer en kan hen verleiden om daar nieuwe bestemmingen te ontdekken en daar (op dat moment, maar ook in hun beeldvorming) later terug te willen keren. Hierin past de beoogde doorontwikkeling van de Deventer Schouwburg - als eyecatcher van de binnenstadsentree - tot congres- en onderwijscentrum,

'Ruimte en mobiliteit: efficiënt verstedelijken

Om te voorzien in de woningbehoefte en de behoefte aan bedrijfsruimte zullen in veel regio's meerdere nieuwe woon- en/of werklocaties aan het stedelijk gebied moeten worden toegevoegd. Daarbij worden wonen en werken zo veel mogelijk in elkaars nabijheid ontwikkeld en wordt ingezet op een geconcentreerde stedelijke ontwikkeling die uit een oogpunt van ruimtegebruik en mobiliteit efficiënt is. Een ontwikkeling die leidt tot behoud van het landelijk gebied en door het creëren van nabijheid bijdraagt aan de efficiëntie van de Nederlandse economie en de duurzaamheid van de Nederlandse samenleving.'³

gecombineerd met een open ontmoetingsfunctie en breed cultureel aanbod. De campus draagt daarmee in belangrijke mate bij aan de ambitie uit de Omgevingsvisie; Méér 'Deventer stedelijkheid'. Locaties dicht bij het centrum en het station zijn in trek door hun veelheid aan stedelijke voorzieningen en goede fietsroutes naar centrum en buitengebied. In deze gebieden kunnen wonen, werken en vrije tijd steeds meer verweven raken. De stedelijkheid van Deventer krijgt hiermee een impuls en wordt een sterk concurrerend vestigingsmilieu geboden. De ontwikkeling van het gebied, tussen station en Saxion, richting een campus kan dit nog eens bevorderen en versnellen en vergroot de aantrekkingskracht van Deventer als kennisstad.

Wonen op de campus

Topicuscarré, Kop Handelskade en Verzetslaan

De locaties Topicuscarré, Kop Handelskade en Verzetslaan maken centraal gelegen op De Kien deel uit van de kantoren- en onderwijslocatie in Deventer, waar de kennis- en open informatiestad zich toont. We streven naar een levendig milieu, dat stimuleert tot interactie en innovatie. Hierbij is een zekere menging met wonen gewenst. Dit zal de levendigheid van het gebied ten goede kunnen komen, maar mag geen afbreuk doen aan het functioneren van de campus als de plek voor kantoren en onderwijsinstellingen. Gezien hun locatie hebben deze drie gebieden potentie als woonomgeving voor young professionals en kenniswerkers die werkzaam zijn binnen de campus of juist met het openbaar vervoer naar een werklocatie buiten Deventer reizen.

Het is van belang dat binnen de campus een mix ontstaat van betaalbaar en duurder woningaanbod, zowel huur als koop. Waarin aantrekkelijk aanbod wordt gecreëerd voor de young professional die aan het begin van zijn of haar (financiële) carrière staat en voor de professional in een 1- of 2-persoonshuishouden die zijn of haar sporen reeds verdiend heeft en een interessante, centrum-stedelijke woonomgeving zoekt.

Recentelijk zijn enkele complexen met studentenhuisvesting

* 3 Nationale Omgevingsvisie (NOVI), 2020



gerealiseerd in en rondom het Havenkwartier. Met uitzondering van de Kop Handelskade, ligt er geen directe opgave voor het toevoegen van studentenhuysvesting op De Kien.

PostNL locatie

De PostNL locatie is onderdeel van De Kien, maar door haar ligging ten noorden van de spoorlijn zal het zich ook ontwikkelen tot een volwaardig en natuurlijk onderdeel van Voorstad. In deze vooroorlogse wijk willen we de bestaande woningvoorraad en de woonomgeving aanpassen aan de hedendaagse woonwensen. We maken het gebied aantrekkelijk voor creatieve stedelingen door een mix van functies te stimuleren. We hebben deze doelgroep hard nodig om de door ons gewenste open informatiestad te worden, maar op dit moment vinden ze weinig geschikte woonruimte. Het opwaarderen en versterken van het gemengde woonmilieu biedt Deventer kansen om zich met een bijzonder woon/vestigingsmilieu nabij een belangrijk openbaar vervoersknooppunt in de regio te profileren. Door het versterken van het gemengde woonmilieu dragen we tevens bij aan het (sociaal) verduurzamen van de vooroorlogse wijken.

De campus mengt zich op deze locatie dan ook met de wijk Voorstad. Het heeft de potentie zich te ontwikkelen tot een inspirerende en energievolle plek dat een (t)huis biedt voor verschillende doelgroepen: young professionals, creatieve stedelingen* (gezinnen en kleine huishoudens) en mogelijk ook voor ouderen.

Het aanbod aan woningen is een mix van betaalbaar en duur, huur en koop, grondgebonden en appartementen en draagt zodoende bij aan de opgave voor een ongedeelde samenleving. Ook kan hier gedacht worden aan werkruimtes, ateliers en combinaties van wonen en werken. De ontwikkeling van de Post NL locatie zal daarom voorzien in gemengd programma, waarbij de verdeling als volgt is opgebouwd; 75% wonen en minimaal 25% werken.

Gezien de ligging op korte afstand van het NS-station is dit het gebied waar we kansen willen benutten op het gebied van ondersteunende functies voor de diverse mobiliteitsvormen die dit oproept. Gedacht kan worden aan extra voorzieningen voor de fiets, autodeelplaatsen en voorzieningen voor laden van elektrische voertuigen. Ook zijn hier mogelijkheden voor parkeerfuncties ten behoeve van het station zelf. Mogelijk ontstaan er in de toekomst nieuwe of aanvullende vormen van mobiliteit. Om te voorkomen

dat het gebied rond het station volledig wordt benut voor bebouwing wordt daarom aanvullend vereist dat een deel van het terrein wordt aangemerkt als strategische reserve t.b.v. mobiliteit en bereikbaarheid van het OV-knooppunt.

algemene kaders wonen

Om een minimale woonkwaliteit te bereiken hanteren we in Deventer uitgangspunten voor de minimale woonoppervlakte (GBO). De minimale oppervlakte voor huurwoningen met een huurprijs die overeenkomt voor sociale huurwoningen is 40m². Voor huurwoningen die vallen onder de categorie middeldure huur is de minimale oppervlakte 50m².

Deventer heeft een Doelgroepenverordening vastgesteld. In deze verordening is een aantal voorwaarden voor de woningbouwcategorieën sociale huur, sociale koop en middeldure huur opgenomen. Voor het hele gebied geldt dat naarmate sprake is van een hoger woningsegment, de parkeerfunctie voor bewoners op eigen terrein en/of openbaar gebied moet voldoen aan de te verwachten eisen per groep.

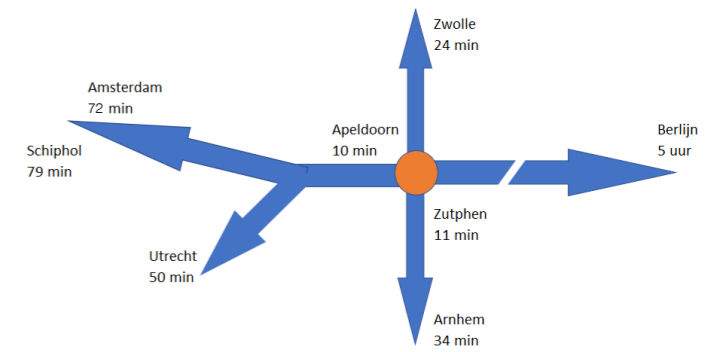
Bovenstaande uitgangspunten en doelgroepen verordening bieden heldere kaders, maar zijn vooral bedoeld als een voorzet waar externe partijen mee worden uitgedaagd om met innovatieve, creatieve oplossingen te komen. De invulling van het definitief programma gebeurt in nauwe samenspraak met de gemeente.

** De creatieve stedeling is een brede doelgroep waar de afgelopen decennia weinig voor is gebouwd, maar die hard nodig is voor onze duurzame maak- en open informatiestad. Creatieve stedelingen zijn mensen geïnteresseerd in een stedelijke omgeving en die zich bezighouden (vanuit werk dan wel in vrije tijd) met architectuur, ambacht, design, media, kunst en cultuur, techniek of kennis. Nieuwe technologische ontwikkelingen spelen hierbij een grote rol. Het opwaarderen en versterken van het gemengde woonmilieu en het stedelijk woonmilieu in de binnenstad biedt Deventer kansen om zich met een bijzonder woon/vestigingsmilieu landelijk te profileren. Zo kan de stedelijkheid van Deventer als 'kleine grote stad' een impuls worden gegeven en een sterk concurrerend vestigingsmilieu geboden.*

3

Bereikbaarheid
& parkeren

Een perfecte bereikbaarheid van De Kien



Het station van Deventer ligt aan de rand van de binnenstad en heeft als multimodaal knooppunt goede verbindingen naar alle windrichtingen. Dit intercity treinstation is gelegen aan de IJssellijn Arnhem-Zwolle en aan de lijn Apeldoorn-Almelo. Het stationsgebied van Deventer is een belangrijk knooppunt in de stad en de regio. Dagelijks stappen ruim 21.000 mensen in en uit de trein op het Deventer station. Het OV-knooppunt ligt in het hart van de Kien. Binnen 5 minuten lopen (500 m) zijn bijvoorbeeld de Stadsschouwburg, de Brink, het Rijsterborgherpark en Hogeschool Saxion bereikbaar.

Het huidige mobiliteitssysteem bestaat uit verschillende netwerken voor OV, auto en/of fiets en lopen. Verdere integratie van deze netwerken is in de toekomst gewenst om de toenemende mobiliteitsvraag op te kunnen vangen. Naast optimalisatie van individuele vervoersnetwerken is recent het ontwikkelen van kwalitatief hoge overstappunten een speerpunt van beleid geworden. De overstap moet idealiter geen bottleneck voor de reiziger vormen, maar juist iets aan de kwaliteit van de reis toevoegen. Met de smartphone als reisbepaler zullen de reizigers in de toekomst bestaande

en nieuwe vervoersvormen optimaal weten te combineren. Het faciliteren van de multimodale deur-tot-deur reis en een goede inrichting op en rondom OV-knooppunten is daarvoor noodzakelijk.

Deventer heeft de ambitie om de huidige functie van het (inter-)nationaal OV-netwerk te handhaven en waar mogelijk te versterken. Liggend in de periferie van de Randstad en op maximaal één tot anderhalf uur reizen heeft de gemeente potentie om als woonlocatie te fungeren voor mensen die werken in het westen van Nederland. De rechtstreekse verbinding met Berlijn (7 x per dag) is essentieel voor de stad en de ontsluiting van een groot verzorgingsgebied.

De ambitie is om programmatisch en fysiek veel meer verbinding tussen de binnenstad en De Kien tot stand te brengen. Ook krijgen de snel- en sterfietsroutes op de campus een prominente plek. Voor autoverkeer geldt dat met name doorgaande autogebruikers ten opzichte van de binnenstad worden gestimuleerd om betere verbindingen 'rond' de stad te gaan gebruiken volgens het 'Dakpanprincipe'.



DAKPAN PRINCIPE; DOORGAAND VERKEER WORDT GESTIMULEERD ROND DE STAD TE RIJDEN

Analyse huidige situatie:

- Doorgaand verkeer wordt zoveel mogelijk rond stad geleid (dakpanprincipe).
- Door de ligging van de stad op één oor ligt het accent op de zuidelijke invalswegen
- De druk op de Handelskade is relatief groot en er zijn weinig/geen alternatieven t.a.v. de bereikbaarheid van de binnenstad

Verkeerskundige wensen:

- Verminderen verkeer Welle
- Verminderen verkeer over Wilhelminabrug
- Verminderen druk op kruispunt Snipperlingsdijk/Mr. de Boerlaan
- Verbeteren bereikbaarheid binnenstad

Routes de binnenstad in ten behoeve van bestemmingsverkeer wordt vormgegeven volgens het 'inprikkersprincipe'. Volgens dit principe worden verkeersbewegingen in de stad verder gereduceerd en een tijdige overgang van automobilist naar voetganger gefaciliteerd, zodat men lopend de stad benadert. De aanleg van een derde brug over de IJssel kan verder aan dit principe bijdragen doordat de bereikbaarheid van de noordzijde van de stad wordt verbeterd en routes via de Welle en de Wilhelminabrug minder van belang worden. In de praktijk zal de Handelskade, welke momenteel de belangrijkste invalsweg is naar de binnenstad en het station van belang blijven voor de bereikbaarheid van beide. Voor bezorgend verkeer geldt verder dat bezien wordt hoe deze sector optimaal gestimuleerd kan worden tot aanschaf en gebruik van zo min mogelijk vervuulende voertuigen in en rondom de binnenstad. Busvervoer wordt volledig elektrisch en zal zo goed mogelijk worden ingepast om negatieve effecten voor de omgeving te minimaliseren. Logistiek verkeer van en naar de binnenstad zal worden aangemoedigd de leveringen gecombineerd uit te voeren.

Visie Parkeren

Ontwikkelingen

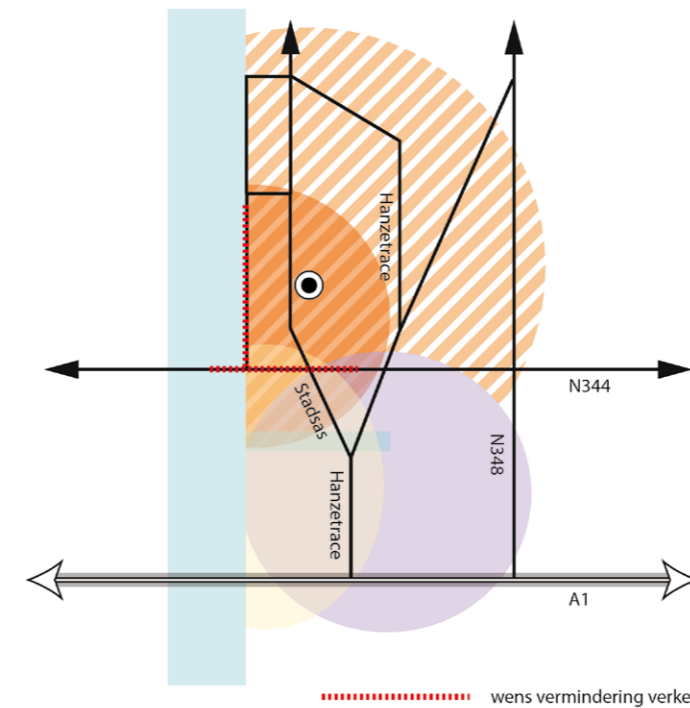
Als gevolg van de verschillende gebiedsontwikkelingen is er sprake van autonome groei van programma en bezoekers op De Kien. Met de realisatie en versterking van de uitstraling en onderlinge relatie van de diverse ontwikkelingen zal de aantrekkingskracht van de campus toenemen.

Iedere nieuw te realiseren parkeervoorziening op de Kien zal daarmee de balans moeten vinden tussen een optimaal

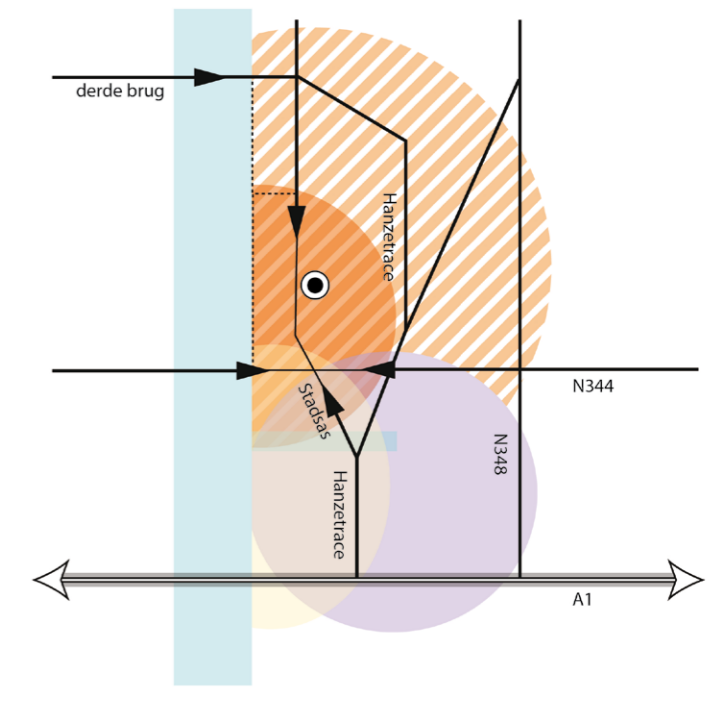
verleidend aanbod van alternatieven voor bezit en gebruik van een eigen auto, en het bieden van parkeerruimte tegen een faire prijs voor diegenen die nu of op termijn wel een auto in bezit zullen krijgen. Gezien het aanbod van openbaar vervoer en het streven naar innovatieve mobiliteitsfuncties, zal het bezoekersaandeel rond het minimum van de voorgeschreven parkeernormen per functie kunnen liggen.

Voor De Kien komt daar nog een specifiek aspect bij. Zij is direct gelegen naast de historische binnenstad van Deventer. De ambitie van de gemeente is hier parkeervoorzieningen op maaiveld (waar mogelijk) te verminderen ten gunste van de kwaliteit van de leefomgeving. De openbare ruimte kan daarmee een uitnodigende en hoogwaardige inrichting krijgen wat kansen biedt voor verblijf en ontmoeting. Voor nieuwe ontwikkelingen wordt daarom geen fysieke realisatie van parkeerplaatsen gevraagd, maar een financiële bijdrage, waarmee aan de randen van de historische binnenstad vervangende parkeerruimte kan worden gerealiseerd.

Het gevolg van deze ambitie is dat er een 'stadsbrede' parkeeropgave ontstaat voor het centrum die met de jaren zal toenemen en langs de randen van de binnenstad dient te worden opgevangen. Daartoe dient bij alle ruimtelijke ontwikkelingen te worden bezien voor welk deel van deze algemene parkeerbehoefte kan worden voorzien, zonder daarbij de kwaliteitsverhoging van de omgeving uit het oog te verliezen. Bij iedere ontwikkeling dient dan ook een heldere businesscase te worden opgesteld voor het opvangen van de eigen parkeerbehoefte plus een deel van de stadsbrede parkeerbehoefte. Indien we de parkeerfunctie



HUIDIGE SITUATIE: BINNENSTAD BEREIKBAAR VIA HANDELSKADE



KANS DERDE BRUG: BINNENSTAD BEREIKBAAR VIA INPRIKKERS

optimaal inrichten, kan een aantrekkelijke propositie ontstaan voor commerciële parkeeraanbieders, op dezelfde wijze als dat gebeurt voor woning- en kantooranbieders.

Om de verwachte toename van parkeerplaatsen op te vangen als gevolg van de autonome groei van de campus en als gevolg van de stadsbrede opgave is een aantal strategieën ontwikkeld;

1. Verminderen parkeerbehoefte door middel van het stimuleren van duurzame mobiliteit en gezondheid
2. Maximaal benutten huidig aanbod van parkeervoorzieningen
3. Parkeerbehoefte oplossen op eigen terrein
4. Inzetten afkoopregeling (binnenstad)
5. Ontwikkelen van nieuw parkeeraanbod aan de rand van de stad⁵
6. Verbeteren van het netwerk voor fietsers en voetgangers

De gecombineerde inzet van deze strategieën is uitgewerkt in een aantal concrete scenario's. Uit een eerste verkennende inventarisatie blijkt dat deze scenario's op meerdere fronten meerwaarde opleveren. Naast het opvangen van de verwachte groei van parkeerplaatsen, dragen ze bij aan de duurzame ambities van de stad, vergroten ze de ontwikkelkansen van de Kien, wordt de Handelskade ontlast en wordt de leefbaarheid en verblijfskwaliteit van de Kien en de binnenstad vergroot.

*4 Deventer binnen bereik, Uitkomst bereikbaarheidsconclaf, 2010

*5 Studie Park en Walk, 2010

Derde brug

Deventer heeft zich door de eeuwen heen ontwikkeld aan haar oorspronkelijke levensader, de IJssel. Rondom het historische centrum groeide de stad redelijk concentrisch, schilsgewijs. In de jaren '70 van de vorige eeuw werd een nieuwe levensader aangelegd: de A1. Dat betekende dat de stad zich meer in zuidelijke richting ontwikkelde, waarbij de rivier een barrière in westelijke richting bleek. Dat heeft ertoe geleid dat de stad 'op een oor' is komen te liggen, en het meeste verkeer vanuit de stad zich zuidwaarts moet bewegen, voor een groot deel door de stad heen. Dat levert veel druk op op o.a. de Welle, en congestie op de wegen richting A1. Om die reden is eerder al besloten⁴ dat een derde oeververbinding aan de noordkant van Deventer voor de lange termijn als optie gereserveerd moet worden. Wanneer deze brug wordt aangesloten op de A50 of op bestaande infrastructuur in de omgeving van Twello, zou dat namelijk een meer evenwichtige afwikkeling van de verkeersstromen rond en in Deventer kunnen betekenen. Bovendien sluit deze brug goed aan op ons dakpanprincipe: verkeer dat niet in de stad moet zijn, leiden we daar zover mogelijk omheen. Een derde brug is echter een ingreep met zeer grote landschappelijke en financiële gevolgen, en is derhalve op korte termijn niet haalbaar.

Trends

Er zijn een aantal kansen en trends te benoemen die voor een afname van automobiliteit (en daarmee parkeerruimte) zorgen op de Stadscampus Deventer;

- De menging van functies van de Kien, met zowel onderwijs- werk- als woonprogramma, maken dit tot een levendig gebied waar gedurende de dag altijd mensen aanwezig zijn. Het grote voordeel van functiemenging is de kans op dubbelgebruik van parkeerplaatsen.
- Er ligt een gouden kans om autogebruik verder te reduceren en in te zetten op het gebruik van openbaar vervoer gezien de unieke situatie van het OV-knooppunt binnen het plangebied. De gemeente daagt daartoe initiatiefnemers en ontwikkelaars in het gebied uit om met innovatieve ideeën te komen.
- De concentratie van bedrijven en woonfuncties op korte afstand van het OV-knooppunt vormen een belangrijke factor voor een relatief laag autobezit onder toekomstige bewoners. Veel sociale en werkgerichte functies komen op loopafstand beschikbaar. De woningkeuze zal mede gebaseerd zijn op het vinden van ontspanning en werk in de directe omgeving van De Kien. Bedrijven binnen de campus zullen daardoor minder afhankelijk zijn van zakelijk autogebruik.
- Voor jongere generaties geldt, dat de 'auto-afhankelijkheid' afneemt. Men ziet in het gebruik van een deelauto of appgestuurde taxidiensten een volwaardig alternatief voor het bezit van een eigen auto. Ten opzichte van het openbaar vervoer zijn de auto-opties aanvullend, zeker in de context van de stadscampus.

Tegelijkertijd zijn er trends aan te wijzen die tot een toename van autobezit kunnen leiden.

- Het aanbod van auto's wordt steeds milieuvriendelijker. Een tegenargument voor aanschaf van een eigen auto, de uitstoot van fossiele brandstoffen, wordt daarmee ondervangen. Met name deelauto's en innovatieve bedrijven lopen qua aanschaf van elektrische auto's voorop. Voor parkeren betekent dit dat parkeerruimte op de Kien waar mogelijk tenminste op de mogelijkheid van elektrisch laden voorbereid moet zijn. Dat zou kunnen betekenen dat er op termijn laadvoorzieningen nodig zijn die verder gaan dan de traditionele laadpalen zoals die nu nog geplaatst worden.

Parkeerscenario's voor de Kien

Het eerste scenario zet in op de onderbenutte P+R welke gelegen is achter de Handelskade. Door deze voorziening beter te verbinden voor voetgangers met de binnenstad door een brug over het water, de toevoeging van parkeerplaatsen in de vorm van garages langs het spoor en de herinrichting van het terrein, kan een groot deel van de verwachte groei van parkeerplaatsen worden opgevangen. Daarnaast biedt de herontwikkeling van de P+R een fantastische kans dit terrein, welke nu achteraf ligt langs het spoor in te zetten als ontmoetingsplek voor studenten en als één van de brandpunten van de campus te ontwikkelen (zie doorkijk P+R in hoofdstuk 5). De gemeente Deventer zal met betrokken eigenaren en belanghebbenden samenwerken om deze kans op relatief korte termijn te kunnen verzilveren.

Het tweede scenario zet in op een verschuiving van straatparkeren van abonenthouders naar beschikbare plaatsen in nabijgelegen garages de Boreel en een mogelijke uitbreiding van de Stadspoortgarage. Beide garages worden niet optimaal gebruikt en kunnen door deze maatregel in belangrijke mate bijdragen aan het verblijfsklimaat van de campus en de binnenstad. Voor de lange termijn wordt ingezet op een derde scenario, namelijk de ontwikkeling van een transferium bij de A1 welke verbonden is middels een (zeer scherp geprijsde of gratis) pendelbus tussen transferium en binnenstad (langs de verschillende haltes van de Kennisas). Hieraan gekoppeld is de mogelijkheid van een watertaxi. Deze draagt de potentie van een fantastische entree van de stad over de IJssel. De ontwikkeling van een gecombineerde bezoekers garage op de Roto Smeets locatie, biedt kansen t.a.v. dubbelgebruik en ontlast het verkeer in de binnenstad, met name op de drukke zaterdagmiddag.

Het laatste scenario vormt een verdere verbetering van het netwerk voor met name de voetganger en fietser, zodat deze veilig, prettig en snel van a naar b kunnen bewegen.

Wanneer geen van bovenstaande scenario's haalbaar blijkt zijn en er behoefte is aan de realisatie van aanvullend parkeeraanbod kan er gezocht worden naar een alternatieve locatie voor een parkeergarage. Daarbij zijn de zes strategieën leidend uitgangspunt.



Stimuleren duurzame mobiliteit.

Duurzame mobiliteit gaat over de uitdaging een evenwicht te bereiken tussen bereikbaarheid, economie, leefmilieu en klimaat. Hierbij zijn de sectoren milieu, economie en verkeer nauw betrokken.

Om de stad duurzaam te laten groeien en om het bestaande OV-knooppunt te versterken, wordt ingezet op lopen, fiets en OV. Met deze vervoersvormen kunnen we een aantal maatschappelijke doelen bereiken. Duurzame mobiliteit brengt mensen in beweging, is goed voor de gezondheid en luchtkwaliteit, versterkt sociale cohesie, creëert gelijke kansen, versterkt de economische structuur en draagt bij aan de beleving van de stad. Bij gebiedsontwikkelingen en het inrichten van de openbare ruimte wordt daarom ook nadrukkelijker rekening gehouden met voetgangers. Recent is ook flink ingezet op de fietsbereikbaarheid van de campus door de realisatie van (snel)fietsroutes. Daarnaast ligt er specifiek voor dit gebied een gouden kans om autogebruik verder te reduceren en in te zetten op het gebruik van openbaar vervoer gezien de unieke situatie van het OV-knooppunt binnen het plangebied.

Aanvullende maatregelen ten aanzien van duurzame mobiliteit zijn een ruimschoots aanbod van fietsparkeerruimte voor bezoekers en bewoners, de inzet van (elektrische) deelauto's en de inzet van Mobility as a service (MaaS). Verder zullen laadmogelijkheden voor elektrische auto's en fietsen in de buitenruimte (uit het zicht) hier ook een bijdrage aan leveren. Op de lange(re) termijn zal waarschijnlijk de haal- en brengfunctie van voertuigen op het station meer nadruk krijgen dan de stallingsfunctie van voertuigen als gevolg van de focus op collectief gebruik van auto's en/of zelfrijdende voertuigen. De ruimtelijke inrichting zal daarop kunnen voorsorteren.

Een collectieve aanpak en realisatie van de ontwikkeldoelen op het gebied van duurzame mobiliteit wordt dan ook door de gemeente nagestreefd. Een verdere samenwerking met initiatiefnemers, ontwikkelaars en parkeerexploitanten liggen op dit vraagstuk voor de hand en zullen een optimalisatie kunnen betekenen van de gehanteerde parkeernormering en (andere) ruimtelijke keuzes mogelijk maken. Tenslotte geldt ook hier dat het geheel meer is dan de som der delen.

Milieu en vervoer over spoor

Qua milieuthema's is evident dat het spoor een belangrijke bron van effecten is op De Kien. Met stedenbouwkundige uitgangspunten als buffering/afscherming kan leefomgevingskwaliteitswinst geboekt worden. Hoe dan ook is dit thema van belang en zorgt voor een forse uitdaging als het gaat om het bieden van een kwalitatieve en duurzame leefomgeving.

Verder is de bodemkwaliteit op delen van de campus een belangrijk aandachtspunt voor ontwikkelingen (bijvoorbeeld HCH verontreiniging Handelskade). Qua luchtkwaliteit wordt er voldaan aan de wettelijke normstelling, maar zou er vanuit het oogpunt van een gezonde leefomgeving verdere verbetering mogelijk zijn. Bij een eventuele beoogde combinatie van functies zal bekeken moeten worden of die vanuit milieuhinder samen kunnen gaan en in hoeverre functiescheiding noodzakelijk is (bedrijven en milieuzonering). Voor een verdere uitdieping van deze thema's zal de expertise van de Omgevingsdienst IJsselland noodzakelijk zijn.

Een ander aandachtspunt is het goederenvervoer over het spoor. Een afweging die gemaakt moet worden is hoe goederenvervoer zich verhoudt tot noodzakelijke bouwontwikkelingen in de stad. Vanuit de gemeente en de regio wordt zoveel als mogelijk binnen de nationale besluitvormingskaders hiervoor gestuurd op een reductie van dit type vervoer gezien de wenselijkheid/noodzakelijkheid van de ontwikkelingen en de nabijheid van gevoelige functies (ook in de huidige situatie) in de directe nabijheid van het spoor. Andere koppelkansen voor hinderbeperkende maatregelen in het gebied en het verbeteren van de bereikbaarheid van het station zullen worden aangegrepen door plannen van Prorail rond het station en het spoor in verband te brengen met de ontwikkelingen van De Kien.

4

Bouwstenen

De ruimtelijke vertaling van de gestelde ambities komt tot stand door de uitwerking in vier ruimtelijke bouwstenen. Deze bouwstenen van De Kien zorgen in de eerste plaats voor een samenhangende omgeving aansluitend aan de stationsomgeving. Daarnaast is er binnen De Kien ruimte voor het realiseren van onderscheidende kwaliteiten die een bijdrage zullen leveren aan de identiteit en herkenbaarheid van het gebied.

De bouwstenen van de ruimtelijke inrichting zijn;

- A. Groene en samenhangende buitenruimte
- B. Netwerk van plekken in de buitenruimte
- C. Hart van de campus
- D. Samenhang in bebouwing

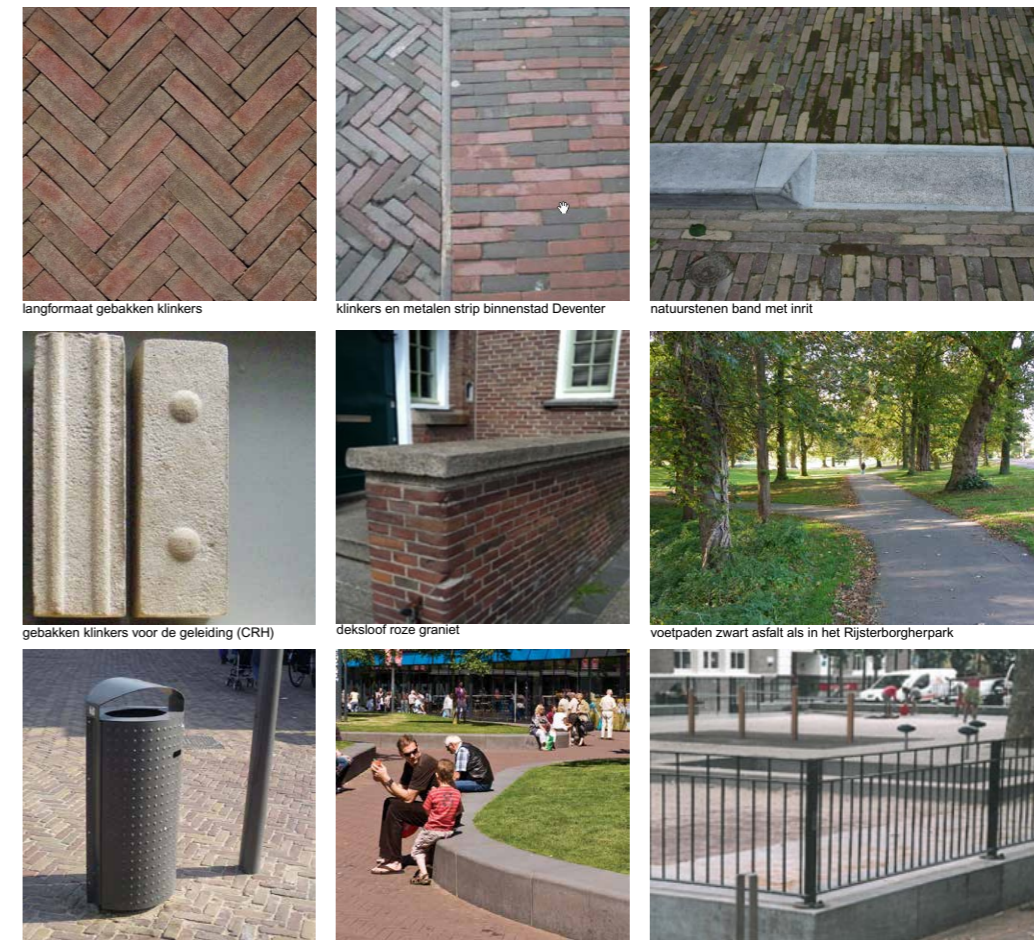
A Samenhangde buitenruimte

Aansluiting zoeken bij huidige groene kwaliteiten



Doordat De Kien Stadscampus Deventer deel uitmaakt van meerdere typen stedenbouwkundige omgevingen die door de jaren heen op verschillende momenten tot stand zijn gekomen, zal er bijzondere aandacht uitgaan naar het maken van samenhang. Dat betekent dat er bij de inrichting van de wegen en paden wordt aangesloten bij recent gemaakte keuzes bij de herinrichting van het stationsgebied, het busplein en de Groene Wal. Het hier toegepaste principe is dat vrij liggende paden in het groen worden uitgevoerd in asfalt en trottoirs langs gevels en bij kruisingen worden uitgevoerd in gebakken klinkers. Dit heeft echter geleid tot veel materiaalonderbrekingen. Om het gebied beter voor de voetganger toegankelijk te maken zal er speciale aandacht uitgaan naar het vormgeven aan de continuïteit van routes voor fietsers en

voetgangers. Dit laatste uitgangspunt zou kunnen wringen met het eerder gehanteerde principe van de toepassing van materialen. Per situatie zou bekeken moeten worden wat de beste oplossing is waarbij continue routing en een heldere padenstructuur, met zo min mogelijk materiaalonderbrekingen uitgangspunt is. De gewenste samenhang zal niet van de ene op de andere dag gerealiseerd worden, maar zal geleidelijk ontstaan. Wanneer de toe te passen principes helder zijn zal iedere ontwikkeling in het gebied hieraan bijdragen.



BEELDKWALITEIT MATERIALEN STATIONSOMGEVING DEVENTER

Uitgangspunten

- De basisinrichting van de campus sluit aan bij de recent heringerichte stationsomgeving, door toepassing van dezelfde materialen en kleuren (RAL 7016)
- De campuseigen sfeer wordt (verder) benadrukt en versterkt door de inzet en toepassing van stedelijk en (lommerrijk) groen. Bij iedere ontwikkeling wordt waar mogelijk water en groen toegevoegd ten behoeve van ecologie en klimaat. De singel kan bijvoorbeeld worden voorzien van natuurvriendelijke oevers.
- Wanneer een plint niet uitnodigend (te krijgen) is of er restruimtes aanwezig zijn, mogen gebouwen in het groen staan. Stoepen kunnen worden rechtgetrokken en voortuinzones vangen het verschil in rooilijn op. Het reeds aanwezige karakter van alzijdige bebouwing in het groen wordt daarmee versterkt.
- Er zal worden nagedacht over wayfinding en/of bewegwijzering als onderdeel van of in samenhang met

bestaande bebording in Deventer. Deze kan ontwikkeld worden als verdere uitwerking van de branding strategie van de Kien.

- Andere elementen in de buitenruimte die kunnen bijdragen aan een samenhangende buitenruimte zoals kunst, uitingen op het gebied van techniek of uitwerkingen van het Stadslab.
- Inpassing van verkeer en (fiets)parkeren gebeurt zorgvuldig en landschappelijk.
- De verblijfskwaliteit aan de noordzijde van het station is momenteel gering. De wenselijke uitbreiding van de fietsenstallingen aan deze zijde moet worden gezien in relatie tot het ruimtebeslag van fietsenstallingen en een goede ruimtelijke en groene inpassing. Mogelijke afwegingen die daarin meegenomen kunnen worden zijn dubbellaags fietsparkeren, ondergronds parkeren of het verbeteren van de fietsroute naar de ondergrondse fietsenstalling aan de voorzijde van het station.

B Netwerk van plekken

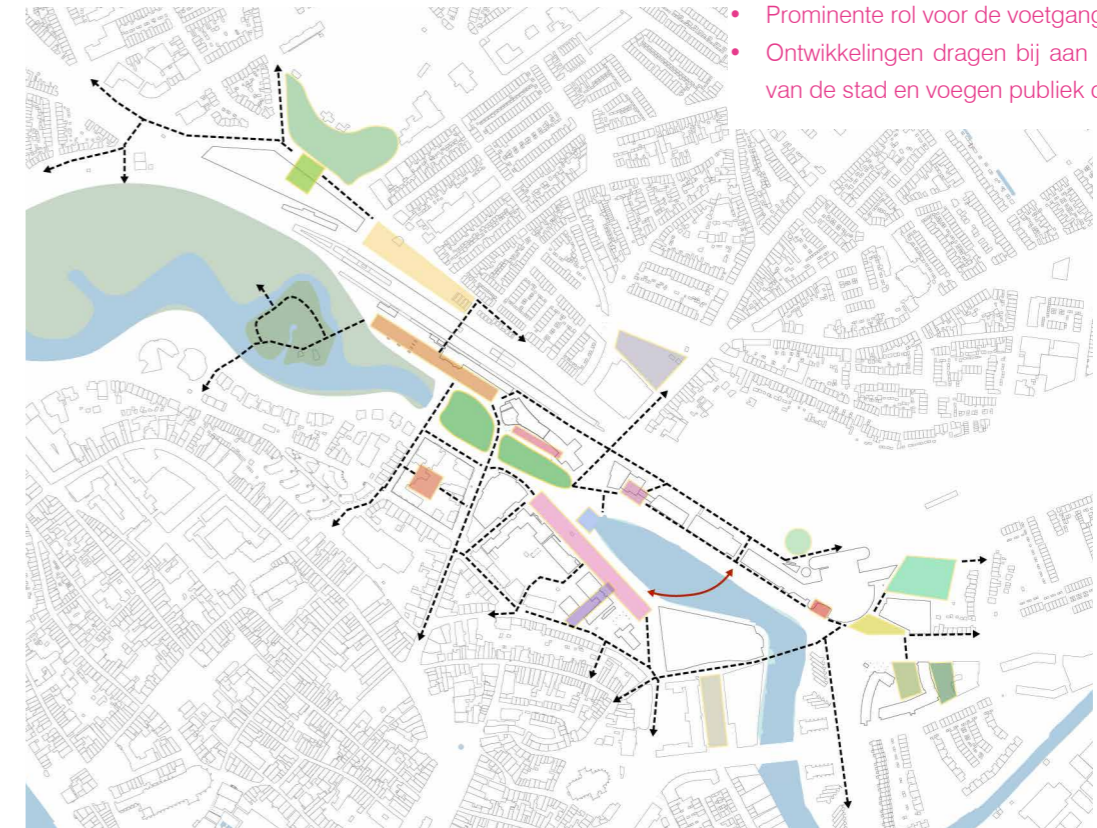
Placemaking

Uitgangspunten

- Plekken van ontmoeting in de buitenruimte
- Diversiteit aan sferen, daarbij refererend aan functie en het verhaal van de plek
- Afwisseling in gebruik
- Te gast bij partners van de campus
- Centrale rol weggelegd voor water en groen
- Verbeteren van verbindingen in het gebied
- Prominente rol voor de voetganger
- Ontwikkelingen dragen bij aan de openbaarheid van de stad en voegen publiek domein toe

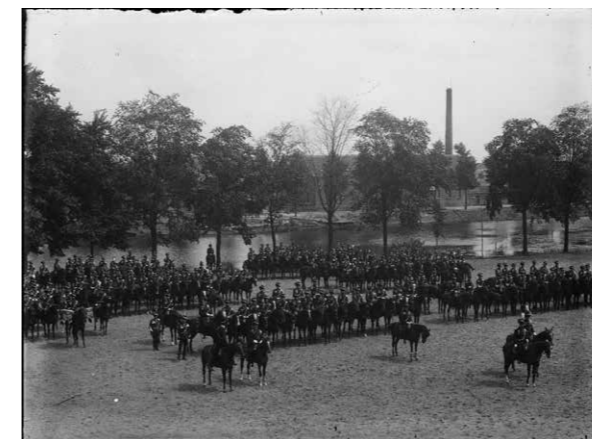


IMPRESSIE VERZETSLAAN PARK (LANGE TERMIJN), VOORBEELD VAN PLACEMAKING

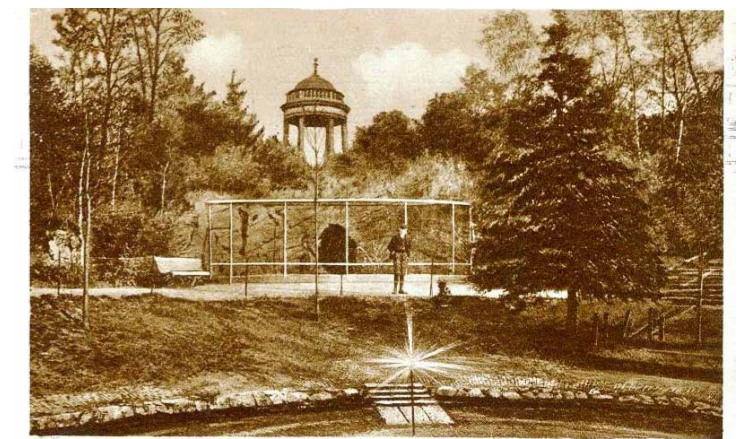


De groene en samenhangende basisinrichting legt de bodem voor verbijzonderingen op kleinschaliger niveau. Doorgaande routes worden uitgevoerd 'in de basis', maar plekken en pleinen binnen een ontwikkeling mogen afwijkend worden ingericht. Hierdoor ontstaat ruimte om te bouwen aan een eigen en unieke plek op De Kien, zolang deze maar uitnodigend is, een goed verblijfsklimaat heeft en een bijdrage levert aan ontmoeting en uitwisseling. Deze plekken zijn onderdeel van een fijnmazig voetgangersmilieu en dragen bij aan de belevingswaarde van de stad. Aanvullende plintfuncties op strategische plekken vergroten de aantrekkingskracht verder. Er zullen daarmee (openbaar toegankelijke) verblijfsplekken met een publiek karakter

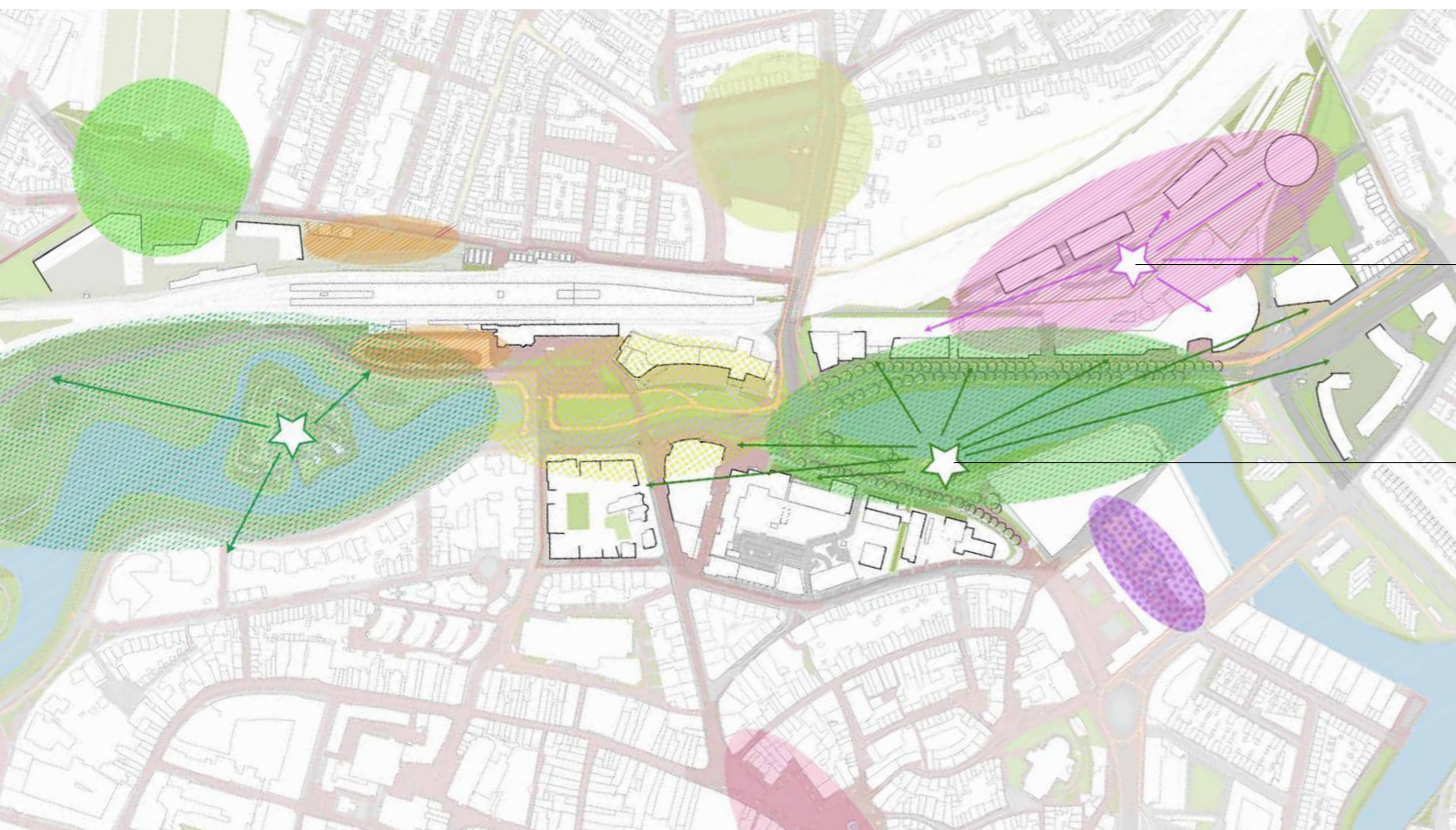
worden gerealiseerd die niet zijn gelegen op het terrein van de gemeente. Dit biedt de mogelijkheid de bezoeker en voorbijganger te betrekken bij de activiteiten die plaatsvinden op de Kien. Er ontstaat de mogelijkheden voor 'een kijkje in de keuken', exposure van kennis, uitwisseling van ideeën, maar zijn bovenal aanvullende plekken in de stad met ieder hun eigen sfeer, gebruik en kwaliteit. Het wordt daarom aangemoedigd dat deze plekken een eigen en onderscheidend karakter hebben en het verhaal weten te vertellen van de plek. Afhankelijk van de specifieke plek op de campus kunnen historische verwijzingen naar het industriële of militaire verleden terugkomen.



GLASNAGATIEF UIT 1914 (HUIDIGE VERZETSLAAN)
OPSTELLING CAVALERIE, OP DE ACHTERGROND
BEDRIJVIGHEID AAN DE HANDELSKADE



VOGELEILAND RIJSTERBORGHERPARK, L.A. SPRINGER (1888),



GEVARIIEERD AANBOD VAN PLEKKEN EN ACTIVITEITEN

P+R transformeert tot studentenhart

- Parkeren in garages of groen dek toevoegen
- Studenten en scholieren hebben eigen plein
- Levendigheid en jonge dynamiek
- betaalbare horeca/ food to go

- > **mogelijkheid ontwikkeling onderwijsprogramma**
- > **relatie met OV-knooppunt**
- > **parkeervoorziening voor ontwikkelingen en stadsbrede opgave**

Singel/ Verzetlaan uitwisseling stad en campus

- Hoogwaardig en groen (representatief)
- Ingenieursbureaus en techniek
- Verblijven aan het water voor iedereen

- > **dynamiek in de plinten**
- > **accent op werk en onderwijs**
- > **aangevuld met wonen**

Brink
 Boreel
 Beestenmarkt
 Ontvangst
 Busplein
 Post NL
 Rijsterborgherpark



- dynamiek
- plein
- huiskamer van Deventer
- horeca en wonen

- dynamiek
- plein
- shoppen
- dagelijkse boodschappen

- leegte
- plein
- buurtfunctie
- dagelijkse boodschappen/wonen

- entree van de stad
- representatief
- routes in het groen
- functioneel

- efficiency en verplaatsing
- opgeschoond
- functioneel

- rust
- visueel groen
- accent op wonen in het groen
- ondersteuning OV-knooppunt

- rust
- bewegen in het groen
- monumentaal
- weelde

Zichtbaarheid van de Kien

Iconische waarde, brandpunt(en) van activiteiten op de campus

foto: Renate la Poutré



Uitgangspunten

- Één of meerdere herkenningspunten
- Vergroten van de zichtbaarheid van de Kien
- Brandpunten dragen bij aan ontmoeting en uitwisseling tussen stad en campus.
- Het hart van de campus heeft iconische waarde

De Kien is geen klassieke campus en wordt niet duidelijk begrenst. De campus maakt feitelijk onderdeel uit van het weefsel van de stad en gaat op in haar omgeving. De campus is daarom niet echt zichtbaar of herkenbaar voor buitenstaanders. Ook wordt het ruimtelijk midden gevormd door leegte, namelijk infrastructuur en water. Een belangrijk ruimtelijk uitgangspunt is daarom het versterken van de zichtbaarheid van De Kien door het maken van een iconisch hart en door daarnaast de bestaande brandpunten in het gebied maximaal te activeren.

Dit iconisch hart en beeldbepalend element voor de campus kan worden gevormd door een plek of functie, gelegen in het midden op de campus en kan mogelijk bijdragen aan ontmoeting en uitwisseling. Een fysieke plek langs het water die de functie van de campus uitdraagt en tevens markant oriëntatiepunt voor studenten, werknemers en voorbijgangers. De invulling van dit hart is nader te bepalen en kan bestaan uit een element in de buitenruimte zoals een paviljoen, een kunstwerk, een brug of een ander symbolisch element voor de Kien.

De tweede vorm van zichtbaarheid ontstaat door het activeren van de campus. Eén van de brandpunten op de campus met de meeste potentie is dan ook het pand Keizerstraat aan de binnenstadsentree. De functies die hier in de planvorming van Deventer Schouwburg samenkomen (evenementen en congressen, onderwijs en kennisdeling, ontmoeting en cultuur) maken het tot een natuurlijke 'habitat' voor bewoners en bezoekers van de campus en van de Deventenaar. Dit markante gebouw wordt dan een levendig brandpunt van activiteiten op de campus, in verbinding met de stad. Overige ontmoetingsfuncties die in de huidige situatie al aanwezig zijn, worden verder versterkt en gaan qua programmering en invulling meer aansluiten op de campus, zoals de ontwikkeling van een horecapaviljoen op het Vogeleiland en de Leeuwenbrug met flexibel verhuurbare werkplekken en vergaderruimte. Het verder uitbouwen van ieders potentie in combinatie met een optimale benutting van het aanwezige programma, zal de campus verder op de kaart zetten als brandpunt van activiteiten.



- ☆ Iconisch middelpunt
- ★ Ontmoetingsplek campus (in ontwikkeling)
- ★ Ontmoetingsplek campus (nieuwbouw)
- ☆ Ontmoetingsplek directe omgeving



Intermezzo

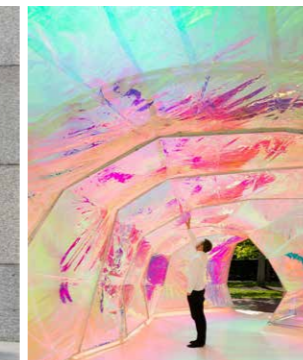


Kunst in de buitenruimte

Voor kunst in de buitenruimte is op de Kien een bijzondere rol weggelegd. Op dit moment zijn er diverse kunstwerken te vinden zoals het cortènstalen kunstwerk bij de ingang van Saxion van Ruud van de Wint, het herdenkingsmonument voor de omgekomen Deventer leden van het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog en het standbeeld van president Steyn. Kunst in de openbare ruimte voegt kwaliteit en betekenis toe aan de stad. Deventer streeft ernaar dat kunst in de openbare ruimte meer integraal onderdeel wordt van ontwikkelingen in de stad. De expertise en denkracht van kunstenaars koppelt de gemeente aan de kennis en ideeën die bewoners zelf hebben over hun leefomgeving. Ook worden nieuwe manieren van presenteren van kunst in de openbare ruimte gezocht zoals lichtkunst, digital art en performance art. Afhankelijk van locatie, functie en betekenis kan er nagedacht worden over de rol van kunst. Het biedt partijen in de Kien de mogelijkheid op een 'gelaagde' en betekenisvolle wijze uitdrukking te geven aan de doelstellingen van de Kien. Ze kan bovendien uitdrukking geven aan maatschappelijke thema's waar we als stad aan werken, zoals een gezonde leefomgeving, diversiteit en veiligheid.

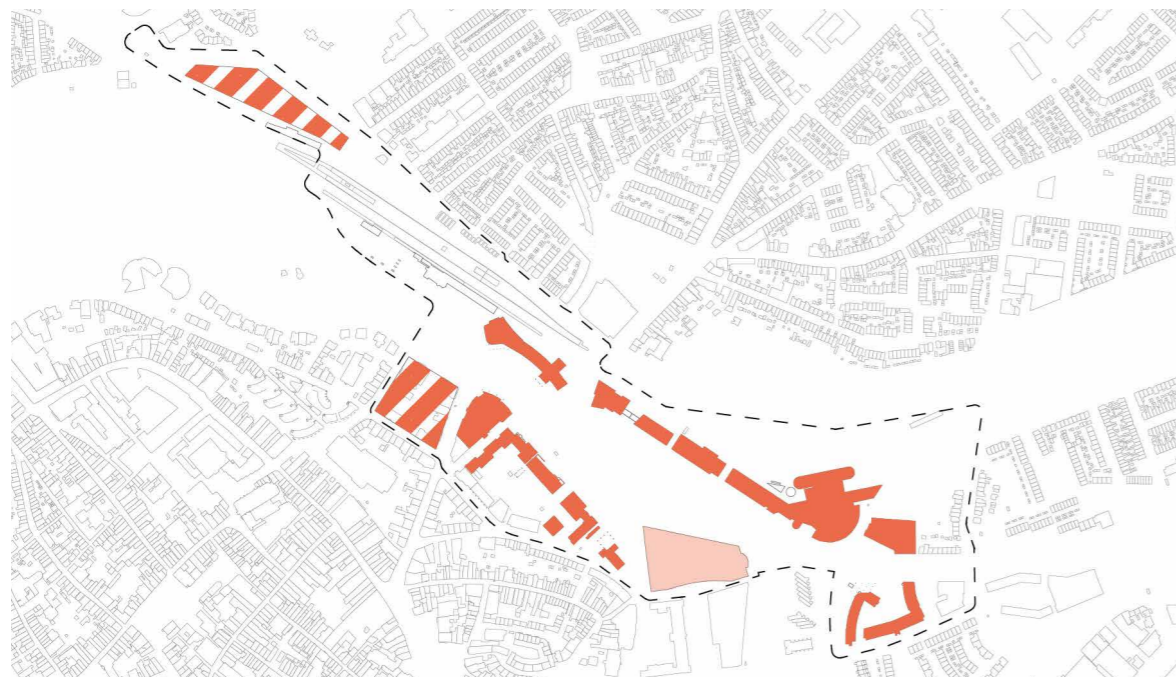
Kunstwerk zonder titel, Ruud van de Wint, 1996

Het kunstwerk voor de voormalige hoofdentree van Saxion is van de hand van Ruud van de Wint. Dit imposante en fraaie kunstwerk kreeg niet de beoogde positie in het groen, maar kwam vanwege de benodigde ruimte voor infrastructuur dicht bij het gebouw van Saxion te liggen. Doordat de entree van Saxion is verplaatst naar de noordzijde van het gebouw verloor het beeld haar betekenis als markering van de entree. De kans doet zich voor om als onderdeel van de verschillende ontwikkelingen in het gebied na te denken over een nieuwe locatie voor het standbeeld in de nabijheid van Saxion. Gedacht kan worden aan een locatie ter plaatste van de huidige P+R waar het als markant punt in het groen kan fungeren als ontmoetingsplek voor studenten.



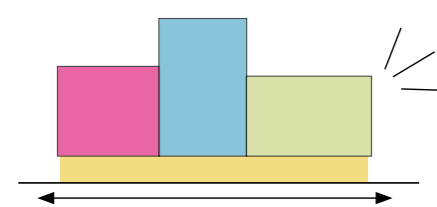
D Samenhang in bebouwing

Stedelijke en alzijdige bebouwing

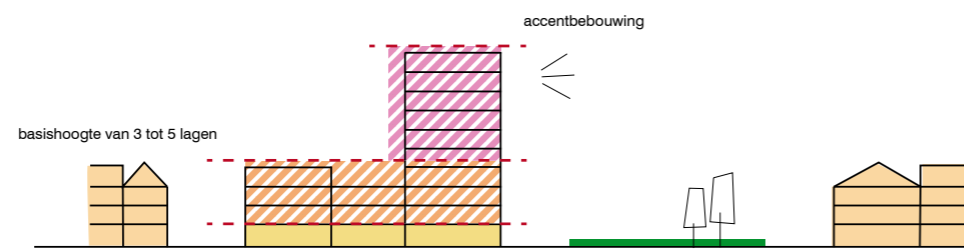


Uitgangspunten beeldkwaliteit:

- Ingetogen, verfijnde en gelaagde architectuur
- Ambachtelijk materiaalgebruik met een mooie veroudering
- Aandacht voor de menselijke maat
- Pandsgewijs bouwen als de context daarom vraagt, lange gevels kennen een opdeling
- Gebouwen staan goed op de grond
- Actieve plinten met de juiste functionele invulling en hoogte, ter begeleiding van routes en het maken van plekken
- Bouwen in de huidige tijdgeest, met aandacht voor duurzaamheid en natuurinclusiviteit.
- Uniforme signing van gebouwen horende bij De Kien Stadscampus



ACTIEVE PLINT MET DAARBOVEN VERSCHILLEND PROGRAMMA



BEBOUWING VOEGT ZICH IN CONTEXT EN REAGEERT DAAROP



Het gebied van de campus is in de decennia na de oorlog tot op heden tot ontwikkeling gekomen. De verscheidenheid aan bebouwing en architectuurstijlen vormen hier een weerspiegeling van. Voorbeelden hiervan zijn de gebouwen aan de Verzetslaan welke conform laat-naoorlogse traditie zijn ontworpen als kantoorpaviljoens in het groen. De bebouwing aan de Handelskade is grootstedelijk ontworpen en dateert uit de jaren '80 van de twintigste eeuw. De bebouwing wijkt in opzet af van de fijnmazige detaillering van de binnenstad qua footprint, massa, materiaalgebruik en schaal en lijkt de menselijke maat te ontbreken. De recent gerealiseerde Boreelontwikkeling is grootschalig van opzet en staat met zijn rug naar buiten, richting De Kien. In het gebied is nauwelijks naoorlogse bebouwing aanwezig met cultuurhistorische of architectuurhistorische waarde. Uitzonderingen hierop vormen het door Maaskant ontworpen ABN AMRO kantoor uit 1975 aan de Verzetslaan. Ook het kantoor van het Rijksvastgoedbedrijf (Verzetslaan 30) is representatief voor de wederopbouwperiode en heeft een bijzonder fraai trappenhuis.

Voorgesteld wordt om bij toekomstige ontwikkelen door te gaan op de ingeslagen weg van alzijdige bebouwing in het groen zodat de huidige gebiedskarakteristiek wordt versterkt. Een positief effect is dat de campus herkenbaar wordt als een moderne, stedelijke en groene omgeving. Een vooruitstrevende en groene contramal voor de historische binnenstad, waar kennis, techniek en innovatie ook middels de gebouwen wordt uitgedragen. Daar waar de huidige situatie te wensen overlaat op maaiveldniveau, wordt precisie stedenbouw gepleegd. Hierbij zal met extra aandacht voor de voetganger, loopstromen, in- en uitritten ed. gebouwen zorgvuldig worden ingepast. Plinten krijgen een open karakter en worden slim geprogrammeerd en omliggende buitenruimte wordt hoogwaardig en groen ingericht. Een verdere verduurzaming van bestaande bebouwing biedt volop kansen zoals bijvoorbeeld het toepassen van groene daken en/of gevels en het toepassen van zonnepanelen die niet-zichtbaar zijn vanaf openbaar gebied (conform de richtlijnen van de gemeente voor het plaatsen van zonnepanelen in het beschermd stadsgezicht).



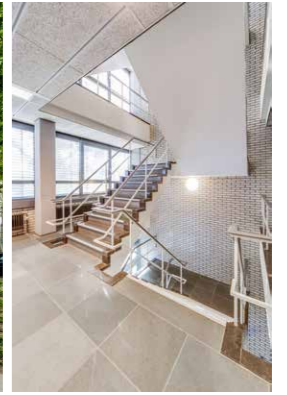
LEEUVENBRUG



VERZETSLAAN 30



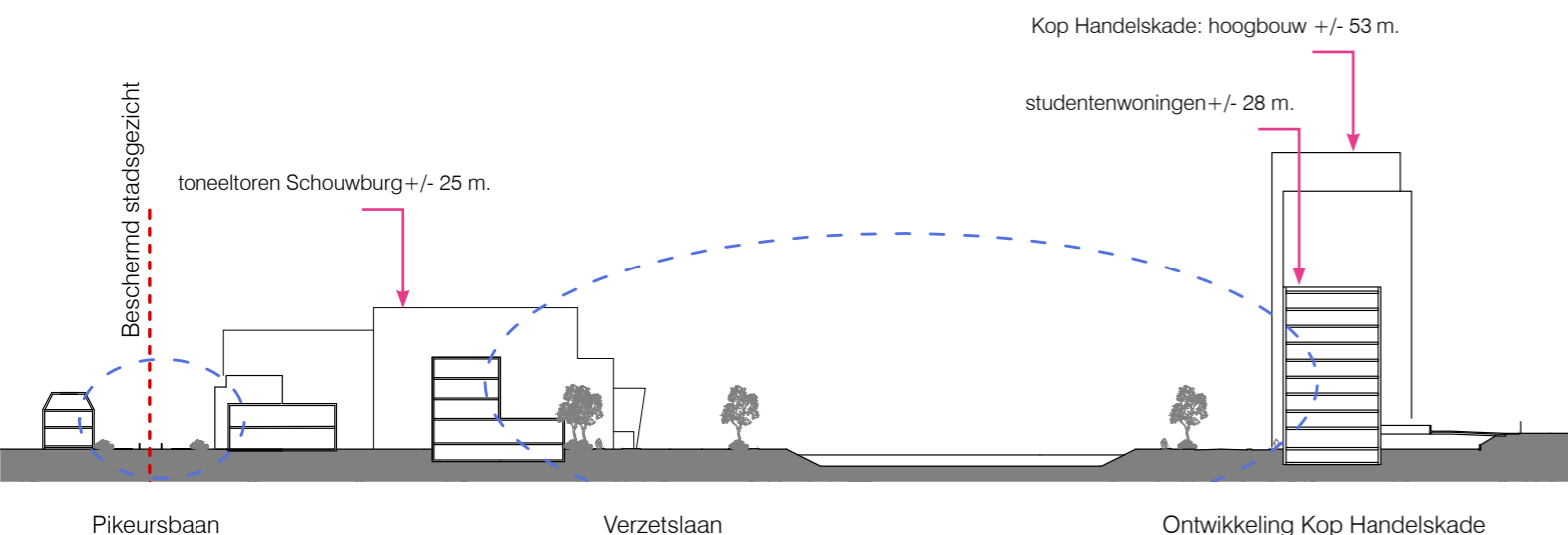
DE ABN AMRO BANK UIT 1975, H.A. MAASKANT



TRAPPENHUIS VERZETSLAAN 30

Een stedelijk moment

De binnenstad van Deventer is een van Rijksweg 1 beschermd stadsgezicht en is geliefd vanwege haar prachtige monumentale en karakteristieke binnenstad. Direct naast dit beschermde stadsgezicht wordt de Kien ontwikkeld; een stedelijk milieu gelegen rond het station, Verzetslaan en Handelskade. Beide milieus zijn in zekere zin complementair en vullen elkaar aan. Het is wenselijk het stedelijke karakter van de Stadscampus verder te versterken en tegelijkertijd oog te hebben voor de beschermde status van de binnenstad. Wanneer met zorgvuldigheid en precisie nieuwe bebouwing wordt ingepast zoals bijvoorbeeld het geval is aan de Handelskade, wordt de nu nog incidentele hoogbouw van de Leeuwenbrug onderdeel van een 'stedelijk moment' en ingepast in een begeleidende wand van bebouwing. Aanvullende toevoegingen in bebouwing en inbreidingen zijn denkbaar en worden ingegeven door de kwaliteit van de plek en directe eigen context. Zij helpen daarmee accenten te leggen in de stad, het verder bouwen aan een 'eigen wereld' de Kien en routes en zichtlijnen te markeren.



SCHAALSPRONG TUSSEN BINNENSTAD EN DE KIEN STADSCAMPUS

Bebouwingsuitgangspunten specifiek:

Verzetslaan algemeen:

- De huidige bebouwing aan de Verzetslaan is kenmerkend voor de wederopbouwperiode. De ambities voor de Kien op het gebied van functiemenging, stedelijkheid en nabijheid van het OV en als reactie op de weidsheid van de plek en de ontwikkelingen aan de overzijde van het water (Kop handelskade), leiden tot de wens hier enkele verdichtingen te laten plaatsvinden.
- Toevoegingen en uitbreidingen aan bestaande bebouwing zijn herkenbaar als nieuw toegevoegd volume. Zij leveren zo een bijdrage aan de huidige compositie van alzijdige volumes in het groen. Verspringingen in bouwlijn worden opgevangen door een groene voortuinzone. Er zal een maximale bouwlijn worden gedefinieerd door de gemeente.
- Kenmerkend voor de bestaande bebouwing is de opgetilde plint met ongeveer 1 meter ten opzichte van maaiveld. De toegankelijkheid en de relatie met de straat staan daarmee enigszins onder druk. Nieuwe plintinvullingen dragen bij aan de functie van de campus en aan ontmoeting en dynamiek in het gebied.
- De bestaande bebouwing is ongeveer 5 lagen hoog. Nieuwe zelfstandige bouwvolumes met een accentfunctie aan de Verzetslaan kunnen een indicatieve hoogte hebben van 25-30 m. ten opzichte van maaiveld. Daarmee ontstaat voldoende onderscheid tussen accenthoogte en basishoogte en wordt aansluiting gezocht bij de hoogte van de toneeltoren van de Schouwburg. De positionering en hoogtebepaling van accenten gebeurt in samenhang met het straatbeeld van de Verzetslaan en de relatie met de Pikeursbaan, Handelskade en beschermd stadsgezicht. Bij de verdere uitwerking zal moeten blijken wat er feitelijk mogelijk is, rekening houdend met de uitgangspunten van de Kien en de meerwaarde van het plan.

- Iedere ontwikkeling draagt bij aan het verbeteren van de voetgangersrelatie tussen Verzetslaan en Pikeursbaan, door een goede inrichting, het visueel beperken van geparkeerde auto's en vergroening.
- Bij transformatie blijft 80% van het oorspronkelijk kantoorprogramma behouden.

Verzetslaan 20

- Bij vergroting van het ABN AMRO gebouw dient het oorspronkelijk modernistische ontwerp expliciet behouden te blijven als zelfstandig architectonisch volume zodat het bankgebouw herkenbaar blijft als modernistisch icoon voor de stad.
- Toevoegingen versterken de wederopbouwarchitectuur en sluiten aan op stijl en materiaalgebruik.

Verzetslaan 30

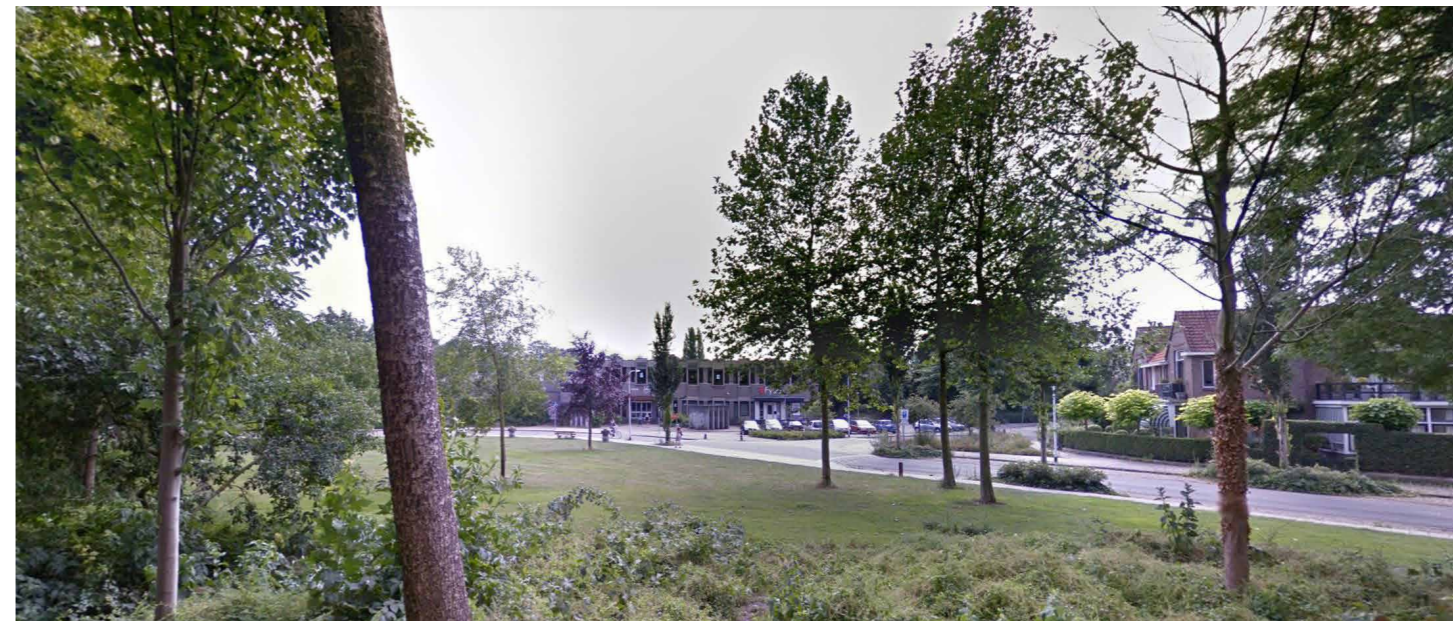
- Verzetslaan 30 bestaat uit een gebouwensemble uit de wederopbouwperiode. Het haaks gepositioneerde gebouw heeft een kenmerkende architectuur en fraai trappenhuis. Het verdient de voorkeur om dit gebouw te behouden. Met name de plint is erg gesloten
- In geval van sloop nieuwbouw van het evenwijdig aan de straat georiënteerde gebouw dient er een nieuwe en groene voetgangersverbinding te worden gerealiseerd tussen Verzetslaan en Pikeursbaan, waarbij de continuïteit van de gevelwand niet uit het oog wordt verloren. Deze voetgangersverbinding wordt begeleid door attractieve plinten.



Post NL

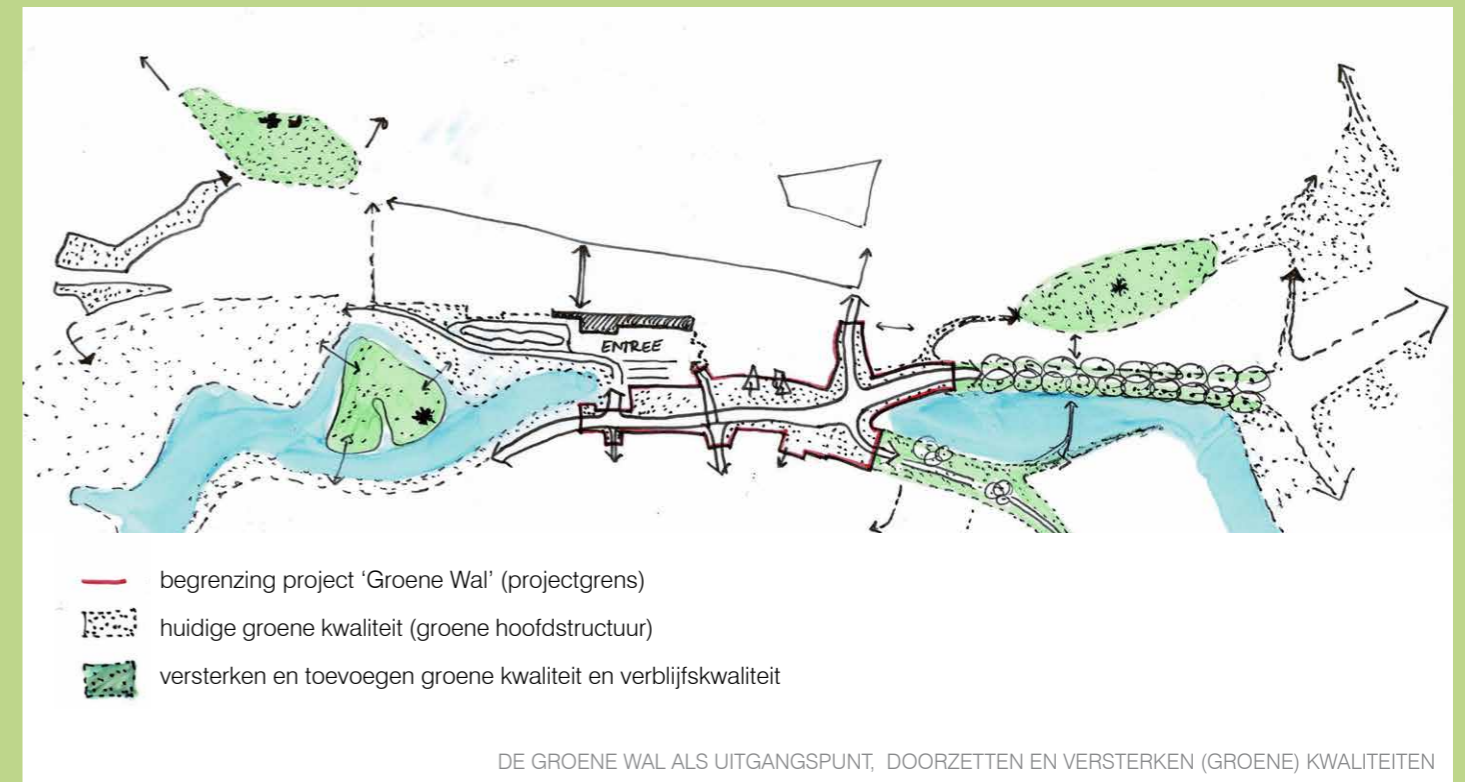
- De nieuwe bebouwing gaat uit van een basishoogte van 3 à 4 lagen welke de aansluiting zoekt met de omgeving zoals bijvoorbeeld huidige woningen aan de Diepenveenseweg en Schurenstraat van twee lagen met een kap.
- Enkele ranke accenten in bebouwingshoogte vormen een beëindiging van zichtlijnen in de stad zoals de Smyrnastraat en de Diepenveenseweg, komend vanuit het noordwesten. De maximale accenthoogte is 45 meter.
- De bebouwing staat met de voorzijde richting de Voorstad en het station en maakt middels een representatieve en groene entreezone de groene voorruimte van de oude begraafplaats 'af'.
- De bebouwing draagt bij aan het beperken van de impact van treinverkeer in de openbare ruimte.
- Er is speciale aandacht voor bouwen in de invloedssfeer van het spoor en het nemen van voldoende beperkende maatregelen ten aanzien van geluid en trillingshinder.

- Het Rijsterborgherpark heeft een groene uitloper op het Post NL terrein. Deze historische groene ader wordt versterkt, ruimer gemaakt en verbonden met het groen voor de oude begraafplaats.
- De ontwikkeling van de Post NL locatie draagt bij aan kwalitatief en hoogwaardig groen door een opwaardering van het voorterrein van de oude begraafplaats, waarbij de oorspronkelijke entree van het kerkhof (nu twee palen in het gras) integraal onderdeel wordt van een nieuwe inrichting.
- De ontwikkeling van Post NL draagt bij aan een veilige en snelle verbinding voor fietsers en voetgangers tussen binnenstad en Voorstad. Er kan nader verkend worden of een nieuwe fietstunnel meerwaarde biedt. Deze kan tevens functioneren als een mogelijke tweede opgang naar de perrons van het station.



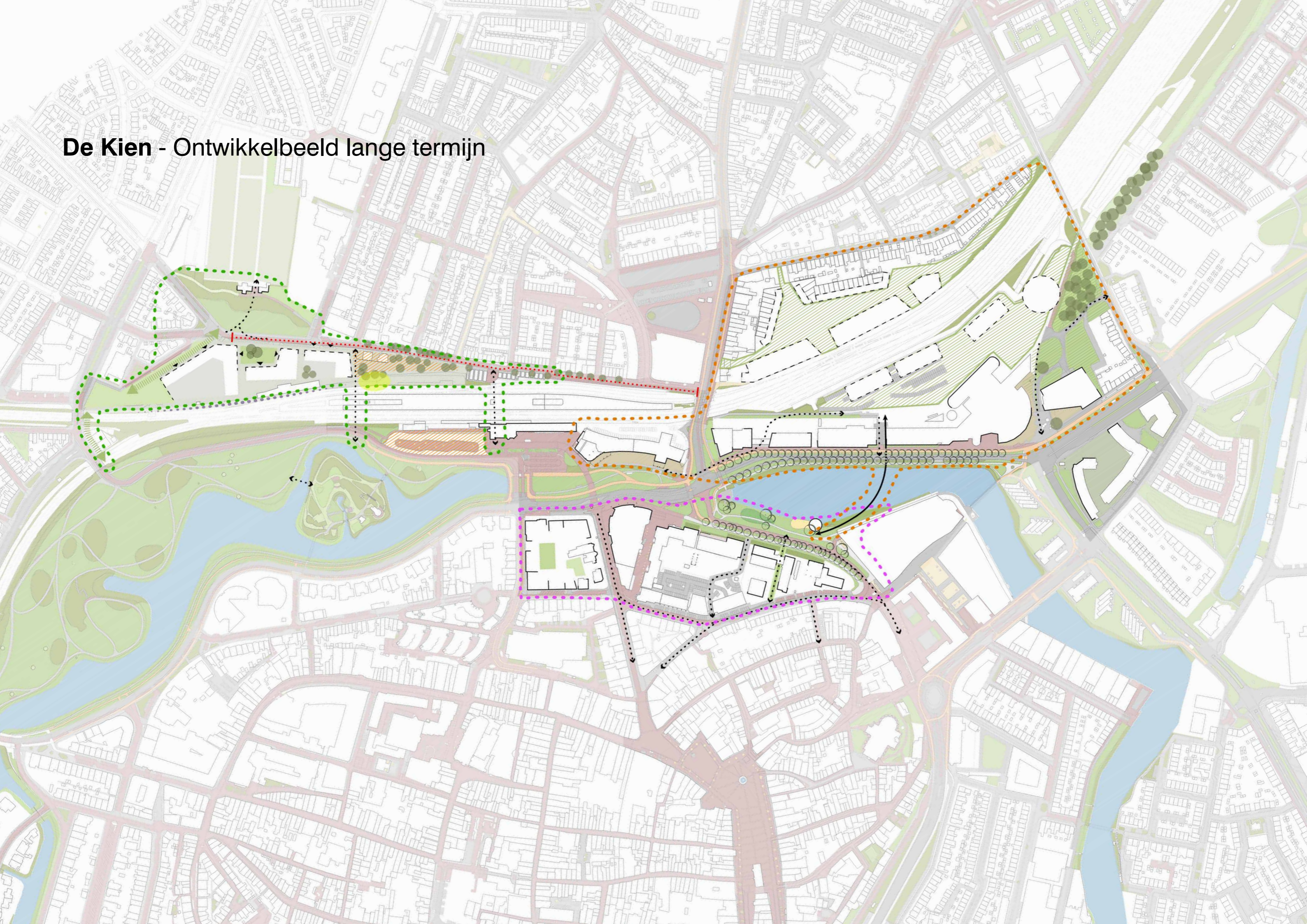
5

Doorkijk



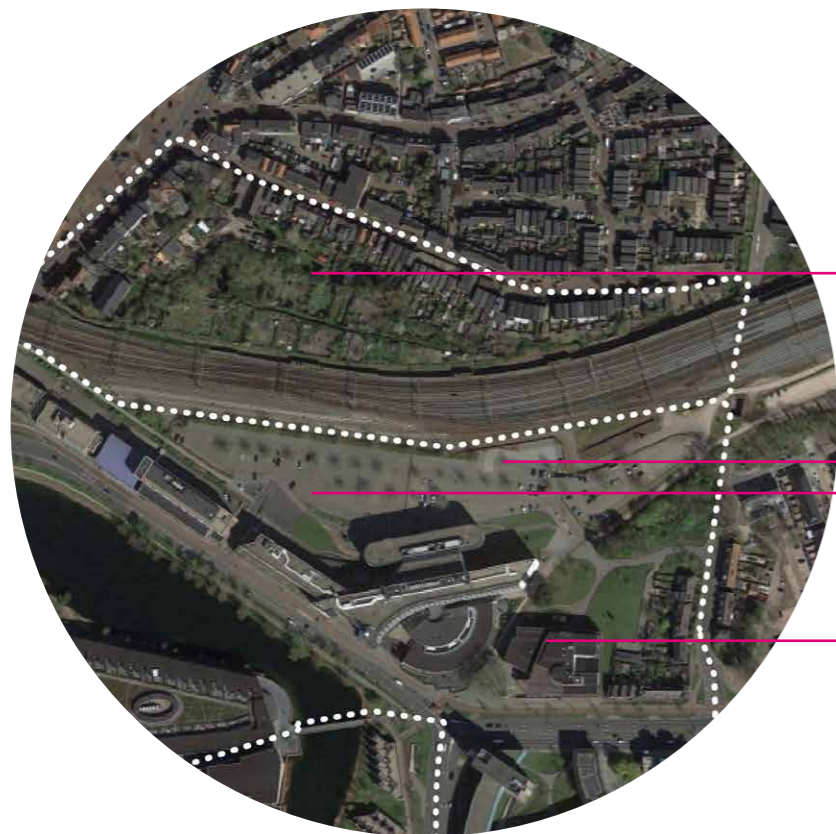
In dit hoofdstuk worden een aantal kansen voor de Kien ruimtelijk beschreven en vertaald in een aantal doorkijken voor de korte en lange termijn. Zij kunnen worden gezien als verleidend wensbeeld of inspirerend voorbeeld van wat er mogelijk is wanneer er door de diverse partners in het gebied gezamenlijk wordt ontwikkeld. Ze zijn illustratief op thema's als kennisontwikkeling en zichtbaarheid van kennis, groenontwikkeling, het leggen van verbindingen, ontwikkelkansen en het verbeteren van uitstraling. Mocht een locatie tot ontwikkeling komen, dan zal in alle gevallen rekening gehouden worden met de verschillende belangen die aanwezig zijn in het gebied, zoals bijvoorbeeld bereikbaarheid, parkeren, omgevingskwaliteit, etc. en zal er gezocht worden naar een passende oplossing.

De Kien - Ontwikkelbeeld lange termijn



DOORKIJK 1

Collectieve parkeervoorziening korte termijn inventarisatie



Volkstuinen locatie

parkeren Saxion
P+R

Aventus

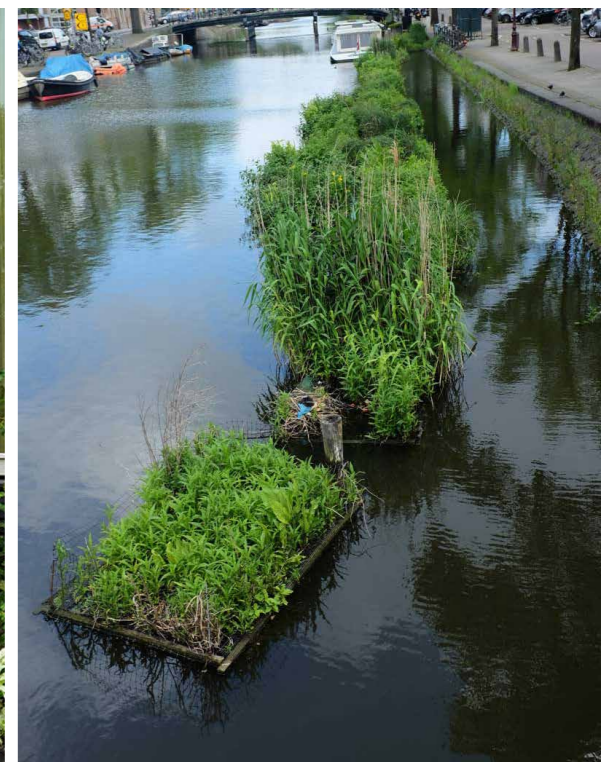
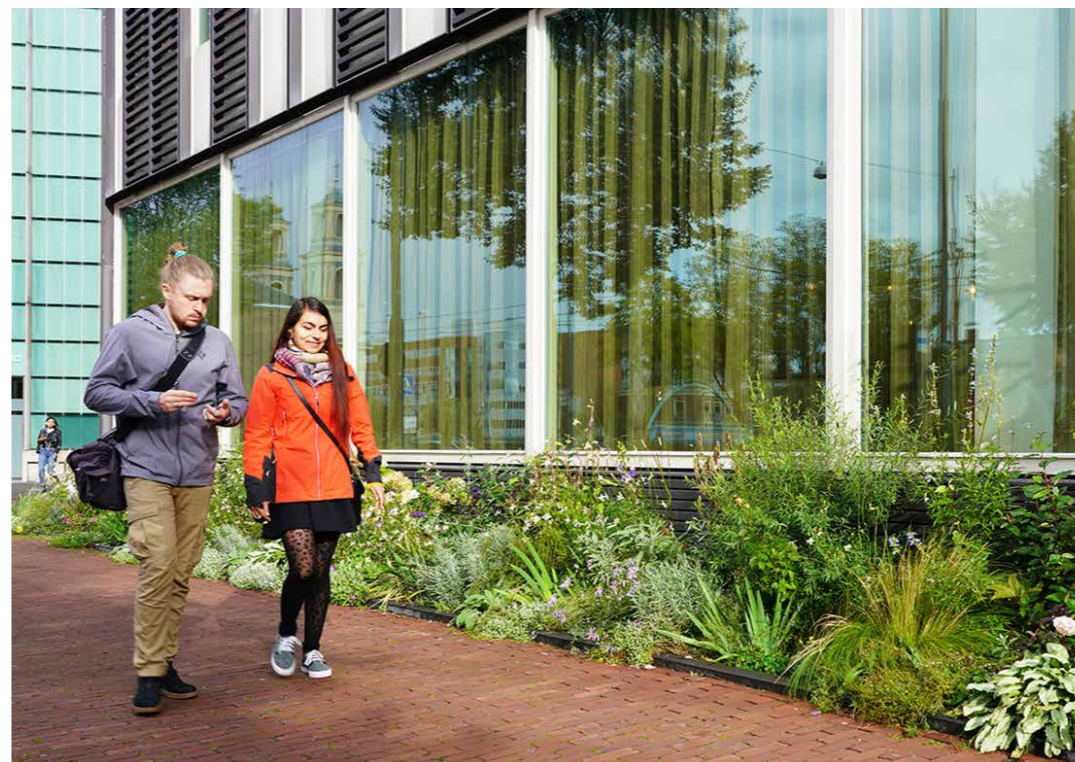
Er liggen veel kansen in de Kien om slimmer te gaan parkeren, om duurzamer mobiliteitsgedrag te stimuleren en meer ruimte te scheppen voor een aantrekkelijk inrichting van het gebied. Op dit moment wordt er nog veel geparkeerd op maaiveld en zijn voorzieningen georganiseerd per organisatie. Sommige parkeerterreinen staan overdag vol, maar 's nachts weer leeg. Ook worden terreinen door middel van hekwerken van elkaar afgescheiden. Om de kans op slimmer samen te parkeren te verzilveren moeten het speelveld en de mogelijkheden in kaart worden gebracht. Daar is al een eerste aanzet toe gedaan door de gemeente Deventer. Het gebied kent op het moment veel openbare en private (auto)parkeerplaatsen: ruimte die mogelijk anders kan worden ingericht. Zo wordt de P+R van NS tot maar 30% benut op de zaterdagmiddag terwijl de stations- en centrumgarage vol staan. De partners in de Kien hebben samen een onderzoek geïnitieerd onder de noemer slimmer en samen parkeren. Dit gaat om zittende bedrijven zonder ontwikkelwensen en de partners die ook nieuwbouw voorzien.

Er zal in ieder geval worden gekeken naar de rol van privé autobezit en parkeren. In de huidige situatie is een groot deel

van de functies op De Kien werken en leren: De Kien is een bestemming voor bezoekers maar kent weinig bewoners. De geplande ontwikkelingen in het gebied bestaan voor 2/3 (zo'n 50.000 m² BVO) uit woningen, met toekomstige bewoners die gestimuleerd kunnen worden om minder snel voor de auto te kiezen. Door deze mix aan functies kunnen zowel autodelen als parkeerplaatsen delen een ruimtelijke kans zijn. Fietsparkeren zal op hoofdlijnen worden geïnventariseerd in dit project.

Wanneer het lukt om duurzamer mobiliteitsgedrag te stimuleren wordt ruimte geschapen in de openbare ruimte. Daarmee wordt het mogelijk om één van de pijlers van de Kien voor een aantrekkelijk en goene inrichting van het gebied waar te maken.

De inventarisatie van de collectieve parkeervoorziening is randvoorwaardelijk en maakt onderdeel uit van de verkenningsfase voor de samenhangende ontwikkeling van de locatie Volkstuinen, de herontwikkeling van de huidige P&R en de mogelijke uitbreiding van Aventus. Daarmee wordt het belang van een integrale gebiedsontwikkeling nog eens onderstreept.

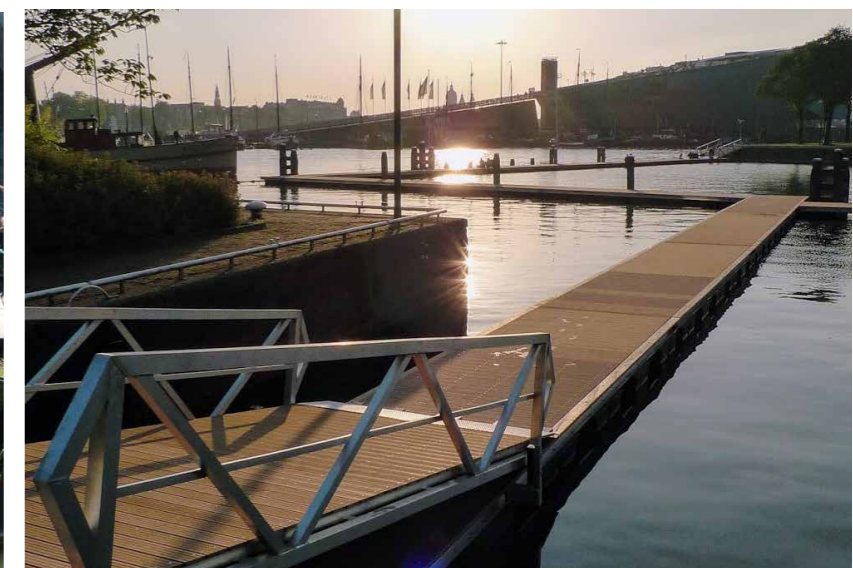


DOORKIJK 2

Interventies in de buitenruimte - korte termijn



In gezamenlijkheid met de partners van De Kien wordt volop gewerkt aan de ontwikkeling van de campus, de naamsbekendheid en de zichtbaarheid. Verschillende activiteiten en ludieke acties worden georganiseerd om hier concreet invulling aan te geven, waaronder een lunchlezingcarrousel, een designsprint en een digitale prijsvraag. Ook wordt er gezocht naar mogelijkheden om op een eenvoudige en doeltreffende wijze te kernfunctie van de campus, namelijk kennisontwikkeling, ontmoeting en innovatie zichtbaar te maken voor het grotere publiek. Het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit als bindmiddel van de campus is daar een belangrijk onderdeel van.



DOORKIJK 3

Verzetslaan Park

voorbeeld van een gewenste ontwikkelrichting op de lange termijn

Een veel gehoorde opmerking is dat het in het gebied ontbreekt aan een aantrekkelijke buitenruimte die uitnodigt om te verblijven en ontmoeten. Bij de ontwikkeling van een (groene) Stadscampus is dit wel een randvoorwaarde. De Verzetslaan is zo'n plek, centraal gelegen op de campus waar in potentie een aantrekkelijke groene ruimte aan de Buitensingel en nabij de binnenstad kan ontstaan.

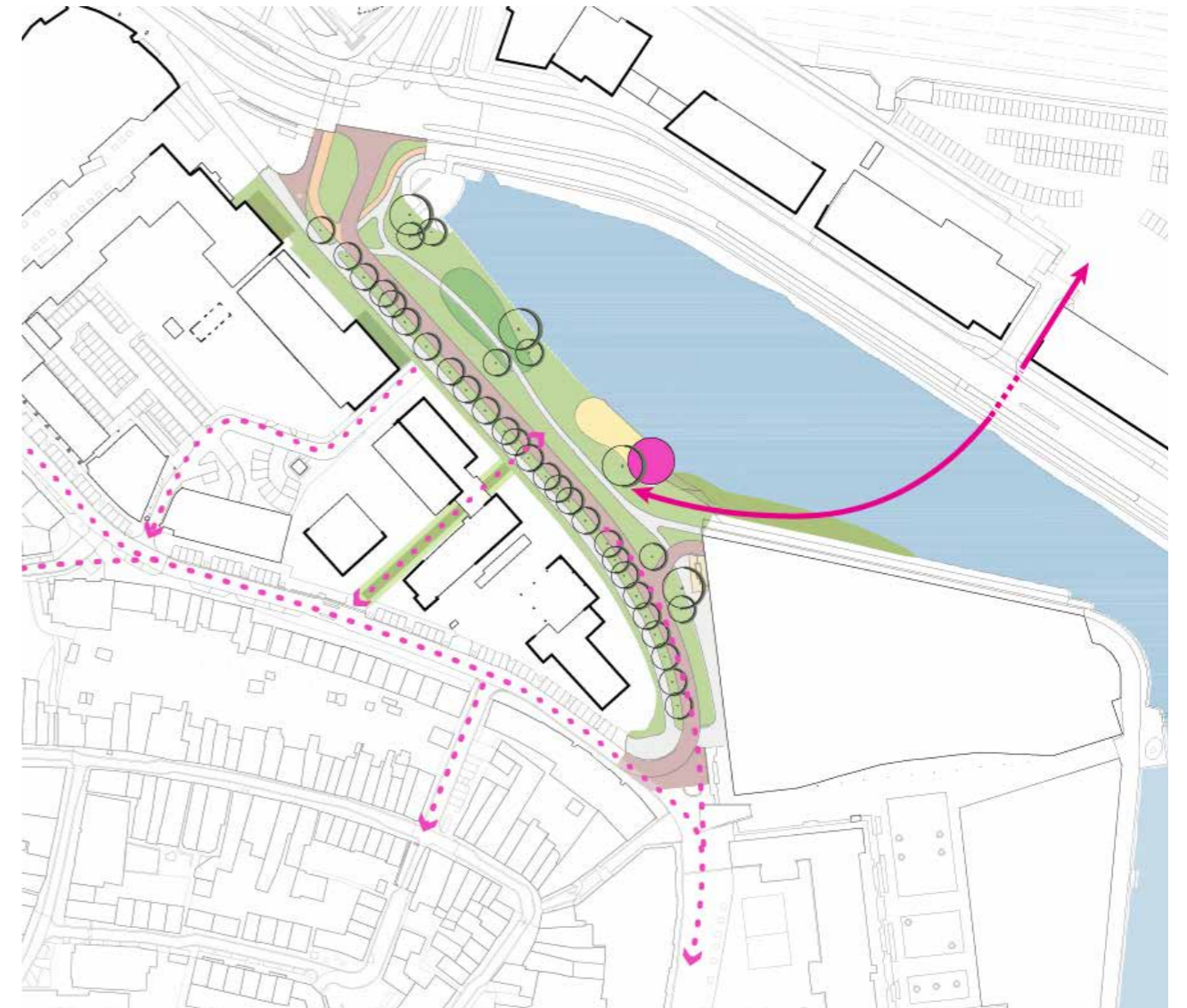
Het is één van de weinige verkeersdoorbraken uit het wederopbouwplan dat daadwerkelijk is gerealiseerd. De groeninrichting welke zo kenmerkend is voor de wederopbouwperiode is hier helaas schaars is uitgevoerd. Op dit moment is de straat in gebruik als parkeerstraat. De Verzetslaan is geen eigendom van de gemeente, de parkeerplaatsen worden gehuurd. Dit vraagt om een creatieve oplossing. Op het moment dat de parkeervraag elders kan worden opgevangen en er commitment is van betrokken partijen kan de kwaliteit van de Groene Wal verder worden doorgetrokken richting het hart van de campus.

In deze doorkijk wordt de Verzetslaan teruggebracht tot een autoluwe straat met een prominente plek voor de fietser en een nieuwe groene inrichting. De paal uit de Pikeursbaan wordt verwijderd en er ontstaat een continu profiel in deze straat. De groene loper wordt uitgerold tot aan de Boreel en vormt daarmee een verlengstuk van de eerder gerealiseerde Groene Wal. De groene en natuurvriendelijke oever biedt de meer verharde en historische binnenstad een verfrissende

uitlopmogelijkheid en ontstaan er recreatiemogelijkheden aan het water. Voor de voetganger kunnen er nieuwe parkachtige routes aangelegd die onderdeel kunnen zijn van een groen en gezond 'rondje' binnenstad.

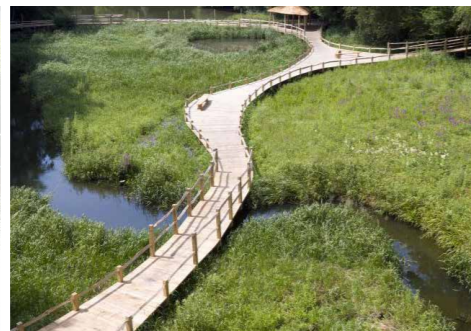
Verbinding Handelskade/P+R en binnenstad

In het oog springend element is een nieuwe voetgangersverbinding over de singel richting de Handelskade. Deze verbinding draagt bij aan een aangenaam verblijfsklimaat met meer ruimte voor recreatie door middel van de realisatie van verblijfsplekken aan het water en de verbinding tussen de functies aan weerszijden van het water. Naast dat deze een fysieke verbinding heeft tussen binnenstad en P+R en tussen de studenten en kenniswerkers staat deze ook symbool staat voor iets groters, namelijk de verbinding tussen De Kien Stadscampus en de stad Deventer. Het is denkbaar dat de brug een meer landschappelijke inpassing krijgt, laag bij het water en daarmee de belevingswaarde en recreatiewaarde van het water vergrotend. Rietkragen langs de oever van de Boreel verzachten verder het wat afstandelijke karakter van dit gebouw, komend vanaf de Handelskade. De eerder gerealiseerde fietsbrug naar de Boreel gaat hoog over en benadrukt het gebouw als vesting, de verbinding naar de Verzetslaan is een uitloper van het landschap en hoort bij de groene wereld van De Kien.



'Hangout'

Onderdeel van Verzetslaan Park zou een nieuwe ontmoetingsplek kunnen zijn op de oever van de singel. Deze kan fungeren als een markant herkenningspunt van de campus en kan worden gebruikt als ontmoetingsplek centraal gelegen op de campus. Dit nieuwe hart van de campus kan het verhaal van de plek vertellen en verwijzen naar de kazernestallen en manege die hier vroeger hebben gestaan. Indien een dergelijke invulling op termijn wenselijk blijkt, dan zal de precieze invulling in samenhang bekeken moeten worden met het gewenste karakter van de Verzetslaan en behoeftes van gebruikers van het gebied.



DOORKIJK 4

Handelskade as stadsstraat

voorbeeld van een gewenste ontwikkelrichting op de lange termijn

De Handelskade heeft een belangrijke functie op de campus aangezien duizenden mensen hier werken en leren. Ruimtelijk gezien heeft de weg een matige kwaliteit, daar zij wordt gedomineerd door gemotoriseerd verkeer en er weinig ruimte is voor de voetganger. De aanwezigheid van groen wordt beperkt tot een smalle strook langs het water en de smalle stoep is zeer beperkt. Voor een deel heeft dit te maken met de functie die de Handelskade heeft als onderdeel van de hoofd ontsluitingsstructuur. Deze invalsweg naar het centrum ligt langs de noordzijde van de buitensingel en kan gezien worden als de belangrijkste invalsweg naar de binnenstad van Deventer. De weg maakt onderdeel uit van het fietsnetwerk, zij heeft een belangrijke functie als ontsluiting naar de (parkeervoorzieningen in de) binnenstad en het station en is daarnaast dé openbaar vervoersas van Deventer. Daarnaast dient deze weg als calamiteitenroute voor hulpverleningsdiensten naar de binnenstad. Deze multimodale functie geeft tegelijkertijd ook de kwetsbaarheid aan van de Handelskade: alternatieve verbindingen zijn niet aanwezig. De gebouwde omgeving van deze weg is de afgelopen decennia flink in ontwikkeling geweest als een gevolg van de slechting van de vestingwallen aan het eind van de 19e eeuw, de ontwikkeling daarna van industrie op deze plek en later de realisatie van meer grote onderwijs- en kantoorfuncties. De ambitie uit dit Ontwikkelperspectief om de campus verder te ontwikkelen en accentueren

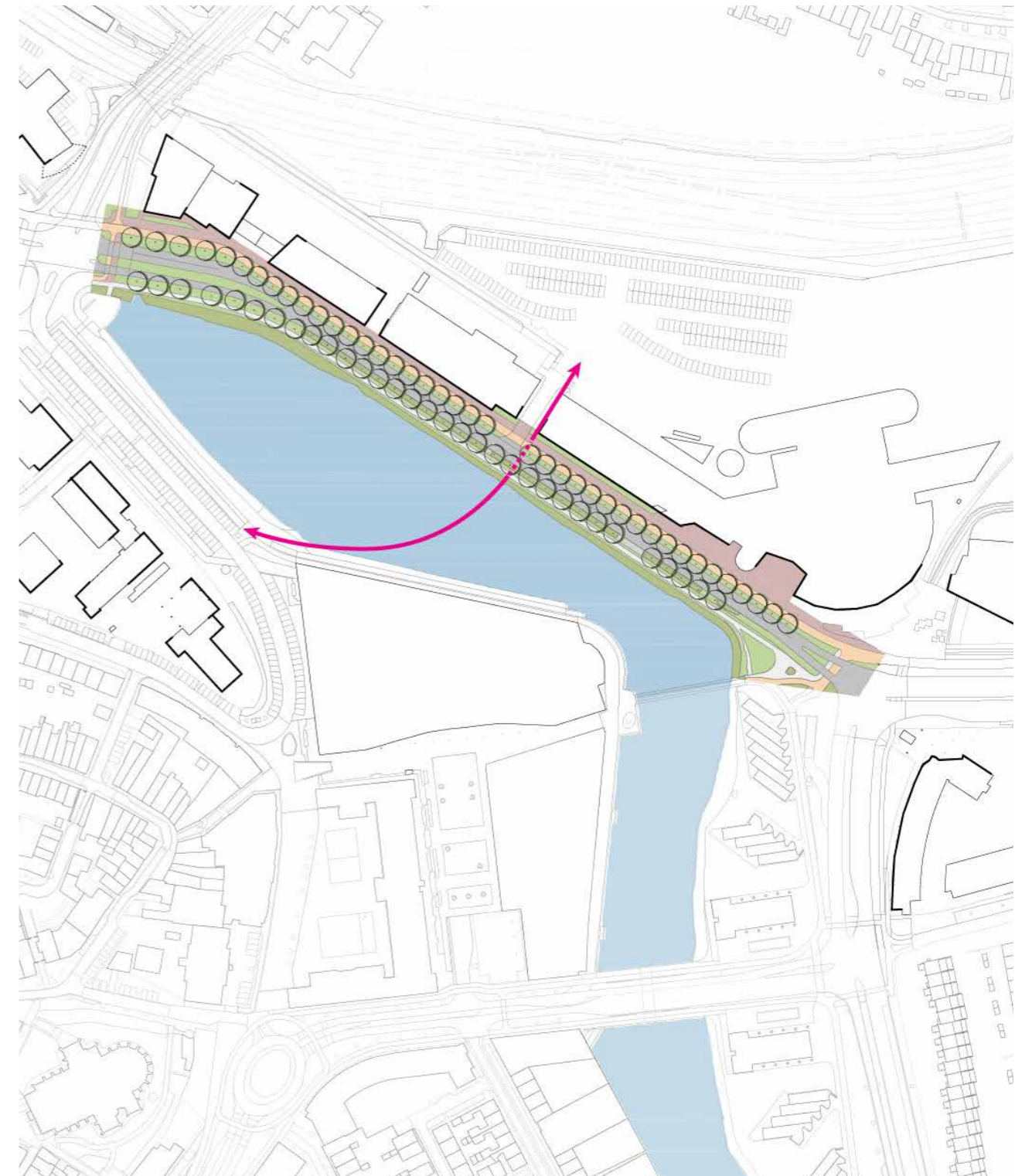
als groen en modern stadsdeel met een hoge mate van verblijfskwaliteit kan verder gestalte krijgen door op de lange termijn het profiel van de Handelskade aan te pakken en te ontwikkelen als stadsstraat. Bij deze aanpak behoudt de Handelskade de verkeerskundige betekenis, maar wordt er verblijfskwaliteit aan toegevoegd. Het meer ruimte geven aan de voetganger en/of groen dient dan ook in een zorgvuldige afweging plaats te vinden met de andere functies, die de weg heeft in het verkeers- en vervoersysteem. Een verdere verkenning van deze kans wordt op termijn aanbevolen in combinatie met de mogelijke ontwikkeling van de P+R. Hierbij kan op een rij gezet worden welke modaliteiten een plek dienen te krijgen en met welke maat. Van daaruit kan worden bezien of een aanpassing binnen of buiten de huidig beschikbare ruimte een overall verbetering inhoudt. Een mogelijke uitkomst kan zijn dat de stoep meer recht komt te liggen en meer maat krijgt. Een slimme positionering van verlichting en bebording ten behoeve van een obstakelvrije stoep draagt verder bij aan een voetgangersvriendelijke inrichting. Een aanvullende kwaliteit zou een mogelijke toevoeging van een groenstrook met laanbeplanting zijn, tussen fietspad en rijbaan. Dit zal een bijdrage leveren aan de veiligheid van de fietser, aan de groene belevingswaarde van De Kien en een welkome entree maken naar de binnenstad voor iedereen.



HUIDIGE SITUATIE HANDELSKADE



REFERENTIE GROENE INPASSIGN LANGZAAM VERKEER
STADSSTRAAT DE BOELELAAN, AMSTERDAM



DOORKIJK 5

Doorontwikkeling P+R

voorbeeld van een gewenste ontwikkelrichting op de lange termijn

Deze doorkijk kan gezien worden als een doorontwikkeling van het gebied tussen het spoorwegemplacement en de bebouwing aan de Handelskade. Deze kans ontstaat wanneer er naast het optimaliseren van de parkeervoorziening op deze plek tevens behoefte is aan groei en verdichting van onderwijsfuncties. De directe aanleiding zou gevonden kunnen worden in de nieuwbouwplannen van Aventus op deze locatie en daardoor lijkt het momentum te ontstaan om de langgekoesterde wens, zoals eerder geschetst door Palmbout Urban Landscapes in 2012, in vervulling te laten gaan.

In gezamenlijkheid met de partners van de Kien, waaronder NS Vastgoed en Prorail, zou hier een levendig en groen deel van de campus kunnen ontstaan, gericht op de student. Dit alles wordt mogelijk wanneer betrokken partijen erin slagen de parkeerfunctie van de P+R op een andere manier te faciliteren door middel van een gebouwde oplossing langs het spoor, welke als bijkomend voordeel hebben te functioneren als geluidsbuiter voor treinverkeer. In het algemeen kan gesteld worden dat een goede autobereikbaarheid van het station een pré is in het stimuleren van OV-mobiliteit. Uit de parkeerdrukmonitor van de gemeente Deventer blijkt dat de P+R momenteel slecht tot matig wordt gebruikt. Een nieuwe voetgangersbrug over het water zal de verbinding leggen met de binnenstad en de Kien, zodat een aantrekkelijk alternatief ontstaat om de auto te parkeren.

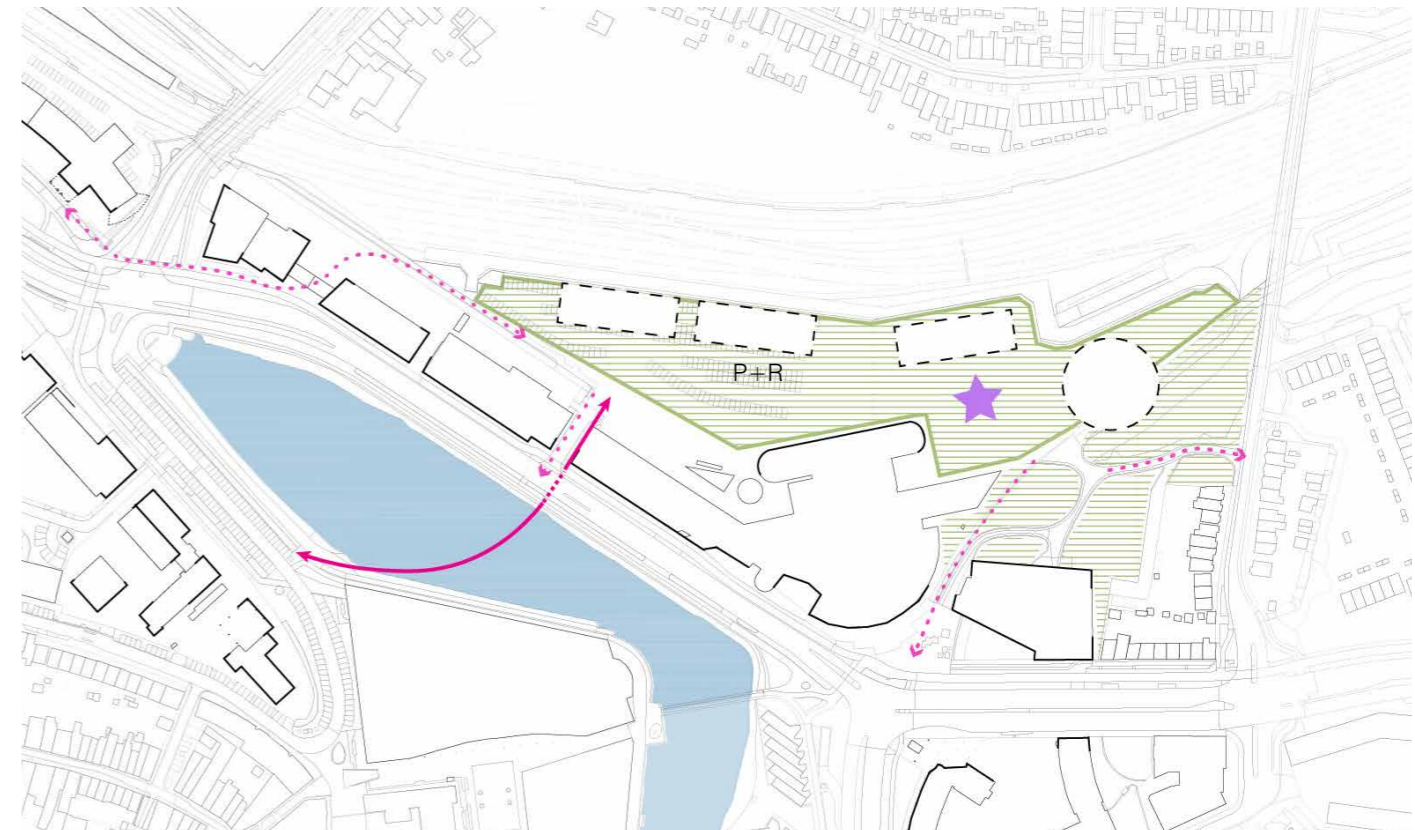
Door de herinrichting van dit binnenterrein ontstaat er een groene binnenruimte gericht op de voetganger. Deze ruimte vormt het hart van de onderwijsfuncties op de campus en wordt dan ook gekenmerkt door een levendig en jeugdig karakter. Het gebouw van Hogeschool Saxion sluit met de recent gerealiseerde entree mooi aan op deze groene binnenruimte, evenals mogelijke toekomstige uitbreidingen van onderwijsprogramma of nieuwe ruimte voor innovatieve bedrijvigheid zoals startups en scale-ups. Studenten vinden hier de plek om de lunchen, er is ruimte voor sport en spel en

er zijn mogelijkheden om de ruimte te benutten als stedelijk laboratorium. Duurzame ambities kunnen hiermee worden ingebed in het onderwijsprogramma en draagt de campus fysiek bij aan kennisontwikkeling.

Deze parkachtige binnenruimte is via diverse voetgangersverbindingen gekoppeld aan de stad. De ontwikkeling van de Kop Handelskade voorziet in een centrale entree voor voetgangers naar dit gebied. Ook de huidige in-uitrit van de P+R voorziet in een toegang, evenals de ruimte tussen Hogeschool Saxion en Aventus door. De bebouwing aan de Kop handelskade krijgt hiermee een dubbele oriëntatie; Enerzijds presenteren deze gebouwen zich aan de stad met de hoofdentrees en plintfuncties, anderzijds hebben zij een uitloop aan het groene opgetilde park aan de achterzijde.

Deze ontwikkeling biedt kans om Deventer als studenten- en onderwijsstad verder uit te bouwen. Zij is op korte loopafstand van het station van Deventer gelegen, biedt nieuwe ontwikkelruimte aan onderwijsinstellingen en vormt een laagwaardig ingericht gebied dat nu achteraf ligt om tot aantrekkelijke en groene verblijfsruimte. Het maximaal vergroenen draagt bij aan de klimaat en natuurdoelen van de gemeente. Hittestress wordt verminderd en hemelwater wordt in de bodem vastgehouden. De aanplant van (inheemse) bomen, struiken en wilde planten draagt bij aan biodiversiteit. De natuurinclusieve bebouwing biedt nestgelegenheid voor inheemse diersoorten.

Industriële restanten naar de 19de-eeuwse en vroeg twintigste-eeuwse fabrieken hier zijn weggevaagd. Een laatste aanwijzing vormt een restant van de oorspronkelijke spoorlijn. Dergelijke verwijzingen naar het verleden in de inrichting van de buitenruimte helpen mee het verhaal van de plek te vertellen.



ENTREE SAXION HOGESCHOOL AAN DE P+R (NOORDZIJDE)



DOORONTWIKKELING P+R, PALMBOUT URBAN LANDSCAPES

DOORKIJK 6

Ontwikkeling Volkstuinen

voorbeeld van een gewenste ontwikkelrichting op de lange termijn



beeld: Stefan Forster Architekten

De volkstuinen locatie is ca 2 ha groot en wordt aan de zuidzijde begrensd door het spoor, aan de noordzijde door de Rozengaarderweg en aan de westzijde door de Brinkgreverweg. De locatie is momenteel niet openbaar toegankelijk en heeft door het gebruik als volkstuin een zeer groene uitstraling.

Vanwege de strategische ligging dicht bij station en het centrum met haar voorzieningen wordt voor deze locatie de mogelijkheid onderzocht of hier woningbouw kan worden gerealiseerd. Zo kan ontwikkeling van deze locatie bijdragen aan de versterking van de centrumschil, de levendigheid binnen de stadscampus en aan de zoektocht naar meer (betaalbare) woningen binnen Deventer.

De ligging direct aan het spoor vraagt om een bijzonder ruimtelijk concept, waarin achterkanten voorkanten worden. De huidige groene uitstraling wordt hierbij gezien als een kwaliteit die terug dient te keren in de nieuwe ontwikkeling.

Een wand van bebouwing aan het spoor vormt een geluidsbuffer en creëert ruimte aan de noordzijde voor een luv en parkachtig gebied waar aan gewoond kan worden. Een mix aan grondgebonden en gestapelde woningtypologieën biedt woonruimte aan verschillende doelgroepen die dicht bij het centrum willen wonen. Een centrale, inpandige parkeeroplossing langs het spoor maakt een zeer groene en autoluwe openbare ruimte met een hoge verblijfskwaliteit mogelijk.

Zaken als ontsluiting, spoorgeluid en externe veiligheid zullen in het vervolgproces nader moeten worden uitgewerkt.



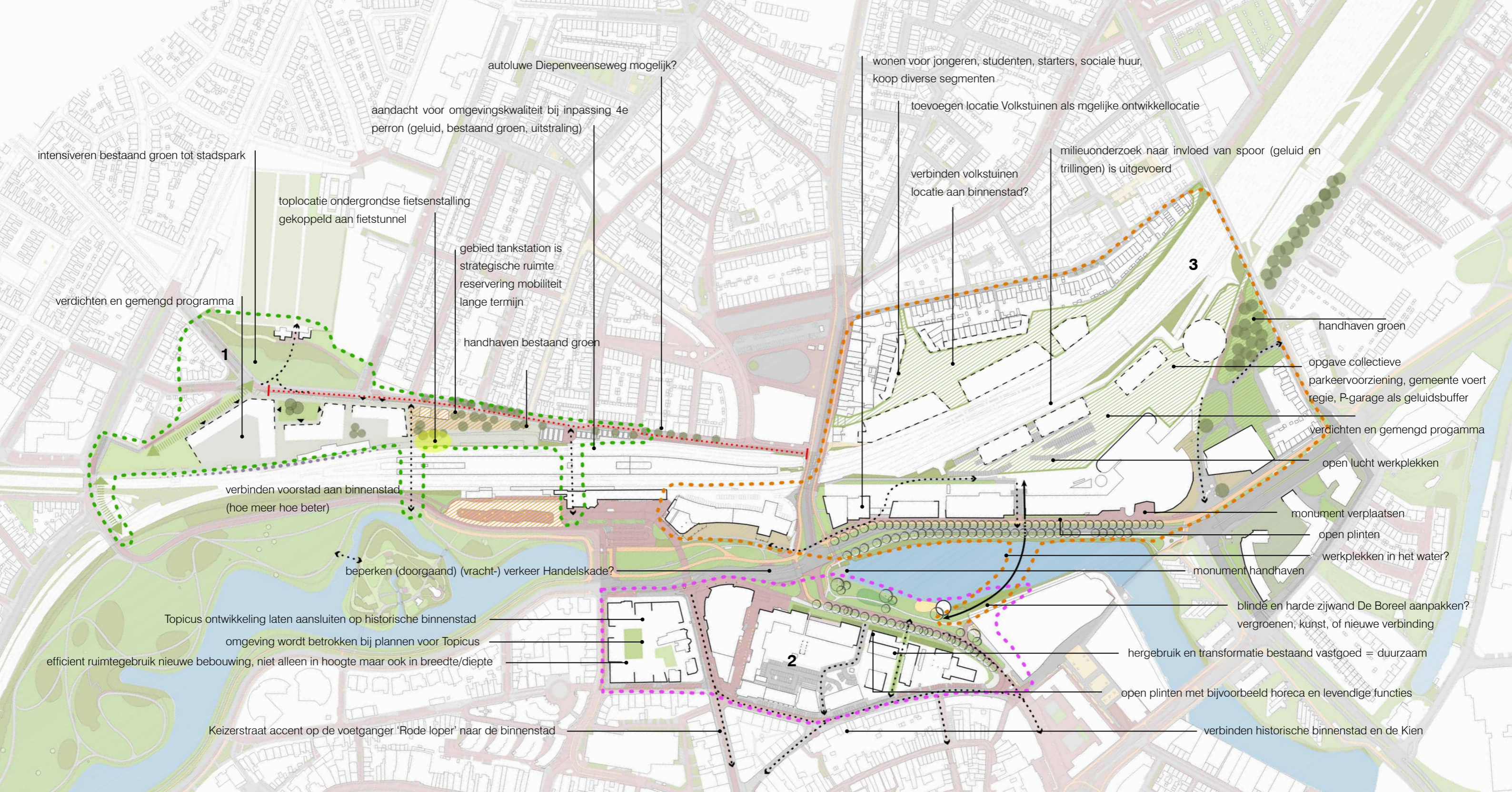
beeld: Delva Landscape, Architecture & Urbanism



beeld: Delva Landscape, Architecture & Urbanism



Bijlagen



De Kien - Opgehaalde reacties uit de omgeving

'De omgeving'

- partners van de Kien, waaronder naast de zittende bedrijven en onderwijsinstellingen ook de Provincie, NS en Prorail.
- zittende toekomstige partners in de Kien, waaronder DC Vastgoed, veldboom Vastgoed en Explorius
- Deskundigen op landelijk en lokaal niveau, van experts tot studenten, waaronder de BNA, PAR en de Veiligheidsregio
- Diverse belangenvertegenwoordigers zoals de Fietsersbond, SDBB, Kunst & Cultuur, waaronder Bolkesteijfonds
- Omwonenden van huidig en toekomstig te ontwikkelen locaties zoals Topicus, Post NL locatie en Verzetslaan

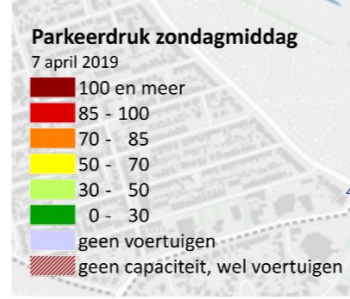
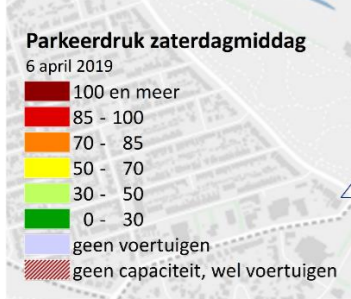
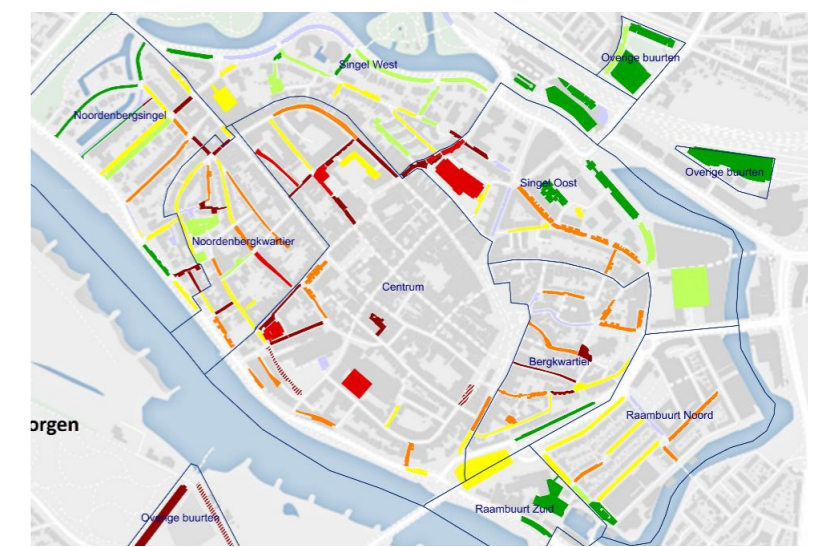
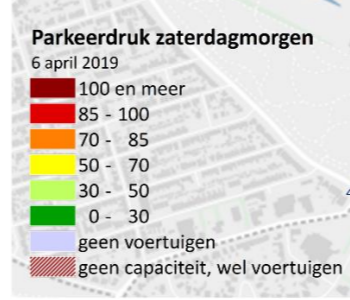
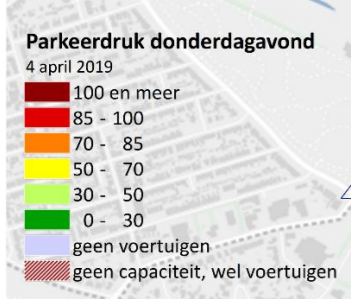
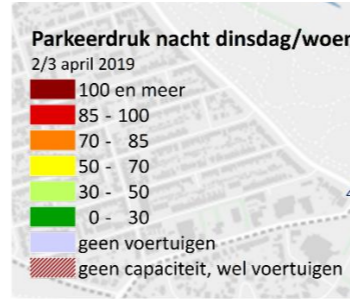
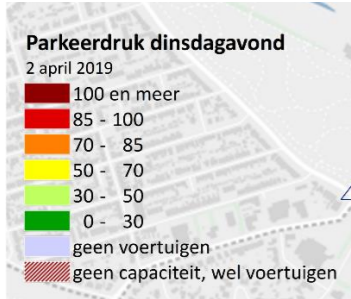
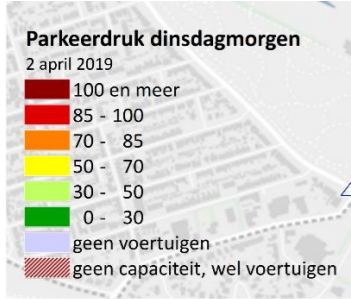
Algemeen

- Verdeling plangebied in 3 deelgebieden, met uitwerking van het ruimtelijk kwaliteitskader. Integrale benadering (per deelgebied) biedt kansen openbare ruimte
- Open communicatie en betrekken van inwoners en omwonenden wordt zeer gewaardeerd. Dit geldt voor alle Deventenaren.
- In vervolg graag meer betrokkenheid van stakeholders als DC Vastgoed en Explorius
- Komt parkeren niet te ver te liggen? antw. past binnen beleid om parkeren op te lossen aan rand van de binnenstad. Loopafstand P&R - binnenstad 5 min. via nieuwe brug, gecombineerd met aantrekkelijk tarief

maakt dit een goed alternatief.

- Is er niet teveel ruimte voor placemaking? antw. Juist een groene en hoogwaardig ingerichte ruimte biedt lucht, licht en aangenaam verpozen mogelijk als tegenhanger voor verstedelijking. Onderdeel van deze gebiedsontwikkeling is ook klimaatadaptatie en versterken van stadsecologie
- Fietsen is hoogwaardig vervoersmiddel en niet alleen alternatief voor auto. antw. meer aangezet in OP
- Aandacht voor duurzame energie zoals zonnepanelen
- Wat is het tijdsplan? antw. Er zijn veel verschillende projecten met ieder een eigen snelheid. De verwachting is dat de nu bekende projecten de komende 5 jaar tot realisatie komen.

Parkeerdrukmonitor Deventer 2019



Onderzoek Omgevingsdienst IJsselland

Milieuadvies omgeving spoorzone te Deventer, d.d. 6 mei 2021

In dit advies zijn per deelgebied de milieuaspecten: bedrijven en milieuzonering, geluid, bodem, geurhinder (niet) veehouderijen, externe veiligheid en luchtkwaliteit in beeld gebracht. Hieronder is de algemeen conclusie per milieuaspect aangegeven.

Weg – en spoorverkeergeluid

Het spoor en de wegen in het plangebied zijn de grote geluidbronnen. De functiemenging draagt bij aan het levendige karakter van het gebied. De ambities om het gebied een hoogwaardige groene inrichting te geven biedt kansen om de belevingswaarde van het gebied te verhogen. Kansen voor akoestische optimalisatie in samenhang met een gezonde fysieke leefomgeving zijn o.a.:

- Beperken van het verhardingsoppervlak in de openbare ruimte;
- Verruimen van het groenoppervlak in de openbare ruimte;
- De openbare ruimte primair inrichten voor voetgangers en fietsers;
- Geluidsluwe buitenruimten creëren bij woningen.

Toetsing geluidnormen Omgevingswet

De standaardwaarde voor weg- en spoorverkeer-geluid wordt op diverse plaatsen overschreden. De grenswaarden voor geluid worden beperkt overschreden.

Dit betekent dat er een zorgvuldige inpassing van de nieuwe geluidgevoelige functies moet plaatsvinden. Hiervoor is nader akoestisch onderzoek noodzakelijk waarbij de volgende aspecten aan de orde zijn:

- Maatregelen aan de geluidbron (bv. wegdektype);
- Overdracht maatregelen (bv. geluidschermen);
- Toetsing aan de doelmatigheid m.b.t. maatregelen;
- Stedenbouwkundig- en gebouwwontwerp (geluidsluwe gevel);
- Vaststellen van het cumulatieve geluidniveau.

Voor de toetsing van maatregelen is een financiële doelmatigheidstoets van toepassing daarnaast mogen er ook geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard bestaan. In beginsel is elke maatregel uitvoerbaar, maar het realiseren ervan kan technisch gezien te ingrijpend zijn. Hierover mag het bevoegd gezag, in redelijkheid, een afweging maken.

Trillingen

Gezien de nabijheid van het spoor is er een quickscan trillingen noodzakelijk om het mogelijke trillingshinder in kaart te brengen. De quickscan kan aanleiding geven tot nader onderzoek en aanbevelingen geven met betrekking tot de stedenbouwkundige invulling en technische uitvoering van gebouwen. In het Omgevingsplan kan een gebiedsaanduiding 'milieuzone - trillingshinder spoor' (of 'overige zone - trillingshinder spoor') worden opgenomen met specifieke regels ter voorkoming of beperking van trillingshinder door het spoor.

Externe veiligheid

Externe veiligheid speelt een rol bij de ontwikkelingen in de Kien. Door de aanwezigheid van het spoor (basisnet route voor vervoer van gevaarlijk stoffen) zal invloed van het spoor op de gewenste ontwikkelingen nader onderbouwd moeten worden. Externe veiligheid vormt geen formele belemmering voor de uitvoering van de plannen. Bij het concreter worden van de ontwikkelingen zal de Veiligheidsregio IJsselland gevraagd moeten worden om een definitief advies uit te brengen betreft zelfredzaamheid, bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van een ramp/ongeval. Tijdens de verdere ontwikkeling van individuele plannen kan alvast rekening worden gehouden met het voorlopige advies van de Veiligheidsregio IJsselland.

Luchtkwaliteit

Er wordt niet verwacht dat de bijdrage van ontwikkeling van het plangebied zal leiden tot overschrijding van grenswaarden, zodat luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor realisatie van het plan. Verder wordt geconcludeerd dat de luchtkwaliteit geschikt is voor de in het plan opgenomen functies. Er wordt voldaan aan een goed woon- en leefklimaat voor het onderdeel luchtkwaliteit.

Geurhinder

Er is een quickscan onderzoek uitgevoerd om te inventariseren of de aspecten geur belemmerend kunnen zijn voor het ontwikkelen van het plangebied voor wonen, onderwijs, retail, horeca en kantoorruimte. Uit de quickscan volgt dat het aspect geur bij ontwikkeling van voor wonen, onderwijs, retail, horeca en kantoorruimte in het plangebied geen grote belemmeringen zal opleveren.

Conclusie per locatie:

A. PostNL locatie

Ten aanzien van de beoordeelde milieuaspecten: geluid, bodem, geur niet veehouderijen en externe veiligheid is aanvullend onderzoek en/of een onderbouwing van de mogelijke impact van de omgeving op de gewenste ontwikkeling van woon- en kantoorfuncties nodig.

B. Topicuscarré

Ten aanzien van de beoordeelde milieuaspecten: geluid, bodem, geur niet veehouderijen en externe veiligheid is aanvullend onderzoek en/of een onderbouwing van de mogelijke impact van de omgeving op de gewenste ontwikkeling van woon-, onderwijs- en kantoorfuncties nodig.

C. Kop Handelskade+ROC Saxion +P&R

Ten aanzien van de beoordeelde milieuaspecten: bedrijven en milieuzonering, geluid, bodem, geur niet veehouderijen en externe veiligheid is aanvullend onderzoek en/of een onderbouwing van de mogelijke impact van de omgeving op de gewenste ontwikkeling van woon-, horeca- retail- en kantoorfuncties nodig.

D. Verzetslaan

Ten aanzien van de beoordeelde milieuaspecten: geluid, bodem, geur niet veehouderijen en externe veiligheid is aanvullend onderzoek en/of een onderbouwing van de mogelijke impact van de omgeving op de gewenste ontwikkeling van woon- en kantoorfuncties nodig.

E. Volkstuinencomplex

Ten aanzien van de beoordeelde milieuaspecten: bedrijven en milieuzonering, geluid, bodem, geur niet veehouderijen en externe veiligheid is aanvullend onderzoek en/of een onderbouwing van de mogelijke impact van de omgeving op de gewenste ontwikkeling van een woonfunctie nodig.



COLOFON

**Ontwikkelperspectief
Stadscampus De Kien, Deventer
gemeente Deventer**

juni 2021

Projectverantwoordelijke:

Harry Bottenberg

Regiemanager:

Almar Otten

Projectmanager:

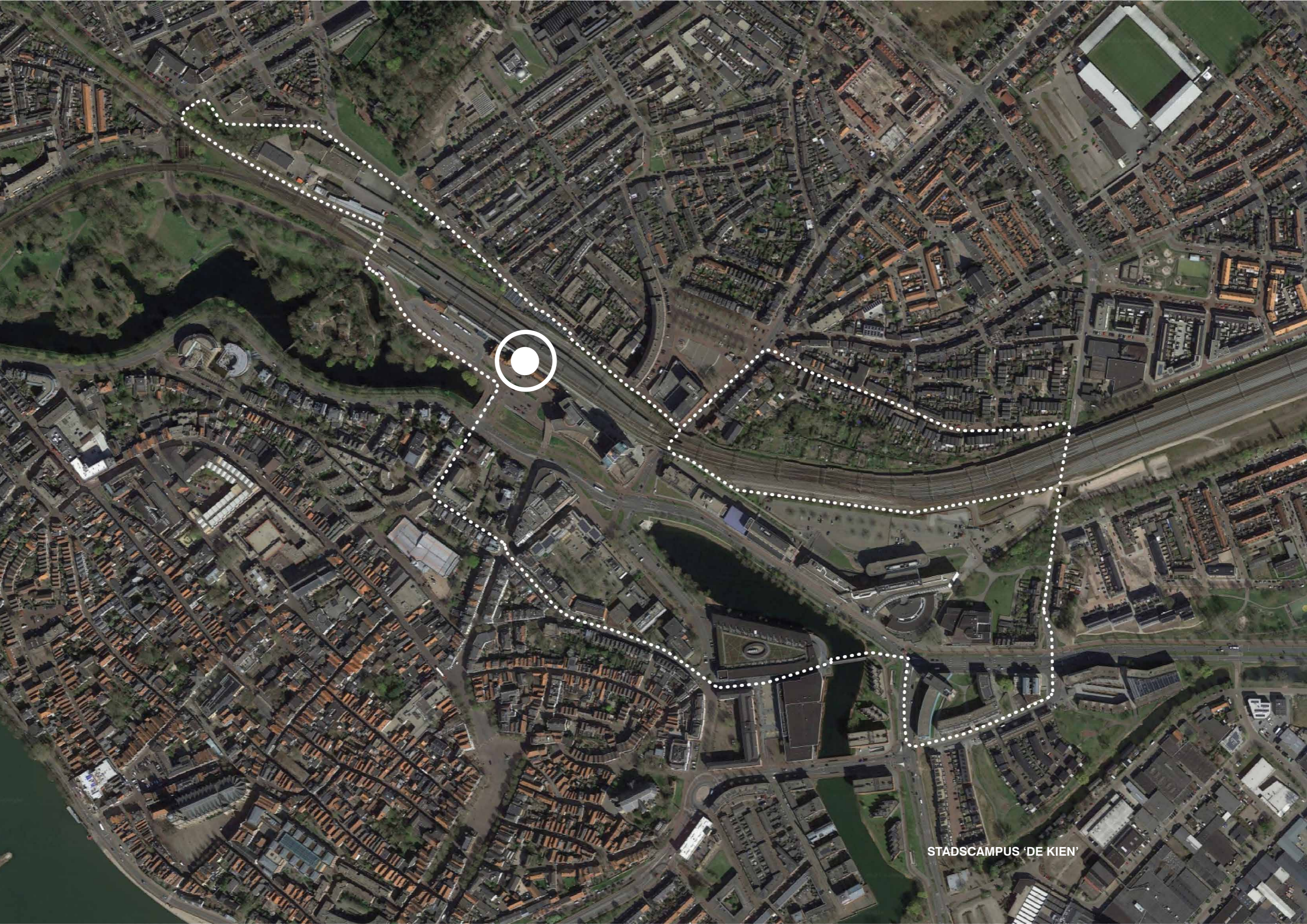
Pauline Tiecken

Opgesteld door:

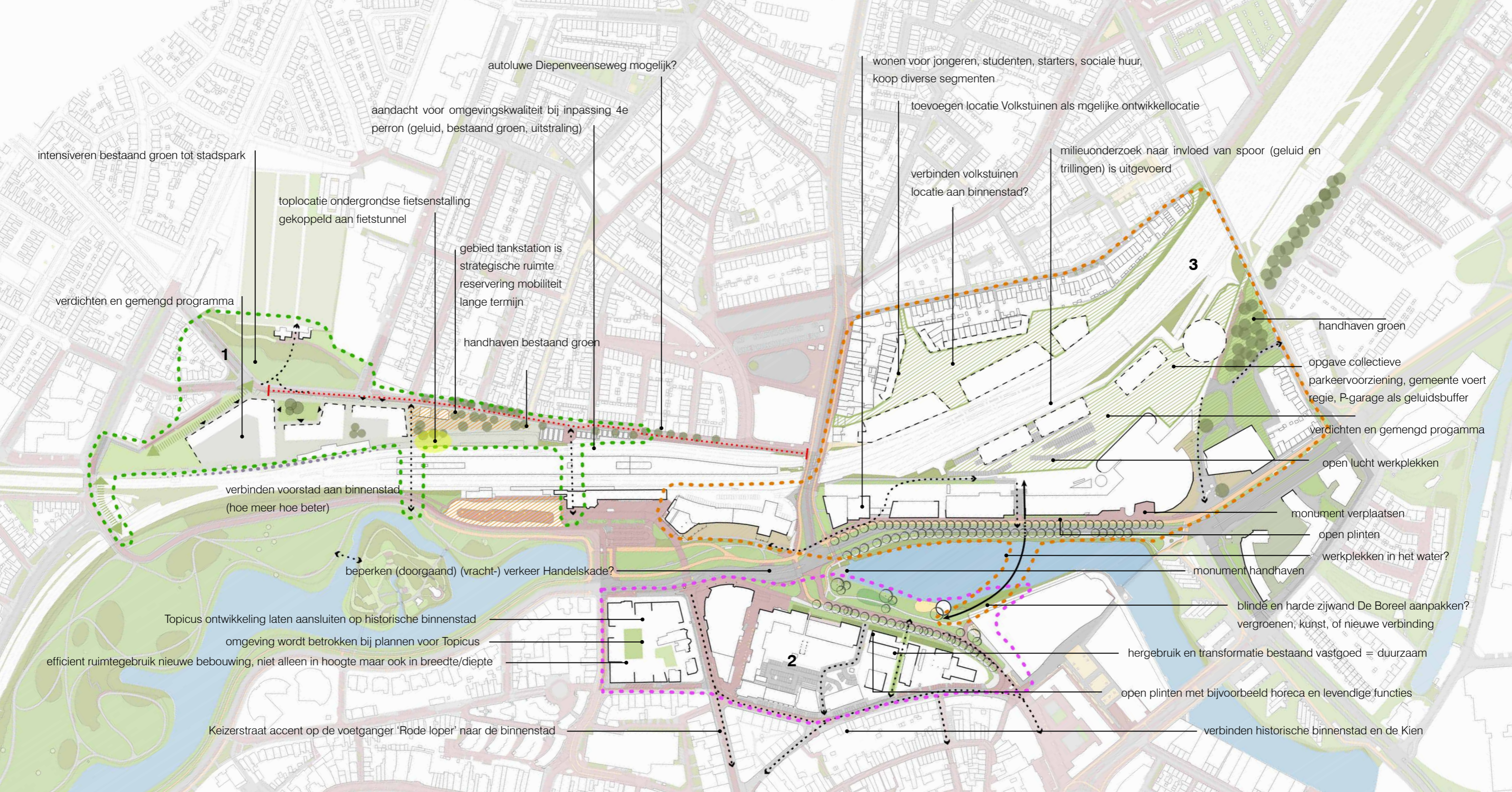
Anne Zekveld

Team:

Ad Anker
Menno Baten
Willemien Berkers
Hans Bisseling
Ingrid Bomhof
Marleen van Dalen
Tom Draisma
Gijs Frencken
Maarten Hanekamp
Thijs van Heusden
Marieke Hottenhuis
Karen Kloet
Gerda Kroeze
Siddhartha Martijn
Saskia Mulder
Daphne Nijhof-Hendriks
Eric Nijhuis
Suzanne van der Putt
Marieke Robijn
Marlies Spreen
Jan Dirk Steenbrugge
Marcel Udink
Marieke van der Wal
Boudewijn Wijnacker



STADSCAMPUS 'DE KIEN'



De Kien - Opgehaalde reacties uit de omgeving

'De omgeving'

- partners van de Kien, waaronder naast de zittende bedrijven en onderwijsinstellingen ook de Provincie, NS en Prorail.
- zittende toekomstige partners in de Kien, waaronder DC Vastgoed, veldboom Vastgoed en Explorius
- Deskundigen op landelijk en lokaal niveau, van experts tot studenten, waaronder de BNA, PAR en de Veiligheidsregio
- Diverse belangenvertegenwoordigers zoals de Fietsersbond, SDBB, Kunst & Cultuur, waaronder Bolkesteijfonds
- Omwonenden van huidig en toekomstig te ontwikkelen locaties zoals Topicus, Post NL locatie en Verzetslaan

Algemeen

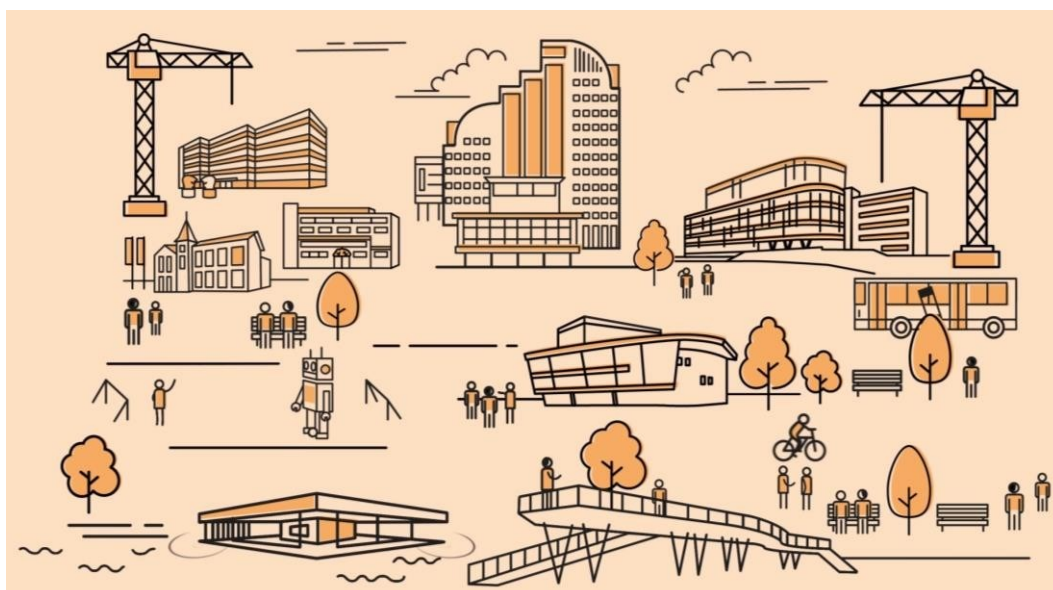
- Verdeling plangebied in 3 deelgebieden, met uitwerking van het ruimtelijk kwaliteitskader. Integrale benadering (per deelgebied) biedt kansen openbare ruimte
- Open communicatie en betrekken van inwoners en omwonenden wordt zeer gewaardeerd. Dit geldt voor alle Deventenaren.
- In vervolg graag meer betrokkenheid van stakeholders als DC Vastgoed en Explorius
- Komt parkeren niet te ver te liggen? antw. past binnen beleid om parkeren op te lossen aan rand van de binnenstad. Loopafstand P&R - binnenstad 5 min. via nieuwe brug, gecombineerd met aantrekkelijk tarief

maakt dit een goed alternatief.

- Is er niet teveel ruimte voor placemaking? antw. Juist een groene en hoogwaardig ingerichte ruimte biedt lucht, licht en aangenaam verpozen mogelijk als tegenhanger voor verstedelijking. Onderdeel van deze gebiedsontwikkeling is ook klimaatadaptatie en versterken van stadsecologie
- Fietsen is hoogwaardig vervoersmiddel en niet alleen alternatief voor auto. antw. meer aangezet in OP
- Aandacht voor duurzame energie zoals zonnepanelen
- Wat is het tijdsplan? antw. Er zijn veel verschillende projecten met ieder een eigen snelheid. De verwachting is dat de nu bekende projecten de komende 5 jaar tot realisatie komen.

De Kien, Stadscampus Deventer

*broedplaats
werk- en leerplaats
innovatieversneller
living lab*



Bij de Kien komen talent en technologie samen. Bedrijven, medewerkers en studenten krijgen binnen deze dynamische werk- en leerplaats de ruimte om samen te ontwikkelen, onbekende wegen te bewandelen en slimme verbindingen te leggen. Zo werken we samen aan maatschappelijk relevante, technologische opgaven zoals zorg, onderwijs, klimaat en de inrichting van ons land.

Geschreven door Ron Nuwenhof (Oost NL)
Datum 8 juni 2021
Documentnaam Projectplan de Kien

Referentiekader projectplan

Definities

De Kien: samenwerkingsverband van ondernemers, onderwijs en overheid die elkaar in Deventer hebben gevonden om het gebied tussen het station en de binnenstad te ontwikkelen richting een campus omgeving waarin werken, leren, wonen en ontspannen voor de young professional van de toekomst centraal staan.

Campussen: vruchtbare plekken voor innovatie en productontwikkeling, omdat de kans op kruisbestuiving er groot is. Het verspreiden en (her)combineren van kennis vindt plaats door kenniswerkers die tussen organisaties (bedrijven, onderwijs en overheid) circuleren en de (face-to-face) interactie die kenniswerkers onderling hebben. Een campus werkt als een magneet en oefent een aantrekkende werking uit op mensen, instituten en bedrijven die afkomen op de continue flow van kennis.

Alle partijen: erkenning van Deventer als vooraanstaande kenniseconomie met als gevolg dat Nederland competitief is als vestigingsplaats voor innovatief bedrijfsleven, ondernemend talent, internationale expertisecentra en investeerders.

Business case: uitwerking van het plan tot marktintroductie van de innovatie bezien vanuit technisch, organisatorisch, economisch en financieel perspectief.

Grote bedrijven: betere toegang tot talent en tot kennis (netwerk, internationaal), professionele kennispartners, nieuwe bedrijvigheid om de hoek (leverancier nieuwe technologie/ acquisitie potentieel). Innovatie versnellen met een open campus, delen van de R&D-risico's, versnellen kennis- en businessontwikkeling, time-to-market, projectdeelname en inbreng shared facilities en/of services.

MKB: midden- en kleinbedrijf bestaat uit bedrijven met minder dan 250 werknemers, jaaromzet van hoogstens 50 miljoen euro of jaarlijks balanstotaal kleiner of gelijk aan 43 miljoen euro. (Betere) toegang tot kennis (netwerk, internationaal), kortetermijnoplossingen, minder hoge kosten voor kennisontwikkeling, betere aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en projectdeelname.

Starters: (betere) toegang tot kennis (netwerk, internationaal), toegang tot stakeholders met internationale ervaring, toegang tot launching customers, financiers, afgestudeerden en stagiairs.

Onderwijsinstellingen: verzamelnaam voor universiteiten, hogescholen, MBO-instellingen en plek waar onderwijs wordt gegeven. Vergroten (internationale) reputatie, preferred partner in research en/of onderwijs, aantrekkingskracht studenten en wetenschappelijk en ondernemend talent.

Onderzoekinstelling: onderzoeksorganisatie die alle winst opnieuw investeert in fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek, experimentele ontwikkeling, in het verspreiden van de resultaten daarvan of in het onderwijs.

Maatschappelijke organisaties: (betere) toegang tot kennis (netwerk, internationaal), het delen van maatschappelijke kennis en ervaring van semi-publieke organisaties met een maatschappelijke doelstelling die op bedrijfsmatige wijze diensten aanbieden.

Venture Capitalists en investeerders: professionele kennispartners, meer en beter zicht op innovaties en investeringsmogelijkheden.

Overheid: een bruisende kenniseconomie met de bijbehorende werkgelegenheid en belastinginkomsten, bijdrage aan topsectorenbeleid en maatschappelijke thema's.

Kennisvalorisatie: het tot waarde (economisch en maatschappelijk) brengen van kennis voortkomend uit fundamenteel en toegepast onderzoek van onderwijsinstellingen en R&D afdelingen van bedrijven.

Living lab: concept waarbij de gebruiker een belangrijke rol vervult. Het idee is dat nieuwe innovatieve ideeën en concepten samen met gebruikers worden ontwikkeld en getest in levensechte situaties.

Inhoudsopgave

	Referentiekader projectplan	2
	Managementsamenvatting	4
1.	Achtergrond	5
2.	Aanleiding	7
3.	Impact van digitalisering	9
4.	Redenen voor samenwerking	12
5.	Missie, visie en doelstellingen	15
6.	Fasering Fase 1	17
7.	Rol bedrijfsleven - vraaggestuurde ontwikkelconsortia	19
8.	Kosten en financiering	22
9.	Governance model	24
	Bijlage 1 Founding partners	
	Bijlage 2 Nationale ICT-initiatieven	
	Bijlage 3 Interviews founding partners	

Managementsamenvatting

In Deventer wordt de Kien de verbindende schakel op het gebied van ICT en (civiele) Tech. Hiertoe worden de volgende activiteiten gerekend waarin voor de Kien de grootste kansen liggen: *ICT en Datamanagement*, *New technology* (innovatie), *Enabling technologies* (ondersteunend) en *Knowledge management* (verankeren). Partijen worden bij elkaar gebracht, kennis en competenties worden gebundeld en duurzame business vergroot door bestaande en/of nieuwe bedrijven. De Kien geeft toegang tot een 'ecosysteem' met relevante partners, waaronder onderwijsinstellingen, overheden en toonaangevende ICT-bedrijven, advies- en ingenieursbureaus in binnen- en buitenland. De founding partners zijn Tauw, Topicus, Witteveen+Bos, Deventer Schouwburg, Hogeschool Saxion, ROC Aventus, Deventer Economisch Perspectief (DEP), gemeente Deventer en provincie Overijssel. Gezamenlijk werken zij aan de ontwikkeling van de Kien.

Voor afstudeerders van Saxion en ROC Aventus zal hierdoor op het juiste niveau werkgelegenheid in Deventer ontstaan en voor studenten is er geen noodzaak meer om voor een (loop)baan uit de regio te vertrekken. En bedrijven zullen eerder talent kunnen binden voor banen in de ICT, techniek en research voor HBO en MBO geschoolden. Juist door studenten voor een langere periode te binden, te boeien en uit te dagen kun je de studenten waar mogelijk voor deze regio behouden. De Kien zal door haar aantrekkingskracht en aanwezige talent meer bedrijven trekken en een plek bieden voor startups met groeipotentieel om snel naar scale-ups door te groeien. Daarnaast vindt tussen de aanwezige ICT-, techniek- en researchgerichte adviesbureaus ook onderling kruisbestuiving plaats. Genoemde founding partners spreken door de vorming van dit consortium hun commitment uit voor het ontwikkelen en uitbouwen van de Kien. Hiervoor stellen zij middelen ter beschikking om samenwerking en nieuwe business te organiseren en te stimuleren. Hierbij vervult het consortium de rol van 'makelaar'.

Behoud van werkgelegenheid en nieuwe werkgelegenheid genereren binnen de Kien is een belangrijke doelstelling, met name bij de deelnemende bedrijven en haar toeleveranciers binnen de betreffende ontwikkelconsortia. Naast de directe effecten op de werkgelegenheid en investeringen in infrastructuur wordt een blijvend momentum gecreëerd waaruit nieuwe concepten worden (door)ontwikkeld op basis van de ontstane kennis in intensieve kenniscirculatie met ROC Aventus, Hogeschool Saxion en Universiteit Twente. Dit momentum heeft na de aanjaagfase een zelscheppend karakter. Vanuit vier werkgroepen (branding / events, ruimtelijk, business development en onderwijs) wordt met vereende krachten gewerkt om de komende jaren de Kien operationeel te maken.

De (voorgenomen) activiteiten van de Kien richten zich op:

1. ontwikkelen kennispositie op het gebied van ICT en (civiele) Tech en deze verankeren door samenwerking te zoeken tussen ondernemingen, onderzoeks-, onderwijsinstellingen en overheden. Zowel binnen als buiten de regio (grensoverschrijdend);
2. ontwikkelen duurzame toepassingsmogelijkheden en -technieken (circulair economische gedachte);
3. kennisvalorisatie: verbeteren van vraaggerichte samenwerking en innovatie;
4. stimuleren van kennisintensieve (door)starters / spin-offs;
5. aanbieden gedeelde faciliteiten (kantoor- en vergaderruimte, laboratorium, test- en demoapparatuur);
6. aantrekken en behouden van hoogwaardige kenniswerkers;
7. broedplaats voor studenten en startups in samenhang met de actoren en de locatie Gasfabriek;
8. clustervorming in duurzame samenwerkingsverbanden;
9. business development (van kennis, kunde naar kassa).

De ambitie is de Kien community op termijn te laten groeien naar een volwaardige living lab omgeving. Door (nieuwe) medewerkers in dienst te houden, op te leiden en/of om te scholen beschikken zij over de gewenste opleidingsniveaus, variërend van MBO, HBO tot WO en in verschillende kennisdomeinen van onderwijs, onderzoek en business werken. Daarom zal het van belang zijn onderwijs, onderzoek en business te verbinden aan de Kien community. Denk hierbij aan het stimuleren van ICT / (civiele) techniek op basisscholen en het binden van MBO-, HBO-, WO-opleidingen. Op de Kien zal op MBO- en HBO-niveau een leer-, werk- en onderzoeksomgeving voor studenten, docenten en experts uit het bedrijfsleven worden gerealiseerd, die kansen creëert voor het onderwijs, starters, MKB en grootbedrijf.

1. Achtergrond

De ruimtelijke transformatie om te komen tot een levendig gebied waarin werken, leren, wonen en ontspannen de norm is, is uitgewerkt in het 'Ontwikkelperspectief' van de gemeente Deventer. De hierna beschreven activiteiten richten zich op de ontwikkeling van een innovatieve Stads-campus die als broedplaats, werk- en leerplaats, innovatieversneller, living lab gaat fungeren. Hier wordt kennis van ICT en techniek talent tastbaar en toepasbaar (valorisatie).

Doel is om de 'ingenieur van de toekomst' aan te trekken, te behouden en een mooi werk- en leefklimaat te bieden in Deventer, als onderdeel van een steeds aantrekkelijker wordend Oost-Nederland. Door samen te werken op onderwijs, kennisdeling en kennisontwikkeling, productontwikkeling en innovatie over de traditionele technologische afbakeningen heen, creëren we die aantrekkelijke basis. Zodoende worden ook de rollen van de samenwerkende partners nader toegelicht, zij vormen immers gezamenlijk de voedingsbodem voor de Kien en willen bewust samen bekwamen.

Deventer kent als Hanzestad een rijk verleden met een eigen authentieke sfeer en charme. Dankzij haar ligging in het echte groene hart van Nederland is het hier prettig werken, leren, wonen en ontspannen. Als 'IJsselstad' beschikt Deventer over een unieke combinatie van ICT-, techniek- en researchgerichte adviesbureaus. Deze kennis en informatie-industrie alleen al is goed voor meer dan 20% van de banen in heel Deventer. Zo is zowel ROC Aventus als Saxion met opleidingen en onderzoekslectoraten aanwezig in de zone tussen de historische binnenstad en de spoorwegen die het noorden met het zuiden én het oosten met het westen van het land verbindt. Deze zone, tussen het spoor en de binnenstad, heeft de potentie zich te ontwikkelen tot een slimme Stads-campus in een gebied waar werken, leren, wonen en ontspannen hand in hand gaan en elkaar versterken. En zo wordt een omgeving gecreëerd die als innovatieversneller kan dienen voor jong talent, bedrijfsleven en overheden.

De Stads-campus, de potentiële spin-offs, de gerenommeerde ondernemingen zoals Tauw, Topicus en Witteveen+Bos en de op te zetten ICT-, techniek- en researchgerichte ontwikkelfaciliteit, vormen een toekomstige regionale broed- en werk- en leerplaats. De kracht van Deventer is gelegen in het 'samen werken' en het praktisch toepasbaar inzetten van kennis. Als Hanzestad zit het samen handeldrijven al eeuwen en generaties in de genen en in Deventer bevinden zich diverse netwerken van bedrijven die samen werken én samen innoveren. Zo heeft Deventer de grootste MKB-afdeling van Nederland die uit 1.200 leden bestaat. Ondernemers ontmoeten elkaar in diverse netwerken en werken vaak samen. Binnen het Deventer Economisch Perspectief (DEP) werken ondernemers, overheden en onderwijs als economisch partners samen aan het versterken van de Deventer economie met concrete projecten zoals Kennisstad en Toekomstgerichte Bedrijventerreinen.

Met 'de Kien', zoals de merknaam van de Stads-campus heet, is voor het gebied een naam gekozen die verwijst naar kennis ('slim') in het gebied en internationaal handig klinkt (Engels, *keen*). De founding partners achter de Kien zijn Tauw, Topicus, Witteveen+Bos, Deventer Schouwburg, Hogeschool Saxion, ROC Aventus, Deventer Economisch Perspectief (DEP), gemeente Deventer en provincie Overijssel. Gezamenlijk werken zij aan de ontwikkeling van de Kien. Het mes snijdt aan meerdere kanten; voor afstudeerders van Saxion en ROC Aventus zal hierdoor op het juiste niveau werkgelegenheid in Deventer ontstaan. Voor studenten is er geen noodzaak meer om naar het westen te verhuizen voor een (loop)baan. En bedrijven zullen eerder talent kunnen binden voor banen in de ICT, techniek en research voor HBO en MBO geschoolden. Juist door studenten voor een langere periode te binden, te boeien en uit te dagen kun je de studenten waar mogelijk voor deze regio behouden. De Kien zal door haar aantrekkingskracht en aanwezige talent meer bedrijven trekken en een plek bieden voor startups met groeipotentieel om snel naar scale-ups door te groeien. Daarnaast vindt tussen de aanwezige ICT-, techniek- en researchgerichte adviesbureaus ook onderling kruisbestuiving plaats.

De Kien wordt geen wetenschappelijke campus waar fundamenteel onderzoek wordt gedaan. Als de doeners worden gekoppeld aan de merkwwaarden van de Kien dan volgt de volgende doelgroep: 'Onconventionele doeners'.

Topicus heeft in het 'Ontwikkelperspectief Topicus Carré' de herontwikkelingsactiviteiten bij het station, bestaande uit nieuwbouw- en verbouwplannen, verder uitgewerkt. De grond en de panden op deze beoogde locatie waar de TopiCampus komt zijn ook van Topicus.

Dit ontwikkelperspectief is noodzakelijk om tegemoet te komen aan de enorme groei. Ook de bestaande panden van Tauw, Witteveen+Bos en de Deventer Schouwburg bieden mogelijkheden om toekomstige ontmoeting en uitwisseling te faciliteren. De functiemenging op de Verzetslaan gaat bijvoorbeeld mogelijk ruimte bieden aan nieuwe scale-ups. Tevens kan onderzoek en ontwikkeling, bedacht binnen de Kien, ook in een living lab in het openbaar gebied plaatsvinden. Hierbij is synergie binnen de stad goed mogelijk met andere deelgebieden langs de Kennis-as en breder bij de bedrijven en onderwijsinstellingen in Deventer die onderdeel vormen van Deventer Informatiestad. Deventer leent zich perfect als dynamische test- en experimenteerlocatie ofwel living lab omgeving.

Deze ontwikkelingen zorgen voor een krachtige economie, betere bereikbaarheid en aantrekkelijk wonen. En passen daarmee goed binnen de brede ambitie van de provincie Overijssel voor het versterken van de regionale economie zoals verwoord in het Coalitieakkoord 'Samen bouwen aan Overijssel'. De Kien biedt unieke kansen voor de innovatieve ingenieursbureaus, ICT en (civiele) Tech bedrijven om samen met onderwijs, overheden en eindgebruikers te werken aan slimme en duurzame oplossingen van vandaag én morgen. Het versterkt de concurrentiepositie van de ondernemingen en de regio en levert binnen nieuwe innovatie ecosystemen bedrijvigheid en nieuwe banen op, wat weer goed is voor de economie. Dus een belangrijke (regionale) schakel met een unieke propositie wordt dankzij slimme oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen en Tech en data beter gecombineerd.

De beoogde activiteiten zijn een katalysator voor samenwerking die leidt tot versterking van het gebied als geheel en van de individuele bedrijven binnen het gebied. De activiteiten zijn gericht op:

1. kennisuitwisseling en kennisoverdracht;
2. gezamenlijk exploreren van nieuwe werkgebieden en producten, processen, diensten en ideeën;
3. verbeteren van de fysieke omgeving, zoals (ver)bouwplannen en herinrichting buitenruimte;
4. versterking sociale en zakelijke contacten tussen mensen die werkzaam zijn in het gebied;
5. leggen van verbindingen met andere bedrijven in Deventer en de regio;
6. inzet op de gezonde en duurzame stad (cultuur, ecologie en klimaat).

De eerste fase heeft betrekking op de kalenderjaren 2022 en 2023. Het doorgroeien en vervolgens uitbouwen van de Kien verloopt stapsgewijs en de investeringen voor de gebiedsontwikkeling, om de Kien te laten groeien, vinden gefaseerd plaats in drie stappen, te weten:

Fase 1	Fase 2	Fase 3
2022 t/m 2023	2024 t/m 2026	2027 t/m 2030
Opstart innovatiecluster de Kien met 9 founding partners	Uitbouwen innovatiecluster de Kien	Bestendigen innovatiecluster de Kien
4 succesvol afgeronde innovatie projecten/activiteiten (kennis naar kunde) en 10 grotere testprojecten (kunde naar kassa) met minimaal 15 samenwerkende partijen	10 succesvol afgeronde innovatie projecten/activiteiten (kennis naar kunde) en 20 grotere testprojecten (kunde naar kassa) met minimaal 25 samenwerkende partijen	15 succesvol afgeronde innovatie projecten/activiteiten (kennis naar kunde) en 40 grotere testprojecten (kunde naar kassa) met minimaal 35 samenwerkende partijen
Uitbreiden innovatiecluster naar > 10 deelnemende (MKB-)bedrijven	Uitbreiden innovatiecluster naar > 15 deelnemende (MKB-)bedrijven	Uitbreiden innovatiecluster naar > 25 deelnemende (MKB-)bedrijven
Vormgeven living lab in Deventer	Oprichten living lab in Deventer	Doorgroeï living lab in Deventer
2 aangesloten onderwijsinstellingen	2 aangesloten onderwijsinstellingen en 1 samenwerkingspartner in onderwijs	2 aangesloten onderwijsinstellingen en 2 samenwerkingspartners in onderwijs
Geschatte investering innovatie en onderwijs projecten/activiteiten 2 miljoen euro	Geschatte investering innovatie en onderwijs projecten/activiteiten 3 miljoen euro	Geschatte investering innovatie en onderwijs projecten/activiteiten 4 miljoen euro
Human Talent vinden, binden, boeien en behouden, waarbij afstemming plaatsvindt met de Deventer breed te ontwikkelen Human Capital agenda binnen het DEP project Kennisstad.		

Dit projectplan geeft inzicht in de economische gebieden waar de consortiumpartijen gaan samenwerken of samenwerking met anderen nastreven. De in dit projectplan beschreven partijen (zogenaamde Triple Helix met onderwijs, overheid en ondernemingen) hebben hun commitment gegeven aan de inhoud van dit projectplan.

2. Aanleiding

Dit hoofdstuk gaat in op de aanleiding van de betrokken partijen, hun groei- en ontwikkelingsactiviteiten, de wil van deze partijen om het Deventer stationsgebied een enorme impuls te geven.

Het doel van de founding partners om binnen de Kien de krachten te bundelen is gelegen in het

- gezamenlijk vinden, binden, boeien en behouden van talent,
- creëren van nieuwe werkgelegenheid,
- betere onderlinge samenwerking en versnelling van nieuwe innovaties en
- verbeteringen van producten en diensten in een dynamische test en experimenteerlocatie ofwel living lab omgeving is.

Verscheidene bedrijven hebben aangegeven behoefte te hebben om ruimtes, voertuigen en/of om-, her- en nascholingsactiviteiten samen te delen. Denk daarbij aan collegezalen voor opleidingsdoelinden waar ruimten vanuit het onderwijs maar ook de Deventer Schouwburg een rol in kunnen spelen. De Deventer Schouwburg leent zich immers uitstekend als centrale locatie voor congressen en evenementen. De Deventer Schouwburg heeft een toekomstbestendige businesscase uitgewerkt waarin de mogelijkheden voor medegebruik zijn meegenomen. De gemeente Deventer is hiermee akkoord gegaan. Door de gemeente Deventer is een zogeheten 'Bidbook' voor Deventer opgesteld en focust daarbij op ruimte en wonen die ook één van de pijlers van de provincie Overijssel vormen. De schil heeft hierin een prominente plek om het stadscentrum die de gemeente groener en aantrekkelijker wil maken en van woningbouw voorzien om te komen tot een aantrekkelijker gemengd woon-werkmilieu. Dit wordt uitgewerkt in een programma voor deze Centrum-schil.

Topicus is eind 2020 gestart met de verbouwing van de Leeuwenbrug en de verwachting is dat dit in september 2021 wordt opgeleverd. Voor het Topicus Carré verkent Topicus samen met de gemeente de mogelijkheden voor de (her)ontwikkeling van een aantal gebouwen in het gebied tussen Singel-Keizerstraat-Brinkpoortstraat-Singelstraat tot een ICT-campus met ruimte voor werken, leren, wonen en ontspannen. Een totaalconcept op huisvesting en leven, waarbij werk en leven voortdurend interacteren en door elkaar lopen op een campus, ligt dicht bij elkaar. Dit zal een impuls geven aan de levendigheid van het gebied en de uitstraling sterk verbeteren. Als alles verloopt zoals gepland, start medio 2023 de ontwikkeling van de TopiCampus.

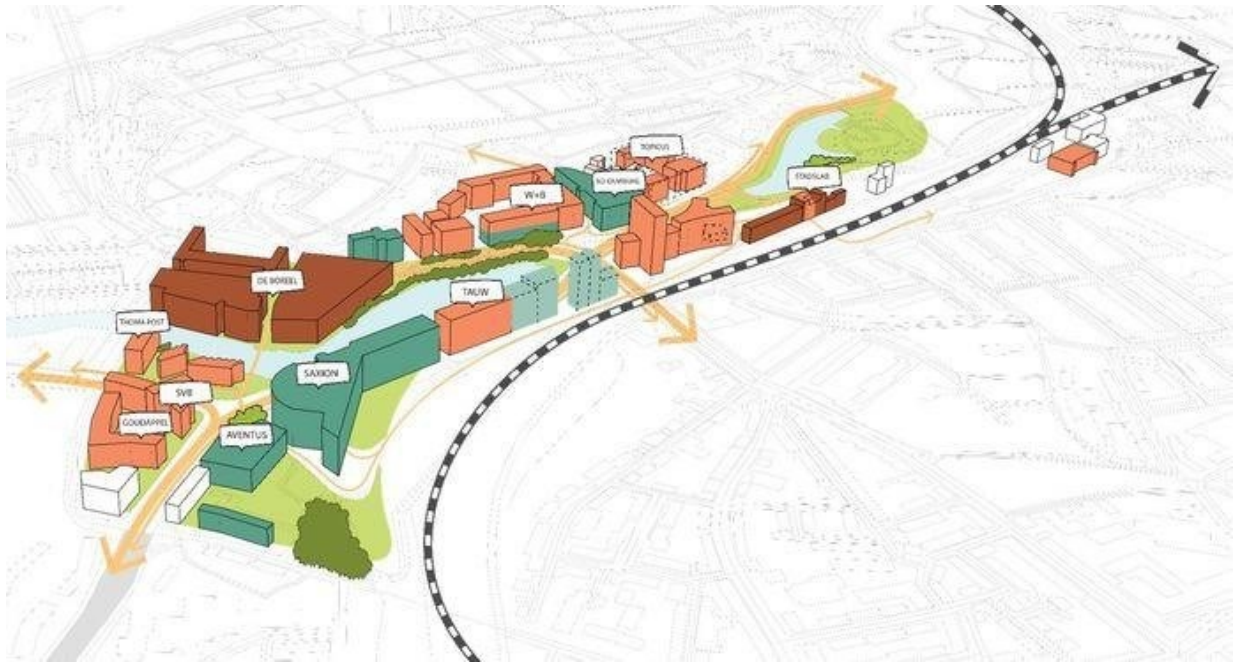
De ontwikkeling van het voormalige kantoorpand van Tauw en het naastgelegen pand wat voorheen een Chinees restaurant was op de Kop Handelskade, komt steeds dichterbij. Ontwikkelaar Explorius wil daar een woon- en werkcomplex bouwen wat gecombineerd wonen, werken, horeca en retail mogelijk maakt. En ook de twee kantoorpanden aan de Verzetslaan en de Pikeursbaan, die onder de naam De Spreng als één kantoorpand werd gebruikt, zijn inmiddels verkocht. In goed overleg heeft de gemeente Deventer bij de verkoop een aantal randvoorwaarden aangereikt. De kern daarvan is dat toekomstige activiteiten in het gebouw meerwaarde hebben voor de activiteiten in de Stadscampus.

Voor Aventus is een passende en aantrekkelijke onderwijshuisvesting noodzakelijk om studenten aan te trekken, onderwijs te vernieuwen en medewerkers doelgericht en efficiënt te laten werken. Om die reden heeft Aventus haar vastgoed in Deventer onder de loep genomen en verschillende vastgoedstrategieën uitgewerkt. Zo heeft Aventus de ambitie de dependance aan de Middelweg in Deventer samen te voegen met die op de Snipperlingsdijk. Met deze samenvoeging verhuizen ook de 18 zorgopleidingen richting de Snipperlingsdijk, wat weer beter aansluit bij de zorgopleidingen van Saxion. Om dit te realiseren zal de locatie aan de Snipperlingsdijk een forse verbouwing moeten ondergaan. Door het huidige gebouw te moderniseren en met nieuwbouw extra vierkante meters te realiseren.

Mede op basis van de geschetste plannen hebben partijen de intentie uitgesproken het gebied vanaf het Deventer station tot Aventus te ontwikkelen tot een kenniscampus met internationale allure. Het aantal studenten en werknemers in de ring tegen de binnenstad moet fors groeien van 10.000 naar uiteindelijk 15.000 personen. Hierin hebben de bedrijven Tauw, Topicus en Witteveen+Bos, de onderwijsinstellingen Saxion en ROC Aventus en de gemeente Deventer en provincie Overijssel elkaar gevonden. Deze zogeheten founding partners van de Kien willen naast het beter benutten van deze mogelijkheden ook de stad Deventer internationaal op de kaart zetten. De krachtenbundeling moet Deventer aantrekkelijker maken om te studeren, te werken en te wonen. De plannen sluiten aan op de toenemende vraag van Deventer bedrijven naar hoogopgeleid talent en werknemers.

De verwachte investeringen die mogelijk kunnen oplopen richting 100 miljoen euro in de komende 10 jaar moet het gebied verdichten, van meer functies voorzien, slimmer, groener en gezonder inrichten en young professionals de ruimte bieden om te werken, te leren, te wonen én te ontspannen.

Hieronder volgt een schets van het gebied van deze Kenniscampus met vanaf links onderwijs (Aventus en Saxion) en helemaal rechts het centraal station van Deventer. Ook een locatie (Diepenveenseweg) achter het NS-station is in beeld. Het betreft het voormalige postkantoor, dat in deze plannen zal worden gesloopt.



Figuur 1: Situatieschets van het huidige gebied tussen het spoor en de historische binnenstad van Deventer

Zo ontwikkelt de Kien zich tot een zone met een unieke combinatie aan kennis, bedrijven, adviesbureaus en onderwijsinstellingen met overeenkomende vakgebieden. Door werken, leren, wonen en ontspannen in elkaar te laten overlopen, versterken en inspireren deze elkaar. Alleen zo kan kennisdeling en kennisbeleving de verblijfskwaliteit verhogen. Ook worden economische ontwikkelingen gestimuleerd door samenwerkingsverbanden te onderzoeken en aan te gaan. Daarbij wordt over de grenzen van Deventer, de regio en de provincie heen gekeken. Met aantrekkelijke communicatie worden talenten uit de regio geïnformeerd over banen, huisvesting, onderwijs en activiteiten.

3. Impact van digitalisering

Dit hoofdstuk toont aan hoe onze maatschappij steeds verder en ook sneller digitaliseert dankzij vooral de vooruitgang in informatie- en communicatietechnologieën (ICT), hoe dat leidt tot nieuwe data-gedreven bedrijvigheid en welke impact dat heeft op de ICT-sector in Oost-Nederland.

Digitalisering en ICT zijn cruciaal om oplossingen te creëren voor de grote maatschappelijke uitdagingen en transities van alle sectoren in de maatschappij en de economie. Digitalisering is bovendien bepalend voor de transformatie van sectoren en bedrijven in de economische waardeketen. Daarvoor is verdere ontwikkeling van de juiste vaardigheden, systemen en diensten essentieel. Een belangrijke leverancier van digitale diensten is de ICT-sector. ICT-bedrijven kunnen als hoofdrolspelers worden gezien in de interactie met de bedrijven die deze technologie toepassen.

Ook voor Oost-Nederlandse bedrijven brengt dit nieuwe uitdagingen met zich mee:

1. Door intensiever samen te werken met de ICT-sector kan veel winst worden behaald. Deventer informatiestad (DISIT) geeft hieraan invulling voor Deventer. Samenwerking met initiatieven als TalentIT in Twente en ApeldoornIT kan ervoor zorgen dat er niet meer ICT-talent voor de regio verloren gaat.
2. Het aantrekken en behouden van talent is een grote uitdaging. ICT-medewerkers worden veel gezocht, waardoor het belangrijk is Deventer als aantrekkelijk vestigingsgebied te profileren.
3. Door de vaardigheden op het gebied van business development en nieuwe businessmodellen te ontwikkelen, kunnen ICT-bedrijven zich verbeteren. Ondersteuning bij het ontwikkelen van deze 'soft skills' kan bijdragen aan de verdere groei van deze (voornamelijk technologie-gedreven) bedrijven.

Er zijn meer generieke methoden nodig om de digitalisering te stimuleren binnen het MKB. Een voorbeeld is de 'digitale werkplaats' waarin een groot aantal bedrijven ondersteuning krijgt om met digitalisering aan de slag te gaan. Zie ook [Digitale Werkplaatsen \(wijzinkatapult.nl\)](https://www.wijzinkatapult.nl).

Wat levert het versterken van het Oost-Nederlandse ecosysteem richting digitale technologieën op?

1. Als het om innovatiekracht gaat, heeft Oost-Nederland een sterke positie met de aanwezigheid van drie universiteiten en drie hogescholen. Hoewel een deel van de aanwezige kennis succesvol wordt omgezet naar nieuwe business, vloeit er nog onvoldoende kennis door naar het MKB. Het is dan ook absoluut noodzakelijk dat er initiatieven worden gestart om dit te verbeteren.
2. De huidige faciliteiten en netwerkorganisaties in Oost-Nederland zijn vaak lokaal georiënteerd. Door een betere samenwerking tussen de verschillende faciliteiten en netwerken te stimuleren kan de aanwezige kennis in Oost-Nederland ook beter worden benut.

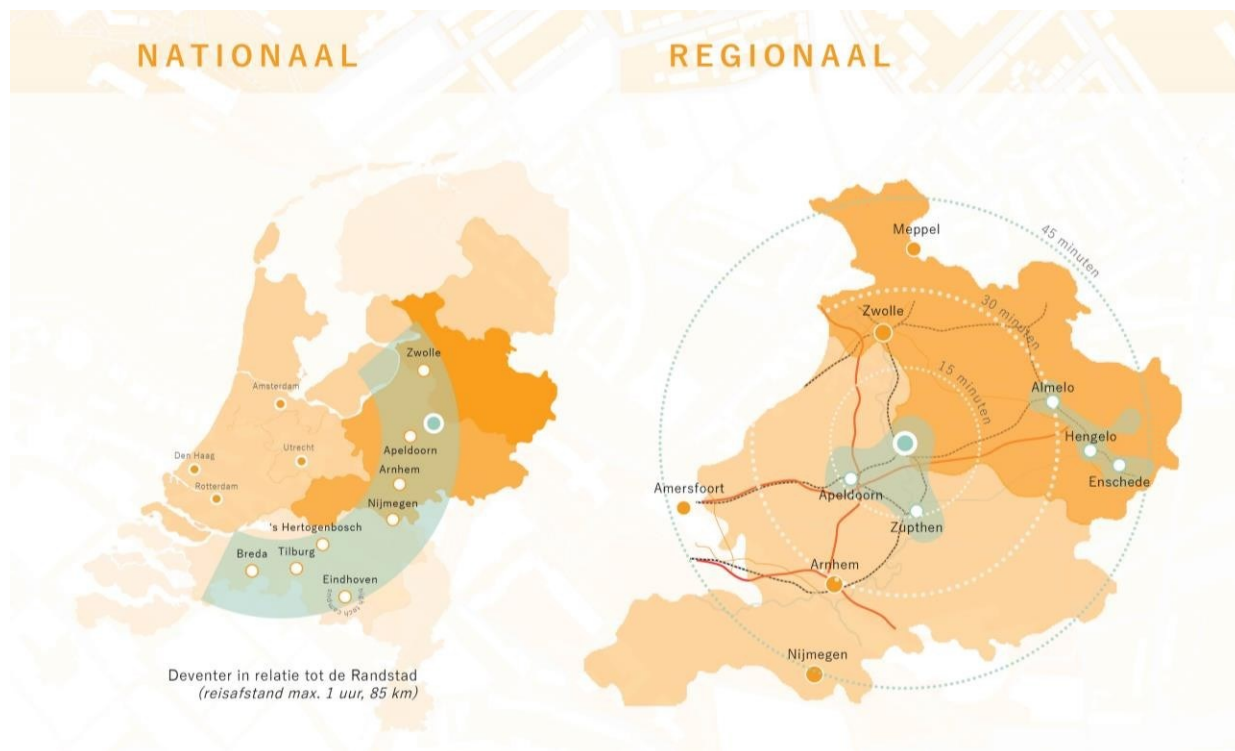
Oost-Nederlandse bedrijven moeten zich meer richten op 'software-innovaties'. De waarde uit data kan geoptimaliseerd worden door een goede balans te hebben tussen software en hardware innovaties. Meer focus op 'software' innovaties in Oost-Nederland kan resulteren in een optimalisatie van de waardecreatie uit data en daaraan gerelateerde diensten. Samenwerkingen opzetten tussen hardware en software georiënteerde bedrijven kan een eerste aanzet zijn om de focus van bedrijven te verschuiven naar 'software' innovaties. Het aantrekkelijke vestigingsklimaat in Oost-Nederland wordt onvoldoende benut. Het inzetten op een betere profilering van de regio en het werken aan sterkere waardeproposities vormen belangrijke stappen in het aantrekken van meer buitenlandse ICT-bedrijven. Ook kan op betere faciliteiten voor ICT-bedrijven worden ingezet die zich willen vestigen in de regio, zoals betaalbare kantoorruimtes. De inzet op aantrekkelijke vestigingsfaciliteiten en een betere profilering kan een belangrijke verandering teweegbrengen. Door clusters te vormen rondom specifieke sleuteltechnologieën of thema's (zoals artificial intelligence, blockchain et cetera) kan de zichtbaarheid van ICT-bedrijven verder worden vergroot. Daardoor neemt niet alleen de zichtbaarheid van deze bedrijven toe, maar ook de kennis over de mogelijkheden van digitalisering onder het MKB. Een digitaliseringsstrategie waarin beide doelgroepen centraal staan, kan het digitaliseringsproces van de bedrijven in de Oost-Nederland versnellen en ook de noodzakelijke ondersteuning bieden tijdens deze transitie. Genoemde acties moeten leiden tot de verdere ontwikkeling van het Oost-Nederlandse digitale ecosysteem. De ICT-sector en het MKB met haar digitaliseringsopgave leiden tot een digitaal competent MKB en een verrijking van de ICT-sector in Oost-Nederland. Dit resulteert in slimme oplossingen voor het MKB, waardoor nieuwe economische kansen en nieuwe businessmodellen ontstaan. Het economisch klimaat in Oost-Nederland wordt zo versterkt en toekomstbestendig gemaakt.

Daarom bereidt ook het sterk groeiende ICT-bedrijf Topicus zich voor om de slag om toptalent aan te gaan. Het afgelopen jaar groeide Topicus met wel dertig nieuwe medewerkers per maand tot ongeveer 1.200 medewerkers, waarvan er zo'n 800 in Deventer werken, verspreid over verschillende locaties. Topicus levert software aan het onderwijs, de financiële wereld, de gezondheidszorg en overheden waaronder gemeenten. Met 'werken, leren, wonen en ontspannen' op één toplotatie wil Topicus een aantrekkelijke werkgever zijn én blijven in een sterk concurrerende omgeving. Tegenover het station, naast de Deventer Schouwburg, waar Topicus nu is gehuisvest in verschillende panden, zal met respect voor cultuurhistorische waarden en beeldkwaliteit nieuwbouw plaatsvinden. Naast de nieuw te bouwen werkplekken voor nog eens 500 extra medewerkers wil Topicus ook appartementen laten bouwen. Dit vanuit het perspectief dat naast aantrekkelijk werk een aantrekkelijke woonomgeving zwaarder zal gaan wegen in een betere werk-privébalans.

De aanwezigheid van veel jonge professionals maakt de stad Deventer aantrekkelijker voor nieuwe bedrijven. Topicus voelt zich erg thuis in het oosten van het land en streeft er naar de regio, naast de al aanwezige kennis en kunde en goede opleidingsinstellingen, met deze impuls nog succesvoller te maken. De Topicus University heeft als doel een hoogwaardig ontwikkelprogramma te creëren uit modules die zijn ontworpen om de technische kennis te verbreden en te verdiepen op het gebied van new technology. Alle modules worden aan de praktijk gekoppeld door middel van een praktijkopdracht en hebben verdiepende masterclasses. De modules worden gebouwd in samenwerking met verschillende onderwijsinstellingen zoals Hogeschool Saxion, Universiteit Twente en KU Leuven. De Topicus University richt zich in de opstartfase zowel op het huidige technische personeel binnen Topicus als nieuw talent op de arbeidsmarkt. Beide doelgroepen worden gekenmerkt door dezelfde drijfveren zoals persoonlijke ontwikkeling, combineren van werken en leren én het praktisch toepassen van nieuwe kennis. De intentie is om na een succesvolle start de University ook open te stellen voor andere ICT-professionals. De Topicus University draagt daarmee bij aan kennisuitwisseling en -overdracht, binden en boeien van ICT-talent, vergroten van de Human Capital en versterken van de innovatiekracht.

De founding partners van de Kien hebben het volgende stappenplan voor ogen:

1. De ontwikkeling van een innovatieve Stadscampus waar de unieke aanwezigheid van ICT-, techniek- en researchkennis zoveel mogelijk wordt gebundeld. Het streven is de aanwezige kennis en kunde op verschillende terreinen in de waardeketen bijeen te brengen en gezamenlijke (innovatie)projecten uit te voeren.
2. Het creëren van gezamenlijke meerwaarde en realiseren van onderlinge samenwerking kan de basis vormen voor toekomstige gemeenschappelijke investeringen in vastgoed en/of publieke ruimte. Ook het delen van elkaars faciliteiten (shared facilities), diensten (shared services) en gezamenlijk investeren in state-of-the-art technologie voor gezamenlijk gebruik wordt overwogen.
3. Het realiseren van een vestigingslocatie voor mogelijk nieuwe bedrijven met een duidelijk 'gezicht en profiel'. Door het combineren c.q. bij elkaar brengen, ondernemerschap te stimuleren waardoor deze bedrijven in staat worden gesteld nieuwe producten, processen, diensten en ideeën in de markt te zetten. Deze bedrijven worden ook in staat gesteld zichzelf verder te ontwikkelen en door te groeien. Hierdoor wordt een ecosysteem ontwikkeld om samen meer producten, processen, diensten en ideeën voort te brengen.
4. Het vinden van een geschikte locatie (ondernemershuis of bedrijfsverzamelgebouw) waar deze kleine bedrijven bij elkaar worden gebracht én de medewerkers van deze bedrijven elkaar makkelijk weten te vinden. Dit draagt bij aan een betere samenwerking en versnelling van nieuwe innovaties en verbeteringen van producten en diensten.
5. Het opleiden, aantrekken en vasthouden van talentvolle medewerkers. Dit manifesteert zich in een bolwerk van praktijkgerichte theorie in het ruimtelijk en sociale domein gecombineerd met hoogwaardig ICT. In combinatie met Enschede, Apeldoorn, Zutphen, Zwolle en Arnhem wordt hiermee een aantrekkelijk alternatief gecreëerd ten opzichte van de Randstad.



Figuur 2: Nationale versus regionale ligging ten opzichte van de Randstad

In het proces van de Kien worden de beoogde activiteiten zo goed mogelijk verbonden met andere initiatieven zoals:

- **Lokaal** maakt de Kien onderdeel uit van de Kennis-as die loopt van de A1 (west) over de Zutphenseweg tot het Centraal Station. In deze zone draait het in toenemende mate om kennisontwikkeling en innovatie. Hier wordt steeds beter zichtbaar wat Deventer als stad wil uitstralen op het gebied van economische vernieuwing en innovatie. Naast de Kien bevinden zich op de Kennis-as onder andere het Rotokwartier (het voormalige terrein van drukkerij Roto Smeets) dat transformeert tot een levendig gebied met een hoge verblijfskwaliteit, het Havenkwartier (focus op cultuur), de Gasfabriek (focus op startups; incubators) en S/park (focus op zware industrie; chemicals). De Kennis-as transformeert daarmee naar een vernieuwend en dynamisch gemengd woon-werkmilieu (een innovatiedistrict) waar ICT en techniek een prominente plek hebben. De samenhang en samenwerking tussen de verschillende ecosystemen in het gebied bieden kansen om de economische vernieuwing in Deventer verder aan te jagen. De oplossingen die talenten in Deventer ontwikkelen worden wereldwijd toegepast. Want slimme ideeën uit Deventer krijgen praktische toepassingen. Kennisstad is het DEP project waarbinnen de economische Human Capital agenda voor Deventer vorm krijgt. De focus ligt op prioritaire sectoren als ICT en Techniek. Daarmee bestaan belangrijke kansen om elkaar over en weer te versterken. In het bijzonder als het gaat om de samenwerking tussen de Deventer ICT bedrijven binnen Deventer informatiestad (DISIT).
- **Regionaal** in Enschede (Kennispark Twente), Apeldoorn (Zwitsalterrein), Zutphen (Innovatiepakhuis), Zwolle (Topcentrum e-commerce, Climate Campus) en Arnhem (DWAN).
- **(inter)Nationaal** zoals UT, NIKOS, KU Leuven, FBS (Facility Business Society).

In bijlage 2 wordt een overzicht gepresenteerd van nationale ICT-initiatieven.

4. Redenen voor samenwerking

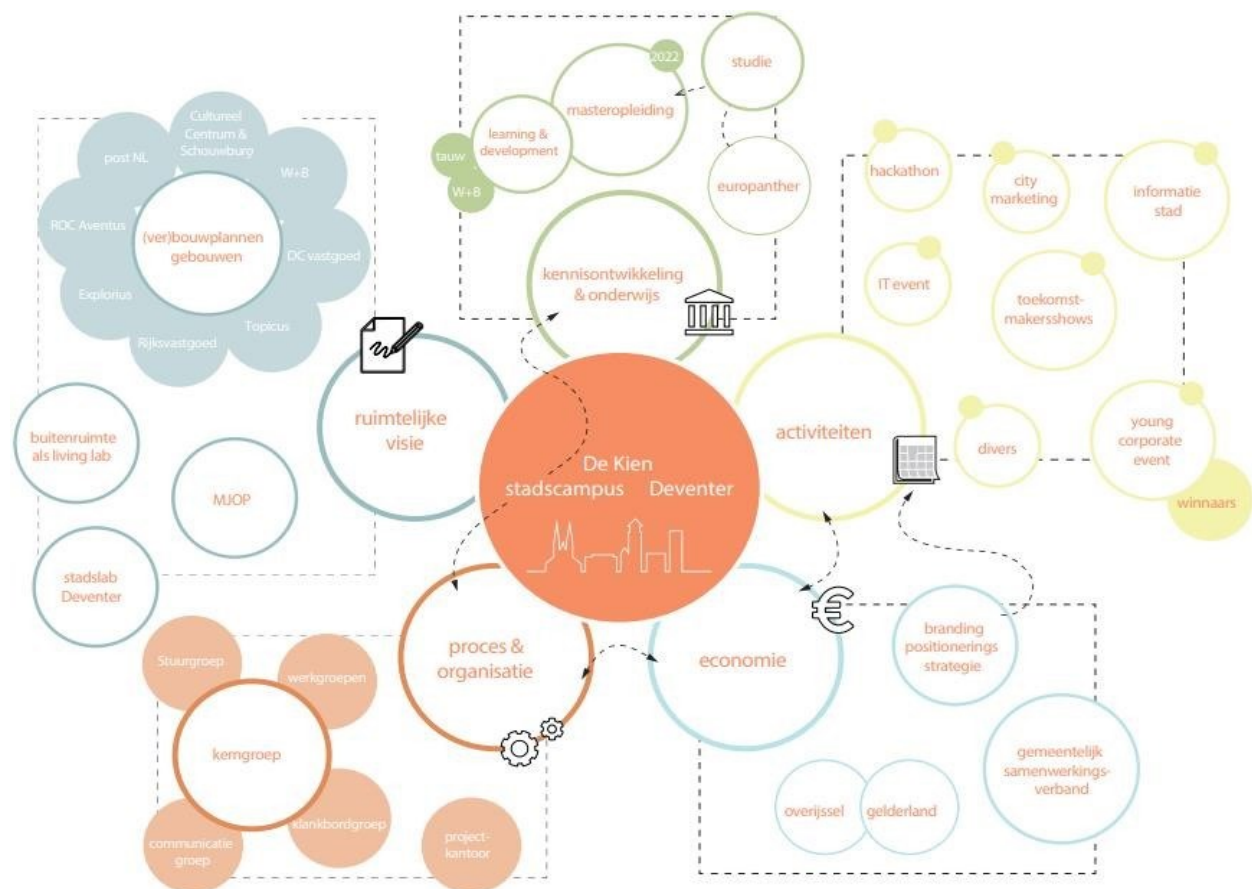
Dit hoofdstuk komt het gezamenlijke belang aan de orde en hoe de founding partners elkaar versterken. Daarna volgen de afzonderlijke belangen van de partijen en hun inbreng c.q. rol. Meer impact, meer verbindingen, meer innovatie en meer snelheid is het devies. Vanuit de verschillende rollen is sprake van complementariteit en een eenduidig en gezamenlijk belang.

Gemeenschappelijke uitdaging

Activiteiten op de Kien zijn toegankelijk voor zowel bedrijven uit Deventer, de brede regio als ook voor bedrijven buiten de regio en internationale bedrijven. Als het gaat om een leven lang leren voor professionals in ICT en (civiele) Tech ontstaat een nieuwe dynamiek. De korte reisafstand naar Twente, met haar gerenommeerde universitaire studies op gebied van ICT en (civiele) Tech, maakt dat verdere uitbouw van de Kien Stadscampus talenten voor de regio en daarmee voor de provincie Overijssel kan behouden. Daarmee wordt Deventer een soort portaal voor de regio vanuit de Randstad. Kortom, de eerste stap is gezet om tot een herkenbaar en onderscheidend Deventer profiel te komen. De founding partners zullen dit profiel verder uitbouwen en versterken. De Kien is daarmee niet alleen aantrekkelijk voor de huidige ondernemers, studenten en bewoners, maar ook een plek waar studenten en professionals uit binnen- en buitenland naartoe willen komen om te blijven.

Complementariteit en gezamenlijk belang

Samenwerking in de research en development fase biedt kostenvoordelen en meer innovatiekracht in de gehele waardeketen. Om concurrerend te zijn en te blijven is het belangrijk dat bedrijven nieuw talent weten aan te trekken en structureel blijven innoveren. Nieuwe toepassingsmogelijkheden liggen onder meer in het gebruik van nieuwe technologieën, combinaties van verschillende disciplines en cross-overs met andere sectoren. De innovatiekracht neemt toe naarmate meer partijen meedenken en participeren. Samenwerking kost altijd tijd en geld. Een betere coöperatie tussen alle betrokken ketenpartijen werkt op de langere termijn echter kostenverlagend. Door partijen bij elkaar te brengen kunnen zij profiteren van elkaars krachten om de groei en bloei van de Kien te versnellen.



Figuur 3: De elementen van de Kien samengebracht

De rollen van de founding partners sluiten hier uitstekend op aan:

Ondernemingen

- **Rol Tauw:** vervullen belangrijke faciliterende en ondersteunende rol in aanjagen business van bedrijvigheid ter versterking van het regionale ICT en (civiele) Tech cluster. Veel ontwikkeling en onderzoek steken in ICT-, techniek- en researchgerichte activiteiten. Stimuleren samenwerking en (uit)bouwen ecosysteem. Inbreng kennis en/of diensten (shared services) en/of apparatuur (shared facilities). Faciliteren broedplaats, werk- en leerplaats, innovatieversneller en living lab.
- **Rol Topicus:** voorzieningen voor nieuwbouw- en/of verbouwplannen treffen, vervullen belangrijke faciliterende en ondersteunende rol in aanjagen business van bedrijvigheid ter versterking van het regionale ICT en (civiele) Tech cluster. Veel ontwikkeling en onderzoek steken in ICT-, techniek- en researchgerichte activiteiten. Stimuleren samenwerking en (uit)bouwen ecosysteem. Inbreng kennis en/of diensten (shared services) en/of apparatuur (shared facilities). Faciliteren broedplaats, werk- en leerplaats, innovatieversneller en living lab.
- **Rol Witteveen+Bos:** vervullen belangrijke faciliterende en ondersteunende rol door het versterken van innovatie in de kansrijke businessclusters en het aanjagen van nieuwe bedrijvigheid ter versterking van het regionale ICT en (civiele) Tech cluster. Bijdragen leveren aan ontwikkeling en onderzoek op de cross-over van ICT en (civiele)techniek, benutten van de mogelijkheid tot opschaling in de wereldwijde projecten van Witteveen+Bos. Met dit initiatief wordt de ontwikkeling van kennisintensieve clusters bevorderd en de samenwerking en (uit)bouwen ecosysteem gestimuleerd. Inbreng kennis en/of diensten (shared services) en/of apparatuur (shared facilities). Faciliteren broedplaats, werk- en leerplaats, innovatieversneller en living lab.
- **Rol Deventer Schouwburg:** versterken onderlinge duurzame samenwerking, stimuleren broedplaats voor ontwikkeling van talent met het Kiencafé, faciliteiten voor congressen, vergaderingen, bijeenkomsten, cursussen, lessen. Transformeren Deventer Schouwburg tot congrescentrum.
- **Rol Deventer Economisch Perspectief (DEP):** verhogen organisatiegraad en versterken brede duurzame samenwerking, stimuleren broedplaats voor ontwikkeling van talent en het creëren van een meer aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Onderwijs

- **Rol Hogeschool Saxion:** rol van leidende HBO-onderwijsinstelling. Vanuit onderwijs en onderzoek wordt kennis gemobiliseerd, wordt valorisatie versterkt en wordt de verbinding met business gelegd en ondernemerschap gestimuleerd. Saxion draagt bij aan de groei van studenten-, onderzoeks- en ondernemerschap- en innovatieprojecten, evenals het (door)ontwikkelen van nieuw onderwijsaanbod (doorstroomprogramma's, associate degree's, minoren, afstudeervarianten, masteropleidingen, leven lang ontwikkelen et cetera) op de gekozen inhoudelijke speerpunten.
- **Rol ROC Aventus:** rol van leidende MBO-instelling koppelen aan praktijkopdrachten waar technische vaardigheden centraal staan. In verschillende projecten vindt al samenwerking plaats tussen MBO- en HBO-studenten. Gericht op nieuwe toepassingen en verwerkingstechnieken en doorvertaling naar het hoger beroepsonderwijs. Ondersteunend op ICT en (civiele) Tech. Ook de beschikking over toepassingscapaciteiten en -kennis op deze gebieden.

Overheid

- **Rol gemeente Deventer:** initiërend, faciliterend, verbindend naar overkoepelende opgaven en ook investeerder in publieke voorzieningen die bijdragen aan een slimme, gezonde en groene stadscampus. De gemeente speelt een prominente rol daar waar het gaat om inrichting openbare ruimte. Ook is de gemeente-eigenaar, opdrachtgever en soms ook zelf ontwerper en uitvoerder van (toekomstig) openbaar gebied en beheerder van bestaande openbare ruimte. Innovatie op het gebied van kennisontwikkeling, digitalisering en nieuwe technieken ten behoeve van het goed kunnen uitvoeren van bovengenoemde primaire taken door middel van participatie in broedplaatsen en living labs is ook voor de gemeentelijke organisatie van belang gezien de grote opgaven op klimaatadaptatie, energietransitie en andere maatschappelijke complexe opgaven.
- **Rol provincie Overijssel:** randvoorwaardelijk: sturend en inzet via HMO en Oost NL, lobby Rijk over topsector high tech, investeren in (regionale) innovatie-infrastructuur, risicokapitaal voor starters, Human Capital Agenda en Techniekpact.

Door samenwerking zijn deze partijen bereid hun natuurlijke rol en kerncompetenties in de Kien te verbinden en daarmee versneld nieuwe duurzame business en extra werkgelegenheid te genereren. Dit resulteert voor alle betrokken partijen in een meerwaarde. Deze samenwerking laat onverlet dat partijen zich blijven richten op hun eigen core business, (beroeps)onderwijs en/of onderzoek, de Kien op het omzetten van ideeën naar business, de provincie Overijssel en gemeente Deventer op de regionale economie én Oost NL in samenwerking met de Cleantech Regio op het aanjagen van de (regionale) economie. Zij spelen ook een belangrijke rol bij het in kaart brengen en goed laten aanhaken van de ondernemers in het proces rondom ICT en (civiele) Tech. De Kien wil spelers bij elkaar brengen die nieuwe groeimarkten wensen te bereiken door middel van nieuwe producten, processen, diensten en/of ideeën. Gezamenlijke kennisontwikkeling, delen van market intelligence, optuigen van mogelijke spin-offs voor nieuwe technologie-marktcombinaties en openstellen van marktkanalen zijn belangrijke elementen in de Kien die de deelnemer sterker maakt. Mede daarom bestaat de samenwerking in consortiumverband straks niet alleen uit samenwerking tussen de founding partners maar ook met andere ICT en (civiele) Tech bedrijven. Onderzoek en ontwikkeling in de ICT en (civiele) Tech sector kan niet zonder kapitaalintensieve middelen als machines, laboratoria, meetapparatuur en simulatiesoftware. Het bundelen van de krachten in onderwijs en onderzoek is daarom vanuit meerdere perspectieven noodzakelijk: financieel, technologisch en expertise technisch. Met betrekking tot het bedrijfsleven zullen grote en kleinere ondernemingen, actief in de ICT en (civiele) Tech sector, worden betrokken. Door de krachten van de bedrijven te bundelen maken zij elkaar sterker.

Het is van belang dat in lijn met de marktthema's de Kien een meer algemeen draagvlak krijgt. Concreet resulteert dit in:

1. de ontwikkeling van nieuwe toepassingen die toegespitst zijn op maatschappelijke thema's zoals duurzaamheid, biobased en milieu-oplossingen;
2. het delen van kennis van de in Deventer aanwezige Hogeschool Saxion, ROC Aventus en andere kennispartners richting het (MKB-)bedrijfsleven;
3. onderzoek naar en ontwikkeling van ICT, new technology en enabling technologies (aansluiten material science op aanpalende technologieën zoals sensoriek, elektronica, robotica en nanotechnologie);
4. het vinden, binden, boeien en behouden van nieuwe en bestaande medewerkers én creëren nieuwe werkgelegenheid door een aantrekkelijke omgeving voor nieuwe talent en nieuwe bedrijven;
5. clustervorming in duurzame samenwerkingsverbanden startend met een broedplaats (soort 'living lab') waar bedrijven en studenten samenkomen en werken aan innovatieve oplossingen (verbinden van onderwijs en bedrijfsleven én sluiten van de kenniskloof);
6. het complementaire aan andere initiatieven en creëren synergie (kennissuitwisseling en -overdracht).

Human Talent ontwikkeling

Verschillende bedrijven waaronder Tauw, Topicus en Witteveen+Bos hebben aangegeven behoefte te hebben aan de master 'Software Engineering'. Met name in het hogere ICT-segment is behoefte aan ICT-ers met software-engineeringsvaardigheden die de concrete vertaalslagen kunnen maken van ontwerp naar praktijk. De master moet een duidelijke focus hebben met de mogelijkheid tot specialisatie. Belangrijk is het stimuleren van de instroom voortgezet onderwijs/basisonderwijs in techniek/technologie opleidingen (ROC Aventus en Eddy Hillesum Lyceum) met doorlopende leerlijnen IT en AD IT/software. De opleiding moet naar het oordeel van de respondenten dus eerder smal dan breed worden opgezet. Software engineering staat hierbij centraal. Ook is het belang van het HBO-masterniveau (ook in vergelijking met universitaire masters) benadrukt. Het gaat hierbij om technische ICT-vaardigheden ('hard skills') in combinatie met (het toenemende belang van) 'soft skills'. Inmiddels zijn de ICT-Masterclasses gestart die tot een geaccrediteerde Master ICT-opleiding moet leiden in 2023 (Doorlopende leerlijnen ICT MBO/HBO Associate degree IT). Samenwerking tussen bedrijven en onderwijs moet leiden tot het aantrekken, behouden en opleiden van meer 'ICT- en (civiele) techniek talent' op MBO-, HBO- en WO-niveau. Zo zal aansluiting worden gevonden met het InnovatieLab van Aventus en het expertisecentrum TechForFuture van Saxion en Windesheim en daarmee aansluiting op het landelijke Techniepact.

5. Missie, visie en doelstellingen

Dit hoofdstuk geeft inhoudelijk weer wat de missie van de Kien is en welke visie en doelstellingen daarbij horen, inclusief de ambitie.

Missie & visie de Kien

De visie is de beschrijving van de relevante ontwikkelingen in de wereld om ons heen. Deze visie vertaalt zich in de missie. Deze missie geeft de reden van bestaan aan. De reden dat de founding partners binnen de Kien bij elkaar zijn, ligt in het volgende:

Visie

'Traditionele onderwijs-, overheids- en businessmodellen zijn aan het transformeren. Steeds vaker ontstaan er cross-overs tussen ondernemen, onderwijs, onderzoek en overheid. Ontwikkelen doe je niet meer alleen op school of als je jong bent, maar dat doe je een leven lang. Bedrijven gaan daarom een andere rol in de kennisketen vormen en zelf opleidingen aanbieden.

Tegelijkertijd vervult de digitale wereld een steeds prominentere rol in ons leven, wat een andere rol voor mensenwerk betekent. Wat wordt straks nog zelf gedaan? EQ (Emotioneel Quotiënt) gaat een steeds belangrijkere plek innemen en IQ (Intelligentie Quotiënt) zal steeds verder geoutsourcet worden richting computers. De juiste mensen vinden voor werk waar nu nog niet voor wordt opgeleid, dáár liggen de kansen en dát wordt ook de uitdaging.

Om deze kansen te pakken moet (regionaal) slim worden samengewerkt, geïnnoveerd, van elkaar geleerd en Oost-Nederland goed gepositioneerd. Hierdoor wordt de concurrentiekracht vergroot en de regionale economie versterkt.'

Missie:

'Ruimte bieden voor talent en tech'.

'Uitdagend, Betrokken, Speels en Vindingrijk'

De doelgroep uit de missie: ruimte bieden voor talent en tech. De Kien richt zich primair op de bestaande en potentiële werknemers van de deelnemende partijen. Een gemeenschappelijk kenmerk van het al aanwezige en nog aan te trekken of op te leiden talent is dat het praktisch ingestelde 'doeners' moeten zijn. Dit is geen wetenschappelijke campus waarin fundamenteel onderzoek wordt gedaan. Als de doeners worden gekoppeld aan de merkwaarden van de Kien dan volgt de volgende doelgroep: *'Onconventionele doeners.'*

De Kien focust zich op het snijvlak van ICT en (civiele) Tech. Hiertoe worden de volgende activiteiten gerekend waarin voor de Kien de grootste kansen liggen:

1. **ICT en Datamanagement**
2. **New technology (innovatie)**
3. **Enabling technologies (ondersteunend)**
4. **Knowledge management (verankeren)**

Ambitie

Prominente speler zijn door een innovatieve aanpak op het gebied van ICT en (civiele) Tech in de regio.

1. *Market Pull.* Het organiseren van onderwijs- en onderzoeksprogramma's met de industrie en onderwijsinstellingen dat de meest belangrijke technologische uitdagingen adresseert en succesvolle en onderscheidende concepten realiseert.
2. *Technology Push.* Het ontsluiten van unieke kennis en concepten van onderzoeksinstellingen als de Universiteit Twente en Hogeschool Saxion naar de markt met de deelnemende bedrijven.
3. Door het *netwerk* van consortia en onderzoeksfaciliteiten worden verschillende lectoraten en kenniskringen rond ICT en (civiele) Tech aangejaagd en ontstaat een versneld momentum.
4. De focus is *market driven* (how to make money); toegepast onderzoek en productie.
5. *Broedplaats* van nieuwe producten, processen, diensten en ideeën, zodat de aantrekkelijkheid voor bedrijven en kenniswerkers toeneemt en zij voor de regio blijven behouden.
6. Op den duur wordt het voor externe opdrachtgevers mogelijk gecompliceerde producten, processen, diensten en ideeën op één fysieke plek door verschillende bedrijven te laten maken en te testen.

Nieuwe inzichten in innovatiemanagement benadrukken het belang van een internationale oriëntatie gecombineerd met lokale netwerken als sleutel voor succes. ICT en (civiele) Tech is de aanjager van de zich snel ontwikkelende clusterstructuur. Op deze wijze kan de Kien, dankzij het grote netwerk waarover het beschikt, ook een actieve bijdrage leveren aan de promotie van Deventer.

Commitment partijen ten aanzien van de missie en visie

De founding partners spreken door de vorming van dit consortium hun commitment uit met betrekking tot het ontwikkelen en uitbouwen van de Kien. Hiervoor stellen de deelnemende partijen middelen ter beschikking om samenwerking en nieuwe business te organiseren en te stimuleren. Hierbij vervult het consortium de rol van 'makelaar'. De Kien wordt de verbindende schakel in Deventer op het gebied van ICT en (civiele) Tech. Partijen worden bij elkaar gebracht, kennis en competenties worden gebundeld en duurzame business vergroot door bestaande en/of nieuwe bedrijven. De Kien geeft toegang tot een ecosysteem met relevante partners, waaronder onderwijsinstellingen, overheden en toonaangevende ICT-bedrijven, advies- en ingenieursbureaus in binnen- en buitenland.

De (voorgenomen) activiteiten van de Kien richten zich op:

1. ontwikkelen kennispositie op het gebied van ICT en (civiele) Tech en deze verankeren door samenwerking te zoeken tussen ondernemingen, onderzoeks-, onderwijsinstellingen en overheden. Zowel binnen als buiten de regio (grensoverschrijdend);
2. ontwikkelen duurzame toepassingsmogelijkheden en -technieken (circulair economische gedachte);
3. kennisvalorisatie: verbeteren van vraaggerichte samenwerking en innovatie;
4. stimuleren van kennisintensieve (door)starters / spin-offs;
5. aanbieden gedeelde faciliteiten (kantoor- en vergaderruimte, laboratorium, test- en demoapparatuur);
6. aantrekken en behouden van hoogwaardige kenniswerkers;
7. broedplaats voor studenten en startups in samenhang met de actoren en de locatie Gasfabriek;
8. clustervorming in duurzame samenwerkingsverbanden;
9. business development (van kennis, kunde naar kassa).

Doelstellingen

Behoud van werkgelegenheid en nieuwe werkgelegenheid genereren binnen de Kien is een belangrijke doelstelling, met name bij de deelnemende bedrijven en haar toeleveranciers binnen de betreffende ontwikkelconsortia. Naast de directe effecten op de werkgelegenheid en investeringen in infrastructuur, wordt een blijvend momentum gecreëerd waaruit nieuwe concepten worden (door)ontwikkeld op basis van de ontstane kennis in intensieve kenniscirculatie met ROC Aventus, Hogeschool Saxion en Universiteit Twente. Dit momentum heeft na de aanjaagfase een zelscheppend karakter. De Kien beoogt begin 2022 operationeel te zijn.

6. Fasering Fase 1

Het ontwikkelen en vervolgens verbouwen en/of nieuwbouwen binnen de Kien verloopt stapsgewijs en de investeringen, verbonden aan het consortium om de Kien te laten groeien, vinden gefaseerd plaats. De begroting en financiering in dit projectplan is inzichtelijk gemaakt voor een periode van 2 jaar (zogenoeten Fase 1 die 31 december 2023 eindigt). Eventuele financiële bijdrages (lees commitment) van de gemeente Deventer, de provincie Overijssel en wellicht het Rijk zullen betrekking hebben op Fase 1 en daarmee op zowel gebiedsontwikkeling, het innovatiecluster als de Human Capital Agenda.

In deze fase zal voor programma- en projectontwikkeling ook een beroep worden gedaan op regionale, nationale en internationale financieringsmogelijkheden (subsidie, fiscale tegemoetkomingen, kredieten en leningen) waarmee additionele investeringen om de Kien te laten groeien door het consortium zelfstandig worden gefinancierd. De verschillende financiële consequenties worden nader toegelicht in hoofdstuk 8.

Milestone planning

- **Vorbereiding**
 1. Opstellen projectplan van de Kien (deadline maart 2021).
 2. In gang zetten verdere voorbereiding financiering (deadline oktober 2021).
- **Initiatief**
 1. Marktverkenning.
 2. Ontwikkelvisie de Kien (deadline juli 2021).
 3. Ontwikkelvisie Topicus (deadline juli 2021).
 4. Betrokkenheid founding partners garanderen met MoU (deadline augustus 2021).
- **Implementatie**
 1. Aanstellen kwartiermaker.
 2. Uitvoering eerste innovatieprojecten met deelnemende partners.
 3. Optimalisatie testfaciliteiten.
 4. Opstellen communicatieplan.
 5. Definitieve organisatiestructuur (stuurgroep, initiatiefgroep, kerngroep en werkgroepen)
 6. Organiseren van uiteenlopende events zoals toekomstmakersshow, roadshows, DOE event, hackatons bedrijven en TopiConf.
 7. Onderzoeksroadmap met financiering lange termijn kennispositie (medio 2022).
 8. Officiële opening van de Kien (deadline september 2023).

De Kien Fase 1

Het merk 'de Kien' zal bekend komen te staan als een broedplaats van nieuwe producten, processen, diensten en ideeën, zodat de aantrekkelijkheid voor bedrijven en kenniswerkers toeneemt. Diverse gespecialiseerde organisaties in de ICT en (civiele) Tech sector zullen (na)bij de Kien geconcentreerd zijn. Een breed productportfolio is wenselijk én een must om risico's te spreiden. De Kien wordt met een duidelijk 'gezicht en profiel' voor externe opdrachtgevers interessanter om gecompliceerde producten en diensten op één locatie door verschillende organisaties te laten maken en testen. Voor toeleveranciers van producten en diensten is deze site een dynamische 'werk- en leerplaats'. Een neveneffect van verbeterde zichtbaarheid is de toenemende maatschappelijke belangstelling voor alles wat er op de Kien gebeurt en is cruciaal voor de beeldvorming.

De ambitie is de Kien community op termijn te laten groeien naar een volwaardige living lab omgeving. Door (nieuwe) medewerkers in dienst te houden, op te leiden en/of om te scholen beschikken zij over de gewenste opleidingsniveaus, variërend van MBO, HBO tot WO en in verschillende kennisdomeinen van onderwijs, onderzoek en business werken. Daarom zal het van belang zijn onderwijs, onderzoek en business te verbinden aan de Kien community. Denk hierbij aan het stimuleren van ICT / (civiele) techniek op basisscholen en het binden van MBO-, HBO-, WO-opleidingen. Op de Stadscampus zal op MBO- en HBO-niveau een leer-, werk- en onderzoeksomgeving voor studenten, docenten en experts uit het bedrijfsleven worden gerealiseerd, die kansen creëert voor het onderwijs, starters, MKB-bedrijven en grootbedrijf.

Dit geeft een belangrijke impuls aan het door overheid, ondernemers en onderwijs gesloten regionale Techniekpact, dat zich richt op instroom en doorstroom van leerlingen in het ICT / (civiele) Techniek onderwijs en behoud van ICT- en (civiele) techniek talent. De fysieke concentratie van kennis en bedrijven op de Kien in Deventer maakt het mogelijk kennis en kunde flexibel te organiseren, gericht op het creëren van nieuwe bedrijvigheid en het versnellen van de groei van bestaande bedrijven. De meeste duurzame innovaties zullen ontstaan op de grensvlakken tussen expertisegebieden, waardoor co-makership een logisch gevolg is. Dit biedt mogelijkheden om deel te nemen aan provinciale, nationale of Europese innovatieprogramma's. Er zal sprake zijn van een voortdurend proces van vernieuwing en uitbouw van bedrijvigheid. Het in co-makership new business ontwikkelen in de vorm van clusterprojecten zal actief worden gestimuleerd. Eventueel gewenste vormen van financiering zullen bij de overheidsinstanties of fondsen worden gezocht. Een voorwaarde voor succesvol innoveren ligt voor ondernemingen in het beheersen van de time-to-market. Op de Kien zijn verschillende expertises, faciliteiten en marktkanalen beschikbaar. Vanaf de start wordt ook gekeken naar gedeelde faciliteiten zoals kantoren, kantine, ontmoetingsruimte, projectruimte en vergadergelegenheid, collegezalen, demonstratieruimte, presentatieruimte et cetera. Toegepast onderzoek zal op de Stadscampus of eventueel bij de onderzoeks- en onderwijsinstellingen of elders bij andere bedrijven plaats kunnen vinden. Op termijn kan dit onderdeel zijn van deze bedrijfsruimte.

7. Rol bedrijfsleven - vraaggestuurde ontwikkelconsortia

Dit hoofdstuk geeft inzicht in een aantal vraaggestuurde (duurzame) ontwikkelconsortia, die in principe elk afzonderlijk kunnen worden gezien, maar dat in dit verband als één geheel en één enkel project moet worden beschouwd. Ook wordt aandacht besteed aan kennisdeling en intellectueel eigendom én aan spin-offs en regionale verankering.

Het overkoepelende thema van de Kien is het in netwerkverband ontwikkelen en concretiseren van ICT en (civiele) Tech innovaties. De dwarsverbanden tussen concrete (duurzame) innovaties en de samenhang tussen de verschillende bedrijven zijn bepalend voor de meerwaarde. De diverse consortiumpartners, die vanuit hun eigen activiteiten op het gebied van ICT, techniek en research een relatie hebben, zien ieder voor zich marktperspectieven in de verwachte resultaten van de verschillende ontwikkelingstrajecten. Juist het complementaire en het keten geïntegreerde karakter van deze verschillende deelbelangen, vormt een goede basis voor intensieve samenwerking, zowel overkoepelend als binnen de specifieke ontwikkelconsortia.

De directe output van het project omvat het opzetten en aansturen van een cluster van afzonderlijke ontwikkelingstrajecten per product-marktcombinatie. Er is sprake van positieve economische gevolgen voor de Oost-Nederlandse en in het bijzonder de regionale economie. Deventer beschikt over een unieke combinatie van ICT-, techniek- en researchgerichte adviesbureaus. Deze kennis- en informatie-industrie is alleen al goed voor meer dan 20% van de banen in heel Deventer. Door de directe betrokkenheid van zowel productiebedrijven als consortiumpartners, zullen kansrijke uitkomsten relatief snel in het proces worden meegenomen. Praktisch alle activiteiten die hieruit voortvloeien slaan per definitie in Deventer neer. Hierbij ligt wellicht een aanvullende rol voor de Cleantech Regio. En Oost NL kan eventueel ondersteuning bieden om ondernemingsplannen en nieuwe investeringen in diverse aanverwante productieactiviteiten, zowel voor bestaand MKB als voor starters, te begeleiden en mogelijk te faciliteren.

De eventuele duurzame innovaties betreffen voornamelijk toegepast onderzoek met een duidelijk marktperspectief. Toch is er, zeker vanuit MKB-oogpunt, sprake van een relatief lange time-to-market en een relatief hoog investeringsrisico, omdat het innovatieve R&D betreft en er altijd een faalkans aanwezig blijft bij de voorgestelde innovaties. Ook de economische situatie speelt hierbij een niet te onderschatten rol. De wil duurzaam te innoveren en nieuwe producten, processen, diensten en ideeën tot een succes te maken is zeer zeker aanwezig bij de meeste consortiumpartners, maar de mogelijkheden om in kind in te brengen en misschien jaarlijks een cash bijdrage te leveren, zijn aan strenge financiële en soms moederconcernbeperkingen onderhevig. De Kien heeft hierop een sterk aanjaageffect.

Vraaggestuurd

Vraaggestuurd kunnen verschillende consortia worden gevormd van bedrijven met concrete innovaties en vervolgens vindt verbreding plaats (nieuwe consortia en nieuwe bedrijven). Onder andere de volgende bedrijven en organisaties spelen een rol van betekenis in deze bovengenoemde ontwikkelconsortia. Deze partijen maken dan afspraken voor wat betreft samenwerking, gebruik intellectueel eigendom et cetera.



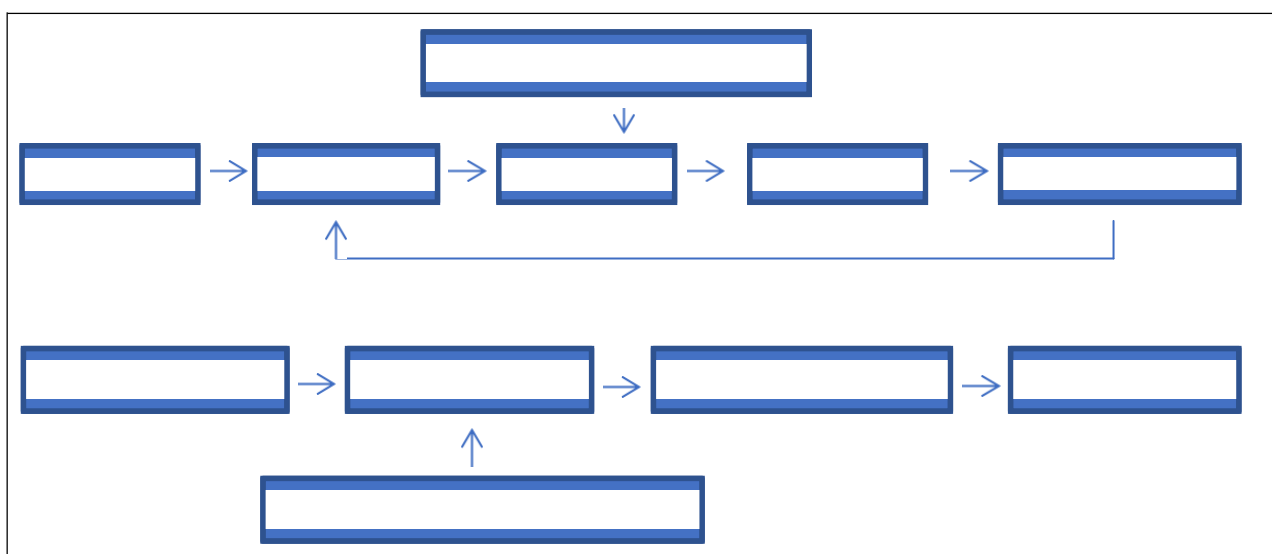
Figuur 4: Founding partners de Kien

Kennisdeling en Intellectueel eigendom

Over de algemene kennis die in het kader van de (duurzame) innovatieprojecten wordt opgedaan worden van tevoren afspraken gemaakt over wie welke positie krijgt. Mogelijk is deze in beginsel vrij toegankelijk en kan actief worden verspreid of worden er licentieafspraken gemaakt over de ontwikkeling, productie, dienstverlening en/of het vermarkten. Verder kan kennis worden gedeeld met onderwijsinstellingen en andere geïnteresseerde organisaties via bijvoorbeeld artikelen en demonstraties. De industrie wordt uitgenodigd zich op de hoogte te stellen van het onderzoek en de ontwikkelingen. De specifieke bedrijfstoeepassingen zullen per bedrijf op bescherming (intellectueel eigendom) worden getoetst. De founding partners van de Kien zien erop toe dat de basisprincipes van het programma- en projectmanagement worden toegepast, wat wordt geregeld in een samenwerkingsovereenkomst die iedere deelnemer gaat tekenen voor deelname aan de Kien. Voor het algehele programma zullen de founding partners een consortium agreement afsluiten waarin aanvullende afspraken worden gemaakt over verdeling van de kosten, eigen inbreng, bescherming van de IP (background, foreground, et cetera) en exploitatie en het delen van de opgedane kennis. Voor aanvang worden afspraken gemaakt over programmamanagement en -communicatie. Daarnaast sluiten de deelnemers mogelijk per onderzoeks- en ontwikkelingsproject een overeenkomst, waarin per project de verdeling van de kosten, de eigen bijdragen en de verdeling van het intellectueel eigendom zijn uitgewerkt. Per project wordt een vergoeding afgesloten voor gebruik van de testfaciliteiten en aanwezige knowhow. Toegang tot deze specifieke kennis kan alleen nadat voor de deelnemende bedrijven een bepaalde waarborg is ingesteld ten aanzien van het intellectueel eigendom. Deze waarborg zal in de Kien worden ontwikkeld, zodat bedrijven de ontwikkelde toepassingen kunnen octrooieren. Een deelnemend bedrijf kan ervan profiteren dat anderen zijn intellectueel kapitaal gebruiken (kenmerk open innovatie) en een deelnemend bedrijf kan het beste intellectueel kapitaal van anderen kopen als dat het businessmodel helpt. De verworven kennis krijgt met het vastleggen van octrooien economische waarde voor de projecten in de Kien.

Spin-offs en regionale verankering

Door ontwikkeling van projecten in de Kien worden specifieke kennisposities opgebouwd. De Kien stimuleert dat met deze nieuwe kennisposities ook nieuwe bedrijvigheid wordt ontwikkeld. Hierbij worden de lokale actoren Ondernemershuis Deventer, Gasfabriek en Saxion Centrum voor Ondernemerschap die met elkaar op de locatie Gasfabriek samenwerken aan de doorontwikkeling van het Startup Ecosysteem Deventer ingeschakeld. De beschikbaarheid van financiële middelen (risicokapitaal) om deze spin-offs te faciliteren is hierbij van groot belang en blijkt in de praktijk een cruciale factor te zijn voor het succes van startups op dit gebied. Uniek is dat de Kien de verschillende stappen in de ICT en (civiele) Tech met elkaar verbindt maar ook 'cross-overs' mogelijk maakt tussen verschillende toepassingsgebieden van technologische oplossingen die op het gebied van ICT, techniek en research worden ontwikkeld. Zoals blijkt uit het overzicht met innovatieve projecten, zal de Kien een aantal technologie- en kennisdomeinen bestrijken. Uniek is dat de Kien de verschillende stappen in de ICT en (civiele) Tech development met elkaar verbindt. Hieronder worden deze toegelicht.



Figuur 5: Waardeketen

Voordelen:

1. Aanhaken op bestaande technologische ontwikkelingen.
2. Verbinden van spelers uit diverse stappen uit de waardeketen. Innovatie staat niet op zichzelf. Door innovatie juist te verbinden met de aanwezige maakindustrie wordt het een heel krachtig middel.
3. Alle bedrijven in deze waardeketen zijn bezig met een upstream of downstream beweging om het duurzame innovatievermogen te vergroten. De Kien gaat dit faciliteren.
4. Voor onderwijs en onderzoek komt een dergelijke holistische benadering zeer gelegen (van de gehele 'gereedschapskist' kan gebruik worden gemaakt).

Wanneer de meest recente technologische ontwikkelingen in ogenschouw worden genomen, voor die terreinen waarin wordt geopereerd, wordt duidelijk dat de kennis vanuit fundamenteel en industrieel onderzoek in het stadium van toegepast onderzoek (applicatie) is gekomen. Denk hierbij aan ICT en (civiele) Tech. Op basis van deze kennis kan een groot aantal applicaties worden ontwikkeld. Dergelijke applicaties zijn één kant van de medaille, de andere kant is die van beschikbare productiesystemen. Deze productiesystemen zijn volop in ontwikkeling, in het bijzonder de toepassing van digitale technologie. Er is sprake van een samengaan van applicatiemogelijkheden en de benodigde productietechnologie. Een uitgelezen kans voor nieuwe startups en nieuwe activiteiten bij bestaande ondernemingen.

Ten slotte: een zinvolle nieuwe activiteit moet gebaseerd zijn op een sterke business case. Binnen de opzet van de Kien wordt gestreefd naar een klein managementteam met uitgebreide kennis en ervaring op het terrein van onderzoek en businessmanagement. Dit team dient te beschikken over een uitgebreid netwerk en toegang tot een breed scala van te benutten expertisevelden. Door in de Kien aanwezige expertise te combineren met interne en externe kennis en ervaring kunnen deze business cases worden vormgegeven, waardoor de slaagkans ervan aanzienlijk wordt vergroot.

Clustermanagement, beheer en New Business Development

Voor de verdere groei en uitbouw van het living lab binnen de Kien wordt een business developer aangesteld die zich richt op het versnellen van kennistransformatie naar business, het Knowledge to Business (K2B), de (door)groei van bedrijvigheid versterkt, de Business to Business (B2B) en waar mogelijk de innovaties die op de markt worden gebracht businesscase gedreven ondersteunt. In dit laatste geval zal die verantwoordelijkheid veelal door de consortia worden opgeëist en daar hun eigen business developers voor inschakelen.

8. Kosten en financiering

Dit hoofdstuk gaat over kosten en financiering voor fase 1 die de periode van 2022 t/m 2023 beslaat.

De Kien is zo'n 25 hectare groot en heeft in de huidige situatie ongeveer 140.000 m² aan bebouwing. De voorziene ontwikkelingen op de korte termijn bedragen ongeveer 75.000 m², een toename van 50%. Het gaat daarbij om een toevoeging van ongeveer 500 woningen. Uiteindelijk gaan er zo'n 15.000 mensen werken en leren op de campus.

Naast de inrichting van dit gebied zijn voor het kunnen uitvoeren van toegepaste research forse investeringen in materiële vaste activa noodzakelijk. Voor de toegepaste research kan dit mogelijk voor een deel ingebracht worden door de founding partners. De waarde van de inbreng zal objectief worden bepaald op basis van taxatierapporten van externe valuatoren. De initiële financiering van de Kien zal worden gedaan door de founding partners. Naast organisatiekosten voor de inzet van een programmamanager en verschillende projectleiders en de afschrijvingskosten voortvloeiend uit de genoemde investeringen, zijn er apparaaturskosten, facilitaire kosten en overheadkosten. Buiten de operationele kosten zijn er rentelasten gerelateerd aan de financiering van de Kien.

Onderzoek, Ontwikkeling en Innovatie (O&O&I) projecten (Fase 1, 2 en 3)

In fase 1 (periode 2022 t/m 2023) wordt een viertal R&D projecten uitgevoerd welke door middel van private cofinanciering tot stand komen:

1. Klimaatadaptatie: klimaatstress, hittestress en verdroging, gezonde stad, City Deal een slimme stad;
2. Smart mobiliteit: voet-fiets oplossingen, auto uit de stad, parkeren, deelmobiliteit;
3. Slimme tools zoals exoskelet voor stratenmaker, toepassen sensoren, crossovers, ondergrond lab;
4. Experimenteeromgeving met bijvoorbeeld verhardingen, leefomgeving voor de toekomst.

Living lab (Fase 2 en 3)

De investeringen in de bredere ontwikkelingen van het living lab in Deventer worden verder uitgewerkt. Hierbij worden de benodigde investeringen waar mogelijk gekoppeld aan de publieke instrumenten die op dat moment beschikbaar zijn vanuit de provincie, Rijk en/of Europa.

Human Talent (Fase 1, 2 en 3)

Het faciliteren van de samenwerking met onderwijsinstellingen en het ontwikkelen en uitvoeren van human talent programma's voor behoud en groei van werkgelegenheid. Deze samenwerking tussen bedrijven en onderwijs moet leiden tot het aantrekken, behouden en opleiden van meer 'ICT- en (civiele) technici' op MBO-, HBO- en WO-niveau.

Cofinanciering

Cofinanciering vanuit het bedrijfsleven bestaat uit de inbreng van de deelnemende bedrijven (zowel 'cash' als 'in kind') en de leveranciers.

Inkomsten

We onderscheiden acht mogelijke financieringsmodellen. In de praktijk kan ook een combinatie van deze acht financieringsmodellen worden gehanteerd:

- **Ledenmodel:** leden betalen voor een lidmaatschap waaraan bepaalde diensten verbonden zijn, soms worden er verschillende lidmaatschappen (pakketten) aangeboden, elk met een andere prijs.
- **Faciliteitenmodel:** gebruikers betalen voor het gebruik van de faciliteiten van het open test- en experimenteercentrum, zowel voor gebruikstijd, huur als aanwezige ondersteuning.
- **Projectenmodel:** deelnemers betalen per project waaraan ze deelnemen.
- **Roadmapmodel:** leden betalen voor een gezamenlijk ontwikkelde meerjarige innovatieroadmap. Ze hebben daarmee invloed en sturing op de activiteiten van het open test- en experimenteercentrum en tekenen in op projecten waarvoor ze extra financiering beschikbaar stellen.
- **Netwerkmmodel:** deelnemers betalen per event waaraan ze deelnemen, ze wisselen ideeën uit en pakken zelf projecten op die ze gezamenlijk met een aantal betrokkenen financieren – het open test- en experimenteercentrum jaagt aan en brengt mensen bijeen.
- **Founding partners-model:** de founding partners leveren basis-financiering (cash en/of in-kind) voor de lange termijn om projectonderzoek met andere partners te doen en hebben daardoor vaak meer invloed op het open test- en experimenteercentrum en haar activiteiten.

- **Subsidiemodel:** basisfinanciering komt vanuit de overheid om innovatie aan te jagen en maatschappelijke doelen/impact te realiseren, betrokkenen dragen bij met cofinanciering.
- **Opbrengstenmodel:** financiering uit de verkoop van gerealiseerde producten, diensten en processen, belangen in spin-offs en fees uit intellectueel eigendom.

De verwachte kostenontwikkeling voor de periode 2022 t/m 2023 bedragen:

BEGROTING	Kosten 2022 t/m 2023	
Organisatie	€	110.000
Programmamanagement (kwartiermaker)	€	20.000
Projectleider branding en events	€	12.500
Projectleider ruimtelijk	€	12.500
Projectleider business development	€	12.500
Projectleider onderwijs-arbeidsmarkt	€	12.500
Huur kennislab	€	12.500
PR & Communicatie, grafische vormgeving, films, branding & events	€	10.000
Ondersteuning	€	10.000
Onvoorzien	€	7.500
Innovatie	€	117.500
Ontwikkelen innovatieprogramma (smart mobility, slimme openbare ruimtes, slimme stad)	€	30.000
Shared facilities	€	27.500
Test before invest programma	€	25.000
Aantrekken onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's en projecten	€	20.000
Kennisdeling, samenwerking en netwerking tussen onderwijs en kennisinstellingen, startups, MKB en R&D	€	15.000
Business Development	€	35.000
Investor Readiness Program (investeringsstafel)	€	10.000
Startup programma's (business development)	€	15.000
Scaleup programma's (business development)	€	10.000
Onderwijs en arbeidsmarkt	€	45.000
Zij-instroom / leven-lang-leren / arbeidsvitaliteitsprogramma's / hybride leeromgeving	€	20.000
Curriculum ontwikkeling, aansluiting	€	10.000
Organisaties hackatons / bootcamps / roadshows / trainingen	€	10.000
Stadstraineeship	€	5.000
Zichtbaarheid en vestigingsklimaat	€	117.500
Ontwikkeling community, programmering en strategie	€	50.000
Uitrol regiobranding, events, bijeenkomsten	€	40.000
PR & Communicatie	€	15.000
Acquisitie van bedrijven	€	8.500
Projectmiddelen	€	4.000
Totaal	€	425.000

Figuur 6: CONCEPT begroting fase 1, begroting op basis van cash bijdrage; exclusief in kind bijdragen diverse partijen

9. Governance model

De gekozen structuur van de organisatie van de Kien is van belang om ervoor te zorgen dat bij aanvang en doorontwikkeling sprake is en blijft van een effectieve organisatiestructuur. Dit stelt eisen aan de wijze waarop de Kien wordt ingericht. Daarbij gaat het niet alleen om de juridische structuur van de organisatie, maar ook om de daaromheen vormgegeven 'governance'. Ook de contractvoorwaarden voor de uitvoering van projecten en programma's speelt daarbij een rol.

Uitgangspunten bij de inrichting

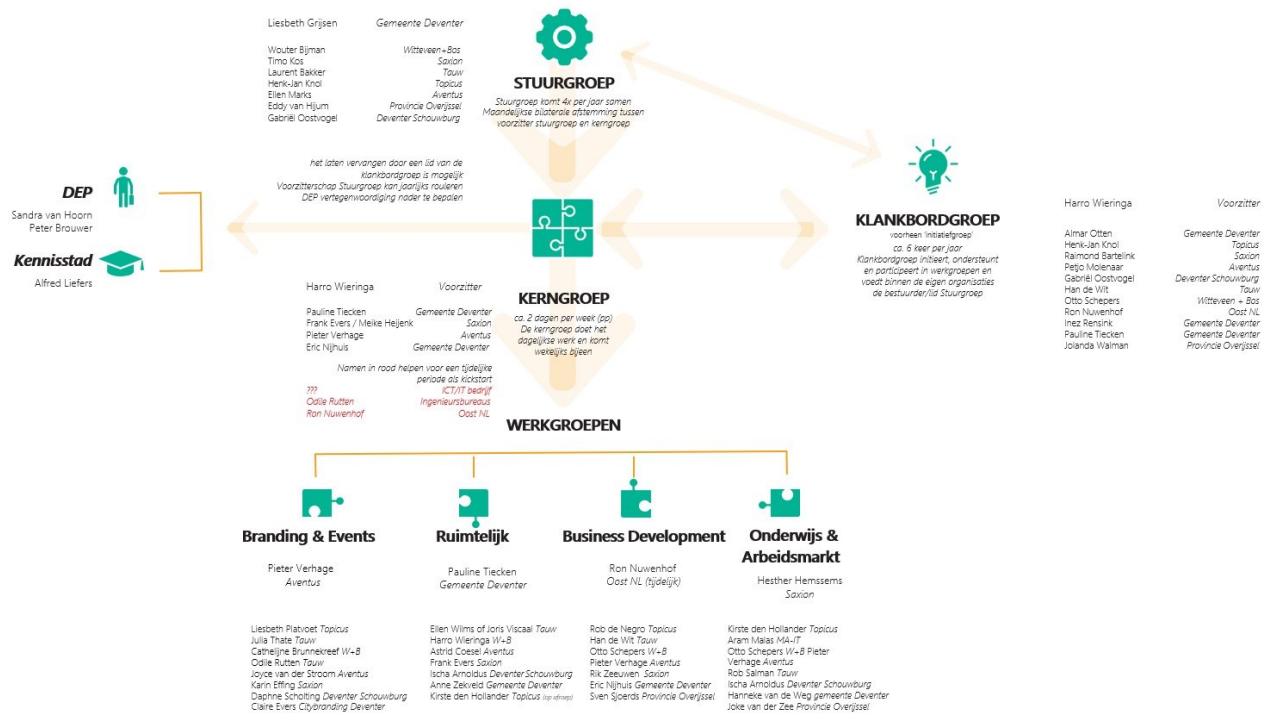
Belangrijke aspecten en uitgangspunten bij de inrichting van de Kien zijn de volgende:

- omgeving;
- onderwijs;
- kennisontwikkeling & Innovatie;
- activiteitenagenda;
- branding.

Organisatiestructuur:

Nader uit te werken beschrijving van rollen en verantwoordelijkheden volgt

Organisatiestructuur de Kien



Figuur 7: Organisatiestructuur

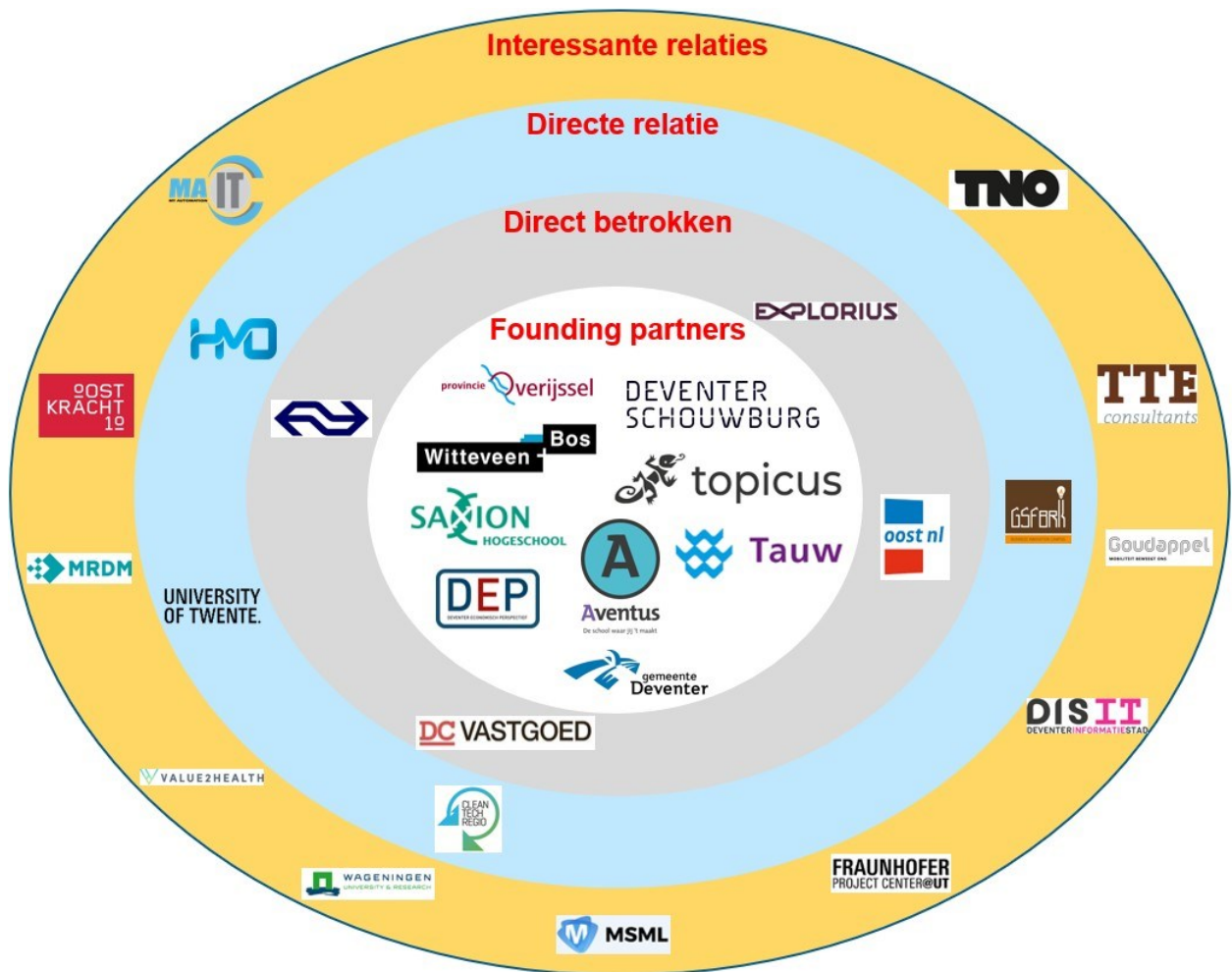
Founding partners

De oprichters van de Stichting-de Kien zijn partijen die in gezamenlijkheid (nu of in de toekomst) de activiteiten van de Kien gefaseerd willen ontwikkelen. Vooralnog zijn dat de volgende partijen:

- Touw
- Topicus
- Witteveen+Bos
- Deventer Schouwburg
- Deventer Economisch Perspectief (DEP)
- Hogeschool Saxion
- ROC Aventus
- Gemeente Deventer
- Provincie Overijssel

De samenwerking in consortiumverband zal niet alleen bestaan uit samenwerking tussen de founding partners maar juist ook wordt de samenwerking gezocht met andere interessante bedrijven en partners. In dit stadium wordt gedacht aan:

- Bedrijven zoals MSML, Goudappel, NS Vastgoed, DC Vastgoed, Explorius, Deventer informatiestad, MRDM en Value2Health.
- Onderwijsinstellingen zoals WUR en Universiteit Twente.
- Onderzoeksinstituten zoals Fraunhofer Project Center en TNO.
- Overige organisaties zoals CleanTech Regio, HMO en Oost NL.



Figuur 8: Schillenmodel de Kien

Bijlage 1 Founding partners

Tauw

Tauw is een internationaal opererend advies- en ingenieursbureau op het gebied van milieu, ruimte en infrastructuur. De ongeveer 1.200 adviseurs en ingenieurs van Tauw ontwerpen ingenieuze oplossingen voor een mooie, schone, veilige en duurzame leefomgeving, in opdracht van overheden en bedrijven vanuit de bedrijfssectoren Water, Industrie, Ruimtelijke kwaliteit en Meten, Inspectie & Advies. In oktober 1928 werd Tauw in Haarlem opgericht als Technisch Adviesbureau van de Unie van Waterschappen (Tauw). Tauw is opgericht om kleinere waterschappen bij te staan bij de toenmalige energietransitie: de overgang van windmolens en stoomgemalen naar dieselmolens en elektrische gemalen. Naast advies op gebied van waterbeheersing en ruilverkaveling kwam daar als snel het meten van waterkwaliteit bij. Vanaf de jaren 70 is hieruit de milieupoot ontwikkeld, met een zwaartepunt op vraagstukken op gebied van bodemverontreiniging en ondergrond. De Nederlandse vestigingen bevinden zich in Amsterdam, Assen, Deventer, Eindhoven, Utrecht, Rotterdam, Enschede en Leeuwarden. Tauw Nederland heeft twee dochterondernemingen, namelijk Syntraal en Amfius. Syntraal richt zich op interim vraagstukken bij opdrachtgevers en Amfius op duurzame verwarming met omgevingswarmte. Tauw heeft ook vestigingen in België, Duitsland, Frankrijk, Italië en Spanje.

Topicus

Het Deventer softwarebedrijf Topicus ontwikkelt innovatieve software platformen; digitale ecosystemen waarin de mens centraal staat. Platformen waarin mensen, data en ICT-systemen met elkaar worden verbonden. Met innovaties op het gebied van Zorg, Onderwijs, Finance en Overheid begeleiden ze onze maatschappij naar een nieuwe, transparante wereld. De energie en het enthousiasme komen je tegemoet als je het Topicus-gebouw aan de Singel in Deventer binnenloopt. Mensen werken, overleggen, loungen, praten en lachen. We zien vriendelijke, overwegend jonge, gezichten op weg naar hun werkplek. Hier gebeuren dingen, dat is duidelijk. Topicus is ook een sterk groeiend softwarebedrijf. Het bedrijf is de afgelopen tien jaar vertienvoudigd in aantal werknemers en is dan ook de snelst groeiende werkgever van Overijssel. Anno 2021 werken er zo'n 1200 mensen en het bedrijf blijft groeien. Topicus is bij het grote publiek bekend van onder andere CoronaIT, het leerlingvolgsysteem ParnasSys voor het basisonderwijs en Somtoday voor het voortgezet onderwijs. Maar ook bij de financieel adviseurs heeft Topicus een groot marktaandeel met Findesk. Naast onderwijs- en zorgprofessionals werken ook banken en gemeenten met de software van Topicus. De brede focus is voortgevloeid uit de decentrale structuur van het bedrijf: medewerkers vormen groepen van zeven tot tien personen, met elk een relatief zelfstandige marktfocus. Het staat de groepen vrij eigen producten te ontwikkelen en te exploiteren én de pioniers hebben ook de mogelijkheid een belang te nemen. Kenmerkend voor het bedrijf is ook de sterke maatschappelijke missie vanuit de kernwaarden eigenzinnig, sociaal en betrouwbaar. De mogelijkheid om zelfstandig zinvolle producten te ontwikkelen, versterkt de loyaliteit van de vele ICT'ers verbonden aan het Deventer bedrijf.

Witteveen+Bos

Witteveen+Bos levert advies- en ingenieursdiensten op het gebied van water, infrastructuur, milieu en bouw. Met meer dan 1000 medewerkers richt het bureau zich vooral op complexe projecten, die hoogwaardige kennis en een integrale aanpak vereisen. De energietransitie, klimaatadaptatie, overstromingsproblematiek, gezonde steden, circulaire economie en grootschalige vervanging van infrastructuur zijn voorbeelden van grote opgaven waaraan wij kunnen bijdragen. Centraal staat de multidisciplinaire aanpak, waarbij intensief wordt samengewerkt door specialisten uit verschillende disciplines. Witteveen+Bos adviseert en helpt opdrachtgevers bij het maken van de goede keuzes. In de kern draait het werk om kennis: de juiste kennis bij elkaar brengen om deze opgaven duurzaam op te lossen. De medewerkers van Witteveen+Bos zijn gemotiveerd om een zinvolle bijdrage te leveren en te werken met impact. Daarom staat talentontwikkeling bij de organisatie centraal en dagen worden de medewerkers uitgedaagd hun dromen en ambities waar te maken. Typerend voor Witteveen+Bos zijn de kwaliteitskenmerken deskundig, betrouwbaar en betrokken. De opdrachtgevers worden bediend vanuit het hoofdkantoor in Deventer, zeven Nederlandse kantoren en internationale kantoren in België, Dubai, Indonesië, Kazachstan, Letland, Rusland, Singapore, Verenigd Koninkrijk en Vietnam.

Deventer Schouwburg

De Deventer Schouwburg is een thuis voor internationale artiesten, theater & muziek. Het programma van de Deventer Schouwburg omvat een breed scala aan theater, cabaret, dans- en muziekvoorstellingen, debatten en evenementen. Elk jaar komen er gemiddeld 140.000 bezoekers naar de Deventer Schouwburg. In totaal telt de Deventer Schouwburg 4 zalen.

Voor de Kienpartners én de Deventer Schouwburg is deelname aan de Kien vooral gericht op de toekomst van De Nieuwe Keizer. Voor de Nieuwe Keizer is het belangrijk dat de Kien een significante bijdrage levert aan de exploitatie, in de vorm van gebruik van de faciliteiten^[1]. Andersom is uitgesproken dat De Nieuwe Keizer een belangrijke bijdrage kan leveren aan de Kien:

- Het Kiencafé in De Nieuwe Keizer zal het fysieke middelpunt zijn van de Kien. Het Kiencafé is vooral gericht op medewerkers van de Kienpartners. Vanuit het Kiencafé zijn de voor de Kien meest relevante ruimtes rechtstreeks te bereiken (alle andere ruimtes in De Nieuwe Keizer overigens met een eenvoudige routing binnendoor).
- De faciliteiten voor congressen, vergaderingen, bijeenkomsten, cursussen, lessen.
- De kennis van de organisatie De Nieuwe Keizer op het gebied van de organisatie van evenementen. De Nieuwe Keizer kan bijvoorbeeld fungeren als evenementenbureau van de partners.
- De kennis van de organisatie De Nieuwe Keizer op het gebied van communicatie met een breed, algemeen publiek, via evenementen (Wetenschapsfestivals bv) en CRM-technieken.
- De inbreng van De Nieuwe Keizer van de kennis en het netwerk van het intellectueel-creatieve domein in het meer technische domein van de Kienpartners. De Nieuwe Keizer kan hiervoor ook specifieke programmering bieden.

De Kien kan zich met deze bijdrage van De Nieuwe Keizer nog meer nestelen in het maatschappelijke leven van Deventer en zich nog beter verbinden met de stad.

Deventer Economisch Perspectief (DEP)

In het voorjaar 2018 is besloten om hier gezamenlijk binnen het DEP een plan voor uit te werken. In het DEP zijn MKB Deventer, Deventer Kring van Werkgevers, Bedrijven Parkmanagement, VNO-NCW Stedendriehoek, Saxion en de gemeente Deventer vertegenwoordigd. Deze ontwikkeling sluit naadloos aan op het in juli 2018 gesloten bestuursakkoord van het college van burgemeester en wethouders 'Met lef en liefde voor Deventer', waarin de coalitiepartijen in economische ontwikkeling een voorwaarde voor een sterk Deventer zien. Daarom investeert de gemeente de komende jaren fors in een economisch uitvoeringsprogramma. Ondernemers en onderwijs spelen een essentiële rol in de lokale economie, voor de werkgelegenheid en daarmee voor de vitaliteit van Deventer.

Hogeschool Saxion

Vanuit onderwijs en onderzoek wordt kennis gemobiliseerd, wordt valorisatie versterkt en wordt de verbinding met business gelegd. Saxion draagt bij aan de groei van studenten-, onderzoeks- en ondernemerschap- en innovatieprojecten, evenals het (door)ontwikkelen van nieuw onderwijsaanbod (doorstroomprogramma's, associate degree's, minoren, afstudeervarianten, masteropleidingen, leven lang ontwikkelen et cetera) op de gekozen inhoudelijke speerpunten.

Saxion is onderwijs- en kennispartner in de ontwikkeling van de Kien tot bruisend leer-, werk- en woongebied in Deventer. Saxion zet samen met de hierboven genoemde bedrijven, Aventus en de overheid in op een ICT-aanbod voor studenten en professionals om zich (verder) te ontplooiën en carrière stappen te zetten. Samen met ROC Aventus en de andere partners ontwikkelt Saxion een aantal specifieke opleidingen op ICT-gebied en bereidt ze haar bestaande aanbod uit. Te beginnen met een Master 'ICT: Software Engineering' en een Associate Degree 'Software Development'. Hierdoor kunnen ICT studenten van MBO tot masterniveau in Deventer terecht en kunnen ze eenvoudig doorstromen. De ontwikkeling van deze master gebeurt in nauwe afstemming met de in dit gebied gevestigde ICT-bedrijven en het lectoraat Ambient Intelligence dat slimme ICT-toepassingen ontwikkelt. Het wordt in eerste instantie een voltijds master van één jaar. De masters van Saxion focussen op de verbinding tussen denken en doen en zijn praktijkgericht. Daardoor kunnen Young Professionals hun carrière vanuit een uitstekende positie starten. Door samen met het Saxion-onderzoekslectorat en de ICT- bedrijven techniek- en researchgerichte adviesbureaus op de Kien te werken aan maatschappelijke opgaven ontstaat waardevolle verbinding. De ontwikkeling van de master zit in de laatste fase en zal bij volledige goedkeuring in het studiejaar 2022 van start gaan. In combinatie met de plannen voor een bruisende Stadscampus is het de bedoeling meer ICT-talent naar Deventer te trekken én voor de stad te behouden.

^[1] Bij de verwachte omvang kan De Nieuwe Keizer met speciale tarieven en met voorrangregelingen op planning de partners van de Kien accommoderen.

ROC Aventus

Aventus is een MBO-school in de Stedendriehoek met locaties in Apeldoorn, Deventer en Zutphen en biedt MBO-opleidingen, entreeopleidingen, volwasseneneducatie en VAVO (voortgezet algemeen volwassenenonderwijs). Bij Aventus kan je kiezen uit ongeveer 200 MBO-opleidingen in diverse richtingen (techniek, autobranche, gezondheidszorg, welzijn, sport, horeca, economie, administratie, ICT et cetera).

De locatie Snipperlingsdijk ligt op loopafstand van het NS-station. Het is gelegen naast het gebouw van Saxion. Het is een aangename locatie met een open karakter en ruime studieplekken voor opleidingen in de economische richting en volwassenenonderwijs. De opleidingsrichtingen zijn Economie & Handel, Entree & Educatie en Aventus Lyceum.

Gemeente Deventer

De gemeente Deventer is met 100.913 inwoners (per 1 augustus 2020) de derde gemeente van Overijssel (na Enschede en Zwolle). Deventer heeft in de Omgevingsvisie de Stadscampus Deventer als ontwikkelingsgebied aangewezen. Ook heeft de gemeente nu een Ontwikkelperspectief opgesteld voor de Kien zodat er een ruimtelijke visie op het gebied als geheel ligt. Enkele belangrijke ontwikkelingen binnen het gebied zijn het Topicuscarré, de kop Handelskade en de vorming van een centrum aan de Keizersstraat rondom de Deventer Schouwburg.

Provincie Overijssel

De stad met de meeste inwoners is Enschede. De hoofdstad van Overijssel is Zwolle. De provincie Overijssel is betrokken bij de Kien vanwege de ambitie om jong talent voor de regio te behouden, de verbetering van de schil om de binnenstad (wonen, retail, groen) en om de economie te versterken op goed bereikbare locaties.

Bijlage 2 Nationale ICT-initiatieven

Naam	Plaats	Doel	Aantal betrokken bedrijven	Omschrijving kort	Website
Centrum voor Veiligheid en Digitalisering	Apeldoorn	Ja	± 10 bedrijven	Cybersecurity, Opleiding digitalisering	https://www.apeldoorn.nl/ber/Actual/2020/december/Gemeente-blij-met-stap-richting-Centrum-voor-Veiligheid-en-Digitalisering
Connect-U	Enschede	Ja	Overheids en onderwijsinstelling	StadsCampus voor talent en bedrijven	https://connect-u.nl/
Centrum voor Artificialle Intelligentie en Data Sci	Nijmegen	Ja	meerdere onderwijsinstellingen	De Radboud Universiteit (RU), Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) en Dost NL zijn bezig	https://www.businessdata-science.nl/
Ikperium - Centre of Expertise leren met ICT	Nijmegen	Ja	Overheids en onderwijsinstelling	onderwijs op maat met focus op ICT	https://www.ikperium.nl/
TalentIT	Enschede	Ja	± 30 bedrijven	Samen vechten voor het behoud van IT-talent in Twente	https://talentitwente.nl/
Regio Zeevolle IT platform	Zwolle	Ja	± 40 bedrijven	Talent behouden, Onderling kennis delen	https://www.regiozwevolleplatform.nl/
Topocentrum e-commerce	Zwolle	Ja	38 bedrijven	http://www.kennispootringzwevolle.nl/e-commerce/	https://www.topocentrum.nl/
Twente47	Enschede	Ja	Overheids en onderwijsinstelling	Internet of Things, Wij helpen organisaties op gebied van Internet of Things (IoT), Computer Visio	https://www.twente47.nl/en/
Onsers voor het internet of things (Raak-project)	Twente	Ja	± 15 bedrijven	Internet of Things	https://www.rpoc.nl/voeden/raakmkb2021
ICT for Brain, Body and Behavior (I3B)	Wageningen	Ja	26 bedrijven	De toepassingsdomeinen van I3B bevinden zich in ICT in Health, Food, Mobility, Security, ICT for B	https://www.i3b.org/
Amsterdam Creative Industries Network	Amsterdam	Nee	Bieden van handelingsperspectief aan mensen door middel van gebruikersgerichte toepassingen	http://www.amsterdamcreativeindustries.com	
BIT Academy	Amsterdam	Nee	Gemeente en ROC's	BIT Academy is een volledige MBO ICT niveau 4 opleiding	https://www.bit-academy.nl/
Cloud IT Academy	Amsterdam	Nee	± 10 bedrijven	Cloud IT Academy wordt gevormd door succesvolle werkgevers die een uitdagende baan in de clo	https://jobitmedcloud.nl/
House of Digital	Amsterdam	Nee	± 20 bedrijven	Samen met het bedrijfsleven wordt gewerkt aan de ontwikkeling van onderwijs op het gebied van	https://www.houseofdigital.amsterdam/
Innovation Center for Artificial Intelligence	Amsterdam	Nee	± 10 bedrijven	KAI, the Innovation Center for Artificial Intelligence, is a national network aimed at technology	https://kai.nl/
Centre of Expertise Cyber Security	Den Haag	Nee	± 20 bedrijven	Ontwikkelen en verspreiden van kennis en deskundigheid over cyber security	https://www.dehaagsehogeschool.nl/onderzoek/kenniscentra/coecs
Centre of expertise Digital Operations & Finance	Den Haag	Nee	Overheids en onderwijsinstelling	Het kenniscentrum Digital Operations & Finance onderzoekt hoe we data en digitale technologie	https://www.dehaagsehogeschool.nl/onderzoek/kenniscentra/details/digital-operations-and-finance
Copexact (Partners in Action for Cyber Talent)	Den Haag	Nee	± 5 bedrijven	Impact cyber security op de opleidingen en op het werkveld in alle sectoren	https://netherlandsremoteforain.nl/cyberact/
Digital Factory Composites	Den Haag	Nee	4 bedrijven		https://www.digitalfactorycomposites.nl/
The Hague Security Delta	Den Haag	Nee	± 65 bedrijven	The Dutch security cluster 'The Hague Security Delta' is a network of businesses, governments and	https://www.thehaguesecuritydelta.com/
Data Value Center	Eindhoven	Nee	meerdere overheidsinstellingen	Het Fontys ICT InnovationLab is een hybride leeromgeving met ruimte voor het experiment en voor	https://www.fontys.nl/onderzoek/kenniscentra/data-value-center-dvc-nl
Fontys ICT InnovationLab	Eindhoven	Nee	± 10 bedrijven		https://www.fontys.nl/onderzoek/kenniscentra/data-value-center-dvc-nl
Blockchainlab Drenthe	Emmen	Nee		Blockchainlab Drenthe onderzoekt technologie en ontwikkelt eerste versies van toepassingen. W	https://www.bcd.nl/
Train 4 smart services	Gaileen	Nee	Overheids en onderwijsinstelling	Uniek trainee programma Nederland en Vlaanderen. School je om en word de IT-expert van de	http://tr4.nl/industrial-services.eu/
Groningen Digital Business Centre	Groningen	Nee	Overheids en onderwijsinstelling	Het Groningen Digital Business Center (GDBC) heeft de krachten gebundeld met het Centrum voor	https://www.gub.nl/gdbc/
IT-Academy Noord Nederland	Groningen	Nee	Overheids en onderwijsinstelling	Noord-Nederland is het waard om zich bij te voegen te ontwikkelen als regio waar alle ruimte is om te	https://www.itacademy.nl/
Proforum SBO-opleidingen	Groningen	Nee	± 5 bedrijven	De nieuwste generatie mobiele communicatie in een uniek experiment in Groningen	www.proforum.nl/
Make IT Work - Noord Nederland	Groningen/Amsterdam	Nee	Overheids en onderwijsinstelling	Make IT Work is een initiatief aan de hogeschool van Amsterdam (HvA) en startte in 2015. In sam	https://www.itacademy.nl/opleidingen/make-it-work
PPS Cyber Security Centre MIRA	Hilversum	Nee	± 10 bedrijven	excellent beroepsopleiding op het gebied van cybersecurity	http://ccsmira.nl
PPS TAKE-5	Hilversum	Nee	± 10 bedrijven	TAKE-5 is erop gericht om de kwalitatieve en kwantitatieve kloof tussen onderwijs en macha gere	https://www.take5.nl/Actual/2017/MBO-College-Hilversum-rijgt-subsidie-toekomst
ICT Academie	Hogerveen	Nee	Overheids en onderwijsinstelling	In de ICT-academie voeren we innovatieve en bijleer on-the-job projecten uit. Minimaal base de	http://ictacademie.nl/
PurmerValley	Purmerend	Nee	± 5 bedrijven	PurmerValley richt zich op de inhoudelijke versterking en facilitaire verrijking van ICT-opleidingen	purmer-valley.com
Cloud Engineering	Rotterdam	Nee	± 10 bedrijven	Cloud Engineering richt zich op het versterken en intensiveren van samenwerking tussen onderw	https://www.gufortcloud.nl/
Erasmus Centre for Data Analytics and AI	Rotterdam	Nee	± 5 bedrijven	Erasmus Centre for Data Analytics is a flagship centre for cross-disciplinary insight based at the E	https://www.eur.nl/eda/
IT Campus Rotterdam	Rotterdam	Nee	± 15 bedrijven	Samenwerken voor meer IT-talent in Rotterdam. Elke Rotterdam digivaandig	https://www.itcampus.nl/
Platform Driven By Data	's-Hertogenbosch	Nee	Overheids en onderwijsinstelling	Platform Driven By Data helpt ondernemers in de regio 's-Hertogenbosch structureel met groeien	www.platformdrivenbydata.nl
Blockchainlab	Utrecht	Nee	Overheids en onderwijsinstelling	Blockchainlab veranderen de manier waarop we samenleven en samenwerken. Wij willen deze ver	https://nucleo.nl/blockchainlab
Utrecht Data School	Utrecht	Nee	± 15 bedrijven		https://dataschool.nl/
ICT Campus FoodValley	Veenendaal	Nee	± 100 bedrijven	ICT Campus faciliteert regionale samenwerkingen tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs in	http://www.itcampus-foodvalley.nl/
het	Viessingen	Nee	10 studenten	Een ICT start-up van de studenten van Scala Viessingen	https://www.het.nl/
Big Data Innovatiehub	Zoetermeer	Nee	± 5 bedrijven	De Big Data Innovatiehub is hét startpunt voor innovatie, onderzoek en kennisuitwisseling rondo	https://www.bigdatainnovatiehub.nl/

Bijlage 3 Interviews founding partners (plaatsgevonden eind januari / begin februari 2021)

Unieke karakter de Kien en onderscheidend ten opzichte van andere (regionale) initiatieven

- Focus op impact met techniek door dienstverleners (IT, overheid, IR-bureaus, scholen).
- Inhoudelijk moet het profiel nog worden gekozen. Belangrijke thema's zijn nu duurzaamheid, energietransitie, (gedeelde) arbeidsmarkt, talent en nieuwe medewerkers.
- Kennisbedrijven op het grensvlak van techniek en maatschappelijke toepassingen die ook nog eens erg op het doen zijn gericht. Samen voor grote maatschappelijke opgaven oplossingen vinden. Het gaat om het maatschappelijk proces waarbij met tech het slimmer of beter wordt gedaan. Gedigitaliseerde domeinkennis.
- Deventer heeft veel koren op de molen en kennis wordt een steeds belangrijkere component. De Kien is uniek door de ligging, authentieke en cultuur-historische karakter, aanwezig kennis, Kennis-as en bedrijvigheid en heeft de potentie vanuit Deventer een totaalconcept aan te bieden. Complementair aan ICT-initiatieven in omliggende steden en kan grensoverschrijdend het verschil maken wanneer de krachten worden gebundeld.
- Deventer heeft een hele goede naam, reputatie en is een leuke en fijne stad maar dat zien vooral de buitenstaanders en in mindere mate de Deventernaren zelf. Deventer moet zakelijke marketing beter op orde hebben (destinatiemarketing).
- Grote landelijke ingenieursbureaus en vele ICT-bedrijven en vraag naar talent nabij de binnenstad en dicht bij het spoor. Een unieke locatie, inclusief nabijheid van de binnenstad met alle culturele & horeca voorzieningen.
- De samenstelling van de bedrijven en commitment van de bedrijven is uniek. Deelnemers hebben meer een gemeenschappelijk doel op een aantrekkelijke plek en elkaars nabijheid. Een proactieve gemeente Deventer en grotere evenwichtige bedrijven.
- Betrokkenheid Triple Helix.

Ambities binnen de Kien

- Samen kennis en ervaring delen en ontwikkelen en beschikbare faciliteiten en diensten delen zoals labfaciliteiten, kantoorruimtes, vergaderruimtes, kantine, AR/VR lab.
- Samenwerken en samen geld verdienen. Aanwezige afstand tussen verschillende businessmodellen beperken.
- Aantrekkelijke werkgever zijn in een aantrekkelijke omgeving. Nieuw talent vinden en binden en gebruik maken van het enorme achterland waarover Deventer beschikt. De beschikbare ruimte groen verrijken. Nieuw talent verdelen over de verschillende bedrijven door ze kennis te laten maken met zowel de ICT als domein kant. De krachten en sterktes van de andere deelnemers opzoeken. Gezamenlijk domein cross-over IT en domein specifieke oplossingen.
- Aantrekkelijker maken van het hele gebied van station tot en met Gasfabriek, Kennis-as zijn en waar gebruikers studeren, blijven, wonen en werken. Totaalplaatje met lef ingericht en extra schil.
- De Deventer Schouwburg als in- en uitgang van de bijenkorf. Culturele met maatschappelijke rol combineren.
- Samenwerking met de bedrijven op het gebied van ICT-data, verduurzaming maatschappelijke uitdagingen en investeringsagenda.
- Functie als opleider in de Stadscampus en levendige testomgeving creëren.
- Smoel geven aan dit gebied en zwaan-kleef-aan-effect bewerkstellingen. Aantrekkelijk locatie voor werken, leren, wonen en ontspannen in een stad en regio waar het prettig is om te zijn.

Reden(en) om deel te nemen aan de Kien

- Interessante groep van deelnemende partijen om mee samen te werken. Misschien vind je die elders ook maar hier zijn ze al.
- Deze Stadscampus is voor Topicus van grote waarde en zal de arbeidsmarkt aantrekkelijker maken en zal een magneetwerking hebben. Goed om gezamenlijk (meer) te innoveren.
- Aanwezige processen digitalisering. Met andere partijen een platform ontwikkelen met gemeenschappelijke krachten. Bijvoorbeeld de 'IKEA keukenplanner' leveren voor geluidschermen waar je alle domeinkennis instopt.
- Groeiambities: van servet naar laken naar tafellaken. Spin-off is vele malen groter.
- Begon met een opportunistische reden, gebouw kant, zakelijke markt. Qua timing sluit deze uitdaging ook uitstekend aan. Lost vier problemen op: leegstand, exploitatietekorten en twee ambities: Deventer plek geven in de zakelijke markt en binnen de Kien.
- Hele ontwikkeling van de Kien sluit aan op sociale en economische aspecten, Leven-lang-leren, mensen en talenten mee vasthouden.
- De leerlijn MBO-HBO is erg belangrijk. Gaat een vraag ontstaan naar een leven-lang-leren.
- Initiatief past goed binnen de Kennis-as waar de verschillende 'kennisgebieden elkaar versterken'. Goed voor de uitstraling van stad en regio én ongelooflijk belangrijk om nieuwe medewerkers te vinden, binden, boeien en behouden en dat werkt ook zo voor aantrekkingskracht nieuw talent op het gebied van ICT en (civiele) techniek.

Wensen en behoeften richting andere deelnemers binnen de Kien

- Open minded en bereidheid om samen op te trekken en om te investeren. Aanwezige en mogelijke synergie vinden en verder concretiseren. Toppers van de verschillende deelnemende bedrijven laten samenwerken. ICT / AI van Topicus combineren met maakcompetenties van Tauw en W+B.
Breng de koplopers van de deelnemende / aanwezige bedrijven samen en werk aan maatschappelijke uitdagingen zoals gedigitaliseerde klimaatadoptatie in de stad, geschikte waterdoorlatende verharding, experimenteren met verschillende verhardingen, openbare ruimtes en groene wanden het effect op het klimaat meten, digital twins, verlichting, dataverzameling milieumetingen (water en lucht) en vele andere algoritmes.
- Delen van een ambitie en een droom. En hoewel die ambitieus is, lijkt deze ver weg te liggen maar wel haalbaar. Opleidingsprogramma gestart en dat ook openstellen voor W+B en Tauw. Investeren waar anderen ook op mogen meeliften zonder het afhankelijk te maken van anderen.
- Leren van elkaar. Bijvoorbeeld op de softwaremanier de buitenruimtes inrichten.
- Beeldbepalende partners en in de Leeuwenbrug prachtige bedrijven maar die pareltjes kennen de meesten niet. Bereidheid van betrokken partijen om het gebied als een bedrijf aan te sturen, één DNA en elkaar met vereende krachten versterken.
- Verschillende deelnemers willen (grotere) evenementen presenteren en in die expertise kan de Deventer Schouwburg voorzien door met haar ervaring als evenementenorganisator impact te maken.
- Wellicht elektrische deelauto's.
- Human Capital is gemeenschappelijk belang. Verantwoordelijkheid voor kwalitatief opleiden ligt bij het onderwijs.
- Verschillende organisaties nemen deel vanuit een eigen belang, maar zonder eigen belang geen goed project.

Mogelijke samenwerkingsvormen binnen de Kien

- Samenwerking op het gebied van scholing en educatie, innovatieprojecten, delen shared facilities en op termijn wellicht ook flexibele huisvesting.
- Oplossingen vinden voor maatschappelijke uitdagingen. AI van Topicus combineren met maakcompetenties van Tauw en W+B. De kracht van de bedrijven zit overal (van ontwerpproces tot resultaat), sensoren speelt ICT een steeds belangrijkere rol, meet en regelsystemen, ICT als enabler, als noodzakelijke dominante rol kunnen vervullen, moeten opeisen, milieumetingen, geluidsmetingen, bruggen sterktes en onderhoud. Overlap zoeken in elkaars competenties.
- Innovatie Challenges vanuit bedrijven en met onderwijsinstellingen, hackathon, digitale oplossingen vinden, gezamenlijk scale-up programma, producten verbeteren, Topicus licentiemodel inbrengen, keukenmodel inbrengen om vanuit een platform de makkelijke vragen te beantwoorden en door W+B de ingewikkelde vragen (kunstmatig intelligente organisaties creëren).
- Onderling studenten laten kennismaken met de verschillende organisaties en deze kennis behouden door wonen en werken aan te bieden. De Kien moet gaan en binden en boeien voor Deventer.
- Faciliteren van ruimte en evenementenkennis, publieke rol vervullen die een breed publiek aanspreekt. De Kien verbinden met het algemeen publiek en daarmee meer zichtbaarheid.
- ICT-dataverwerking, Smart City levendig stadslab, living lab, data delen en sensoren. Hoe gezamenlijk meer en beter op anticiperen op wat on staat te gebeuren over 10 jaar.
- Partijen hebben elkaar steeds meer nodig: creathons & hackathons. Bedrijfsleven meer aansluiting vinden met opleidingen. Simulaties inzetten hoe verschillende partijen elkaar nog beter leren kennen dan wel elkaar meer gaan versterken.
- Onderwijs & Arbeidsmarkt, werken binnen de verschillende bedrijven. Traineeships als tool om samen veel aantrekkelijker te worden. Voor langere tijd binden en boeien.

Aandeel in de opbouw en groei van de Kien

- Focus op (projectmatige) samenwerking en benodigde kennis en expertise inbrengen.
- Bouwen aan een kenniscampus, binding, investeren in mensen en die vervolgens vasthouden.
- Werk met werk maken. Bakken met kennis krijgen om vliegwiel in beweging te krijgen.
- Realiseren schaalgrootte en brug slaan naar doorontwikkeling kennisstad. Verzorgen stageportal.
- Publieke rol vervullen, van oudsher een naar binnen gekeerde rol en de wens om te verbreden én van binnen naar buiten. Meewerken om een extra fijne plek te creëren in Deventer.
- Bruisende werk-woon-omgeving, werkende professionals en omscholingstrajecten.
- Constructieve duurzame en toekomstbestendige rol vervullen dankzij digitalisering en vraaggestuurd opleiden.
- Invullen en investeren in openbare ruimte via waardecreatie.

Bijdrage (cash en/of in kind) binnen de Kien

- Van een beperkte in-kind inspanning om initiatieven te nemen naar een grotere in-kind inspanning om passende initiatieven succesvol te maken. Over 10 jaar zal bij een succesvolle de Kien veel meer shared facilities met anderen hebben en gezamenlijk projecten doen. Cash bijdragen zijn mogelijk voor bepaalde voorzieningen en faciliteiten. Van een jaarlijkse fee van 25K per jaar liggen ze niet heel lang wakker van.
- Voor de ruimtelijke transformatie wordt tientallen miljoenen geïnvesteerd. Inmiddels 2,5 jaar voorbereiding, bestemmingsplanwijziging, realiseren gezamenlijke ambities.
- Shared facilities aanbieden zoals labvoorzieningen, betonprinter, innovatieruimte, workshopsruimtes, vergader en kantoorruimtes, geurlab, supercomputer, sensoren, quantum technologie, AI en AR/VR.
- Accelerator, versneller, draagvlak creëren, verbinding tussen andere initiatieven. Enorme impact. Dus partners meenemen en draagvlak creëren. Trots maken op de Kien en werking smeeroelie vervullen.
- Mens- en denkkracht leveren.
- In-kind veel doen maar cash niet of nauwelijks. Master ontwikkelen, ruimtes beschikbaar stellen, organiseren evenementen, onderzoek doen. Een inspanningseis zou wel goed zijn.
- Cash en in-kind. 20K á 25K per jaar mits alle partners een cash-bijdrage leveren.
- Ontwikkelperspectief, betrokken bij deelprojecten, organisatorische rol. Miljoeneninvestering in het gebied, parkeeropgave, infrastructuur, bruisende hart vormen met de Deventer Schouwburg (Deventerinitiatief).

PAR 12 mei 2019

Aanwezigen Planadviesraad (PAR)

Ellen Marcusse (voorzitter), Marc, Eijkelkamp (secretaris), Rob Beerkens , Ingrid Nij Bijvank – van Herel, Mascha van Damme, Gabriel Pena, Johan Teunis

Aanwezigen gemeente:

Frank van Unen

Besloten vergadering

De KIEN stadscampus

Plan voor:	Excursie stadscampus, De Kien en bespreking Ontwikkelperspectief
Status:	n.v.t.
Initiatiefnemer:	Gemeente Deventer
Toelichting door:	Pauline Tiecken, Anne Zekveld, Maarten Hanekamp (gemeente)

De stadscampus is vorig jaar op 10 december bij de planadviesraad geïntroduceerd. Het concept ontwikkelperspectief is toegelicht. In het plangebied is een unieke samenwerking tot stand gekomen tussen Topicus, Tauw, Witteveen en Bos, Saxion, Aventus, provincie Overijssel en de gemeente Deventer. Gezamenlijk wordt gewerkt aan de ontwikkeling van De Kien Stadscampus.

Voorafgaand aan de bespreking op 16 mei heeft de PAR een werkbezoek gebracht aan het plangebied per fiets. Tijdens de rondleiding zijn de verschillende locaties bezocht en ter plekke de ontwikkeling toegelicht, waaronder Post NL, kop Handelskade, Aventus en de verzetslaan. In deze vergadering is vervolgens een nadere toelichting gegeven op het ontwikkelperspectief.

Het concept-Ontwikkelperspectief wordt momenteel met belanghebbenden besproken en reacties 'opgehaald'. Het advies van de PAR wordt hierin ook meegenomen. Elke project wordt als maatwerk behandeld en komt voor behandeling en advies in de PAR. Het ontwikkelperspectief geeft een kader op hoofdlijnen. Projecten bevinden zich in verschillend stadium van ontwikkeling.

De Stadscampus:

- Centrale ligging tussen OV-knooppunt en binnenstad
- Optimale bereikbaarheid
- Unieke combinatie van toonaangevende IT-, techniek- en researchgerichte adviesbureaus en onderwijsvoorzieningen
- Onderdeel van de Kennis-as
- Actuele ontwikkelingen/investeringen door bedrijfsleven, onderwijs en gemeente
- Aantrekken en behouden van talent
- Versterken van aantrekkingskracht, vorming van de Kien Stadscampus

Ontwikkelperspectief:

- Het formuleren van de ambities als uitwerking van de Omgevingsvisie (2019)
- Inzicht geven in het gemeentelijke (generieke) beleidskader voor De Kien op onderwerpen als economie, parkeren/mobiliteit, wonen, milieu, duurzaamheid, cultuurhistorie en stedelijke groenstructuur, etc.
- Inzicht geven in de mogelijke rol(len) van de gemeente bij de verdere planontwikkeling.
- Overkoepelend kader ter inspiratie en toetsing Actuele ontwikkelingen

Aanleiding van het Ontwikkelperspectief

- Samenbrengen van ontwikkelingen (het Topicuscarré, De Kop Handelskade, de Post NL locatie en ontwikkelingen aan de Verzetslaan, transformatie gebouwen Deventer Schouwburg, cultureel centrum/kunstcircuit en mogelijke uitbreiding locatie Aventus• Ontwikkeling van een Handelingsperspectief voor het OV-Knooppunt (najaar-eind 2020)
- Verdichting rond het OV-knooppunt met menging van functies vraagt om een visie

Bevindingen van de PAR

De PAR is zeer positief over de ontwikkeling van het gebied. De PAR complimenteert de gemeente met de aanpak. De samenwerking biedt enorme kansen het gebied op samenhangende wijze te ontwikkelen. Het perspectief schets potentieel en betekenis voor de stad als geheel. Het ontwikkelconcept maakt dat beide zijden van de spoorzone met elkaar worden verbonden. De openbare ruimte speelt daarin een belangrijke rol voor het succes hiervan.

Uit de discussie komen aandachtspunten naar voren voor het vervolgproces en de inhoudelijke doorontwikkeling. De PAR adviseert voor de te onderscheiden deelgebieden kwalitatieve ruimtelijke kaders te ontwikkelen en deze vast te leggen in beeldkwaliteitsplannen. Doormiddel van ontwerpend onderzoek kunnen kwalitatieve parameters in beeld worden gebracht. Daarin kan de balans en samenhang binnen een deelgebied worden onderzocht en de deelgebieden ten opzichte van elkaar. Dit is met name ook van belang omdat projecten een verschillend ontwikkelstadium kennen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om bouwhoogten, omvang programma en openbare ruimte. Deze verkenning en uitwerking van de deelgebieden zijn gericht op meerwaarde en samenhang. Op basis hiervan kunnen stedenbouwkundige randvoorwaarden worden opgesteld voor de afzonderlijke projecten. Ten aanzien van de inhoud adviseert de PAR ook om een raamwerk op te stellen voor de openbare ruimte voor het Kiengebied. Dit is het integratiekader.

De centrale vraag m.b.t. de rol van de PAR is hoe het toetsingskader voor de afzonderlijk te beoordelen projecten tot stand komt, zeker gezien de verschillende ontwikkelstadia van de projecten. Daarom is een ruimtelijke uitwerking noodzakelijk, waarin samenhang en balans is geborgd en de beeldkwaliteit is vastgelegd.

Het advies van de PAR is om toch meer vast te leggen en de belangrijkste accenten aan te geven en vast te leggen. Het belangrijkste in de Stadscampus is de samenhang en de integraliteit van de verschillende projecten. De PAR adviseert een verdiepingsslag te maken per project of deelgebied. Er zal toch vastgelegd moeten worden wat en waar wel en waar niet komt. De openbare ruimte wordt als leidend gezien en vormt de integraliteit. Het advies is om Beeldkwaliteitsplannen te schrijven voor de deelprojecten. Het advies is een andere partij voor het beeldkwaliteitsplan in te schakelen dan de ontwikkelaar van het betreffende project. Er wordt nog een verdere ruimtelijke verkenning gevraagd.

De communicatie over de ontwikkeling van het Kiengebied en het ontwikkelperspectief is van belang. Een maquette kan hier een goede rol vervullen, de plannen zijn dan altijd in onderlinge samenhang zichtbaar en ten opzichte van de omgeving. Deze werkwijze faciliteert het gesprek. Tot slot adviseert de PAR na te denken over de advies- en toetsende rol van de PAR in het ontwikkeltraject. Hoe en wanneer wordt de PAR ingezet. De afspraak is dat het projectteam hiertoe een voorstel doet.

25-05-2021
Marc Eijkelkamp

Veiligheidsregio IJsselland
Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Gemeente Deventer
college van burgemeester en wethouders

rc.konig@deventer.nl
m.udink@deventer.nl
i.a.a. h.bisseling@deventer.nl

Datum: 6 mei 2021, Zwolle
Kenmerk: V21.000584 DI
Doorkiesnummer: 088 – 119 7937
Onderwerp: Advies externe veiligheid robuust basisnet Deventer

Geacht college,

Op 22 maart 2021 heeft u mij om advies gevraagd over de ontwikkelingen in Deventer rondom het robuust basisnet spoor en dan met name over de stalen spoorbrug over de Brinkgreverweg. Hierbij ontvang u mijn reactie. Deze is gebaseerd op:

- artikel 9 van het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- en artikel 10 Wet veiligheidsregio's (Wvr).

Advies stalen spoorbrug

Bij het aanpassen van de stalen spoorbrug over de Brinkgreverweg adviseer ik u om:

- in overleg met de veiligheidsregio te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de bereikbaarheid van het spoor te verbeteren. Vooral aan de noordkant is het spoor niet overal goed bereikbaar voor de hulpdiensten. Aan de zuidkant is in de huidige situatie een voetgangersbrug aanwezig. Deze verbinding loopt tussen het spoor en de gebouwen op de kop van de Handelskade. De kop van de Handelskade wordt herontwikkeld. Hierbij is het belangrijk dat het spoor in de nieuwe situatie goed bereikbaar is voor de hulpdiensten;
- te (laten) onderzoeken wat de gevolgen van een plasbrand onder de stalen spoorbrug zijn. Welke gevolgen heeft dit bijvoorbeeld voor de sterkte van de brug en wat betekent dat voor het spoorverkeer, wordt het (vervuilde) bluswater opgevangen enz.

Advies andere ontwikkelingen langs het spoor

Daarnaast spelen er de nodige ontwikkelingen langs het spoor. Zo zijn er onder andere plannen voor woningbouw op het bestaande volkstuintencomplex en op de voormalige locatie van PostNL/Van Gend en Loos (beide aan de noordkant van het spoor) en is er een plan voor uitbreiding van het ROC. Bij dit soort ontwikkelingen adviseer ik u om:

- bij nieuwe ontwikkelingen functies voor kwetsbare groepen in een strook van 200 meter langs het spoor zo veel mogelijk te beperken. Wanneer dit niet mogelijk is

adviseer ik u om deze functies zo ver mogelijk van het spoor af te plaatsen. Denk hierbij aan zorgwoningen, basisscholen, kinderopvang enz.;

- te zorgen voor vluchtroutes die van het spoor af zijn gericht. Bij nieuwe woonwijken kan dit bijvoorbeeld door een ontsluiting van de wijk zo ver mogelijk van het spoor af te maken;
- te zorgen voor afscherming tussen het spoor en de nieuwe ontwikkeling, bijvoorbeeld door een aarden wal. Dit kan de effecten van een incident op het spoor beperken. Ook kan een afscherming voordelen hebben voor de geluidsoverlast van het spoor;
- een droge greppel aan te (laten) leggen langs het spoor. Dit beperkt de effecten van een plasbrand;
- bij de indeling van gebouwen langs het spoor zoveel mogelijk rekening te houden met de mogelijke scenario's op het spoor. Denk bijvoorbeeld aan de oriëntatie van ingangen/vluchtroutes, kwetsbare functies binnen het gebouw zo ver mogelijk van het spoor af situeren en/of beschermen door minder kwetsbare functies (bijvoorbeeld door technische ruimtes aan de kant van het spoor te plaatsen) en de kopgevel parallel aan het spoor i.p.v. de langsgevel;
- het glasoppervlak in de gevels aan de kant van het spoor te beperken. Dit geldt alleen voor het gebied waar een BLEVE een relevant scenario is;
- de gevels en het dak uit te (laten) voeren van brandwerend materiaal. Ook dit geldt alleen voor het gebied waar een BLEVE een relevant scenario is;
- binnen een kilometer van het spoor alle gebouwen te (laten) voorzien van afsluitbare mechanische ventilatie. Zo kunnen de aanwezigen bij een incident op het spoor waar een giftige wolk bij vrijkomt veilig binnen schuilen. In de nieuwe Omgevingswet wordt zo'n ventilatie verplicht;
- in overleg met ProRail en de veiligheidsregio('s) te zorgen voor hetzelfde type blusschuim. Bij incidenten bij het spoor met brandbare en/of giftige vloeistoffen kan schuim worden ingezet om de vloeistofplas af te dekken. Bij het emplacement in Deventer is blusschuim aanwezig. Bij grotere incidenten is het mogelijk dat deze hoeveelheid onvoldoende is en er van andere locaties extra blusschuim wordt aangevoerd. Niet alle typen schuim zijn met elkaar te combineren. Daarom is het belangrijk dat afstemming plaats vindt tussen de verschillende partijen die bij een incident blusschuim kunnen leveren. Daarbij is het belangrijk dat het gebruik van blusschuim met PFAS vanaf 2025 niet meer is toegestaan;
- slimme combinaties te maken voor het spoor en de ontwikkelingen naast het spoor. Wanneer er bij de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk bluswatervoorzieningen nodig zijn dan is het goed om deze zo te ontwikkelen dat ze ook geschikt zijn voor het bestrijden van een incident op het spoor. Dit speelt onder andere bij de geplande ontwikkeling van een woonwijk op het huidige volkstuintencomplex. Deze locatie grenst aan het doorgaande spoor en het emplacement. Dit deel van het emplacement wordt niet gedekt door een blusput zoals dit meer naar het oosten van het emplacement wel het geval is. Aan de westkant van het emplacement is de kans op een incident namelijk kleiner dan aan de oostkant van het emplacement. Wanneer er een woonwijk wordt ontwikkeld, neemt de kans niet toe maar het effect wordt wel groter en daarmee ook het risico. Daarom adviseer ik u om bij deze ontwikkeling een bluswatervoorziening aan te leggen die zowel bij een incident op het spoor als bij een incident in (een deel van) de woonwijk te gebruiken is;
- bij nieuwe ontwikkelingen langs het spoor ook advies te vragen aan de GGD.

Planomschrijving

Landelijk loopt er een project 'Robuust basisnet'. Binnen dit project is Deventer, en dan vooral de stalen spoorbruggen in Deventer, een aandachtspunt. Deze stalen bruggen veroorzaken veel geluidsoverlast. Er wordt gezocht naar mogelijke oplossingen. Daarbij wordt ook gekeken of de oplossingen zo uitgevoerd kunnen worden dat dit ook gunstig is voor de veiligheid op en langs het spoor. Bijvoorbeeld door de bereikbaarheid van het spoor voor de hulpdiensten te verbeteren.

Risicobronnen

Het spoor in Deventer maakt deel uit van het basisnet spoor. Over het spoor worden verschillende soorten gevaarlijke stoffen vervoerd.

Scenario's

Over het spoor wordt onder andere LPG vervoerd. Daardoor kan bij een incident op het spoor waarbij brand ontstaat een ketelwagen met LPG worden aangestraald. Hierdoor lopen de temperatuur en de druk van de ketel op. De ketel bezwijkt en het vrijkomende LPG ontsteekt. Daarbij ontstaat een drukgolf en een grote vuurbal; een BLEVE (Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion). De effecten hiervan zijn hittestraling, overdruk en scherfwerking. De gevolgen in de direct omgeving zijn (dodelijke) slachtoffers, schade en brand in de omgeving.

Het meest relevante scenario voor het spoor is een plasbrand bij het vervoer van brandbare vloeistoffen. Bij een incident stroomt een groot deel van deze vloeistof in korte tijd uit. De brandbare vloeistof vormt een plas en ontsteekt direct. De effecten hiervan zijn hittestraling en rook. De gevolgen zijn (dodelijke) slachtoffers, schade en brand in de omgeving. Een verdere uitwerking van dit scenario vindt u in de bijlage.

Voor dit advies heb ik mij beperkt tot de zaken die relevant zijn voor de (externe) veiligheid. Dit advies heb ik afgestemd met de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en de Politie Oost Nederland, district IJsselland.

Ik ontvang graag een reactie op dit advies en adviseer u en/of initiatiefnemer graag in de verdere procedure(s).

Een afschrift van deze brief stuur ik naar de heer Hans Bisseling, adviseur milieu en duurzaamheid.

Afsluiting

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met mevrouw Ellen Kilian, bereikbaar op 088 – 119 7937 of via e-mail op risicobeheersing@vrijsselland.nl. Ook uw volgende adviesaanvragen kunt u sturen naar risicobeheersing@vrijsselland.nl.

Hoogachtend,

Namens het dagelijks bestuur,

drs. A.D.J. Mengerink, directeur veiligheidsregio/commandant brandweer
Voor deze,



drs. S.H.Th.M. Weitenberg, teamleider Risicobeheersing

Bijlage: scenario plasbrand bij het spoor



Scenario plasbrand bij het spoor

Algemene beschrijving

Door een incident op het spoor met een ketelwagen met brandbare vloeistoffen stroomt een groot deel van deze vloeistof in korte tijd uit. De brandbare vloeistof vormt een plas en ontsteekt direct. De brand is kort en hevig en kan secundaire branden in de omgeving veroorzaken.

Kans van optreden

De kans op een plasbrand als gevolg van zo'n incident is klein (2×10^{-8} per wagenkilometer per jaar).

Factoren die de kans op een incident verkleinen zijn het verlagen van de baanvaknelheid, het verminderen van het aantal transportbewegingen en het optimaliseren van de inrichting van het spoor (bijvoorbeeld door het aantal wissels te beperken).

Effecten

De effecten van een plasbrand zijn hittestraling en rook. Hierdoor kunnen slachtoffers, schade en brand in de omgeving ontstaan. Hittestraling is in combinatie met de blootstellingduur bepalend voor het slachtoffer- en schadebeeld. In de tabel hieronder zijn de effecten weergegeven.

Afhankelijk van de afstand tot het ongeval en de bescherming van bijvoorbeeld gebouwen komen mensen te overlijden (†) of raken gewond: van zeer zwaar gewond (T1) tot lichtgewond (T3). Het type trauma is brandwonden over een groot deel van het lichaam. De schade aan objecten varieert van lichte tot onherstelbare schade. De effectafstanden zijn berekend vanaf de ketelwagen.



	Afstand	Hittestraling	Mensen buiten				Objecten
			†	T1	T2	T3	
1 ^e ring 99% letaal	≤20 m	≥40 kW/m ²	99 - 100%	0-1%	0-1%	0-1%	<u>Onherstelbare schade</u> : alle brandbare materialen gaan branden
2 ^e ring 1% letaal	20 – 40 m	40 - 10 kW/m ²	1-99%	1-99%	1-99%	1-99%	<u>Schade</u> : brandhaarden, vervorming van hout / kunststof
3 ^e ring 1% 1 ^e grd brw	40 – 60 m	10 - 4 kW/m ²	0-1%	?	?	?	<u>Lichte schade</u> : geen branden, afbladderen verf en ernstige verkleuring

Bestrijdbaarheid (optreden brandweer)

Mogelijkheden voor bronbestrijding bij plasbrand zijn niet van toepassing, aangezien de brandweer na het ontstaan van de plasbrand ter plaatse komt. Brandweer processen en -taken zijn primair gericht op: (1) Redden, (2) Uitbreiding voorkomen en (3) Blussen.

- 1e ring: Mogelijkheden tot effectief optreden worden ernstig beperkt
 2e ring: Inzet gericht op redden, uitbreiding voorkomen en blussen
 3e ring: Lichte schade: Geen directe inzet nodig

Benodigheden bronbestrijding plasbrand:

- Spoor en emplacement tweezijdig toegankelijk vanuit verschillende windrichtingen;
- Geschikte opstelplaats(en);
- Effectieve (grootschalige) bluswatervoorziening;
- Passende (grootschalige) slagkracht brandweer (denk bijvoorbeeld aan de mogelijkheden voor schuimblussing van een plas van 700 m²).

Zelfredzaamheid

De plasbrand is zichtbaar en de hittestraling is duidelijk voelbaar voor aanwezigen. De effectieve strategie voor zelfredzaamheid kan door aanwezigen juist worden ingeschat: zij moeten de 1e, 2e en 3e ring ontvluchten (of schuilen achter bijvoorbeeld een muur). Aanwezigen binnen de vloeistofplas hebben geen mogelijkheden om zichzelf te redden. Aanwezigen binnen de 1e ring hebben nauwelijks mogelijkheden om zichzelf te redden vanwege de grote hittestraling.

Maatregelen

Maatregelen om de effecten te beperken:

Planologische mogelijkheden:

- Alternatieve locaties onderzoeken;
- Alternatieve indeling gebied onderzoeken;
- Vergroten afstand spoor en nieuw te bouwen objecten (vooral bij functies voor verminderd zelfredzamen);
- Alternatieve indeling van nieuw te bouwen objecten onderzoeken;

- Personendichtheden beperken.

Ontwerpmogelijkheden:

- Brandoverslag naar nieuw te bouwen objecten voorkomen:
 - Maximale omvang plas beperken;
 - Brandwerende materialen en gevel tot en met de 3e ring.

Randvoorwaarden voor de hulpverlening:

- Bereikbaarheid nieuw te ontwikkelen locaties langs het spoor borgen;
- Bereikbaarheid van het betreffende deel van het spoor en het emplacement borgen;
- Bluswatervoorzieningen voor en opstelplaats(en) bij nieuw te ontwikkelen locaties en het spoor/emplacement borgen.

Randvoorwaarden voor zelfredzaamheid

- Rekening houden met verminderd zelfredzame personen tot en met de 3e ring;
- (Nood)uitgang en vluchtroute van nieuw te ontwikkelen objecten van het spoor af richten tot en met de 3e ring;
- Voor zover aanwezig; bedrijfsnoodplan en BHV van nieuw te ontwikkelen objecten inrichten en oefenen met scenario plasbrand;
- Verzamelplaats kiezen en inrichten op scenario plasbrand.

Restrisico

De maatregelen zijn gericht op het voorkomen en/of beheersen van een incident met gevaarlijke stoffen. Na uitvoering van de geadviseerde maatregelen blijft een restrisico over.

Referenties

1. Handreiking Bluswatervoorziening en bereikbaarheid 2019 (Brandweer Nederland)
2. Maatregelen zelfredzaamheid, 12 juli 2005 (NIBRA)
3. Bouwkundige maatregelen externe veiligheid, revisie 5.3, januari 2010 (Oranjewoud)
4. Handreiking Brandweeradvisering Wet Milieubeheer, februari 2010 (NVBR)
5. Verantwoorde brandweeradvisering externe veiligheid, maart 2010 (IPO, VNG en NVBR)
6. Scenarioboek Externe Veiligheid (<http://www.scenarioboekv.nl/>)
7. Handreiking Bouwen binnen een veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied, februari 2015 (Anteagroup)



Persbericht
25 juni 2021

Aanpassingen na inspraak De Kien

De afgelopen maanden is met omwonenden en belanghebbenden gesproken over het Ontwikkelperspectief De Kien. Dit document geeft aan welke ontwikkelingen Deventer voor ogen heeft voor het gebied bij het station. Belangrijkste aanpassingen op basis van de inbreng zijn een vergroting van het gebied en het zoeken van een plek voor een parkeergarage.

Wethouder Liesbeth Grijsen: “Het gebied bij het station is volop in beweging. We kunnen hier als Deventer zoveel kansen pakken met name voor onze jeugd qua leren, werken, ondernemen, wonen, ontspannen en elkaar ontmoeten: het Ontwikkelperspectief laat zien wat er kan.”

Aanpassingen

De belangrijkste aanpassing van het Ontwikkelperspectief is het verzoek om het Volkstuin gebied ten noorden van het spoor op te nemen in het plangebied. We gaan onderzoeken of woningbouw op deze locatie mogelijk is. Het nu nog afgesloten gebied van circa 2 hectare dat in eigendom is van NS Vastgoed, kan zorgen voor een hoogwaardige, openbare, groene ruimte en de verbinding met Voorstad.

Vormgeven en groen

Uit de inbreng blijkt grote steun voor de ambities om op deze plek te verstedelijken en ruimte te bieden aan werk en wonen. Aandacht is nodig voor de vraag hoe dit wordt vormgegeven. Daarbij is vergroenen van de buitenruimte een grote wens alsook aandacht voor fietsparkeren en (elektrische) deelauto's. De inbreng wordt gebruikt bij de uitwerking van deelgebieden.

Parkeren

De verkenning om in het gebied aan het spoor een gemeenschappelijke parkeervoorziening te maken, wordt vervolgd. We zien kansen door het combineren van de nieuwbouwplannen van Aventus met de parkeervoorziening van Saxion en de huidige P+R. We denken daarbij aan een ontwikkeling in een parkachtige campussetting met een mix aan functies.

De Kien

Ondernemers, onderwijs en overheid in Deventer vinden elkaar om het stationsgebied een impuls te geven. Onder meer door vastgoed te ontwikkelen, kennis te delen en opleidingen te ontwikkelen, zoals een master ICT. Het Ontwikkelperspectief geeft het ruimtelijk kader aan voor de ontwikkelingen en wordt door de gemeenteraad vastgesteld.

Partners

De partners achter de Kien zijn: Tauw, Witteveen+Bos, Topicus, Deventer Economisch Perspectief (DEP), Saxion Hogeschool, Aventus, Deventer Schouwburg, gemeente Deventer en provincie Overijssel.